

Narodna in univerzitetna knjižnica
v Ljubljani

III M k

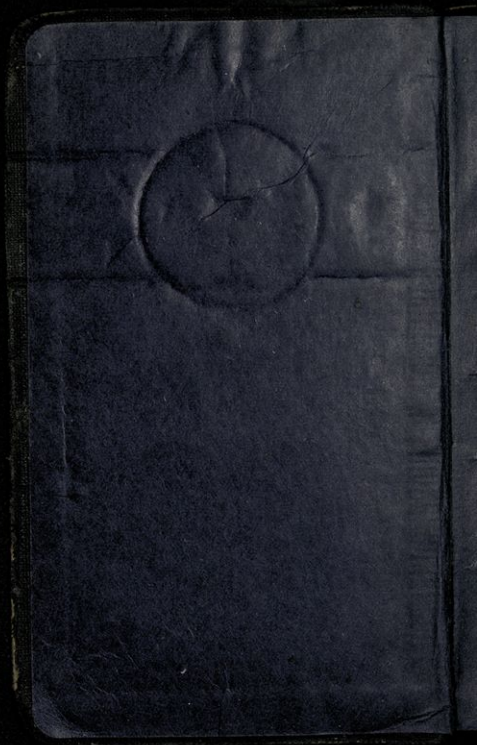
39759

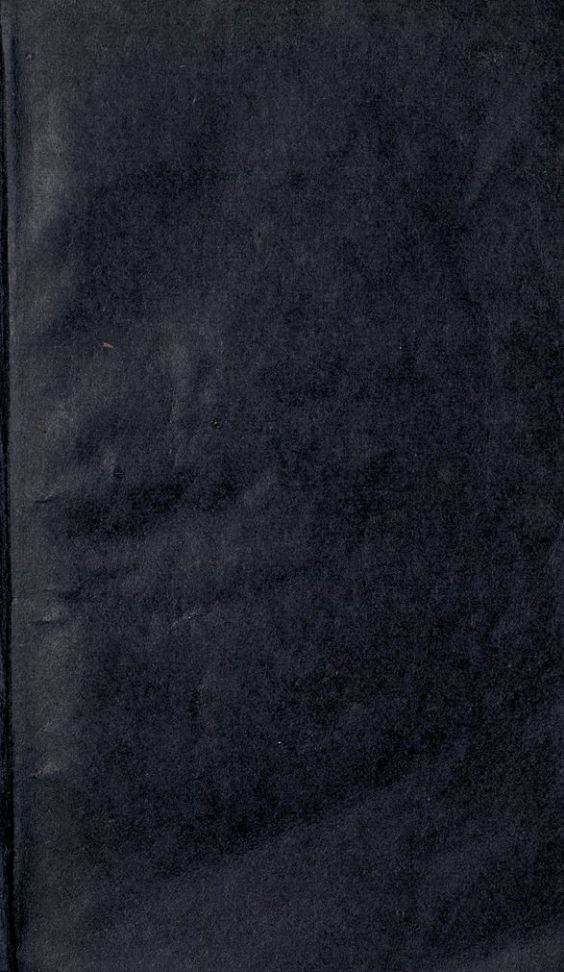
NEGES

OLD W.

WINE

4

Maryä Nähtigal K 2.10
Vrhovo 1. ✓

Kdo nas bude tedaj locil
od ljubani Kristusove?
(Do 8.11.18. 32)

243 : 271.04

**Kdo nas bode tedaj ločil
od ljubezni Kristusove?**

(Do Rimlj. 8, 35.)

POT V NEBESA

ali

življenje udov Ireljega reda
sv. Frančiška Serafinskega
ki živijo med svetom.

Spisal

o. Nikolaj Meznarič,
frančiškan pri Sv. Trojici v Slov. goricah.

Šesti natis.

V Ljubljani, 1912.

Založila Katoliška Bukvarna.

Tiskala Katoliška tiskarna.

+39759

ur, M, h

ur, M, h

39759

ur, M, h

Imprimatur.

V Ljubljani, 15. marca 1912.

P. Angelj,
provincijal.

Št. 1308.

Imprimatur.

8625/1950

V Ljubljani, 29. marca 1912.

† Anton Bonaventura,
knezoškof.

(J)

Uvod.

„Pot v nebesa“ je imenoval sv. Frančišek Serafinski tretji red; „Pot v nebesa“ se imenuje tudi ta knjižica, ki obsega razlago vodila tretjega reda in pripomočke vodilo izpolnjevati.

Razdelil sem to knjižico v tri dele. V prvem delu sem nakratko popisal življenje svetega Frančiška Serafinskega; ustanovitev prvega, drugega in tretjega reda, potrjenje tretjega reda od glavarjev sv. Cerkve, njegovo razširjavo in prečuden sad te razširjave.

V drugem delu sem razložil vodilo tretjega reda, kakor je bilo polajšano od svetega očeta, papeža Leona XIII., dne 30. maja 1883, da vsakdo lahko bere, kako mora v tretjem redu živeti in katere duhovne dobrote in odpustke dobiva, ako po vodilu živi.

Tretji del pa obsega vsakdanje in mašne molitve, litanije itd., molitve pri prejemanju svetih zakramentov in več drugih našemu ljudstvu priljubljenih pobožnosti. (Z novim besedilom, odobrenem po škofih peterih škofij s slovenskimi škofljani.)

*O Marija, brez madeža izvirnega greha
spočeta Devica! varihinja — sveti oče Fran-
čišek Serafinski! začetnik tretjega reda, iz-
prosita od Boga temu slabemu delu obilnega
blagoslova.*

*Pri Sv. Trojici v Slovenskih goricah,
na praznik Marije Device, dne 25. marca 1912.*

Pisatelj.

Življenje sv. Frančiška
„Kdor se povišuje, bo ponižan; kdor
se pa ponižuje, bo povišan.“

(Mat. 22, 12.)

„Blagor njim, ki so čistega srca, ker
oni bodo Boga gledali.“ (Mat. 5, 8.)

„Velike reči smo obljubili; še večje
so nam obljubljene.“ (Sv. Frančišek.)

"Kdor se ponižuje, bo povišan; kdor
se pa ponižuje, bo povišan." (Mat. 23, 12.)

Pisatelj
"Blagor njim, ki so čistejša srca, ker
oni bodo Boga gledali." (Mat. 5, 8.)

"Velike reči smo objubili; še večje
so nam objubljene." (2. Frančišek.)

I. DEL.

Življenje sv. Frančiška.

1. Frančišek v mladosti.

Minulo je sedemsto let, kar so bili na svetu žalostni časi za sveto Cerkev in krščansko življenje. Na Francoskem je divjala strašna kriva vera, ki je hotela katoliško Cerkev in njene nauke popolnoma zatreti; v laških deželah je bilo vse polno razporov in sovraštva, mesta so bila z mesti v krvavih vojskah; še po vaseh so se mrzili in črtili in zavrato morili. Vladarji, zlasti nemški cesarji, so zatirali Cerkev, tlačili njene glavarje, škofo in papeže ter kratili svetemu očetu posestvo njegove dežele. V tako žalostnih časih se je zaničevala sveta vera, zasmehovalo krščansko življenje in prejemanje svetih zakramentov; izginila je krščanska pokorščina; gospodovala so hude strasti: napuh, lakomnost, nečistost, požrešnost, sploh človeška mesenost. Svet je bil pozabil Boga in svoje duše, pa se na-

vezal na zemeljske dobrrote in pogreznil v greh; pekel je imel obilno žetev.

Bog pa se je usmilil zaslepljenih ljudi ter jim poslal pomoč po dveh svetih možeh, Dominiku, ki je z molitvijo svetega rožnega venca, katerega ga je Devica Marija sama naučila, zaslepljenim pomagal, in sv. Frančišku Serafinskem, ki si je z zgledom spokornosti in tudi s pridigami pokore prizadeval, razuzdano ljudstvo k spoznanju pripeljati in obrniti s širokega pota hudobij na ozko stezo krščanskega življenja.

Rojen je bil sv. Frančišek Serafinski l. 1182. v Asizu, mestu Umbrije države papeževe. Njegova zavoljo pobožnosti in usmiljenosti obče spoštovana mati, žlahtno rojena Dominika Pika, ga je rodila v bornem hlevu na slami. Pri svetem krstu je dobil ime „Janez“, kakor je pobožna mati želela. Oče njegov, Peter Bernardon, je bil kot kupčevalec na Francoskem, ko se mu je sin rodil. Ko je prišel domov ter videl novorojenega sinčka, se je zelo razveselil. V spomin svojega srečnega potovanja mu je dal priimek Frančišek, to je Francoz, katero ime mu je potem ostalo zmeraj.

Peter Bernardon pač ni mislil, kako bo to ime, ki si ga je on izmislil, enkrat častila sveta Cerkev, kako se bodo z njim klicali kralji in cesarji.

Dominika Pika je ljubila svojega Frančiška neizrekljivo. Redila ga je sama, in ves trud prenašala s pobožno potrpežljivostjo in sladko gorečo ljubeznijo, kateri ni nič pretežko. Veliko dobrega in plemenitega je imel na sebi Frančišek v prvih letih svojega življenja, pa vse to je imel od svoje blage matere. — O, ko bi vse matere Dominiko posnemale, marsikatera bi zaradi svojih odraslih otrok ne točila toliko solz, kakor jih v resnici preлива. — Ko je Frančišek nekoliko odrasel, ga je izročila mati pobožnim duhovnikom pri Sv. Juriju. Ti so ga poučevali v resnicah svete vere, pa tudi v človeških vednostih. Ti gospodje so ga tudi potrdili v čednosti, da se je mogel zdržati ter ni zašel na pot mesenega poželenja, ko se mu je prilizoval svet, ko se mu je smejalo veselje cvetoče mladosti.

Pa kmalu mora Frančišek pobožne duhovnike zapustiti, se vrniti domov in očetu pomagati pri trgov-

stvu, čemur se je res ves vdal. Ako-
ravno je bil Peter Bernardon trd,
sebičen in skop mož, je bil Frančišek
ves drug; veselje do blaga, do go-
ljufnega denarja, skopost, vse to mu
je bilo neznano; on je bil, kakor
mati, usmiljenega srca, darežljiv. Kar
je pridobil, je drugim razdelil; po-
sebnost ubogi so se mu tako smilili, da
je storil sklep: nobenemu prošnje ne
odreči, ki ga bo zavoljo ljubezni božje
prosil daru. Vrh usmiljenja je bil
tudi prijazen, zgovoren, ljubezniv
in veselega srca; bil je blaga duša.

Zaviden tej blagi duši, je sklenil
peklenski sovražnik vloviti Frančiška
v svojo mrežo. Frančišek se da ne-
koliko zaslepiti, ker ljubil je dobro
voljo, veselice, godbo in petje. Svojim
prijateljem je plačeval drage gosti,
in ko so se zvečer dobro najedli in
napili, so se izprehajali v trumah po
ulicah mesta Asiza ter peli narodne
pesmi, ukali, razgrajali in uganjali
razne šale in norčije. Vendar Fran-
čišek ni bil enak sedanjim dobrovolj-
cem in ponočnim rogoviležem, kate-
rim je le to dobra volja, če so se celo
noč potepali in stregli mesenemu po-
želenju; sv. Bonaventura pravi: Njega

vse razveseljevanje ni tako premo-tilo, da bi bil svoje devištvo zapravil, temveč je bil tudi v veselju zmeren, pa tako sramežljiv, da se je vselej sramoval in ves rdeč v stran obrnil, ako je kdo njegovih tovarišev zinil kaj nespodobnega. O ljubi tretjerednik, draga tretjerednica, ali bodisi kdorkoli, ki to bereš, ali tudi ti, kakor mladi Frančišek, v lice zardiš, kadar kaj gnusnega, nečistega slišiš?

Frančišek je bil od vseh spoštovan, od vseh ljubljén, od vseh občudovan; imenovali so ga: cvet mladine. Neki preprost človek, razsvetljen od Boga, mu je pomnožil slavo med rojaki s tem, da mu je, prišedšemu po mestnih ulicah in trgih, pogrnil svoj plašč ter rekel: „Ta mladenič bo storil velike reči, zaslužil bo mnogovrstne časti, in vsi verni ga bodo spoštovali.“ Je pa tudi hrepenel Frančišek po časti, in veselilo ga je, kar je bilo svetlega, imenitnega in izvrstnega.

2. Frančišek se poboljša.

Posvetno veselje človeka vedno bolj od Boga odvrača, in veliko ljudi je v posvetnem veselju našlo svoje

pogubljenje. Frančišku se gotovo ne bi bilo bolje godilo; pa Bog se ga je usmilil, da bi ga na tisto pot pripravil, za katero ga je bil v svoji neskončni modrosti odločil. Leta 1205., v njegovi cvetoči mladosti, bil je 23 let star, mu pošlje hudo bolezen, ki ga spravi takorekoč že na rob življenja. Sveto pismo pa pravi: „Huda bolezen dušo strezni“. (Sirah, 31, 3.) Frančiškov duh začne resnoben prihajati in vse drugače misliti. Živo spozna ničemurnost posvetnega veselja, kajti nobena reč, ki ga je zdravega veselila, ga ni bila v stanu v bolezni razveseliti; pa tudi potem ne, ko je zopet ozdravel.

On hrepeni po vse višje dobrem, kot kar svet dati more. Pa kje more on to dobiti, kje je tista sreča, ki bo njegovo prazno srce napolnila?

Ko misli najti srečo v vojaštvu, sliši nekoč v spanju, da ga nekdo po imenu kliče. Na njegov odgovor: „Tukaj sem,“ mu glas veli: „Pojdi z menoj!“ Gre in kmalu je v prostorni prelepi sobi, kjer je bilo na steni mnogovrstno borilno orožje razobešeno, vsako zaznamovano z znamenjem svetega križa. Vse se je

lesketalo. Frančišek strmi nad toliko bliščobo in vpraša, čigavo je to orožje? In glas mu odgovori: „To orožje, Frančišek, je tvoje in tvojih vojščakov.“ Ko se zbudi, še bolj misli, da ga čakata čast in sreča v vojski, dokler mu zopet v spanju neki glas ne pove, da ima prikazen od svetlega orožja duhoven pomen.

Zdaj je bil Frančišek vesel, neka posebna sladkost mu obliva srce, hodi bolj sam in bolj ljubi samoto, da bi tako laglje premišljeval svoj poklic. Dan za dnevom se mu bolj pozna, da ga nebeška luč razsvetljuje; on moli, veliko moli, ne le doma in v cerkvi, temveč še celo očitno po potih. O, ko bi vsi krščanski mladeniči in možje posnemali in radi molili ter se odkrili takrat, ko zvoní k molitvi!

Frančišek, zdaj v svojem srcu prerojen, zmote svojega preteklega življenja bolj živo spoznava in bridko objokuje; obenem pa Boga neprenehoma prosi, naj mu razodeže, za kateri stan ga je določil. Zunaj mesta je bila pod bregom votlina, v katero je večkrat hodil molit. Nekega dne, ko v tej votlini prisrčno in goreče

moli, se mu prikaže sam križani Jezus. To ga vsega prevzame, srce mu poka božje ljubezni in trpljenje Jezusa Kristusa se mu tako globoko v spomin vtisne, da ga vselej solze polijejo, kolikorkrat se ga spomni ali pogleda razpelo. Zdaj spozna, da je pot križa tisti pot, po katerem mora hoditi, da bo kdaj velik, kakor Jezus sam pravi: „Ako hoče kdo za menoj priti, naj zataji sam sebe in naj vzame svoj križ in naj hodi za menoj“. (Mat. 16, 24.)

3. Frančišek romar in berač.

Frančišek nima več druge skrbi, kakor sleči starega človeka in obleči novega, to je: stare navade popustiti in novih, dobrih se poprijeti. On gre v Rim na božjo pot: ljubi in bogato obdaruje reveže in berače. Na grobu sv. Petra goreče moli in se vroče priporoča v njegovo mogočno priprošnjo ter položi toliko denarja na oltar, da vsi romarji na njega gledajo in se zavzemajo nad obilnim darom.

Ko pride iz cerkve, se pomeša med berače, razdeli med nje do zadnjega vinarja svoje denarje, najpotrebnej-

šemu dá celò svojo obleko, on pa se zavije v njegove cunje ter ostane ves dan na stopnicah pred cerkvijo in prosi vbogajme tako milo, da mu nihče ne odreče daru. Zvečer izroči miloščino beraču, ki je imel njegovo obleko, si z njim tisto zopet zameni in se vesel vrne v Asiz.

Frančišek je v Asizu še bolj goreče molil in prejemal svete zakramente, posebno, ker mu je asiški škof priporočal goreče moliti, da izvé voljo božjo natančneje. Nekega dne nadleguje Boga v prisrčni molitvi, kakor evangelijski prijatelj prijatelja opolnoči, ter prosi, naj mu razodene, kako in v katerem stanu mu more najzvesteje služiti? Bog ga usliši; Frančišek namreč zasliši glas, ki mu pravi: „Frančišek! že dolgo me prosiš, naj ti razodenem, kar je moja volja: zaničuj in sovraži vse, kar si dozdaš po mesu ljubil in želel. Ako to storiš, boš izkusil, da vse to, kar se ti je dozda prijetno zdelo, se ti bo mrzelo, ti bo grenko; in vse, kar se ti je dozda mrzelo in se ti gnusilo, ti bo sladko in prijetno.

Vesel tega glasu božjega, zasede konja in dirja po Asiški planjavi in

prijezdi do trume beračev, pri katerih obstoji. Ko vidi gobavega med njimi, premaga svoj gnus nad njim, skoči s konja, mu podeli bogat dar in ga še poljubi. Ko pa konja zopet zasede, je gobavi zginil, iz česar je spoznal, da ta gobavi ni bil nihče drugi, kakor Jezus Kristus sam, ki se je večkrat svojim svetnikom na zemlji v taki podobi prikazal. Od zdaj se mu gobavi več ne studijo, temuč še išče jih in kjerkoli izve zanje, jih obiskuje, tolaži, jim streže in miloščino nosi. Zavoljo tolikega usmiljenja so ga vsi občudovali, ljubili in iz hvaležnosti imenovali svojega očeta in dobrotnika. — Obiskuj tudi ti, sin, hči sv. Frančiška, bolnike in postrezi jim, ker to je telesno delo usmiljenja in krščanske ljubezni, katero ti bode Bog v večnosti drago poplačal.

Frančišek je imel zdaj velike izkušnje. Prejšnje bolj posvetno življenje, lepa obleka, dobre pojedine, visoke misli, vse mu je bilo vedno pred očmi in mu je zbuvalo spomine in poželenje. Pa Frančišek se ni dal omajati; natančno je zatiral vse hude želje, goreče je molil in prosil po-

moči od Boga, ki ga je pa tudi obilno tolažil in krepčal.

Nekega dne pride do stare cerkve sv. Damijana, stopi noter, se vrže pred podobo križanega Jezusa na tla ter moli trikrat tako-le: „Veliki Bog, poln veličastva, in ti moj Gospod Jezus Kristus, prosim te, razsvetli me in razpodi teme mojega duha; podeli mi čisto vero, trdno upanje in popolno ljubezen. Stôri, o moj Bog, da te spoznam tako dobro, da bom v vseh rečeh delal le po tvojem navdihnjenju in kakor je primerno tvoji sveti volji.“ Zdaj zasliši trikrat glas: „Frančišek, pojdi, popravi mojo hišo, ki se vsa podira.“ On misli, da mora cerkev sv. Damijana popraviti, in zato prosi miloščine, gre domov, vzame sukna in ga proda, proda še svojega konja, da bi le cerkev popravil, ki je bila že stara. Njegov oče se nad tem jezi in ga hoče ostro kaznovati. Frančišek pa zbeži v neki samotni brlog, kjer zopet goreče moli in se bridko joka. Čez en mesec se vrne v Asiz nazaj, pa upadlega bledega obličja, raztrgan, le za silo pokrit. Njegovi rojaki so ga zasmehovali in ga imenovali norca, on pa vse voljno pre-

naša. Oče Bernardon ga krega, tepe, naposled ga zapre v neko temno izbico, misleč, da se bo tam zopet izpremenil in postal kakršen je bil poprej. Ali Frančišek se ne dá omajati; on molči, on trpi in se tolaži z besedami Jezusovimi: „Blagor ti stim, ki preganjanje trpijo zavljo pravice, ker njih je nebeško kraljestvo.“ Mati ga je natiem izpustila, kar očeta razkači; pa Frančišek stopi brez strahu predenj in mu reče, da z veseljem trpi za Jezusa. Oče zdaj terja denar, ki ga je Frančišek dobil za sukno in konja; toži ga pri mestni gosposki in ker ga ta ni obsodila, se obrne do škofa, ki pošlje hitro ponj. Škof Frančišku ljubeznivo tako-le govori: „Vaš oče so silno hudi na Vas; ako hočete Bogu služiti, vrnite očetu denar, ki ga imate; znabiti je po krivici dobljen. Bog noče, da bi cerkvi na korist obračali to, kar more potolažiti srd očeta Vašega. Sin moj, zaupajte v Boga, svobodno delajte, ne bojte se ničesar; on bo Vaš pomočnik, ter Vam bo dal za korist svoje Cerkve vse, kar je potrebno.“ Osrčen in poln božje ljubezni, reče Frančišek: „Gospod,

jaz jim bom povrnil, kar je njih, tudi obleko.“ Nato se sleče, položi vse pred škofa in reče: „Poslušajte vsi in zapomnite si dobro: dozda sem imenoval Petra Bernardona svojega očeta; ker sem pa sklenil Bogu služiti, mu dam ne le samo ves denar, ki sem ga za sukno in konja dobil, temuč tudi vso obleko, ki jo imam od njega, nazaj, in od zdaj ne bom več rekel: Oče Peter Bernardoni, temuč klical bom s polnim zaupanjem: Oče naš, ki si v nebesih.“

Vsi pričujoči so do solz ginjeni. Škof mu veli kako obleko prinesiti. Strežaj prinese debel plašč, ki ga Frančišek hvaležno vzame in se ž njim ogrne. Pozneje si je sešil ta plašč v meniško obleko in se podal kot revež v samoto blizu cerkve sv. Damijana; tam se posti, biča, premišljuje in goreče moli.

4. Frančišek popravi tri cerkve, se zaroči s svetim uboštvom in ustanovi prvi red.

Frančišek ni bil pozabil povelja Gospodovega, da naj popravi hišo njegovo. Prepričan pa je bil, da je hiša božja, ki jo ima popraviti, tista

cerkvica sv. Damijana, kjer je bil prejel to povelje; v resnici je bila namreč potrebna poprave. Ko je v Gubiju stregel gobavim, ga je ta misel vedno navdajala, dokler ni šel, da jo v dejanju izvrši. Kakor nekdanj preroki v judovska mesta, tako je prišel v Asiz, svoje rojstno mesto, ter je po ulicah oznanjeval veličastvo božje in potrebo tiste cerkvice. „Kdor mi dá en kamen,“ tako je klical preprosto, „ta bo imel eno plačilo; kdor mi dá dva, ta bo imel dve; kdor mi dá tri, ta bo imel tri.“ Mnogi so mislili, da nori, ter so ga zaničevali in se mu posmehovali; drugi pa so bili ginjeni do solz, ko so videli, kako je naglo zapustil ničemurnost tega sveta ter se takorekoč upijanil z ljubeznijo božjo. Frančišek je premagal vso sramoto, ki mu jo je delalo zaničevanje, ter se je trudil neprenehoma pri popravljanju tiste cerkve. Sam je nosil kamenje in kar je bilo treba za zidanje ter stregel, kakor najmanjši delavec. Popravil je potem tudi še dve drugi cerkvi, staro cerkev sv. Petra zunaj Asiza in malo kapelico, imenovano Porcijunkula, kjer so angeli peli ob njegovem roj-

stvu. Vse to je storil najprej, da bi zadostil svoji pobožnosti do presvete Device Matere božje in do sv. Petra, prvaka aposteljnov, in da se je zatajeval ter da je uporabil svoje roke pri svetem delu; ali že je tudi slutil, da bodo te cerkve nekoč zibelili velike družine ter častita svetišča v sveti katoliški Cerkvi; delal je s tistim tihim veseljem, kakor ptiček, ki v samoti pripravlja gnezdece svojim mladim. „Pomagajte mi,“ tako je klical delavcem pri Sv. Damijanu, „zakaj tukaj bo nekoč samostan ubogih žen, ki bodo zelo sveto živele in častile Očeta nebeškega po vsej sveti Cerkvi.“ V resnici so bile te tri iz kamnja zidane cerkve podoba treh duhovnih poslopij, treh redov, ki jih je imel ustanoviti sv. Frančišek. — Duhovnik pri Sv. Damijanu je imel usmiljenje s pobožnim delavcem ter mu je pripravil večerjo, ko je minul dan trudnega dela, in Frančišek je mili dar nekoliko dni hvaležen sprejemal. Ali kmalu je začel premišljevat to reč ter je rekel samprisebi: „Ali boš pač povsod dobil duhovnika, ki ti bo izkazoval toliko dobrot? Tako ni ubogo življenje, katero

si imel izvoliti, temuč s skledico moraš hoditi od vrat do vrat ter nabirati, kar ti dá usmiljena ljubezen. Tako moraš živeti iz ljubezni do ti-stega, ki je ubog rojen, ubog živel, ki je bil nag na križ pribit ter tudi po smrti v tuj grob položen.“ In drugi dan je že bral svojo hrano ter sedel na cesto, da je pojedel, kar si je izprosil: počutki in roke so se upirali tisti gnusni zmesi; ali brž je začutil notranje osrčevanje in ojačenje, ki mu ga je poslal Oče ubogih. Dobrotljivemu gospodu pri Sv. Damijanu pa je rekel: „Nikar ne skrbite več za mojo hrano; jaz sem dobil prav izvrstnega hišnika in kuharja, ki mi zna kaj okusno napravljati jedi.“

Peter Bernardon je bil medtem neznansko razkačen, ko je videl, kako v ravno tistem mestu, kjer je mogel on bogat in češčen živeti, njegov sin kakor berač okoli hodi; zato ga je zmerjal in preklinjal, kjer ga je srečal. To sovraštvo svojega očeta je Frančišek bridko čutil, in v tej globoki žalosti je poiskal nekega zelo ubogega človeka, ki je živel od beraštva, kakor on, ter mu je rekel: „Ti si moj oče, pojdi z menoj, bova

delila svojo miloščino. In če vidiš, da me moj oče Bernardon preklinja, ti bom rekel: blagoslovi me, oče moj! in ti me boš nato blagoslovil.“ Tako se je tudi zgodilo.

Potem je rekel s ponižno radostjo Bernardonu: „Ali ne verjamete, da mi more Bog dati drugega očeta, ki prejeman od njega blagoslov za Vaše preklinjevanje?“ — Ko je nekega dne v neki cerkvi molil ter se v svoji puščavniški halji tresel od mraza, pravi edini njegov mlajši brat, Angel po imenu, nekemu prijatelju: „Pojdi, pojdi k Frančišku, pa mu reci, naj ti proda za en vinar potu.“ Frančišek odgovori na to, prevzet od nebeške radosti: „Ta pot bom jaz Bogu drago prodal.“

Tako je v največjem pomanjkanju in ponižanju in trdem telesnem delu preživel l. 1206. in 1207. Naslednje leto, ko je bil nekoč v cerkvi sv. Marije Angelske pri maši, so ga na posebno čudežen način pretresle v globočini srca besede svetega evangelija: „Vi ne smete ni zlata, ni srebra, ni denarja ko last imeti v svojih opasnjakih; tudi torbe ne na poti, niti dveh sukenj, niti črevljev, niti pa-

lice.“ Zdelo se mu je, kakor bi stopilo s tem evangelijsko uboštvo v popolni svetlobi svojega bogastva in svoje lepote pred oči njegovega duha. „To je, česar iščem,“ tako je zaklical, „to je, kar iz vsega srca želim!“ in v tem trenutku je vrgel od sebe mošnjo, palico in črevlje, oblekel je ostro oblačilo pepelnate barve, prepasal se z vrvjo ter začel pridigati pokoro svojim someščanom. Tisti dan, leta 1208., je bil ustanovljen red manjših bratov. Ta nešteta frančiškanska družina, po kateri se je prenovila podoba Cerkve in sveta, se je porodila iz prisrčnega združenja Frančiškovega s svetim uboštvom. Bog je blagoslovil ta zakon. „Pojdite, rastite in množite se!“ tako je dejal, in ta rodovitna beseda se je izpolnila prečudovito.

Kmalu je privabila sladka dišava čednosti sv. Frančiška nekoliko učencev, ki so z vso ljubeznijo začeli pokoro delati. Bogat in spoštovan Asiščan, Bernard iz Kvintavale, se je hotel prepričati, ali se je Frančišek iz prave pobožnosti odpovedal posvetnemu blagu, ali pa iz nekake muhaste duhovne pritličnosti. Pova-

bil ga je torej k večerji ter sta šla spat, kakor je bila tedaj navada tudi pri bogatih in gosposkih ljudeh, oba v eno izbo. Bernard je smrčal, kakor bi bil že zaspal, ali v resnici je opazoval Frančiška, ki je klečé, z rokami v podobi križa raztegnjenimi, vroče solze prelivaje, vedno ponavljal besede: „Moj Bog in moje vse!“ — „To je v resnici božji mož,“ tako je rekel Bernard samprisebi ter si očital svojo lenobo v vaji svetih čednosti in ljubezen do minljivega blaga. Že čez nekaj dni je milost božja dovršila čudeže v njegovi duši ter je vprašal Frančiška: „Ako je služabnik od svojega gospoda prejel zaklad, pa ga več ne potrebuje, kaj naj stori z njim?“ — „Vrne naj ga gospodu,“ odgovori Frančišek. „Torej“, pravi Bernard, „bodem vrnil gospodu posvetno blago, ki mi ga je podaril.“ Nato pravi Frančišek: „Kar me vprašate, je resna reč. Pojdiva v cerkev k maši ter moliva; potem nama bo svetí Duh pač pokazal, po kateri poti morava hoditi.“ Tako storita. Medpotoma pa se jima pridruži še eden, Peter Katani, korar asiške velike cerkve, in tako gredó vsi trije v cer-

kev sv. Nikolaja. Tukaj ostanejo v molitvi do devete ure, kakor so se bili zmenili. Nato prosijo mašnika po navadi tistega časa, da bi vpričo njih trikrat odprl evangelijske bukve. Duhovnik jim stori to, ter, ko prvič odpre bukve, najde te besede: „Ako hočeš biti popolnoma, pojdi, prodaj vse, kar imaš, pa daj ubogim!“ Ko v drugič odpre bukve, najde te besede: „Ne nosite na poti nič seboj!“ in ravnotako tretjič: „Ako hoče kdo moj biti, naj zataji samege sebe, vzame svoj križ in naj hodi za menoj!“ „Glejta,“ pravi zdaj Frančišek k spremljevalcema, „to je vodilo, ki se ga moramo držati; to je volja božja. Pojdita in storita, kar sta slišala!“ — In moža sta šla, prodala, kar sta imela, ter ubogim razdelila denar. Nato ju je oblekel Frančišek v ubožno obleko, podobno svoji, in potem sta šla ž njim prebivat v neko zapuščeno kočico pri cesti, ki pelje iz Folinja v Perudžo, na planjavi, ki se je imenovala po mnogih zavi-jačah potočiča, ki teče po njej, Rivo torto, to je krivi potok. Tako se začinja prvi red sv. Frančiška z Bernardom iz Kvintavala in Petrom Ka-

tanijem; oba sta dosegla veliko svetost, ki jo je Bog potrdil z mnogimi čudeži.

Čez malo časa se je pridružil tem svetim možem neki drugi Asiščan, Egidij imenovan, in šli so na delo za zveličanje ljudi. Bernard in Peter sta šla na Rimsko, Frančišek in Egidij pa v Marko Jakinsko, da bi tam učili ljudstvo in ga izpodbujevali z dobrimi zgledi. Ako so jim manjkale najpotrebnejše reči, ali jih je kdo razžalil ali grdo ravnal ž njimi, so se tega veselili, duša pa jim je ukala v nebeškem veselju.

Frančišek je pridobival vedno več učencev. Stanovali so v mali hišici, komaj da so vedeli, kje je katerega prostor. Molili so, opravljali dela pokore in poučevali ljudstvo z besedo in z lepimi zgledi in niso se bali ne težav, ne zaničevanja. Frančišek jih je tolažil, rekoč: „Potrpežljivi bodite v bridkosti, goreči v molitvi, pogumni pri delu, pa bo vaše plačilo kraljestvo božje, ki je večno.“

Kar so izprosili vbogajme, so delili z ubogimi. Kjer so našli cerkev, so se vrgli na tla in molili, kakor jih je učil sv. Frančišek, rekoč: „Mo-

limo te, o najsvetejši Gospod, Jezus Kristus! tukaj in po vseh cerkvah, ki so na zemlji, in blagoslavljamote, ker si s svojim svetim križem svet odrešil.“

Frančišek je spisal vodilo v 23 poglavjih, ki je obsegalo poleg navadnih treh obljub popolno odpoved vsakatero lastnine in dolžnost, le od miloščine živeti. Potem je nekega dne rekel svojim bratom: „Vidim, bratje, da hoče Gospod v svoji dobroti pomnožiti in razširiti našo družbo. Pojdimo torej k svoji materi sveti rimski Cerkvi, ter povedjmo papežu, kaj je Bog po našem trudu milostno poklical v življenje, da bomo svoja dela nadaljevali po njegovi volji in pod njegovim poveljem.“

Gredó tedaj v Rim k papežu Inocenciju III. in ga prosijo za potrjenje vodila, katero so tudi ustmeno dobili, čeravno so nekateri kardinali menili, da bo pretežko v takem uboštvu brez lastnine živeti. Papež pa vidi v sanjah, kako Frančišek cerkev sv. Janeza v Lateranu podpira, ko se je hotela podreti, ter z veseljem potrdi vodilo.

Kmalu nato je benediktinski opat montesubazijski po želji škofa asi-

škega Frančišku in njegovi duhovni družini podaril cerkvico svete Marije Angelske ali Porcijunkulo. Sv. Frančišek je čutil veličastni namen te male kapelice ter je zaklical vesel: „Le-to je sveti kraj, kjer bi morali bolj angeli prebivati, kakor ljudje; ta kraj bo večni spominek dobrote božje do nas.“

Zdaj se je mogla uboga družina Frančiškova brez skrbi oddehniti: imela je prostor na solncu. Močen po potrjenju papeževem, se ni bal Frančišek ničesar več na svetu. Hitel je po vseh mestih, trgih in vaseh ter klical vsem povsod: „O vi, ki želite ta edini biser evangelijski, pridite, združite se z nami, da bomo tržili z nebesi. Prodajte, kar imate, in dajte ubogim, da pridete k meni oproščeni vseh skrbi. Pridite, delajmo pokoro! pridite, hvalimo Boga in služimo mu v preprostosti in uboštvu!“ — In vsak večer se je vračal, obdan od svojih novih duhovnih pridobitev, ko zmagovavec k sveti Mariji Angelski. Število teh učencev svetega uboštvja se je množilo čudovito. Brat Rufin se je svetil z lepimi čednostmi, kakor svetla mavrica v oblakih, kakor

rdeča roža vrtnica zavoljo svoje goreče ljubezni, in kakor bela lilija zavoljo svoje čistosti je razširjeval sladko dišavo v Cerkvi božji. Brat Leon je bil spovednik Frančiškov in najprisrčnejši prijatelj njegov; „ovčica božja,“ mu je ljubeznivo rekel sveti oče; podoben je bil nekako sv. Janezu Evangelistu, ljubljencu Jezusovemu. Čudež ponižnosti je bil brat Masej Marinjanski in ravnotako preprosti brat Juniper, ki ga je imenovala sveta Klara „igračico Kristusovo“.

Tako si je bil pridružil sv. Frančišek v enem letu že obilo vdanih učencev in kmalu je spoznal, kako potrebno je z enakimi pomočki pričeti podobno prenovljenje tudi med ženskim svetom.

5. Frančišek ustanovi drugi red.

Sv. Klara.

Ne več ko tri leta po ustanovitvi prvega je ustanovil sv. Frančišek drugi red, to je namreč red ubogih gospá in žen.

V Asizu je živel tisti čas bogat in plemenit gospod, Favoron Šifi po imenu, ki je imel na Subazijski gori

grad, imenovan Rdeča peč (Sassorosso). Njegova žena je bila Ortolona, kakor se poroča, iz stare plemenite rodovine Fjumi. Ta pobožna gospa je porodila hčerko, ki ji je dala ime Klara. Klara je rasla v blagoslovih milosti božje ter se vadila posebno v pobožnosti in usmiljenju do ubogih; v obrambo svoje čistosti pa je nosila pod dragimi oblačili spokorno obleko.

Tedaj je slovelo ime Frančiškovo, ki je ravno kot nov človek z novimi čednostmi oživiljal na svetu pozabljeno življenje krščanske popolnosti. Klara ga je želela videti in slišati. Frančišek, sam razsvetljen od Očeta luči nebeške, jo je ravnotako želel videti in govoriti z njo. V resnici sta se z vso zavarovanostjo in svetostjo začela obiskovati med seboj. Klara spremljana vedno od neke sorodnice, Bone Gvelfúčo, pametne in zanesljive ženske.

In ni bilo dolgo, pa je mož božji ganil srce plemenite device, da je sklenila slovo dati svetu ter se popolnoma darovati Bogu. Na cvetno nedeljo, tako je bilo odločeno, je zapustila Klara posvetno življenje.

Opravljena v najdražja oblačila, je šla po naročilu Frančiškovem v cerkev, kjer so po laški šegi vse gospe iz škofovih rok prejemale blagoslovljene palme. Ali Klara je ostala v deviški sramežljivosti na svojem mestu na kolenih in škof sam je stopil z oltarnih stopnic, šel k njej ter ji dal palmo v roke. Nato je zapustila, še vedno dragoceno opravljena, očetovo hišo, šla je skozi skrivna vratca ter v poštenem tovarištvu prišla k Sv. Mariji Angelski. Frančišek in bratje, ki so ravno peli ponočne duhovne ure, so z gorečimi svečami v rokah slovesno sprejeli to modro devico, ki je iskala ženina in odrešenika svojega Jezusa Kristusa s svetilnico, ljubezni olja polno. Klara odloži posvetno lepotičje, ki se je razdelilo ubogim, in v znamenje, da se odpove vsej ničemurnosti tega sveta, ji Frančišek odstriže lase ter jo obleče v oblačilo pokore. To se je zgodilo v cerkvi pred oltarjem neomadeževane Device Marije.

Tako se je plemenita gospodična v osemnajstem letu svoje starosti, to je v najlepšem cvetu svojega življenja, posvetila božjemu ženinu.

Frančišek jo je peljal še tisto noč v samostan sv. Pavla pri Bastiji, kjer so bile takrat nune benediktinke, naj tam stanuje, dokler Bog kako drugače ne poskrbi.

Ko so zjutraj sorodniki izvedeli, kaj se je zgodilo, so se razjezili nad Klaro in tem, kar je storila. Gredotorej v samostan sv. Pavla ter jo pozkušajo najprej z lepimi besedami pregovoriti, da bi šla domu; ali ko so videli, da tako nič ne opravijo, jo hočejo s silo odpeljati od tam. Tedaj Klara razkrije glavo, da bi videli, kako ima lase odstrižene, in prijemši se oltarja zagotavlja, da je nobena stvar na svetu ne odtrga od Jezusa Kristusa. Sorodniki so jo nato pustili v miru, ker Bog ni dovolil, da bi se bila ločila od njega.

Kmalu potem je prepeljal sveti oče Klaro bliže Asiza, v samostan sv. Angela v Pancu, kjer so bile tudi benediktinke. Tukaj je sprejela od Boga to milost, da je za njo prišla njena mlajša sestra. Ko so to izvedeli sorodniki, so se razsrdili bolj ko kdaj prej, in tedaj jih je teklo dvanajst v samostan ter so Nežo odnesli na rokah. Eden od njih pa se

je v silni jezi spozabil tako daleč, da jo je vlekel za lase ter s pestmi bil in z nogami suval. Neža ni mogla storiti nič drugega, kakor vpila je: „Ah, sestra ljuba, pomagaj mi, ne pusti, da bi me ugrabili Jezusu!“ Klara moli za njo, in ne zastonj. Neža je bila naenkrat tako težka, da je ni bilo moč privzdigniti od tal, dasiravno so poklicali z bližnjih njiv krepkih ljudi na pomoč. Ti so zato poveličevali čudež s šaljivimi besedami: „Ni čudo,“ so djali, „da je tako težka, svinec je jedla vso noč.“ Monald, stric njen, je zato tako zdivjal, da bi jo bil ubil, da mu ni Bog zadržal roke s silno bolečino, ki jo je moral trpeti dolgo časa. Klara priteče na pomoč in ko odpravi z veliko težavo sorodnike, pelje sestrico na pol mrtvo nazaj v samostan. Frančišek ji je nato svobodno mogel odstriči lase ter posvetiti Gospodu tudi njo. Obe pelje naposled v neko hišo poleg Sv. Damijana, kjer je bil od Križanega dobil povelje, da naj popravi cerkev, ki se podira.

Kmalu so storile po njunem zgledu mnoge druge gospodične, in pri Sv. Damijanu se je ustanovil ženski

samostan, ki mu je Frančišek postavil Klaro za opatico in za mater. Primoral jo je k temu s pokrščino, dasiravno je ponižna devica težko prevzela tako čast in oblast. Tako se je izpolnilo prerokovanje Frančiškovo, ki je vabil ljudstvo, naj mu pomaga popraviti tisto cerkev, ker bo tam stal samostan žen, ki bodo s svojim slovesom in življenjem v vesoljni Cerkvi slavile in častile Očeta nebeškega.

Za Klaro in Nežo je prišla tudi najmlajša sestra Beatrica in na posled celo mati Ortolona sama. Kmalu so začeli bratje tudi drugod po Italiji in zunaj Italije odpirati samostane za uboge gospe, zlasti s pomočjo kardinala Hugolina, prijatelja Frančiškovega.

Kardinal Hugolin je po svétu papeževem sam prevzel vlado drugega reda Frančiškovega, določivši vesoljnega oglednika, ki naj bi skrbel zanj po njegovih naročilih. To je bil najprej neki redovnik cistercijskega reda, Ambrož po imenu. Po njegovi smrti pa je izvolil brata Filipa Longa, enega izmed prvih tovarišev Frančiškovih, z dovoljenjem, da sme od-

dati skrb za posamezne samostane drugim bratom.

Vodilo so dobile sestre od sv. Frančiška šele čez dvanajst let. Do tedaj so izpolnjevale vodilo sv. Benedikta in nekatere določbe, ki jim jih je bil dal kardinal Hugolin.

Klara s svojim samostanom je ostala zmerom pod vlado in skrbjo Frančiškovo, ki se je bil na prigo-varjanje kardinala Hugolina k temu zavezal ustno in pozneje tudi pismeno. Napredovala je od dne do dne v evangelijski popolnosti, h kateri jo je bil poklical Gospod, da bi postala v resnici luč, ki bi razsvetljevala senčnati svet, ter zlasti ženski spol napeljavala na pravi pot svetih čednosti. Vedno pa je hrepenela po mučeniški smrti, in gotovo bi je bila šla iskat med Saracene, mohamedance, ako je ne bi bil zadržal njen spovednik!

Ali Saraceni so jo zato sami prišli obiskat. Cesar Friderik II. je bil namreč mnoge trume saracenske pripeljal na Laško, da bi mu služile zoper papeža; te so se razkropile po dolini spoletanski ter so bile že namenjene naskočiti samostan pri Sv. Damijanu.

Klara je tedaj bolna ležala na postelji; sestre so jokale. Klara ne obupa; nesti se da v cerkev, kjer vzame puščico, ki je bilo v njej sveto Rešnje Telo, in nato k samostanskim vratom. Tamkaj je govorila Kristusu, pričujočemu v presvetem zakramentu tako: „Ne daj, Gospod, zverinam v plen duš, ki tebe spoznavajo, in varuj svoje služabnice, ki si jih s svojo drago krvjo odrešil.“ Ta trenutek se je zgodil očiten čudež. Divjakom saracenskim se je predrznost spremenila v strah, popadali so z zidov, kamor so bili že priplezali, ter pobegnili. Ali kmalu so se vrnili v mesto, da bi je oropali. Klara s svojimi sestrami si je potresla glavo s pepelom ter molila, da bi Bog rešil domovino; in res, zjutraj 22. junija se je vzdignila silna nevihta, ki je podrla roparski vojaščini šatore, in mesto je bilo rešeno.

Nepretrgana molitev in premišljevanje je povzdignilo Klaro do gledanja božjega, kolikor je mogoče v tem življenju. Med molitvijo je prelivala navadno sladke solze. Zategadelj jo je nekdanj satan izkušal, naj ne joka toliko, da ne oslepi;

ona pa je modro odgovorila: „Kdor Boga vidi, ni slep.“

Ponižnost in uboštvo, to ji je delalo po zgledu sv. serafinskega očeta največe veselje. Ker je bila opatica, k čemur jo je zavezal sv. Frančišek pod pokorščino, je imela najlepšo priliko, da se je vadila v najnižjih in najtežavnejših službah samostanskih.

Nekoč je umivala noge neki sestri, ki je bila prišla z bernje, ter ji je hotela poljubiti nogo, ko jo je bila ravno umila: ali sestra jo potegne iz ponižnosti nazaj z vso silo ter dregne po nesreči Klaro v obraz; Klara pa, kot ljubezniva mati, se nič ne ujezi zato, temuč vnovič prime nogo ter jo s sveto ljubeznijo poljubi.

Kar se tiče uboštva, ni le vse svoje imetje razdelila ubogim, ampak je želela, da bi bil tudi njen red zaznamovan z naslovom uboštva, ter je za to prosila samega papeža Inocencija III. Papež se je veselil tolike gorečnosti ter ji je lastnoročno pisal pismo, s katerim ji je podelil pravico uboštva, katerega do tedaj še nikdar nihče ni prosil svetega sedeža.

Ali Klara ni bila zadovoljna, dokler ni dobila zase in za sestre vodila, podobnega vodilu prvega reda. Da ustrezeta pobožnemu hrepenenju nje in njenih sester, sestavita sv. Frančišek in kardinal Hugolin 1224. vodilo, bistveno tisto, kakor za prvi red, prenačeno le, kolikor se je zdelo primerno za ženski spol. Ko je kardinal Hugolin potem postal papež pod imenom Gregor IX., je prišel pogledat v samostan k Sv. Damijanu ter je ponudil Klari, naj sprejme stanovito posestvo in dohodke, da vzdrži sestre, in da jo hoče oprostiti obljube glede ubošva. Ali ona mu je odgovorila: „Ne, sveti Oče, ne odvezujte me od posnemanja Kristusovega, odvezite me rajši od grehov, ki sem jih storila.“

V resnici se je zmerom trdno držala svetega ubošva, kar ji je Bog poplašal tudi že na tem svetu. Nekdaj je bila velika lakota, in v samostanu je bil, ko je bilo čas jesti, en sam hlebec kruha. Klara pokliče delivko ter veli hlebec čez pol prerezati in polovico poslati bratom, drugo pa doma ohraniti za sestre.

Iz tega pol hlebca velí petdeset koscev narediti, kolikor je sester prihajalo k mizi, ter jih položiti na mizo. Pobožna hči odgovori, da bi bilo treba prav Kristusovega čudeža, da bi se tako majhen kos kruha na toliko delov razdelil; ali Klara pravi: „Le pojdi, hčerka moja, stôri, kar sem ti rekla, in zaupanje imej!“ Hči povelje materino izpolni, mati pa h Kristusu povzdiguje zdihljaje za hčere svoje. Tisti mali kos medtem delivki v rokah raste in vsaka sestra, kar jih je bilo pri mizi, je dobila obilen kos.

Ko neki drugikrat ni bilo olja niti toliko, da bi bilo za zabelo bolnicam, vzame Klara posodo in ponižna kakor je bila, jo umije ter postavi na stran, da bi jo našel pripravljen, kadar bi prišel brat, ki je hodil za sestre na biro. V resnici pošljejo ponj in on hitro priteče, da bi brž pomoč prinesel v tolikem pomanjkanju. Ali Bog je naredil, ko je molila sv. Klara, da je našel brat posodo polno olja; zato je mrmral samprisebi: „Te ženske me imajo za norca, ker so me poklicale; saj je posoda polna.“

Tolika je bila čudodelna moč sv. Klare, da je sv. Frančišek dostikrat k njej poslal take, ki so potrebovali prav posebne pomoči, in v resnici so dosegli, kar so želeli.

Ko je Klara še živela, se je nje red čudovito razširil. Mnoge plemenske gospodičine, ki so jih snubili vojvodi, kralji in cesarji, so se po njenem zgledu odpovedovale svetu, in so jo posnemale, kolikor jim je bilo mogoče. S samostani so se olupšala mesta, pa tudi majhni kraji po deželi in hribih so se ovenčali s takimi posvečenimi hišami. Čistosti slava se je povzdignila na svetu, devišstvo je stalo v najlepšem cvetju.

A prišel je čas, ko je imela iti služabnica Najvišjega k nebeški ženitnini. O tej priliki je prišel k njej papež Inocencij IV., naslednik Gregorja IX. Poda ji roko, da bi jo poljubila; ali ona je hotela na vsak način poljubiti nogo, in moralo se ji je ustreči. Ponižno je prosila in prejela od samega papeža vesoljno odvezo in najobilnejši blagoslov. Ravno tisti dan je bila prejela poslednjo popotnico iz rok provincialnega ministra; zato je rekla se-

stram z rokami, v zahvalo sklenjenimi, in s solznimi očmi, proti nebu povzdignjenimi: „Hvalite Gospoda, moje hčere, ker mi je danes blagovolil Kristus izkazati toliko dobroto, da bi nebo in zemlja ne bila zadosti, mi je nadomestiti. Danes sem prejela Najvišjega samega in videla sem Njegovega namestnika.“

Brat Rinald, ki ji je na strani stal v poslednjih trenutkih ter je poznal nje trpljenje v toliko boleznih, jo je hotel opominjati k potrpežljivosti, ali ona je odgovorila naravnost: „Brat preljubi, kar sem spoznala milost Gospoda svojega Jezusa Kristusa po služabniku njegovem Frančišku, ni mi bilo zoprno nobeno trpljenje, nobena pokora težka, nobena bolezen bridka.“

Po zgledu sv. Frančiška je hotela tudi ona narediti oporoko, da priporoči hčeram sveto uboštvo, medsebojno ljubezen, mir in spravo in vse druge čednosti.

Naposled sta se ji prikazala Jezus Kristus in presveta Devica, in potem se je preselila s tega sveta v nebesa opolnoči med 11. in 12. dném meseca avgusta 1253. Dosegla je šestdeseto

leto življenja in štirideseto svojega redovništva. Papež s kardinali in vsem dvorom se je vrnil k Sv. Damijanu; tam je našel brate, ki so peli na koru bilje za mrtvo. Že je hotel ukazati, naj ne pojejo bilj, temuč slovesne cerkvene molitve, kakor o praznikih svetih devic; le kardinali so ga zadržali, ker so ga prosili, naj se ne prenagli pri tako važni zadevi. Ostali pa so pri mrtvaških opravilih in kardinal Ostijski je naposled govoril krasno pridigo, primerno tako posebni priliki.

Ravno ta kardinal Ostijski, ki je bil kmalu potem papež Aleksander IV., naslednik Inocencija IV., je dal preiskati čudeže, ki jih je tako obilo storila sestra Klara, in čez dve leti po njeni smrti, l. 1255., jo je v Ananji postavil v zapisnik svetih devic ter ukazal, da naj se v vesoljni katoliški Cerkvi obhaja njen god. V ta namen je papež sam zložil cerkvene molitve in pesmi.

Ko se je pozneje na stroške rimskega sedeža dovršilo že od papeža Gregorija IX. začeto zidanje samostana in velikega tempeljna poleg cerkve sv. Jurija notri v mestu asi-

škem, je dal papež Aleksander IV. 2. oktobra l. 1260. v slovesni procesiji telo sv. Klare iz stare cerkve sv. Jurija, kamor se je bilo prvotno položilo, tja prenesti in iz hiše poleg cerkve sv. Damijana zunaj mesta so se tudi sestre spremile v novo stanovanje k cerkvi, ki se od tedaj imenuje sv. Klare.

Nune drugega reda sv. Frančiška, ki so se imenovale izprva uboge gospe, ali damijanite ali minorise, so se potem začele imenovati klarise, in papež Evgenij IV. je celò zapovedal, da se imajo vse nune, ki se držijo kateregakoli potrjenega vodila drugega reda, imenovati sestre sv. Klare ali klarise.

Drugi red frančiškanski, ta visoko ograjen vrt, je prinesel mnogo nebeškega cvetja in sadja. Klara, Neža, Koleta, Katarina Bolonjska in Veronika Julijanova so poglavitne petere device tega reda, ki so zaslužile, da jih je sv. Cerkev svetnicam prištela. Dvanajst drugih je za zveličane spoznala in jih dovolila očitno častiti; brez števila pa jih je še, ki so umrle v sluhu svetosti ter od pobožnega ljudstva prejele priimek bla-

žene ali zveličane, kakor tudi služabnic božjih, ki se jim po pravici daje naslov častitljive. Celò brez takih ni, ki so si k liliji devištva pridobile mučeniško palmo. Luč sv. Klare je v resnici osvetila ves svet in na tej gorki in jasni luči so vžgale in še vžigajo hčere njene ljubezni plamen v svojih in v vernega ljudstva srcih.

6. Frančišek pridigar.

Ko je Frančišek že dva reda ustanovil in je imel v prvem redu veliko mož po božji volji, bogaboječih in učenih, je mislil, kakšno naj bo njegovo prihodnje življenje. Misli si samprisebi: Slab, preprost, neučen sem, in imam od Boga večji dar za molitev kakor za pridigovanje. Z molitvijo se pri Bogu veliko zasluži, molitev čisti naša srca, je z Bogom sklene in za vse čednosti vname; molitev je studenec vseh milosti. Pridigar pa veliko vidi, veliko sliši in njegov duh je bolj razmišljen, da ne more svoje molitve tako zbrano opravljati.

Posvetuje se torej s svojimi brati, katerim tudi priporoči po molitvi

od Boga izvedeti, kaj da je volja božja. Pri vsem dvomu ga je vendar mikalo pridigovati, ker je tudi Jezus Kristus, katerega je sklenil v vsem posnemati, po svetu hodil, učil in pridigoval. Nato pa dobi od Jezusa samega povelje, da naj gre in tudi pridiguje, ker On ga ni poklical samo za lastno, temuč za zveličanje tudi veliko drugih.

Frančišek gré zdaj z brati v Gospodovem imenu, in pridiga tako goreče, da se vse na prsi trka in popboljšanje obeta. Celò na Jutrovo se podá, da tam sveti evangelij oznanuje in tudi umrje za sveto vero, ako bode potrebno. — Turški vojaki ga zvežejo in vlečejo pred sultana, kateremu pa Frančišek srčno in neprestrašeno Jezusov evangelij oznanuje. Sultan ne stori Frančišku ničesar žalega, temuč ga spusti z besedami: „Prosi Boga, da me k tisti veri pripelje, katera mu najbolj dopade.“ Frančišek se vrne v Italijo, in bratje se ga silno razveselijo ter mu gredó v trumah naproti, on pa jih uči, opominja in izpodbuja v svetih čednostih.

7. Odpustek Porcijunkule.

Porcijunkula se je imenovala cerkvica na južni strani asiškega mesta, Mariji Angelski posvečena, ki jo je Frančišek od očetov benediktincev dobil s tem pogojem, da naj bo ona prva cerkev njegovega reda; za to jo je tudi v resnici imel. Kadar se je vrnil od svojih apostolskih potov se je podal v to cerkvico in tukaj se je odpočil ter si sprosil od Boga nove moči.

Neko noč meseca oktobra 1221. je Frančišek v svoji celici goreče molil za spreobrnjenje grešnikov. Kar se mu prikaže angel ter mu veli iti v cerkev, ker tam ga čaka Jezus in Marija z veliko trumo angelov. Frančišek se vzdigne in hiti naravnost v cerkvico, kjer najde vse tako, kakor mu je bil angel povedal. Jezusa, Marijo in trumo angelov v toliki svetlobi videti, ga tako prevzame, da se zgrudi brez zavesti na tla. Jezus mu veli vstati in mu reče: „Frančišek! milost si našel pri meni, tvojo molitev sem uslišal, in ker tako neutrudno skrbiš za zveličanje duš, prosi milosti, katerekoli želiš za zve-

ličanje duš. Frančišek, nebeško razsvetljen in razveseljen, prosi tako-le: „Gospod! ker mi nevrednemu grešniku prositi veliš, te prosim za vse krščansko ljudstvo, da, kdorkoli se s skesanim srcem in čisto spové in potem to cerkvico Porcijunkulo obišče, zadobi popolni odpustek, to je, odpuščenje vseh časnih kazni.“ Kristus molčé naznani, da je ta prošnja velika; zato se pa Frančišek hitro k Mariji obrne, da ona ž njim vred prosi. Marija prosi, pa Jezus še molči. Marija dalje prosi, rekoč: „Moj božji sin! usliši prošnjo svojega služabnika in obdaruj s to milostjo mojo cerkvico k svoji časti in v izpodbudo cele svete katoliške Cerkve.“ Tako prošnjo Kristus usliši in izpregovori: „Frančišek! velika je tvoja prošnja; pa naj se ti zgodi, kar želiš, in še več zaslužiš, ker je tvoja volja tako moji podobna; zato podeli moja ljubezen tej cerkvi Marije angelske ali Porcijunkule popolni odpustek, vsem tistim namreč, kateri bodo po dobro opravljeni spovedi to cerkvico obiskali. Pojdi pa k mojemu vidnemu namestniku na zemlji, k papežu, in prosi ga tega odpustka v mojem

imenu.“ — Nato Kristus, Marija in angeli izginejo, Frančišek pa ostane vso noč v cerkvici, in prisrčno hvali Jezusa in Marijo za toliko milost.

Drugo jutro gre sv. Frančišek z bratom Masejem Marijanskim v Perudžo, kjer je bil takrat papež Honorij III. „Sveti oče,“ pravi tam Frančišek v preprostosti svojega srca, „ni še prav dolgo, kar sem popravil neko cerkvico na Vaši zemlji; prosim Vašo Svetost, da bi ji podelili odpustek, tak, da ne bo navezan na nobene darove.“ Papež odgovori, da to ne gre lahko, zakaj, kdor želi odpustek, ga mora zaslužiti. „Vendar,“ pravi, „za koliko let hočeš ta odpustek?“ Nato pravi sv. Frančišek: „Jaz nočem let, temuč duš.“ Papež vpraša nadalje: „Kako hočeš duše?“ Sv. Frančišek odgovori: „Sveti oče, hočem, ako je ljubo Vaši Svetosti, da bo vsak, kdor pride v to cerkev, spovedan in skesan in odvezan od mašnika, kakor je treba, rešen vsega zadolženja in vseh kazni v nebesih in na zemlji, od dné, ko je bil krščen, do tega dne in ure, ko vstopi v imenovano cerkev.“ Papež odgovori nato: „Dosti je, kar hočeš, o Frančišek, in sveta Cerkev rimska

nima navade take odpustke dajati.“ Sv. Frančišek odgovori: „Gospod, to kar jaz prosim, ne prosim v svojem imenu, temuč v imenu tistega, ki me je poslal, Gospoda Jezusa Kristusa.“ Nato se je papež precej vdal ter je rekel trikrat: „Naj bo, naj bo, naj bo, kakor hočeš.“ Ali kardinali, ki so bili tam poleg, so začeli govoriti: „Gospod, ko dovoljujete temu tak odpustek, podirate in pokončujete jeruzalemskega, in tudi rimski odpustek apostelnov Petra in Pavla bo vničen.“ Papež odgovori: „Dali smo mu ga in dovolili; ne moremo in ne spodobi se preklicavati, kar se je zgodilo; ali meje mu postavimo, da bo veljal samo en dan v letu.“ Potem se obrne k sv. Frančišku, rekoč: „Vidiš, zdaj dovoljujemo, da bo odvezan od kazni in zadolženja, kdorkoli pride in vstopi v imenovano cerkev dobro spovedan in skesan. In to hočemo, da naj velja za vselej, pa le en sam dan, od prvih večernic čez noč do večernic sledečega dne.“ Na te besede sv. Frančišek prikloni glavo ter gre iz palače. Papež, ko vidi, da odhaja, kliče za njim: „Oj, človek preprosti, kam greš? Kaj neseš seboj

od tega odpustka?“ Mislil mu je namreč pisano dati, kar mu je dovolil. Ali sv. Frančišek odgovori: „Meni je zadosti Vaša beseda. Ako je to delo božje, ima Bog razodeti svoje delo. Zato ni treba pisma; pismo naj bo Devica Marija, pisavec naj bo Jezus Kristus, angeli naj bodo pa priče.“

Ko se je vračal iz Perudže proti Asizu, počivata nekoliko s tovarišem v sredi pota, kjer je bil kraj gobavih, in Frančišek zadremlje. Ko se prebudi, moli, in po molitvi pokliče tovariša ter mu pravi: „Brat Masej, jaz ti povem od strani božje, da je odpustek, podeljen mi od papeža, potrjen tudi v nebesih.“

Nekaj časa po tem dogodku, neko zimsko noč, ko je bil sv. Frančišek v celici, ki je bila na vrtu pri cerkvi svete Marije Angelske, pride hudoba peklena ter ga začne pregovarjati, naj si ne krajša življenja s tolikimi pokorili, ker je še mlad. Ali sv. Frančišek spozna zanke sovražnikove; sleče se in v dušni gorečnosti hiti vun ter se vrže v sredo trnja, ki je bilo tam na vrtu, ter se valja po njem, dokler ni bil ves oboden in krvav. Ko je tako odpodil izkuš-

njavca, se mu blišči okoli velika svetloba in dasiravno je bila zima, da je zmrzovalo, vidi po tistem trnju poganjati veliko množino vrtnic, belih in rdečih, in pokaže se mu množica angelov, ki mu pravijo: „Vstani, Frančišek, in hitro pojdi v cerkev, notri te čaka Kristus s svojo materjo.“ Frančišek vstane ter se vidi čudovito oblečenega v belo obleko in pot proti cerkvi se mu zdi vsa pokrita in olepšana z dragimi preprogami. S trnja utrga 12 rdečih vrtnic in 12 belih ter gre v cerkev, kjer najde Kristusa Gospoda z Devico Materjo in trumo angelov. Tam se vrže na tla ter prosi Zveličarja človeškega rodu, da bi mu blagovolil določiti dan odpustka, podeljenega že tej cerkvici. Ko je tudi Mati Božja prosila zanj, odgovori Kristus, da ima biti tisti dan, ko je bil njegov apostelj rešen verig in ječe, ter mu veli iti povedat to namestniku njegovemu v Rim. Za priče pa naj vzame seboj nekatere tovariše, ki so slišali te reči in nekatere vrtnice, bele in rdeče, ki jih je utrgal na tistem trnju. Angelji so nato zapeli „Te Deum laudamus“ in prikazen je izginila.

Vse te reči so poslušali bratje Peter Katanij, Rufin Šefij, Bernard Kvintavaljski, Masej Marinanjski in tovariši, ki so bili v celicah zunaj cerkve na vrtu, kjer je bila celica sv. Frančiška. Zjutraj se je oblekel sveti oče ter se odpravil v Rim; seboj pa je vzel brata Petra Katanija, Bernarda iz Kvintavale in Angela Rijetskega. S temi pride pred papeža Honorija, ki je bil v lateranski palači, pove po vrsti vse, kar se mu je zgodilo, ter mu podá šest vrtnic, tri bele, tri rdeče; toliko jih je bil namreč izbral izmed tistih 24, ki jih je bil utrgal presveti Trojici na čast.

Namestnik Kristusov piše, ko se je bil prepričal tako o resničnosti dogodbe, ki mu jo je povedal Frančišek, škofom v Asiz, Perudžo, Tóder, Folínj, Spolét, Nočéro in Gúbij, naj se snidejo v Asizu prvi dan avgusta, ter tam slovesno razglasijo odpustek, dovoljen sv. Frančišku. V resnici se ta dan o pravem času snidejo in mnogo ljudstva iz okolice se zbere k slovesnosti. Frančišek stopi na oder, ki ga je bil pripravil v ta namen, in ž njim vseh sedem škofov; z veliko gorečnostjo govori o svetem

odpustku, ki ga je izprosil, ter sklene, da bo ta dan vsako leto na vse čase, kdor bo spovedan in skesan stopil v to cerkvico, dobil popolno odpustčenje vseh svojih grehov. Ko slišijo škofje, da oznanja Frančišek odpustek za vse čase, so hudi ter pravijo, da ne morejo verjeti, da bi bil papež mislil, da naj se oznani ta odpustek za vse čase. Škof asiški vstane prvi, da bi ga oznanil samo za deset let; ali nehoté ponavlja to, kar je Frančišek rekel. Drug za drugim vstajajo nato ostali; vsak hoče popraviti svojega prednika, pa oznani po božji naredbi ravno to, kar je prvi oznanil Frančišek. Priče tega dogodka so bili mnogi iz Asiza in Perudže kakor tudi iz ostalih mest v okolici. In vse te reči so sporočili sveti bratje, to je Peter Katanij, ki je bil že namestnik svetnikov, brat Leon, spovednik sv. Frančiška, itd. Zapisala pa sta to dva škofa asiška v okrožnicah, ki so v prvopisu ohranjene do današnjega dne.

Bog sam je skrbel, kakor je sv. Frančišek naprej povedal, da se je oznanilo delo njegovo o pravem času z znamenji in čudeži, in zato je slovel

v začetku 14. stoletja ta odpustek že daleč po svetu, in od vseh strani so se zbirale v Asizu neštete množice, da bi se ga udeležile. Sv. Bernardin Sijenski je našel tam l. 1427. več ko 200.000 romarjev. Kralji, kneginje, plemeniti vitezi so s svojimi zavezniki in podložnimi klečali v Porcijunkuli, njih solze in molitve so se družile s solzami in molitvami neštetega, neznanega ljudstva.

Okoli srede 14. stoletja je molila preimenitna gospa v noči svetega odpustka v Porcijunkuli. „Zmešana in ostrašena sem v globočini srca,“ tako je govorila njena duša k Bogu, „ker trdijo neki ljudje, da je ta odpustek ničen in izmišljen od sv. Frančiška.“ Nato se oglasi Kristus v njenem srcu ter pravi: „Hči moja, nikdar ne prebiva laž tam, kjer je resnica in ogenj ljubezni božje doma. Prijatelj moj je resnico imel v sebi in kar je dejal, je res. Ker je spoznal mlačnost človeško v hrepenenju po Bogu in božjih rečeh in posvetno njihovo poželjivost, me je prosil znamenja ljubezni, da bi žerjavica poželjivosti v njih pogasnila in se vnel ogenj božje ljubezni. In znamenje,

ki sem mu ga dal jaz, ki sem ljubezen, je bilo to, da bi se vsi, ki bi prišli v njegovo hišo prazni, notri napolnili z blagoslovi ter dobili popolno odpustčenje svojih grehov.“ — Gospa, ki je dobila tak odgovor, je bila častitljiva služabnica Kristusova, sv. Brigita.

Dolgo časa se je dobival ta odpustek le pri sveti Mariji Angelski v cerkvi Porcijunkuli. Ali ker premnogim vernim ni bilo mogoče tja hoditi, zato so papeži, namestniki Kristusovi, po navdihnjenju svetega Duha in iz ljubezni do vernih kristjanov dovolili, da morejo ta odpustek po vseh cerkvah, vseh treh redov sv. Frančiška dobiti vsi verni katoličani tako, kakor v cerkvi Porcijunkuli sami. Zlasti je to odločil l. 1622. papež Gregor XV., ki je obenem predpisal, da je zunaj Asiza potrebno za zadobljenje tega odpustka poleg spovedi tudi sv. obhajilo. Inocencij XI. je l. 1687. razširjenje potrdil ter določil, da se more ta odpustek darovati tudi za verne duše v vicah. Da se pa tako častitljivi cerkvi, kakor je Porcijunkula, ohrani posebna prednost, je določil papež Inocencij XII. l. 1695., da se more v

njej zanaprej dobiti popolni odpustek skozi vse leto vsak dan.

Dandanašnji ima porcijunkulski odpustek to posebnost, da se more dobiti tolikokrat, kolikorkrat se v določenem času, to je od večernic prvega do večera drugega dné avgusta gre v cerkev Porcijunkulo ali kako drugo cerkev prvega, drugega ali tretjega reda sv. Frančiška, sploh v cerkev, ki ima ta odpustek. Da so si prizadevali pobožni kristjani večkrat ta odpustek dobiti, je prišlo v navado menda zlasti, ko je papež Inocencij XI. določil, da se more tudi za verne duše v vicah darovati. Sveta Cerkev ni nikdar grajala te pobožne navade, skupščina za svete odpustke pa jo je 22. februarja l. 1847. naravnost potrdila, določevaje zraven, da se more sveto obhajilo v katerikoli-sibodi cerkvi prejeti; to je potrdil papež Pij IX. 12. julija 1847.

Razen omenjenih pa morejo tudi druge cerkve dobiti pravico do porcijunkulskega odpustka, ako so vsaj eno uro oddaljene od tistih, ki jo že imajo; seveda se mora za to pravico v Rimu posebej prositi. Tako je torej dandanašnji mogoče kato-

liškemu ljudstvu po vsem svetu udeležiti se tega imenitnega odpustka pogostoma in brez velikega truda, ter ž njim tudi vernim dušam v vicah pridobiti obile pomoči. Imeniten, koristen in mogočen je ta odpustek nad vse druge ter presega v nekem oziru celo odpustek svetega leta.

O tem odpustku govori slavní francoski pridigar Burdalúv: „Jaz trdim, da je izmed vseh odpustkov ta eden najbolj gotovih in izpričanih, kar jih je v sveti Cerkvi; zakaj? zato, ker je ta odpustek podeljen od Jezusa Kristusa samega — prva prednost, ki mu je edinemu lastna; zato, ker je dokazan z najbolj gotovimi čudeži — druga prednost, ki ga razločuje; zato, ker je odpustek razširjen med vsemi narodi krščanskimi s čudovitim dušnim napredkom in pomnoženjem pobožnosti — poslednja prednost, ki nam ga more delati neizmerno dragocenega.“

8. Frančišek ustanovi tretji red pokore.

a) Začetek tretjega reda.

Leta 1221. je prišel sv. Frančišek v Kanáro blizu mesta Asiza. Tam je

z veliko gorečnostjo pridigal, kako kratko je človeško življenje, kako minljivo vse posvetno veselje in časno blago, kako je torej treba skrbeti za zveličanje edine, neumrjoče duše, kako treba je pokore. Take besede in pa njegovo spokorno, sveto in čudežno življenje, to je tako presunilo poslušavce, da so vsi objokani na prsi trkali in vzdihovali: „Kaj bo z nami grešniki, če ne bomo spokorno živeli, kakor naš pridigar Frančišek?“ Mnogo prebivavcev iz Kanáre in okolice, duhovnih in svetnih, tudi zakonskih mož in žena, mladeničev in deklet, sklene prodati vse svoje imetje, zapustiti zakonsko življenje in stopiti v spokorna reda sv. Frančiška. Ali sv. Frančišek, mož po duhu božjem, ni pustil, da bi se raztrgale zakonske vezi, tudi ni hotel jemati deželi pridnih, poštenih delavcev. Opominja jih torej, naj vsak v svojem stanu ostane in svoje dolžnosti izpolnjuje; vendar jim obljubi dati posebno vodilo, po katerem bodo mogli med svetom Bogu služiti in svoje duše zveličati. Začasno pa jim naroči, vse to natanko izpolnjevati, kar so slišali v njegovih pridigah.

Iz Kanáre gre sv. Frančišek na Toskansko v mesto Florenc, kjer ga ravnotako zvesto poslušajo. Po njegovem živem in prepričanem govorjenju izpreobrnjeni, ga tudi tukaj prosijo, naj jih sprejme v svoja redova. Takrat živeči pisavci pravijo: „Slišati je bilo, kako so se po teh pridigah sinovi poslavljali od svojih staršev, kako so se sorodniki in prijatelji in celo zakonski možje in žene, drug drugega izpodbujali velikodušno se odpovedati svetu in bežati v samoto ubogih samostanov, zadovoljni samo s to tolažbo, da se bodo zopet videli v nebesih.“ Godilo se je ravnotako, kakor takrat, ko je predhodnik Kristusov vnemal Jude, ki pokori;¹ povpraševali so se skrbno: „Kaj nam je storiti?“ — ali ko je sv. Peter o Birkoštih zbrani množici oznanoval Kristusa križanega. „Kaj nam je storiti, možje, bratje?“ so presunjeni klicali.²

Iz Florenca se podá sv. Frančišek v Podžibonci. Tam je živel neki kupec, po imenu Lucij ali Lukezij, ki je bil poprej skop in lakomen mož, skrben

¹ Luk. 3, 10—15.

² Ap. dj. 2, 14—37.

le za posvetno blago. Ali po milosti božji se je bil že pred nekaj meseci izpreobrnil; postal je milosrčen in radodaren, ter zgled prave krščanske pobožnosti. Tudi svojo ženo, ki ji je bilo Bonadona ime, je bil pripravil k pobožnemu, krščanskemu življenju. Lukezij in njegova žena prosita torej sv. Frančiška, naj ju še bolj pouči in jima pokaže pravi pot, po katerem bi mogla varno hoditi ter doseči večno zveličanje. Sv. Frančišek jima pove, kako je že davno mislil ustanoviti red, v katerem bi mogli tudi zakonski Bogu popolnoma služiti, tako, da bi jim ne bilo treba zapuščati sveta in se zapirati v samostane.

Nič boljšega, pravi, jima ne vé svetovati, kakor da stopita v ta red. — Tako je že sv. Frančišek sam tretji red imenoval — „pot v nebesa“. — Ko nadalje resno o tej stvari govorijo, prosita Lukezij in Bonadona, naj jima pove, kako naj živita v tem redu in kako naj se oblačita. Sv. Frančišek jima odkaže ponižno obleko pepelnate barve in pas z vozli; tudi jima pove, kako naj živita in se vadita v pobožnosti, dokler ne spiše posebnega vo-

dila za vse tiste, ki bi želeli v ta novi red stopiti. Vodilo pa je spisal leta 1221. ali vsaj naslednje leto.

To je začetek tretjega reda, katerega je sv. Frančišek imenoval: Red spokornih bratov in sester; prva, ki sta bila vanj sprejeta, sta bila torej Lukezij in njegova žena Bonadona.

Lukezij je zdaj čudovito napredoval v vseh čednostih. Bolj počasna je bila Bonadona, ker je bila bolj navezana na posvetno blago in boječe skrbljiva za prihodnje potrebe. Ona je torej dostikrat ovirala moževa dobra dela, ker ni pustila, da bi delil tako obilno miloščino.

Ponavadi je mnogo ubožcev in popotnikov čakalo pred vratmi miloščine. Prigodilo se je pa, da je Lukezij ves kruh, kar ga je imel doma, med nje razdelil. Zdaj pridejo drugi in Lukezij prosi zanje ženo, naj bi jim kaj poskrbela. Ali ta začne srdita zmerjati moža: „O zapravljivec, le za tujce imaš skrb? Nič ti ni mar za svoje premoženje in ne misliš na to, da si ves kruh že drugim razdelil in nimaš sam več kaj prigrizniti? Meni se zdi, da so se ti zavoljo tvojega nezmernega posta

že vsi možgani posušili. Poberi se in drugod išči, da boš dajal tem svojim sitnim beračem.“ Potrpežljivo je trpel Lukezij krivico, ki mu jo je delala s temi besedami žena, in ponižno je prosil, naj pusti kreg ter naj zaupno pogleda v krušno shrambo s spominom na Onega, ki je z malo kruhi in ribicami nasitil mnogo tisoč ljudi. Ona uboga, in glejte čudo! notri najde mnogo hlebov pečenega kruha, s katerimi je ubožcem lakoto obilno potolažila. Odzdaj nadalje je bila Bonadona čisto izpreobrnjena. Ni je bilo več treba opominjati in izpodbujati. Sama je veselo hitela naprej po poti krščanskih čednosti. Skušala sta se celo mož in žena, kako bi v tem svetem prizadevanju drug drugega prehitela. Nesrečni in potrebni so bili nadalje tudi Bonadoni prva skrb; bila je zdaj v resnici, kar nje ime pomeni, „buona donna“, dobra žena, vredna te lepe časti, da je bila prva sestra, kakor mož prvi brat svetega tretjega reda.

Razen teh dveh pobožnih zakonskih je sprejel sv. Frančišek v svoj novi red še mnogo drugih pobožnih

mož in žena po bližnjih mestih in vaseh, ki so, po njegovih pridigan izpreobrnjeni, prosili, da bi jih sprejel v prva dva reda, v katera jih pa zato ni hotel sprejeti, da bi poljedelstvo, rokodelstvo in obrtništvo škode ne trpelo.

Sv. Frančišek, pravi verni in pokorni sin matere svete katoliške Cerkve, pa ni vodila za spokorne brate in sestre tretjega reda samo spisal, ampak je tudi skrbel, da je dobilo to vodilo potrjenje od namestnika Kristusovega na zemlji, rimskega papeža. Tedanji papež Honorij III. je uslišal njegovo prošnjo in ustno potrdil tretji red, kakor je to razvidno iz pisanj njegovega naslednika Gregorja IX. od l. 1227.¹ in od l. 1228.² Pismeno pa je to vodilo potrdil papež Nikolaj IV., 17. avgusta 1289.³ Leon XIII. pa je to vodilo polajšal 30. maja 1883.⁴

b) Namen tretjega reda.

Iz tega je očiten tudi že namen te ustanove, namreč spokorno, samo-

¹ „Nimis patenter.“

² „Detestanda.“

³ „Super montem.“

⁴ „Misericors.“

stanskemu podobno življenje razširiti tudi med ljudi, ki živijo med svetom. Kako si je to življenje mislil in s katerimi pripomočki je namerjal sv. Frančišek svoj namen doseči, to nam jasno kaže vodilo, ki ga je dal svojemu tretjemu redu.

To vodilo je tako preprosto, da ga vsak lahko izpolnjuje; nikogar ne ovira stanu primerno živeti, tudi ne nalaga butare, da bi je človeška slabost ne mogla nositi. Rahlo in brez sile napeljuje vsakega, kako naj predvsem svoje dolžnosti kot katoliški kristjan natanko izpolnjuje, napuh in ničemurnost tega sveta zaničuje, drugih pravice spoštuje, v bližnjem časti božjo podobo in mu povsod izkazuje bratovsko ljubezen, sploh, kako naj živi po nauku in zgledu svojega nebeškega učitelja Jezusa Kristusa.

Le osebe neomadežanega življenja in pravi spokorniki in spokornice, ki so katoliške vere in pokorni sveti Cerkvi, morejo stopiti v tretji red in se udeleževati njegovih dobrot. Ni pa samo to zadosti, ampak pred sprejetjem morajo prosilci povrniti vse krivično pridobljeno blago in očitno

se spraviti s svojimi bližnjimi; tudi morajo imeti voljo, izpolnjevati božje in cerkvene zapovedi in vodilo tega reda.

Nadalje je uredil sv. Frančišek predvsem domače, družinsko življenje. Udje tretjega reda naj se oblačijo preprosto, brez lepotičenja in prevzetnosti, izpolnjujejo naj bogoljubno in zvesto dolžnosti svojega stanu, višjim naj bodo pokorni, sploh naj hrepnijo po pravi krščanski popolnosti. Zategadelj je prepovedal sveti oče Frančišek zahajati v gledišča in na nespodobne veselice, ples itd. Življenje v tretjem redu bodi ponižno, zatajevano s postom, posvečeno z molitvijo. Sv. Frančišek priporoča, večkrat, kakor je sicer zapovedano, sprejemati svete zakramente, vsak dan, če je mogoče, udeležiti se svete maše, natanko opravljati redovne molitve, izpraševati svojo vest vsak večer, obiskovati bolne in moliti za umrle brate in sestre itd.

Posebno želi in terja sv. Frančišek, da naj živijo udje tretjega reda v miru med seboj in z drugimi. Zategadelj ukazuje, da naj vsak, ki stopi v red, naredi o pravem času opo-

roko, kdor ima za to pravico, in to zato, da ne bi umrl kdo brez gotove določbe, komu pripada njegova lastnina po smrti. S tem hoče v okom priti pravdam in preprirom, katerih naj se bratje in sestre skrbno varujejo. Če pa vendar kdaj prepir med njimi nastane, naj ga poravnajo med seboj; če pa to ni mogoče, naj se obrnejo do postavnega sodnika; kreg in prepir, obrekovanje, zasramovanje in kletvina naj ne kraljuje in ne vlada med udi. Tretjeredniki naj tudi ne prisegajo brez prave potrebe; prisegati smejo, da naredijo mir, spoznajo svojo vero in da pričajo pred sodbo itd.

Ali sv. Frančišek ni le spisal vodila, po katerem naj se ravnaajo posamezni udje njegovega tretjega reda, temveč je dal redu tudi višje in predstojnike, kateri morajo za svoje podložne brate in sestre v vsakem oziru skrbeti, predpisal je shode in zbore, kjer morajo bratje in sestre skupaj moliti in poslušati božjo besedo, kjer jih morajo predstojniki učiti, opominjati in svariti.

Da je tak red zlasti za tiste velika dobrota, ki so bili prej grešniki, pa so se po pravi pokori k Bogu

nazaj vrnili, tega ni treba šele dokazovati; tako so jim namreč zamašeni glavni izvirki pregrešnega življenja, zavarovani so pred zopetnim padcem z najmočnejšimi pomočki; po predpisanih delih pobožnosti, pokore in krščanske ljubezni pa se pospešuje njihova popolna sprava z Bogom. Ravno zato je imenoval sv. Frančišek ta svoj red spokorni red ali red spokornih bratov in sester. Stem pa nikakor niso izključeni tisti, ki niso storili takih grehov, da bi jim bila ostra pokora potrebna. Kakor spokornike vrnitve v stare grehe, tako bo varoval tretji red nedolžne prvega greha. Vsak bo dobil v redu moči in pomoči, da se bo mogel čimdalje bolj očistiti vseh madežev in pomanjkljivosti in se vedno više povzdigovati v pravi krščanski popolnosti. Moti se pa, kdor méni, da stori duh sv. Frančiška človeka pustega, otožnega in čmernega, nasprotnika umetnostim, nedolžni zabavi in preprostemu razveseljevanju. Ravno narobe je hotel sv. Frančišek, da naj bodo njegovi otroci vedno veseli, veselje v Gospodu naj se sveti na njih obrazih. On je bil prijatelj pesništvu

in petju, in je želel, da naj bodo tako tudi drugi; ali on je hotel, da naj vse te lepe reči služijo časti božji, ne pa posvetnosti in grehu. Njegov tretji red je ravnotako nasproten krivi ostrosti, napačni pobožnosti in fanatizmu, kakor vnemarnosti, mlačnosti in duhovni lenobi. Nič pretežavnega, nič prenapetega ne nalaga in ne terja, nič, kar bi delalo človeka čudnega posebneža ali sitneža; le greha in prevelikega hrepenenja po pozemeljskem uživanju ga hoče varovati ter ga narediti in ohraniti Bogu in ljudem ljubega in dragega.

c) Duhovne dobrote tretjega reda.

Vprašanje pa je zdaj, je li tretji red v tej svoji prvotni obliki tudi v resnici pravi red, ali ni morebiti le navadna bratovščina? Na to vprašanje z jasnimi besedami odgovarja papež Benedikt XIII. v pismu¹, pisanim 10. decembra 1725. On imenuje tretji red „pravi red, popolnoma različen od bratovščin“. Tudi Leon XIII. piše v svojem pismu², pi-

¹ „Paterna Sedis.“

² „Misericors.“

sanem 30. majnika 1883, skaterim vodilo tretjega reda lajša, tako-le: „S tem pa naj se ne misli, da je kaj odvzeto bistvu tega reda, katero hočemo, da naj ostane popolnoma neizpremenjeno in celo.“ 7. julija 1883 pa je rekel sveti oče pričujočim generalnim ministrom redovnim: Tretji red sv. Frančiška je „pravi red“.

In da je temu res tako, tega se lahko sami prepričamo, ako pomislimo, da imajo bratovščine le nekake predpise ali postave, po katerih naj bi udje opravljali nekatera določena dobra dela, tretji red pa ima vodilo, po katerem se imajo njegovi udje ravnati vse svoje življenje; in kdor hoče vstopiti v kako bratovščino, mu je treba le, da dá po tem, ki ima oblast, svoje ime zapisati v zapisnik; v tretjem redu pa je treba prebíti eno leto poskušnje, kakor v popolnem redu, in potem se dela obljuba po predpisanem načinu. Obljubi se vpričo Boga vsemogočnega, na čast brezmadežni, blaženi Devici Mariji, svetemu očetu Frančišku in vsem svetnikom, ves čas svojega življenja izpolnjevati zapovedi božje in vodilo tretjega reda, za prestopke pa od du-

hovnega predstojnika naloženo pokoro opravljati.

Šele po tej obljubi je ud redu popolnoma vtelešen.

Res pravi vodilo v tretjem poglavju, § 5., da se s to obljubo nihče pod smrtnim grehom ne zaveže izpolnjevati, kar se nalaga, — in kakor so papeži določili, tudi pod malim grehom ne — ali vodilo pristavlja: „Naj zadostijo, to je: naj pokoro opravijo, ako se kaj pregrešijo v tem, kar so obljubili.“ Potemtakem je dolžan vsak opraviti pokoro, katera se mu naloži za prestopke, in bi imel greh, kdor bi tega ne hotel storiti. Zato je ta obljuba tudi več, kakor le z besedami izgovorjen sklep, je namreč vsaj pogodna obljuba, ki v najrahljši obliki k čednosti priganja in nikakor takoj z grehi ne obtežuje. Po pravici se torej tretji red imenuje red, in ne bratovščina. — Dobčki, katerih se more goreč kristjan v tretjem redu udeleževati, pa so ob kratkem ti:

Kdor stopi v red, s tem zapusti svet in pokaže, da svojega upanja ne obrača k minljivim posvetnim rečem, temuč k večnim nebeškim za-

kladom. Kdor stopi v tretji red, telesno sicer ostane med svetom, ali njegova duša se odtrga od tega, kar svet ljubi in čisla, in išče, kar je božjega. Ta korak že samposebi razsvetli dušo, srce kviško povzdigne in voljo pokrepča, da more stanovitna ostati v dobrem; in to je prva korist tretjega reda. V redu navaja potem vodilo ude k stanovitnosti v dobrih delih in k pametnemu razvrščenju, po katerem jih je opravljati. Nikakor ni vseeno, ali se dobra dela opravljajo v redu po vodilu, ki ga je sveta Cerkev potrdila, ali pa zunaj reda po lastni volji. Lastna volja je nestanovitna in brez rednosti. Kogar samo lastna volja vodi, ta bo sicer danes morebiti mnogo dobrega storil, jutri pa bo storil zdaj to, zdaj ono brez pravega reda in razmerja.

Pa še nekaj drugega prav važnega je treba tukaj pomisliti. Kdor dela, kar sam hoče, ta izpolnjuje le svojo lastno voljo, le sam sebi streže, le sam sebi služi, in za to mu ni nihče dolžan plačila. Služabniku pa, kateri stori, kar mu je gospod velel, gre plača, naj bo stvar, ki jo je storil,

še tako malo vredna samanasebi. Res je sicer, da mora vsak kristjan biti služabnik božji, ali kdor stopi v tretji red, stopi h Gospodu Bogu še v neko posebno službo, katere opravila so mu ravno v vodilu tega reda določena. Kdor je v tretjem redu, opravlja iz pokorščine to in tako, kar in kakor mu vodilo in po vodilu Bog nalaga, ne, kar bi si sam izmislil, ali kakor bi se njemu bolje zdelo. On ne dela po svoji volji, ampak po božji, in zato je to, kar on po vodilu stori, veliko več vredno, kakor to, kar drug kristjan iz pobožnosti le po svoji lastni volji stori; več velja pred Bogom, če moli ud tretjega reda, kar mu vodilo nalaga, kakor če bi kdo drug, ki ni v redu, še enkrat toliko in še več in z večjo gorečnostjo molil. Kako lep in velik dobiček je to!

Ali ne le, da ima, kar človek v redu iz pokorščine stori, večjo vrednost, kakor kdor bi ravno to storil po svoji volji zunaj reda — vsak ud tretjega reda, ki lepo živi po redovnem vodilu ter vse stori, kar je potrebno, se v življenju in po smrti udeležuje vseh odpustkov in dobrih del tudi celega prvega in drugega

reda.¹ Kakor veže veliko občestvo svetnikov vse ude sv. Cerkve v eno telo, v katerem more molitev in zadostovanje enega uda tudi drugemu koristiti, tako je tudi v družini sv. Frančiška neko posebno občestvo svetnikov, po katerem more sprejeti posamezen ud mnogo milosti. In to se razteza ravnotako na živeče ude te velike družine, kakor na tiste, ki so se že preselili na oni svet bodisi, da so svetniki v nebeškem veselju, ali pa, da se imajo še pokoriti v vicah.

Kar se tiče živih, vemo, da molitve in druga dobra dela tistih udov, ki so dosegli večjo popolnost, koristijo in podpirajo one, ki so še bolj slabi; ravnotako jih tudi dober zgled duhovnih bratov in sester nagiblje k dobremu, in svarjenje in opominjevanje redovnih višjih jih varuje, da ne zaidejo. Sveto pismo pravi: „Gorje temu, kdor je sam; zakaj, če pade, nima nikogar, ki bi ga vzdignil.“² Sploh pa ima združeno opravljanje molitev in dobrih del pri Bogu

¹ Leo XIII. Breve Apost. 7. Julii 1896.

² Pridg. 6, 10.

tudi več veljave kakor posamezno; saj pravi Gospod: „Kjer sta dva ali trije v mojem imenu zbrani, tam sem jaz v sredi med njimi.“¹

Še večjo korist ima tretjerednik po občestvu z onimi redovniki sv. Frančiška, ki so že končali svoj tek in venec večnega plačila dobili v nebeškem kraljestvu. Vsi ti veliki svetniki so mu posebni zavetniki in priprošnjiki, zlasti pa naš ljubi oče sveti Frančišek. Tudi posebno varstvo prečiste device Marije brez madeža spočete je zagotovljeno vsakemu tretjeredniku: ona je namreč patrona Frančiškovih redov v nebesih, kakor so ti vedno bili posebni zavetniki njenega neomadeževanega spočetja na zemlji, dokler ji ni kot nezmotljiv sodnik to posebno milost božjo slovesno prisodil pred vsem svetom — tretjerednik papež Pij IX. 8. decembra 1854.

Toda na onem svetu imamo tudi brate in sestre, ki se niso popolnoma čisti ločili iz tega življenja in se morajo tam očiščevati in pokoriti, preden morejo biti deležni nebeškega

¹ Mat. 18, 20.

veselja. In kdo ve, ali ne bo v kratkem tudi on sam prišel v tiste grozovite vice, da v neizmernem trpljenju opere dušo madežev in dostoji pokoro, ki jo je zamudil na tem svetu. Ali vesêli se v žalosti, verna duša, ki si bila v tretjem redu; ti smeš po vsej pravici upati polajšanja trpljenja in naglega odrešenja, saj zate prosi tvoja mogočna zavetnica, kraljica nebeška Marija, saj zate prosi tvoj oče Frančišek in toliko svetih bratov in sester v nebesih, in vedno moli zate toliko pobožnih bratov in sester na zemlji. Glejte torej neizmeren dobiček tretjega reda, ki mora vsakega uda z veliko tolažbo in veselim upanjem napolniti.

Posebne važnosti je tudi to, da je naša ljuba mati sveta katoliška Cerkev z veliko radodarnostjo obdarovala redove sv. Frančiška s svetimi odpustki. Kdor je v tretjem redu, dobi veliko laže odpuščenje časnih kazni, veliko laže zadostí pravici božji že na tem svetu, da se mu ne bo treba ostro pokoriti na onem svetu v vicah, pa tudi veliko laže in bolj ko drugi ljudje more pomagati

svojim rajnkim, ako na onem svetu še pomoči potrebujejo, in sploh vsem vernim dušam v vicah.

Vsemu temu se more le nevernik smejati — verni kristjan pa ne vemo, kako in zakaj da bi se pomišljaj in obotavljal in ne hotel imeti toliko dobičkov, toliko duhovnih dobrot, toliko pomoči na poti k zveličanju, ki mu jih ponuja tretji red sv. Frančiška takorekoč zastonj in, kar je poglavitno, brez vse nevarnosti, ker ne veže, kakor smo že omenili, k ničemur pod smrtnim grehom, in tudi pod odpustljivim grehom edino le k pokori, katera se more naložiti za prestopke zoper vodilo.

9. Razširjanje tretjega reda.

Iz Toskane, kjer je za Lukezijem in Bonadono še mnogo ljudi obojega spola in različnih stanov pristopilo k tretjemu redu, se je vrnil sv. Frančisek zopet v svoj domači kraj, v asiško okolico. Tam je sprejel v svoj novi red vse tiste, ki so se bili po njegovih pridigah v Kanari izpreobrnili in želeli sprejeti biti v njegova prva dva redova.

Drugo leto, 1222. po Kristusu, pa se je napotil sv. Frančišek v južne kraje in je prišel v Rim. Tam se je seznanil z imenitnim gospodom iz stare in mogočne hiše Orsini, Matejem de Rubeis. Ta plemeniti mož je bil prvi Rimec, ki je stopil v tretji red sv. Frančiška.

Imenovani plemenitaš je bil povabil sv. Frančiška h kosilu. Frančišek je prišel ob uri, kakor mu je bilo rečeno. Ali gospoda še ni bilo doma, Frančišek je moral čakati. Medtem so delili jed med uboge, ki so se opoldne zbrali na dvorišču tega bogatega gospoda, kjer so dobivali vsak dan miloščino. Ko Frančišek to vidi, gre brž tudi on na dvorišče in se previdno pomeša med ubožce ter sprejme tam miloščino. V tem pride gospod domov in vpraša, kje je brat Frančišek. Posli ga iščejo povsod, ali nikjer ga ni videti. Plemenitaš se zaroti, da ne bo kosil drugače, kakor da ima Frančiška poleg sebe pri mizi, stopi sam k oknu in brž ga zagleda na dvoru med berači sedečega. Umije si torej roke in gre naravnost dol ter se vsede na tla poleg moža božjega. „Brat Franči-

šek,“ pravi, „ker nočeš ti obedovati z menoj, obedoval bom jaz s teboj.“ In tako je storil — poln pobožnega veselja, ko se je videl prištetega ubožcem Kristusovim. Ko mu je potem Frančišek pravil o tretjem redu, ki ga je ustanovil za posvetne in zakonske ljudi, ga prosi plemeniti gospod, naj tudi njega sprejme in pouči v pobožnih vajah in dolžnostih, katere nalaga ta red. To je storil sv. Frančišek z velikim veseljem.

Pa še nekaj drugega posebnega se je zgodilo pri tej priliki. Imenovani gospod Matej de Rubeis je imel sinčka, Janezka po imenu, ki so ga tedaj še pestovali. Tega je prinesel sv. Frančišku, da bi ga blagoslovil. Mož božji vzame dete v naročje in ga blagoslovi, očetu pa pove, da bo ta otrok velika čast družini, da bo enkrat papež. Nato zopet obrne oči k otroku in, kakor bi bil že pameten, ga resno in ljubeznivo nagovori in prosi, naj bode nagnjen njegovemu redu. Potem ga poda očetu nazaj, ter pravi: „Ne bo našega reda brat, temveč branivec; ne bo sin, temveč oče, pod čigar senco bodo živeli naši in se veselili. Mnogo dobrega za nas

vidim v tem otroku in v njegovih malih ročicah shranjene nam velike dobrote.“ Oče je strmel nad tem prerokovanjem in vesel je hranil v svojem srcu Frančiškove besede, dokler se niso izpolnile in dokler ni videl svojega sina kot Nikolaja III. na apostolskem sedežu. Bil je že ko kardinal Janez Gajetan redu branivec ali zavetnik, kakor je prerokoval sv. Frančišek — kot papež pa mu je bil dober, ljubezniv oče.

Ginljivo je brati, s kako milimi besedami je izročal, ko je postal papež, drugemu kardinalu varstvo redov sv. Frančiška. „Dajemo ti,“ je rekel med drugim, „kar te bo pripe-ljalo v sveti raj, molitve vseh svetih bratov tega reda. Dajemo ti najboljše, kar imamo, hrepenenje svojega srca, punčico svojih oči.“ Pri teh besedah so se mu vlile solze, jok je premagal tolikega moža, in vsi pričujoči so ž njim na glas jokali.

Ni prostora tukaj, da bi nadalje razkladali, kolikih dobrot je kot papež izkazal našemu redu sin prvega tretjerednika v Rimu, Mateja de Rubeis. Omeniti moramo vendar, kar pripoveduje mož, ki ga je sam slišal;

kako si je namreč dostikrat v očitnem pogovoru v posebno čast štel, da je bil njegov oče brat tretjega reda sv. Frančiška.

Zgled tako veljavnega moža je napeljal mnogo drugih Rimljanov, da so se pridružili novemu redu, ki se je nadalje tako hitro širil, da kmalu skoraj ni bilo mesta, najprej na Laškem, pozneje na Francoskem, Španskem, Nemškem in po drugih krščanskih deželah, kjer ne bi bilo bratov in sester spokornega tretjega reda sv. Frančiška. Množice gorečih kristjanov so hitele v ta red, posvetni, duhovni, kmetje in vojaki, device in vdove, možje in žene, mladeniči in starčki; in ne le preprosti ljudje, temveč tudi zavoljo svojega rodu in svojih zmožnosti imenitni in cenjeni in na visoki stopnji v človeški družbi, škofje, kardinali in papeži, kralji in kraljice, knezi in kneginje, umetniki in učenjaki. Da se je bil red v malo letih tako razširil, nam potrjuje Peter de Vineis, kancelar cesarja Fridrika II., ki je bil najhujši nasprotnik apostolskega sedeža. Peter de Vineis piše namreč svojemu cesarju, da je novi duh, ki so ga razširili manjši

bratje med laškimi prebivalci, strašnejša ovira njegovim nakanam, kakor največje vojske. Ne najde se nihče več, ki bi ne bil v tej novi družbi. — Cesarja Friderika je groza obšla pred toliko množico, zlasti, ker so bili vmes možje, katere je dobro poznal kot goreče branivce apostolskega sedeža. Zato je začel tretji red preganjati s posebnimi, in sicer prav neizmernimi davki, tako da je moral papež Gregor IX. italijanskim škofom ukazati, naj ne puščajo, da bi se ta red s tako nepravičnimi nakladami zatiral. Toda vse ni nič pomagalo; preganjanje je bilo le še vedno hujše. Cesar ni le visokih davkov nakladal, ampak tudi celo premoženje je pograbil, komur se mu je zdelo, in tako oropane še iz domovine podil. To je trpelo do smrti cesarjeve leta 1250.

Še hujše preganjanje tretjega reda se je začelo v začetku štirinajstega stoletja. Tega so bili krivi takoimenovani fratičeli, neki malopridni krivoverci, ki so se izdajali za redovnike sv. Frančiška in se tako tudi oblačili, zraven pa se upirali papežu in Cerkvi ter skrivaj prav brezbožno živeli. Vesoljna cerkvena zbornica v

Lionu in Vieni sta razglasila te ljudi za krivoverce in njih nauke zavrgla. Vnanja podobnost s tretjim redom pa je zdaj mnoge zmotila, da so stavili ta red ž njimi v eno vrsto in mu vse njih grehe podtikali. Celo škofje tuptam niso mogli razločiti pšenice od plevela, volkov od ovc, in so tretji red prepovedali v svojih škofijah, kakor nekaj njihovi čredi splošno škodljivega.

Ali Bog tretjega reda ni pustil dolgo časa v hudih skušnjah. Rimska papeža Klemen V. in Janez XXII. sta se krepko zavzela zanj in ga vnovič toplo priporočala. In lepše se je svetila zdaj svetost tega reda, ko je bil v ognju velikih bridkosti očiščen in utrjen, in z novo močjo se je razširjal po starem katoliškem svetu. Leta 1689. je imel samo v Madridu 25.000 udov. In ko je brat tretjega reda Krištof Kolumb daleč za neznanim morjem našel nove zemlje, neizmerno Ameriko, ko so našli Portugizi pot po morju v Vzhodno Indijo in Japan, razširil se je s krščansko vero v te nove dežele tudi tretji red tako naglo, da je štel l. 1686. v Ameriki okoli 118.000 udov, in med

svetimi mučeniki, ki so v ravno tem stoletju na Japonskem za sveto vero na križih umrli, bilo je sedemnajst tretjerednikov, Japoncev po rodu.

Tretji red sv. Frančiška šteje do današnjega dne sedem papežev, namreč Gregorija IX., ki je bil kot kardinal prvi zavetnik redov sv. Frančiška in je umrl sto let star v sluhu svetosti, Gregorja X.; Martina V.; Inocencija XII., ki je kot papež od generala manjših bratov prejel obleko tretjega reda; Klemenca XII.; nepozabnega Pija IX., Leona XIII. in zdaj vladajočega Pija X.

Število kardinalov, nadškofov, škofov in drugih imenitnih oseb duhovskega stanu, ki so živeli ali živijo v tretjem redu sv. Frančiška, je bilo in je še dandanes veliko. Neki kardinal je pisal nekomu, ki se je čudil, da s škrlatom druží revno obleko tretjega reda: Obleka sv. Frančiška je pravi škrlat, pripraven, da poviša visokost kraljem in kardinalom. V resnici je škrlat, barvan v krvi Jezusa Kristusa in v krvi, ki je tekla iz ran njegovega služabnika Frančiška. Pokril sem torej škrlat s škrlatom, kardinalski s kraljevim.

S tem se nisem ponižal, bojim se po pravici, da se ne bi bil povzdignil bolj, kakor sem vreden.“

Med osebami svetovnega stanu je bilo v tretjem redu 134 cesarjev, kraljev in kraljic, knezov in kneginj. Med njimi so vzhodni cesar Mihael Paleolog; slavni praded naše vladajoče rodovine habsburške Rudolf I.; Karol V., njegova soproga in otroci; Filip II., španski kralj; Ana Avstrijska, mati Ludovika XIV.; Marija Terezija, francoska kraljica in soproga Ludovika XIV., ki je bila predstojnica bratovščine pasa sv. Frančiška v Parizu; Vladislav Jagelo, poljski kralj, in več princev njegove rodovine; kralj Janez Aragonski; sv. Ferdinand, kralj kastiljski, in vsi njegovi dvorjani; Sančo II., kralj portugalski; sv. Elizabeta, ogrska princezinja in grofinja tirinška; sv. Elizabeta Portugalska; sv. Jeana Valojska; Bela IV., kralj ogrski; Katarina, poslednja kraljica bosenska itd.

Največji krščanski pesnik, sloveči Dante Alighieri, je bil tudi tretjerednik; ravnotako sloveči španski pesnik Lope de Vega in že omenjeni Krištof Kolumb, ki je v obleki spo-

kornih bratov sv. Frančiška našel novi svet Ameriko. Po vseh družinah so bili tretjeredniki, vsaka soba je bila samostanska celica, vsaka krščanska hiša kot samostan.

Vendar vse večjo vrednost, kot posvetne zasluge in časti njegovih udov, daje našemu tretjemu redu velika množica njegovih svetih in zveličanih bratov in sester, katerih število je veliko, da je veselje, ker 50 svetih in zveličanih je sv. Cerkev kot take razglasila.

„Velike reči smo obljubili; še večje so nam obljubljene.“

(Sv. Frančišek.)

10. Frančišek dobi rane Kristusove.

Ustanovljenje tretjega reda je bilo zadnje delo Frančiškovo na tem svetu. Dokončal je tek svojega življenja. Videl je obilo sadú svojega truda, ki je dorasel k časti božji in zveličanju ljudi. Dobri Bog je proslavil svojega služabnika na koncu njegovega življenja še posebno s tem, da mu je vtisnil rane Jezusa Kristusa, — milost, katere, razen svetega Pavla aposteljna še ni bil deležen noben mož. Zgodilo se je to tako-le:

Kakor naš božji Zveličar, tako je rad hodil tudi Frančišek v samoto, kjer je bolj goreče molil in premišljeval. Najbolj priljubljena samota mu je bila na gori Alverniji v Toskani. Ta hrib je dobil od grofa Orlando Katanija v dar za svoj red, in tam je postavil nekatere hišice za svoje brate. Leta 1224., dve leti pred njegovo smrtjo, mu je Bog nekaj posebnega razodel. Dva brezdna mu je pokazal, človeško hudobijo in božje usmiljenje.

S solzami oblit je zdihoval sveti Frančišek, rekoč: „Kaj si ti, o moj Bog! in kaj sem jaz? Črv in nevreden hlapec tvoj.“ Nato mu Bog veli, da naj mu za prejete dobrote poda nekaj v dar. Frančišek odgovori: „O Gospod! Ti poznaš mojo revščino in veš, da razen moje raztrgane halje nimam drugega, kakor dušo in telo, katera sem ti pa itak že davno v dar prinesel.“ Na povelje božje seže trikrat v nedrije, kjer dobi vsakikrat lep, zlat denar. Jezus mu razodene, da trije zlati pomenijo „tri rede“, ki jih je po božji volji vpeljal; pa tudi uboštvo, pokorščino in čistost, katero je on vedno in natanko izpolnjeval.

91 Dan pred praznikom povišanja sv. križa se mu prikaže angel, ki mu naznani, naj bo na vse pripravljen, kar bode Bog ž njim storiti hotel. Frančišek odgovori: „Čeravno nisem vreden, da se me Gospod spominja, ga vendar prosim, kot njegov hlapec, naj z menoj stori, kar se njemu dopade.“

92 Ko Frančišek, ves v voljo božjo vdan, in pripravljen vsako, tudi najgrozovitnejšo bolečino prestati za Jezusa, premišluje v svojem brlogu na Alverni njegovo bridko trpljenje in smrt, se mu mahoma prikaže „Seraf“ s šesterimi svetlimi perutmi, izmed katerih so pokrivale dve glavo, dve pa spodnje truplo „Križanega“, dve sta bili kakor za letanje razpeti. Vsa gora je razsvetljena. Frančišek gleda podobo Križanega, katerega je spoznal kot samega Gospoda Jezusa, prebridka žalost ga obide in na svojih rokah in nogah kakor tudi na svoji strani občuti tako grozovite bolečine, kakor bi mu bil kdo roke in noge siloma z žreblji, stran pa s sulico prebodel. Ko je prikazen izginila, je njegovo srce močno gorelo ljubezni do Križanega. Njegove

roke in noge so bile v sredi z žreblji prebodene; glavice žrebljev, okrogle in črne, so bile na dlaneh in zgoraj na nogah; žreblji so pa na nasprotnih straneh z ostrimi konci skozi meso vun moleli in bili zakrivljeni. Desna stran je bila kakor s sulico prebodena, okoli rdeča, in kri je pogostoma iz nje tekla.

11. Frančišek zboli in umrje.

„S Kristusom sem križan, kajti nosim rane Gospoda Jezusa na svojem telesu;“ tako je mogel zdaj govoriti Frančišek s svetim aposteljnomo Pavlom. Sicer je še oznanjeval ljudem pokoro, vendar njegove misli so bile že v nebesih, kamor že skoraj priti je prisrčno želel, da bi se sklenil z njim, ki ga je tako močno ljubil, z Jezusom Kristusom. Bolehati je začel, pa bolehal je vedno bolj in bolj, tako, da so zdravniki čisto obupali nad njegovim ozdravljenjem. Ko mu neki dan zdravnik odkrito pove, da za njega ni več zdravila, se Frančišek tega naznanila močno razveseli in glasno reče: „Ljubše novice mi ne morete prinesti, kakor to, da je moje življenje pri kraju; moje naj-

bolj vroče želje so, rešen biti tega življenja in združiti se z Jezusom.“

Slab je že bil, ni več mogel hoditi, veli se nesti k Mariji Angelski, da tam umrje, kjer je bil začetek vseh treh redov. Skliče pa še svoje duhovne brate, jih opominja izpolnjevati po duhu in črki redovno vodilo, ki so ga sv. oče potrdili. Potem blagoslovi vse brate, takrat živeče, in tudi vse brate prihodnjih časov, ter se poslovijo od njih, rekoč: „Zdaj pa z Bogom, vsi moji sinovi, in v Gospodovem strahu vedno živite; bližajo se nadloge, in velike poizkušnje bodo prišle čez vas. Jaz pa grem h Gospodu in svojemu Bogu, kateremu sem ponižno v duhu služil.“

Ko ga nesejo proti Porcijunkuli, reče: „Tukaj je moje počivališče; od tod pojdem v hišo svojega Gospoda.“ — Prinesejo ga v Porcijunkulo in spravijo v njegovo navadno izbico. Tukaj v hudih bolečinah mirno in vesel pričakuje, kdaj ga bo Gospod poklical na nebeško svatovščino. V petek 3. oktobra skliče zopet vse brate k sebi, jih še enkrat blagoslovi, prekriža hleb kruha in da vsakemu en košček užiti v znamenje bratovske edinosti.

Sobota 4. oktobra 1226 je napočila, Frančišek trpi grozovite bolečine. Ko je čutil, da se mu bliža smrtna ura, se vleže na tla, pokrit le z revno obleko; tudi bratom naroči, naj ga mrtvega na tla poravnajo, pokopan pa želi biti na griču, blizu Asiza, kjer so obešali v smrt obsojene hudodelnike. Čez malo časa iztegne svoje roke čez pričujoče in nepričujoče brate, jih blagoslovi in reče: „Zdaj pa grem h Gospodu, in njegovi milosti vas priporočim.“ Potem si da brati evangelij sv. Janeza v 13. poglavju: „Pred velikonočnim praznikom, ko je Jezus videl, da je prišla njegova ura, da gre iz tega sveta k Očetu, ker je ljubil svoje, ki so bili na svetu, jih je do konca ljubil,“ itd. — Po odbranem evangeliju moli 141. psalm, njegove zadnje besede so bile: „Izpelji mojo dušo iz ječe (iz telesa), da poveljuje tvoje ime. Pravični me pričakujejo,“ in pri teh besedah obmolkne in umrje smrti pravičnih, ki je tako draga v očeh Gospodovih. Umrl je Frančišek v Porcijunkuli 4. oktobra leta 1226, bila je sobota, v 45. letu svoje starosti, v 20. svojega izpreobrnjenja, v 18.

od ustanovljenja prvega, v 14. letu od ustanovljenja drugega in v 5. od ustanovljenja tretjega reda. Njegova duša je šla v podobi presvetle zvezde v nebesa, kakor jo je videl boga-boječi brat Jakob a Laude. Ravno ob tisti uri se prikaže Frančišek asiškemu škofu, ki je bil takrat na božjem potu na gori Gargano, in reče: „Jaz zapustim svet in grem v nebesa.“

Vse je vkup vrelo gledat mrtvo truplo Frančiškovo, še bolj pa njegove rane, katere so s spoštovanjem poljubovali in celo noč pri svetniku Boga hvalili in svete pesmi prepevali. — V jutro pa pride asiška duhovščina z meščani in vzdignejo sveto truplo ter ga nesejo v cerkev sv. Damijana, kjer je sv. Klara s svojimi duhovnimi hčerami že čakala, da še enkrat vidi svojega duhovnega očeta. Bridka žalost je njeno srce napolnjevala in vroče solze so jo polivale, ko je videla pred seboj mrtvo truplo Frančiškovo. „Oče, oče!“ je zdihovala, „zakaj si nas zapustil, kam se hočemo uboge sirote podati? Ah, zakaj že nismo me tam, kjer si ti že zdaj? Kdo nam bo pomagal, kdo nas dalje poučeval, kdo nas v

dušnih bridkosti tolažil? O neusmiljena smrt, ki si na tisoče bratom in sestram pobrala ljubega očeta! "Deviška sramežljivost ustavi Klarin in njenih sester mili jok in žalostno-veselo poljubujejo njegove rane, ko se truplo zopet zakrije, da ga nihče več ne vidi. Meščani-nosilci ga nesejo, medtem, ko se vse ljudstvo joka in solzi, v cerkev sv. Jurija, kjer je Frančišek v prvi mladosti hodil h krščanskemu nauku, kjer je pozneje tudi večkrat pridigoval. Tam ga položijo v rakev, katero pokrijejo s ploščo. Pod njo počiva truplo velikega moža božjega, dokler mu Bog ne določi primernejšega in častitljivejšega kraja.

„Blagor mrtvim, kateri v Gospodu umrjejo! Odslej, reče Duh, naj počivajo od svojega truda; zakaj njih dela gredo za njimi.“

(Skrivn. raz. 14. 13.)

12. Frančišek svetnikom prištet.

Dve leti po smrti Frančiškovi, 16. junija 1228, pride njegov nekdanji veliki prijatelj, kardinal Hugolin, takrat papež Gregor IX., s kardinali, škofi in drugo duhovsko in svetno gospodo v cerkev sv. Jurija. Ljudstva

je neizmerno veliko. Papež prične sveto slovesnost s pridigo, ki jo začne z besedami sv. Duha: „On je bil, kakor zgodnja danica v megli in kakor polna luna ob času svojega sijanja. Kakor solnce v svoji svetlosti, tako se je on svetil v hiši Gospodovi.“¹ Potem je govoril o velikih čednostih in zaslugah Frančiškovih; ravnotako je govoril za njim kardinal Kapočio, in sicer tako goreče in ginljivo, da je moral pridigo zavoljo velikega in glasnega jokanja poslušavcev večkrat pretrgati.

Nato se sveti oče papež Gregorij IX. vzdigne ter po srčni molitvi glasno reče: „V čast vsemogočnega Boga, Očeta in Sina in svetega Duha, preblažene Device Marije in sv. aposteljnov Petra in Pavla; v povišanje svete matere katoliške Cerkve, po nasvetu naših bratov kardinalov in drugih duhovnih prednikov zapišemo očeta Frančiška, katerega je Bog v nebesih poveličal, mi pa na zemlji častimo, v „imenik“ svetnikov in zapovemo, da naj se obhaja njegov praznik 4. oktobra,

¹ Eccl. 50. 6, 7.

ki je obletnica njegove smrti.“ Potem so kardinali zapeli zahvalno pesem pa tudi ljudstvo je povzdigovalo čast Frančiškovo.

Tu, verni Slovenec, posebej pa ti, ljubi brat, draga sestra tretjega reda, imaš kratko popisano življenje svetega očeta Frančiška. Prebiraj je večkrat, da ti bo dobro znano in da ga moreš posnemati.

Si mlad, vesel, bogat; si v skušnjavah in nevarnostih; si zaničevan in zasmehovan; si v trpljenju in težavah; si truden, žejen ali lačen; si duhovnik ali svetni človek; si predstojnik ali podložnik; si oče, mati, sin ali hči, oziraj se na sv. Frančiška, na njegovo življenje, na njegov zgled in stori tudi ti tako, kakor on. Posebno ga posnemaj v živi veri, v trdnem zaupanju in goreči ljubezni do Boga in bližnjega, v goreči molitvi in v svetem premišljevanju večnih resnic, pa v ostri pokori za svoje grehe: tako bodeš hodil po potu, ki te pelje v nebesa. Če si pa že tretjerednik, tretjerednica, ali še želiš biti, kar ti iz srca želim, tako izpolnjuj natanko „Vodilo tretjega

reda svetega očeta Frančiška“, kakor je bilo polajšano od svetega očeta, papeža Leona XIII. s pismom 30. maja 1883, katerega ti hočem v II. delu te knjižice razložiti.

„In katerikoli se po tem vodilu ravna, o, mir in milost nad njimi.“ (Gal. 6, 10.)

II. DEL.

Presvetega očeta našega

LEONA XIII.

po božji previdnosti papeža

**ustanova o postavi frančiškanov tretjega reda
svetovnega.**

Leon škof,

služabnik služabnikov božjih, v vedni spomin.

Usmiljeni Sin Božji je naložil ljudem sladek jarem in lahko breme; oskrbel je vsem življenje in rešenje ter kot dediščino zapustil svoji Cerkvi ne le oblast, temuč tudi usmiljenje, tako da se dobrote, ki jih je pridobil človeštvu, nadaljujejo za vse večne čase z vedno enako ljubeznijo. Kakor se je torej v vsem, kar je storil in ukazal Jezus Kristus v celem življenju, svetila pohlevna modrost in velika nepremagljiva dobrotljivost njegova, ravnotako se kaže v vseh posameznih ustanovah krščanske Cerkve neka čudovita prizanesljivost in mehkoba, tako da je tudi v tej reči videti Cerkev podobna Bogu, ki je ljubezen.¹ Te materine ljubezni najpoglavitejše opravilo pa je to: modro, kolikor je mogoče, priravnati postave časom in šegam in vedno z blagovoljnostjo obenem in pravičnostjo ukazovati in zahtevati. Po takem združenju ljubezni in modrosti se doseže, da

¹ I. Jan. 4, 16.

ohrani Cerkev nauk vedno in popolnoma enak, medtem ko zunanji red po previdnosti preminja.

Tega pota se tudi mi držimo v cerkveni vladi ter si šteujemo v dolžnost, pravično presoditi posebnost teh časov in vse prevideti, da ne bo koga težava strašila in odganjala od vaje koristnih čednosti. Zdaj smo hoteli namreč po tem načinu pretehtati tovarišstvo frančiškanov tretjega reda, ki se imenuje svetovni, in dobro preudariti, ali ne bi bilo treba postav njegovih, ker so časi spremenjeni, primerno polajšati.

Preslavno to ustanovo očeta Frančiška smo toplo priporočili pobožnim kristjanom v okrožnem pismu „P o s r e č i“, katero smo izdali 17. septembra lanskega leta. Izdali ga s to željo in edino iz tega namena, da bi naše vabilo o pravem času kar največ mogoče ljudi priklicalo h krščanski svetosti. Zanemarjanje krščanske čednosti je namreč veliki studenec bolezni, ki tlačijo svet, in nevarnosti, ki se jih bojimo. Ali teh bolezni ozdraviti, teh nevarnosti odstraniti ljudje ne morejo drugače, kakor da pospešujejo posebej in očitno vrnitev k Jezusu Kristusu, ki more za večno rešiti te, ki se po njem bližajo Bogu.¹ Zapovedi Jezusa Kristusa izpolnjevati, v to pa so obrnjene popolnoma ustanove frančiškanske; nič ni namreč drugega namerjal presveti njih začetnik, kakor da bi se v njih kakor v nekaki duhovni borilnici ljudje pridneje vadili krščanskega življenja. Res hočeta sicer prva dva reda frančiškanska, vaji velikih čednosti name-

¹ Hebr. 7, 25.

njena, nekaj popolnejšega in svetejšega doseči; ali le malo jih more v njih živeti, namreč tisti, katerim je dala dobrota božja, da hitijo z nekako posebno radostjo do svetosti evangeljskih svetov. Tretji red pa je takorekoč že po redu množici primeren, in koliko premore glede pravičnega neoskrnjenega verskega življenja, to pričajo spominki prejšnjih časov in stvar sama.

Bogu, začetniku in pomočniku dobrih svetov, se moramo zahvaliti, da niso bila ušesa krščanskega ljudstva zaprta omenjenemu našemu izpodbujevanju. Nasprotno, poroča se iz premnogih krajev, kako se je zbudila pobožnost do Frančiška Asiškega in kako se je povsod pomnožilo število tistih, ki prosijo sprejema v tovarištvo tretjega reda.

Zato smo, da takorekoč še bolj poženemo tiste, ki že tečejo, sklenili obrniti misli tja, odkoder se je kazalo, da bi se utegnil ali zavreti, ali popočasiti ta zveličavni tek duhov. In sicer smo izprevideli najprej, da vodilo tretjega reda, katero je Nikolaj IV., predhodnik naš, odobril in potrdil z apostolsko ustanovo „Na gori“ 18. avgusta 1289, ni popolnoma primerno časom in šegam, v katerih živimo zdaj. Ker se torej prevzete dolžnosti brez težave in velikega truda ne morejo izpolnjevati, zato je bilo treba dozdej mnogo reči, ki so v vodilu, tovarišem po njihovih prošnjah odpuščati, kar se ne more goditi, kakor je lahko izprevideti, brez škode splošnega reda.

Potem pa je bila pri ravno tem tovarištvu tudi druga stvar, ki je zahtevala, da jo oskrbimo. Rimski papeži, naši predhod-

niki, so namreč tretji red že od začetka njegovega z najvišjo blagovoljnostjo objemali ter tovaršem podelili premnoge in zadosti velike odpustke v poravnanje tega, kar so se zadolžili. Ali v teku let se je ta reč nekoliko zamotala in dostikrat se ni moglo razložiti, ali je gotovo, da je kateri papež za te ali te primere podelil odpustek in ob katerem času in katere vrste odpustka se je mogoče udeležiti. Res se sicer ni pogrešala previdnost apostolskega sedeža v tej reči, in zlasti je papež Benedikt XIV. z ustanovo „K rimskemu papežu“ dne 15. marca l. 1751, skrbel, da so se rešile dotedanje dvojbe; ali, kakor se godi, čas jih je zopet nanesel ne malo.

Premišljevanje takih neugodnosti nas je nagnilo, da smo iz svete skupščine, ki je postavljena za varstvo odpustkov in svetih ostankov, nekatere kardinale svete rimske Cerkve odločili, kateri naj bi stare postave tretjega reda z vso skrbjo pregledali in ravnotako vse odpustke in pravice v kratek pregled sestavljene preiskali in po razumni sodbi o tej reči nam poročali, kaj se jim zdi, da naj bi se pridržalo, kaj prenaredilo po zahtevi naših časov.

Oni so dovršili opravilo, kakor je bilo ukazano ter nam svetovali, da je treba stare postave prekreniti in sedanjim šegam in navadam priravnati z nekoliko izpremembo nekaterih poglavij. Glede odpustkov pa, da ne ostane vzroka pomišljanju ter se odstrani nevarnost, da bi se kaj godilo brez pravice, so sodili, da bi po zgledu Benedikta XIV. modro in koristno storili, ako prekličemo in odpravimo vse odpustke, ki so do zdaj

veljali, ter nekatere druge iznova temu tovarištvu določimo.

Potemtakem — kar je dobro in koristno, čast Božjo povišuje in prizadevanje do pobožnosti in ostalih čednosti bolj in bolj užiga — mi s tem pismom po svoji apostolski oblasti postavo frančiškanov tretjega reda, ki se imenuje svetovni, na ta način, kakor je zdolaj popisana, prenarejamo in potrjujemo. S tem pa naj se ne misli, da je kaj odvzeto bistvu tega reda, katero hočemo, da naj popolnoma neizpremenjeno in celo ostane. Poleg tega hočemo in ukazujemo, da naj se morejo posluževati tovariši tega reda odpustkov in pravic, ki se naštevajo doli v kazalu, ker so popolnoma odpravljeni vsi odpustki in pravice, ki jih je temu tovarištvu apostolski sedež podelil pred dnem bodisi kdorkoli, pod katerimkoli imenom in v katerikoli obliki.

Vodilo

udov tretjega reda sv. Frančiška,
ki živijo med svetom.

Prvo poglavje.

O sprejemu, poskušnji in obljubi.

§ 1. Sprejeti se smejo le taki, ki so dopolnili štirinajsto leto, ki so lepega obnašanja, miroljubni, in zlasti trdni v sveti katoliški veri in v podložnosti do rimske Cerkve in apostolskega sedeža.

Razlaga.

1. Celo življenje človeško je last Boga. Mladenič že in deklica se morata učiti Bogu služiti,¹ da moreta pozneje iskušnjave premagati, zapeljivostim se ustavljati in da moreta kot mož in žena, ali kar že bosta, dolžnosti svojega stanu zvesto izpolnjevati. Zato dovoli sveti oče mladeničem in deklicam 14 let starim pristopiti v tretji red svetega Frančiška, da se v tem redu učijo lepo in pobožno živeti.

2. Oni, ki prosijo za sprejem v tretji red, morajo biti „lepega obnašanja“, ker to terja čast tretjega reda. Torej le pridni, ali ki se vsaj hočejo poboljšati, smejo biti sprejeti.

¹ Eccl. 12, 1.

Lahkomiselni, razuzdani, nestanovitni, muhasti, obrekovavni, jezični se ne smejo sprejeti; ako so se pa začeli poboljševati, ali obljubijo, da se bodo poboljšali, smejo sprejeti biti.

3. Miroljubni morajo biti dalje prosivci tretjega reda. Tretji red mora božje kraljestvo na zemlji razširjati, to pa ne gre s prepirom, temuč z mirom božjim, ki ga je Jezus na svet prinesel. Svoje glavni, trdosrčni, nesložni se ne smejo sprejeti. Naj se prej spravijo s svojimi sovražniki in nasprotniki. „Kdor svojega brata (bližnjega) sovraži, je v temi in ne ve, kam gre.“¹

4. V veri morajo biti trdni, če hočejo postati udje tretjega reda. — Ne smejo si vere in naukov delati po svoji volji, temuč morajo verovati to, kar sveta vera uči, n. pr.: kaj je greh ali dolžnost za mladeniče, dekleta, može, žene, podložne, predstojnike ali višje duhovnike, učenike itd. — Kar pa sveta Cerkev velewa, mora tretjeredniku biti sveto, kakor božje povelje. — Tisti torej, ki si delajo nauke po svoji volji, da živijo, kakor hočejo sami, in oni, ki cerkvenih povelj in zapovedi in naredb ne spoštujejo, niso za tretji red.

§ 2. Zakonske žene naj se ne sprejemajo brez vednosti in privoljenja moža; razen, če njihov spovednik tako svetuje in za dobro spozna.

Razlaga.

Vsi ljudje so k zveličanju poklicani, torej ni nihče od tretjega reda izključen,

¹ I. Joan. 2, 10.

naj je kateregakoli stanu. Ker ta red dolžnosti in pravice tudi zakonskega stanu ne krati, niti ne prepoveduje, temveč jih le posveti in uči, tiste po božji volji izpolnjevati, je vsak mož dolžan svoji ženi dovoliti, da pristopi tretjemu redu, ker drugače se mu je treba bati jeze božje. Ako bi pa mož bil tako trdosrčen, da ne bi dovolil, potem sme žena spovednika prositi, da ji dovoli pristop k tretjemu redu.

§ 3. Kateri so v tretji red sprejeti, naj nosijo „mali škapulir in pas“, kakor je navada: ako ne bodo nosili, naj izgubijo dobrote in pravice, ki so redu podeljene.

Razlaga.

1. Škapulir je namesto redovnega oblačila, in se mora vsekdar, in sicer tako nositi, da visi en del na prsih, drugi pa na hrbtu. Tisti del, na katerem visi podoba svetega Frančiška, naj bo na prsih nad srcem, da te spominja goreče ljubezni božje, ki jo je imel sv. Frančišek in ki jo moraš imeti tudi ti.

Škapulir naj te pa spominja tudi pokore, ki jo moraš delati, bodisi nedolžen ali grešnik.

Škapulir tretjega reda je blagoslovljeno oblačilo, katero zato nosiš, da ti je branilo proti svetu, tvojemu mesu in hudemu duhu. V izkušnjavah hudobnih ljudi, ali tvojega lastnega mesa, ali hudega duha, se spomni, da imaš na sebi blagoslovljeno redovno oblačilo, škapulir, pomisli, da si redovna oseba, da ne smeš grešiti. Blagoslovljeni škapulir naj ti je močen zid, za katerim imaš zavetje

proti napadom tvojih dušnih sovražnikov. Z redovno obleko, s škapulirjem, moraš Jezusa Kristusa tako obleči, da hodiš v duhu ponižnosti po potu zapovedi božjih do konca, do smrti.

2. Kaj pa je redovni pas? Redovni pas je tenka konopnena vrvica, katera mora biti blagoslovljena od redovnega predstojnika in se nosi vedno okoli ledja.

Redovni pas pomeni prvič, da si na Boga in njegove zapovedi na poseben način navezan in da si storil poseben sklep, božje zapovedi izpolnjevati. Zapovedi pa ti velijo samega sebe zatajevati, tvoja grešna nagnjenja pa in tvoje hudobne strasti krotiti. Z redovnim pasom si torej svoje strasti zvezal, zato jih moraš kakor privezane imeti in jim ne smeš ničesar dovoliti, kar je božjim zapovedim nasprotnega. Zvezane imaš: oči, da prosto- voljno nič hudega ne gledajo; ušesa, da nič grešnega z dopadajenjem ne poslušajo; usta, da nič hudobnega ne govorijo, ne lažejo, ne ogovarjajo, ne obrekujejo, ne delajo zdražbe in predrzno ne sodijo; roke, da se nikdar kaj nečistega ne dotikajo; noge, da ne hodijo po grešnih potih in da se ne vzdigujejo v razžaljenje božje, n. pr. k plesu itd. Zvezal si svoje poželenje, da mu ne strežeš in ne dovoliš ničesar, kar bi ti srce in dušo oma- deževalo. To vse pa do konca, do smrti.

Drugič te pa redovni pas spominja bridkega trpljenja Jezusa Kristusa; posebno tistih vrvi, s katerimi je bil zvezan na rokah in nogah in na svetem telesu, da bi ti bil oproščen greha, hudega duha in pekla. On je hotel veliko žalosti in trpljenja, še celo bridko smrt na križu prestati, da bi bil ti

večno vesel, večno srečen in večno zveličan. — Ako te torej greh vabi, spomni se redovnega pasu in trpljenja Jezusovega ter si misli: „Kaj, jaz bi se greha veselil, moj Jezus pa trpi? Jaz bi v grehu živel, moj Jezus pa umira zovoljo greha? Ne, to ne sme biti, tega nečem!“ Misli si, rekoč: „Jaz bi izgubil milost božjo, zapravlil nedolžnost, za katero je Jezus veliko delal, veliko trpel?“ Ne, tega nečem! „Jaz bi grešil, da potem v pekel pridem, ko mi je Jezus Kristus s svojim trpljenjem in smrtjo neizrečeno lepa nebesa zaslužil?“ Ah, nikoli ne; rajši umreti, kakor grešiti!

Slednjič pomenijo trije vozli na pasu tri pglavitne redovne čednosti, namreč: ponižnost, pokoro in odpoved posvetnosti.

3. V posebni sili ti redovni predstojnik, če ga prosiš, more nošnjo škapulirja in pasa olajšati, ali v kaj drugega dobrega izpremeniti. Sam ga pa ne smeš od sebe dejati.

§ 4. Tisti in tiste, ki tretjemu redu pristopijo, naj bodo eno leto v poskušnji: potem naj storijo „redovno obljubo“, da bodo držali zapovedi božje, da bodo pokorni povelju svete Cerkve in da bodo zadostili, ako se kaj pregrešijo v tem, kar so obljubili.

Razlaga.

1. Poskušnja traja eno celo leto. V tem letu poskušnje naj novinci in novinke poskusijo in naj si prizadevajo tako živeti, kakor vелеva vodilo tretjega reda, in kar zapoveduje, naj izpolnjujejo, da bodo mogli na dan, ko bodo storili redovno obljubo, po-

vedati redovnemu predstojniku, so li redovno vodilo izpolnjevali ali ne. Predstojnik jim bo potem dovolil obljubo storiti ali pa ne, kakor bo spoznal, ali so vredni, ali nevredni. Na dan obljube — in sicer pred obljubo — smejo novinci in novinke prositi olajšanja kake dolžnosti, če jim je potrebno.

V smrtni bolezni se sme storiti obljuba pred navadnim spovednikom, če ni redovnega predstojnika blizu, tudi pred koncem poskusnega leta; vendar pa mora bolnik, če ozdravi, ob letu obljubo zopet delati; tako dolgo pa ostane novinec.

2. Kaj pa je to: obljuba tretjega reda? Obljuba tretjega reda je pobožno, versko delo, po katerem se novinec vpričo zato postavljenega mašnika na poseben način posveti službi božji, ko obljubi, celo svoje življenje izpolnjevati božje in cerkvene zapovedi kakor tudi vodilo tretjega reda, za prelomljenje tega pa, kar je obljubil, pokoro storiti.

Po storjeni obljubi postane novinec pravi redovnik, naveže se z novo vezjo ljubezni na Boga, ki mu da zato novih milosti, da lažje stanoviten ostane do konca. Po storjeni obljubi postane tretjerednik ud velike družine, ki je doma po vsem svetu. Kamor gre, najde veliko število bratov in sester, ne samo svetnih, temveč tudi duhovnih, škofov, misijonarjev, čistih devic in pobožnih kristjanov. Vsi ti bratje in sestre tretjega reda molijo, se postijo, dajejo vbogajme, se vojskujejo in veliko drugih dobrih del opravljajo, in to vsak dan. In vseh teh duhovnih zakladov se udeležuje ud tretjega reda od tiste ure, ko je storil redovno obljubo. Pač srečen dan je dan redovne obljube!

Ponavljaj zato, ljubi brat, draga sestra tretjega reda, večkrat sama zase storjeno obljubo, n. pr. kadar so večji odpustki, ali o velikih praznikih, ali na obletnico pristopa k tretjemu redu, ali po svetem obhajilu, da si s tem dobrega duha, duha pobožnosti in pokore v srcu poživiš in z novo gorečnostjo napreduješ v krščanskih čednostih.

Redovna obljuba

se glasi takole:

„Jaz N. obljudim vpričo Boga vsemo-gočnega, v čast brezmadežni, blaženi Devici Mariji, svetemu očetu Frančišku in vsem svetnikom, ves čas svojega življenja izpol-njevati zapovedi božje in vodilo tretjega reda, ustanovljeno od ravno tistega sv. Fran-čiška, kakor je bilo potrjeno od Papeža Ni-kolaja četrtega in Leona trinajstega; obljudim tudi, po volji predstojnika zadostovati za prestopke, storjene zoper to vodilo.“

Drugo poglavje.

O zadrževanju in življenju.

§ 1. Udje tretjega reda naj se držijo v vsej svoji nošnji in obleki tiste srednje mere, ki se vsakemu po svojem stanu spodobi; za predrago lišpanje pa naj ne marajo.

Razlaga.

Akoravno smejo udje tretjega reda svojo redovno obleko, to je škapulir in pas skrito

imeti, morajo se vendar zunanje razločiti od posvetnih ljudi; to pa se zgodi z navadno obleko, katera mora biti ponižna, preprosta in ne predraga. Kakršnega stanu si, tako obleko imej, lepšo ali slabšo, pa vsekdar „srednje mere“, ne predrago, pa tudi ne precenó, nikdar pa ne gizdavo in prevzetno narejeno. — Le pomisli: Ali je to res lepota, razuzdano se lepotečiti? Nikakor ne, kajti Bog sam pravi: „Ničemurna je lepota; žena, katera se Gospoda boji, je hvale vredna.“¹ Pred ničemurnimi celo Bog svari, ker pravi v knjigi modrosti: „Obrni svoje oči od nališpane osebe, in po tuji lepoti ne pogleduj.“² Iz tega je očitno, da so gizdavi in prevzetni Bogu zoprni, čistim dušam pa nasprotni in sovražni. In četudi posvetnim ljudem, ki jih poželjivo gledajo, dopadejo, je to zanje le nečast; ako pa to že čast imenujejo, tako jim je „pogubljiva čast“. Prevzetnost hodi pred padcem³ in „Bog se napuhnjenim ustavlja.“⁴ Brez Boga pa padejo, grešijo. In kaj potem pomaga oblečen biti z najlepšim in najdražjim oblačilom, če pa živi pod njim grdo, ognjušeno, oskrunjeno telo? Naj bodo tretjeredniki ponižno, spodobno, sramežljivo, pa snažno oblečeni. Poleg tega pa naj tembolj skrbijo, da je pod oblačilom čisto telo, čisto srce in čista duša. Sv. Peter opominja, rekoč: „Vaša lepota ne bodi zunanja v pletenih laseh, v zlati nošnji, ali v žlahtnih oblačilih; temuč notranja, da ste krotki in pohlevni v duhu, to ima vrednost pred Bogom.“⁵

¹ Preg. 31, 30.

⁴ Jak. 4, 6.

² Sirah 9, 8.

⁵ I. Petr. 3, 3—4.

³ Preg. 16, 18.

§ 2. Plesov in pohujšljivih glediščnih iger kakor tudi velikih pojedin naj se jako skrbno varujejo.

Razlaga.

Vesel biti, nedolžno veselje uživati ni prepovedano. Bog še veselo srce rad ima, veselega darivca Bog ljubi. „Veselite se,“ piše sv. Pavel,¹ „veselite se vselej“, pa on pristavi: „v Gospodu ... vaša spodobnost bodi znana vsem ljudem,“ to je: vsi ljudje naj nad vami vidijo, da pridno, pobožno življenje ne dela žalostnih, čmernih ljudi, temuč vesele. Pa ne išči veselja v posvetnih, ničemurnih, šumečih in neumnih veselicah, v nespodobnih prireditvah.

Najmanj pa smeš iskati zabave po krčmah in na plesiščih, ako se nečeš zaplesti v brezdno pregreh. Pobožnost ne spravlja nikogar na ples in v oštarijo ali krčmo; le skušnjava ga vleče in skrivna slast in strast ga uči plesati. Najboljši plesi niso nič vredni. Kako Bog plese sovraži, vidimo iz tega, ker žuga takole: „S plesavko se ne pečaj, tudi je ne poslušaj, da kje ne pogineš po njeni zvijači.“² — Dalje je rekel Gospod:³ „Zato, ker se sionske hčere povišujejo, in glavo po koncu nosijo, in gredé z očmi migajo in z rokami ploskajo, in premerjajo svoje stopinje, **in hodijo po plesavsko**, bo Gospod téme (vrh glave) sionskih hčera ogolil, in Gospod jim bo lase odkril.“ Vso lepoto jim bo odvzel, in „namesto prijetnega duha bo smrad, na-

¹ Filip. 4, 4—5.

² Sirah, 9. 4.

³ Is. 3, 16, 17.

mesto pasa vrv, namesto kodrastih lâs pleša, namesto prsnega ogrinjala rasovnik.“¹

Sveti cerkveni učeniki pišejo o plesu kaj ostro. Sv. Efrem piše: „Kdo more dokazati iz sv. pisma, da bi smel kristjan plesati? V katerem apostolskem pismu se najde vrstica, plesu prijazna?“ Taka zabava se kristjanu dovoliti ne sme. — Sv. Ambrož piše: „Ples ni nič drugega, kakor kolobár, v katerega sredini sedi hudič.“ — Sv. Frančišek Saleški piše: „Najboljši plesi niso nič vredni“. — Sv. Janez Krizostom piše: „Ako bi bilo toliko svetlih zvezd na nebu, kolikor se je že greha na plesu zgodilo, bila bi temna noč svetlejša kakor beli dan.“ — Sv. Avguštin pa piše: „Ni tako grešno v nedeljo orati kakor pa plesati.“ Vendar pa je že v nedeljo orati smrtni greh; kolikšen greh mora torej ples biti! — Že Origen je v svojem času izrekel: „Plesišče je tempelj nečistosti.“ — Resnične so torej besede sv. Efrema, ki pravi: „Tukaj plesati in skakati, tam pa v večno veselje priti, to ne gre. Zdaj se kot kristjan zadržati, zdaj kot nevernik biti, kako se to strinja? Nihče ne more dvema gospodoma služiti.“²

Slednjič so celo neverniki ples hudo obsojevali. Tako imenuje Ovidij, ki sam ni kaj ostro živel, plesišča mesta, na katerih se sramežljivost pokončuje, plese pa setve pregreh. — Rimsko starejšinstvo je za časa cesarja Tiberja spodilo vse plesavce in plesavke iz Rima, akoravno je bilo takrat življenje sploh jako posvetno. — In prvi rimski govornik Cicero, čeravno pogan, reče: „Nihče drug ne pleše, kakor norec in pijanec.“

¹ Is. 3, 24.

² Mat. 6, 24.

Ne pleši torej, če nečeš biti norec in pijanec in če se nečeš večno pogubiti.

Le malo okoliščin najde tretjerednik, kakor tudi vsak drug, da bi smel plesati. Na primer na pošteni svatbi ali na poštem gostovanju, pa še tam „le jako varno in pazljivo“, velí sv. Frančišek Saleški.

O gledaliških igrah v „teatru“ pa že izpreobrnjenec Štolberg pred blizu 80 leti pravi, da učijo nauk, ki je evangeljskemu nauku nasproten; in to velja zdaj še bolj ko so velikokrat take gledališčne igre zelo pohujšljive. Sv. Ciprijan piše: „Četudi čist prideš k pohujšljivim gledališnim igram, se omadeževan nazaj vrneš.“ Kdor hoče torej krščansko živeti, ne sme takih iger gledat hoditi. Po pravici piše sv. Peter Krizolog: „Kdor se hoče tukaj s satanom smejati, se ne bo mogel enkrat s Kristusom veseliti.“

„Moji ljubi otroci, ne ljubite ne sveta, ne tega, kar je na svetu. Ko kdo svet ljubi, nima več ljubezni nebeškega Očeta v sebi. Kdor hoče biti prijatelj sveta, bo sovražnik božji,“ tako nas ljubeznivo opominjata sveti Janez Ev.¹ in sv. Jakob.²

§ 3. Jed in pijačo naj uživajo zmerno: in naj ne sedejo k mizi in ne vstanejo od nje, dokler niso po-božno in hvaležno Boga molili.

Razlaga.

1. Tretji red veleva zmernost v jedi in pijači: zakaj? zato, da nikdar ne pozabiš,

¹ I. Jan. 2, 15.

² Jak. 4, 4.

da ti služi jed v to, da si ohraniš telo pri življenju in mu daješ za izpolnjevanje stanovskih dolžnosti potrebnih moči. Ako bi darove božje užival nezmerno, bil bi „sovražnik Kristusov“, tvoj konec pa pogubljenje, piše sv. Pavel apostelj.¹ In Kasijan pravi: Kdor ne gospoduje čez svoja usta, ne bo nikoli gospodoval čez svoje hudobije.

2. Še bolj pa je treba zmernosti v pijači. Kdor v pijači zmeren ni, ne more čisto živeti, naj bo mlad ali star. „V vinu je nečistost,“ piše sv. Pavel.² Sv. Hieronim pa piše: „Opominjam in zarotim dušo, ki hoče živeti v milosti božji in ohraniti čistost, naj se ogiblje vina, kakor smrtnega strupa... Vino vžge mladosti dvojni ogenj poželenja. — Bodi zmeren, jako zmeren!“

3. Ne pozabi, da „vsak dober dar pride od zgoraj, od Očeta luči.“³ Bog je dal rast jedi in pijači, katero hočeš zaužiti, povzdigni torej oči in roke, najbolj pa srce k Bogu in ga moli ter prosi, da tebe in dari blagoslovi. Moli glasno, združen z drugimi, Oče naš, Češčena Marija in Čast bodi... pa pristavi: „Blagoslovi, o Gospod! nas in te tvoje dari, katere bomo od tvoje dobrote zaužili, po Kristusu, Gospodu našem. Amen.“ Za silo velja tudi samo slednja molitvica, kakor tudi takrat, če hočeš zaužiti le kaj malega. — Po jedi se zopet Bogu zahvali za použite dobrote, rekoč: „Zahvalimo se ti, vsemogočni Bog! za vse dobrote tvoje. Ki živiš in kraljuješ od vekomaj do vekomaj. Amen.“ Oče

¹ Fil. 3, 18, 19.

² Efež. 5, 18.

³ Jak. 1, 17.

naš ... Češčena Marija ... Čast bodi ... Za silo tudi samo: Zahvalimo se ti ... Take bodeš jed in pijačo z Bogom začel in z Bogom končal, Bog pa ti bo za prihodnje že novih darov pripravljaj. Lepa zahvala je nova prošnja.

§ 4. Postijo naj se dan pred praznikom Marije brezmadežne Device in dan pred praznikom svetega očeta Frančiška: velike hvale vredni pa bodo tisti, ki se bodo vrhutega postili ob petkih ali zdrževali mesenih jedi ob sredah, po stari šegi tretjerednikov.

Razlaga.

Razen cerkvenih postov, katere vsak katoličan izpolnjevati mora, imajo udje tretjega reda samo še dva posta več; ta dva sta: dan pred praznikom sv. Frančiška Serafinskega, t. j. 3. oktobra, in pa dan pred praznikom čistega spočetja preblazene Device Marije, t. j. 7. decembra. Ob sredah se mesenih jedi zdržati, ob petkih pa si pritrgati pri jedi, jim ni več zapovedano, pač pa v veliko zasluženje, če jim je inogoče to storiti.

Post je po besedah sv. Ambroža šola zdržnosti in deviške poštenosti. Post duha poniža, brzda in kroti puntarsko meso, pospeši čednost, čisti duše, omehča k dobremu, dela ponižne, užge sveto ljubezen, krasi sivo starost kakor gorečo mladost. Da novo polajšano vodilo ne zapoveduje več toliko telesnih postov kakor jih je staro zapovedovalo, je vzrok skrb za življenje, ki je ima človek sedanji čas le preveliko, in pa trud,

ki ga mora prenašati pri tej skrbi. Naj se pa tretjeredniki toliko bolj duhovno postijo, to je, naj krotijo radovedne poglede, prerad govoreči jezik, radovedna ušesa, lastno voljo, svojeglavnost, samoljubnost in razuzdanost srca. Naj bodo vedno boljši, vedno bolj popolni.

§ 5. Svojih grehov naj se vredno spovejo in sv. obhajilo prejmejo po postavi vsak mesec enkrat.

Razlaga.

Milost božja je človeku tako potrebna, da brez nje nič zaslužnega za večno življenje storiti ne more. Če nisi v milosti božji, to je brez smrtnega greha, ti tvoje molitve, tvoji posti, tvoje delo in trpljenje v nebesih ne bo poplačano; to vse je mrtvo. Iz tega pa sledi, da ti je neobhodno potrebno skrbeti, da živiš brez smrtnega greha, ker le tista dobra dela, ki jih storiš v stanu posvečujoče milosti božje, ti pripravljajo plačilo v nebesih.

Toda grešniki smo vsi, in kako lahko se zgodi, da se smrtno pregrešiš! Boš li zdaj brez zasluženja za nebesa živel? Ah, ne, nikar! Glej, tretji red ti hoče iz te zadrege pomagati, ker ti veli spovedati se svojih grehov vsak mesec enkrat. Pa vredno, skesano, s trdnim sklepom se poboljšati. Tako bodeš očiščen in bolj močan zoper skušnjave, bolj vnet za dobro, bolj goreč v ljubezni do Boga in bližnjega.

Še bolj pogostno spoved in večkratno sv. obhajilo dovolijo spovedniki tistim svojim duhovnim otrokom in ovčicam, pri ka-

terih vidijo, da se varujejo smrtnih grehov in da tudi malih grehov ne delajo lehkomi-selno, prostovoljno, temveč skrbijo vedno bolj popolni biti. Nekateri so že taki, da hitro, ko začnejo večkrat k sv. spovedi hoditi, že zahtevajo pogostno sveto obhajilo. Vendar še ne zaničujejo grešnih misli in želja, ne zatirajo grešnega nagnjenja, ne brzdaajo je-zika, oči in ušes, zahajajo v krčme in na plese, so preprijazni z drugim spolom. In če so starši in predpostavljeni, ne živijo v svojem stanu sveto ter ne izpolnjujejo svojih dolžnosti do otrok in podložnih. Takih sveto obhajilo Bogu ni dopadljivo, drugim ne v izpodbudo, njim samim pa ne v duhovno korist; njihova pobožnost je le navidezna in jih oslepí tako, da svojih mnogoštevilnih pregreškov več ne vidijo in se imajo fari-zejsko za pobožne.

Sicer piše sv. Avguštin: „Vzemi vsak dan kruh, ki ti mora koristiti, to je, prejmi vsak dan sv. obhajilo,“ pa on hitro pristavi besede: „Živi pa tako, da bodeš vreden, ga vsak dan prejeti.“ S tako čistim srcem prejemaj torej sv. obhajilo, da bo Jezus z veseljem v njega šel, v tebi ostal, ti pa v njem,¹ da moreš reči: „Jaz živim, pa ne jaz, temveč Kristus živi v meni.“²

§ 6. Tretjeredniki duhovskega stanu, ki molijo vsak dan brevir, nimajo v tem oziru nobene druge dolžnosti. — Svetni ljudje, ki ne molijo ne brevirja, ne Marijinih

¹ Jan. 6, 57.

² Gal. 2, 20.

molitev, imenovanih „Officium parvum B. M. V.“, to so: „Male dnevnice v čast blažene Device Marije“, naj molijo vsak dan, če niso po bolezni zadržani, *dvanaajstkrat: Oče naš ... Češčenja Marija ... in Čast bodi Očetu ...*

Razlaga.

1. Molitev je ena izmed najimenitnejših dobrih del krščanstva; moliti moramo največkrat. „Moliti je treba vselej in ne jenjati,“ govori Jezus Kristus sam.¹ Sveti Frančišek Serafinski pravi: „Z molitvijo se pri Bogu veliko zasluži, ker molitev je studenec vseh milosti.“ Molitev čisti naše srce, ga z Bogom sklene in vname za vse čednosti. V molitvi govorimo z Bogom in poslušamo, kar nam on nanjo odgovarja. Ko molimo, opravljamo službo angelov, ki neprenehoma Boga molijo, hvalijo in častijo. — Zato morajo udje tretjega reda več moliti, kakor navadne vsakdanje, vsakemu človeku potrebne molitve. Ker pa spadajo k duhovni, redovni družini, je njih molitev tudi duhovna in obstoji iz 12 očenašev, 12 češčenamarij in 12 Čast bodi... za vsak dan. Ti očenaši so namesto duhovnih ur ali brevirja, ki ga mašniki molijo, da Boga „molijo, hvalijo, mu zadostujejo in da ga prosijo.“ Brevir je razdeljen na sedem duhovnih ur za vsak dan.

2. Največji del brevirja je „Matutin“ z „Laudes“ ali zornice s hvalnicami. V tem delu duhovne molitve se Bog hvali, moli, slavi in časti, se častijo njegove lastnosti in

¹ Luk. 18, 1.

dela, ki jih je opravil za naše zveličanje od začetka in jih še opravlja vedno po svoji Cerkvi, se slavi in hvali njegova milost in usmiljenje, ki se vedno ljudem izkazuje. Zato se v tem delu brevirja moli več psalmov, se bere nekoliko iz sv. pisma stare zaveze in en del svetega evangelija z razlago kakega cerkvenega očeta itd., tudi življenje tistega svetnika, katerega praznik ali spomin sveta Cerkev praznuje. Hkoncu se še moli molitev k Bogu, da bi nam dal milost, tiste čednosti posnemati, katere nam predstavlja svetnik dneva. Namesto tega vsega moli tretjerednik šest očenašev, češčenamarij in Čast bodi... Ti se molijo zgodaj v jutro.

3. Drugi del brevirja je „Prim“ ali prva ura, in je prava jutranja molitev. Tukaj moli sv. Cerkev z nami in mi ž njo, da bi nas Bog ohranil pred vsem hudim, da bi vse naše počutke pred grehom obvaroval in da bi začetni dan srečno preživeli. Prosimo, da bi vedno njegove zapovedi izpolnjevali, da bi bile vse naše misli, besede in dejanja duše in telesa Bogu na čast, nam pa k časni in večni sreči. Vse to pa po Jezusu Kristusu in po zasluženju Marije prečiste Device in vseh svetnikov. — Namesto prelepe cerkvene jutranje molitve moli tretjerednik en očenaš, češčenamarijo in Čast bodi... Glej, koliko vrednost ima ta očenaš! Moli naj se ta očenaš, ki je sedmi izmed dvanajsterih, v jutro.

4. Za tem pridejo „Terc“, „Sext“ in „Non“, to so: tretja, šesta in deveta ura v brevirju, ki se molijo predpoldnem ali okoli poldneva. V teh urah izrekamo besede in občutljaje, ki jih more pobožna duša izrekati in občutiti. Izrekamo v tretji uri gorečo ljubezen do

Boga in bližnjega, srčne želje v vsem izpolnjevati postave božje, zaupanje na božje usmiljenje in božjo pomoč, vdanost v voljo božjo v vseh zoprnostih, obžalovanje vseh naših pregreh in slabosti, zagotovilo le z dobrimi se pečati in prošnjo, da ohranimo svoje srce čisto. — V šesti uri prosimo, da naj Bog zatre vse prepire, naj pokonča vse sovraštvo in vso jezo ter nam dá mir božji. Prosimo za pomoč zoper vse sovražnike, zoper vse zapeljivce, da ne zabredemo na kriva pota, temveč stanovitni ostanemo do konca ter zadobimo večno plačilo. — V deveti uri prosimo Boga za srečno večnost in obžalujemo slepoto hudobnih. Spominjamo se pričujočnosti božje in Bogu izročujemo vse težave, vse bridkosti, tudi vse obrekovanje naših nasprotnikov. Prosimo pa tudi odpuščenja svojih slabosti in grehov. — Vsaka teh ur se sklene z molitvijo dnevnega svetnika, s katero Boga pomoči prosimo, tako živeti, kakor je živel svetnik, ki se ga spominjamo. — Za vsako teh treh duhovnih ur moli tretjerednik en očenaš, češčenamarijo in Čast bodi... — Molijo naj se ti očenaši dopoldne ali pa tudi popoldne, če treba tudi zvečer.

5. Dalje pridejo „Vespere“ ali večernice. Tukaj se slavi zmaga Jezusova nad sovražniki božjimi, ki jo je priboril s svojim trpljenjem, časti se neskončno usmiljenje božje, ki ga je k temu nagnilo. Premišljuje se tudi velika sreča vsakega, ki se Boga boji, ker on bode večno srečen, obžaluje pa se večna nesreča nespokornih grešnikov. Izreka se tudi želja, da bi sveto božje Ime vsi ljudje častili in molili, in tako po moči tega najsvetejšega

Imena našli usmiljenje in milost. Konec večernic je zopet molitev enega ali več svetnikov, katerih spomin se obhaja. Za večernice moli tretjerednik en očenaš, češčenamarijo in Čast bodi ... Moli naj se proti večeru ali tudi zvečer.

6. Sklep brevirja ali duhovnih ur je „Komplet“, to je: dokončanje, sklep dneva in molitev. V tej duhovni cerkveni molitvi je že bolj kes izražen; kes čez vse podnevi storjene grehe in zahvala za vse prejete dobrote, zaupanje večno zveličanje doseči kakor tudi želja, da bi vsi služabniki božji tudi v noči Boga častili. Potem se Bog prosi, naj bi nas obvaroval vso noč pred hudimi sanjami, pred hudim sovražnikom in pred vso nespodobnostjo in nečistostjo. Nato se izroči duša v roke božje in se izreče prošnja, naj bi ljubi Bog kraj, kjer prebivamo, varoval in vsa zalezovanja sovražnika odtiral; naj bi angeli nebeški tam prebivali, nas v miru ohranili, in naj bi bil sveti blagoslov božji nad nami vselej, ves čas. — Za vse to moli tretjerednik en očenaš, češčenamarijo in Čast bodi ... — Moli naj zvečer.

Opomba. Da so redovni očenaši s češčenamarijo in Čast bodi ... res namesto duhovnih molitev ali brevirja, in sicer tako razdeljeni, kakor je tukaj razloženo, je sveti oče, papež Leon XIII., sam rekel in razložil 7. julija 1883 pričujočim generalom Serafinskega reda.

7. Tako vidiš, da so očenaši in češčenamarije redovne molitve veliko imenitnejši, kakor če jih navadno moliš, ker kot redovna molitev so zedinjeni s splošno molitvijo svete Cerkve. Kadar hočeš torej redovno

molitev moliti, imej namen: moliti združen z vso sveto Cerkvijo. V to naj ti služi pripravna molitev, katero se na pamet nauči; najdeš jo med jutranjimi molitvami.

8. Namesto redovnih očenašev se smejo moliti „Kratke dnevne ure Marije Device“.

9. Duhovnim terciarjem zadostuje njihov brevir.

Ker je sveti oče papež Leon XIII. kot najgorečnejši tretjerednik vsak dan, preden je stopil k oltarju, izmolil svojih dvanajst očenašev s češčenamarijo in Čast bodi...

— kakor je to sam povedal kapucinskemu generalu in prokuratorju ter dvema francoskima patroma o priliki, ko so mu ti dne 18. decembra 1884. poklonili krasno knjigo „Saint François d'Assise“ (Sveti Frančišek iz Asiza), mojstrsko delo tiskarske in raznih podobarskih umetnosti, — bi bilo jako dobro, koristno in zaslužno, če bi tudi čč. duhovni tretjeredniki redovne očenaše, s češčenamarijo in Čast bodi... molili; vendar jim ni zapovedano.

Vse druge postave pa jih vežejo, kakor svetovne redovnike, n. pr. kar se tiče jedi in pijače, posta, veselje itd., kakor je v § 2. tega poglavja razloženo, in kar še dalje sledi.

§ 7. Kdor ima pravico za to, naj o pravem času čez svoje premoženje naredi oporoko ali testament.

Razlaga.

Znano je, da se veliko greha stori, ako kdo brez oporoke ali testamenta umrje, ker se sorodniki in drugi preklinjajo, tožijo itd. — Zato je zapovedano, da svojo voljo na-

piše, da testament naredi, kdor je sam svoj in ima premoženje. Pa o pravem času naj to stori, dokler je zdrav in pameten, da se ne bo na smrtno uro mučil in trpinčil s tem poslom, kar bi mu delalo le težko in nemirno smrt. — Posebno naj gleda, da za svojo dušo poskrbi ter odloči, koliko hoče sporočiti za svete maše in da se popravi krivica, če jo je komu storil. Le tak more na smrtni postelji izročiti svojo dušo v roke nebeškega Očeta in mirno umreti, ki je vse dopolnil, vse storil, kar je bila njegova dolžnost. „Poravnaj reči svoje hiše, umrl bodeš.“¹

§ 8. V domačem življenju naj si prizadevajo drugim dajati lep zgled: pospeševati pobožnost in vse, kar je dobrega. Knjig in časopisov, od katerih se je bati, da bi čednost pogubili, naj ne pustijo prinašati v hišo in naj ne dovolijo, da bi jih brali njihovi podložni.

Razlaga.

Tretji red je po pravici popolno krščansko življenje, ki se kaže v zvestem izpolnjevanju božjih in cerkvenih zapovedi; in te izpolnjevati veli ravno tretji red. Dobre, pobožne kristjane v vsakem stanu storiti je naloga tretjega reda, prizadevati si, biti natančen v izpolnjevanju zapovedi, božjih in cerkvenih, tako da more vsak človek reči: „Ta je priden, pošten tretjerednik, pobožna tretjerednica.“

¹ Is. 38, 1.

Bodi torej goreč v molitvi in ne opuščaj vsakdanjih molitev. Bodi zvest v obiskovanju božje službe in obnašaj se v cerkvi pobožno. Bodi ubogljiv staršem ali gospodarjem in gospodinjam. Živi v miru z vsemi. Izpolnjuj zvesto dolžnosti svojega stanu. Skrbi, če si oče ali mati, za svoje otroke in podložne ter jim nič grešnega ne dopuščaj, še grešne besede ne. Hlapci, dekle in delavci naj bodo pokorni in zvesti pri delu. Mladenci in dekleta naj živijo čisto in sramežljivo. Očetje in matere, gospodarji in gospodinje naj skrbijo, da vsi njihovi lepo molijo, tudi pred jedjo in po jedi, in da gotovo hodijo k sveti maši, k pridigi in krščanskemu nauku. Držijo naj natanko svete poste. V besedah in vsem obnašanju naj bodo tretjeredniki spodobni. Gorje pa vsem, ki pohujšanje dajejo, n. pr. ako nič ne molijo, ako ne gredo k sveti maši, ako postov ne držijo, če živijo v sovraštvu, zakonci v prepiru in kletvi, če predpostavljeni pustijo v svoji hiši pohujšljive knjige in časopise ali grešne pogovore, ali celo grešno znanje svojim sinovom, hčeram, hlapcem ali deklam; ako preklinjajo in nečisto govorijo; ako živijo v grešnih zvezah in znanjih, v nečistosti in pijanstvu, če hodijo po plesih, krčmah itd. Gorje vsem takim, posebno pa tretjerednikom, kajti pohujšljivci smejo pričakovati od Boga najmanj usmiljenja.

§ 9. Skrbno naj ohranijo blagovoljno ljubezen med seboj in do drugih. Ako jim je mogoče, naj skrbijo, da se prepiri poravnajo.

Razlaga.

Krščanska ljubezen je znamenje pravih služabnikov božjih.¹

„To je moja zapoved, da se ljubite med seboj, kakor sem vas jaz ljubil,“ pravi Kristus sam.² Naj vsakdo skrbi, da svojega bližnjega ne razžali ne z besedami, ne s svojim dejanjem in vedenjem, pa da tudi med drugimi ne dela sovraštva z ogovarjanjem, obrekovanjem in prenašanjem pošt od enega do drugega. — Kako si morajo tretjeredniki pač prizadevati v ljubezni in edinosti živeti, v edinosti med seboj, v edinosti z drugimi! Mirni bodo otroci božji imenovani, tisti pa, ki mir, edinost in krščansko ljubezen kalijo, so otroci hudičevi. Bogu je najljubša bratovska ljubezen, hudiču pa needinost in razprtija, piše sv. Gregor. — Jezus Kristus veli tudi sovražnike ljubiti: „Storite jim dobro, ki vas sovražijo.“³ — In če svojemu nasprotniku ne moreš nič dobrega storiti, vsaj moli zanj, ker Jezus tudi to veli: „Molite zanje, ki vas obrekujejo in preganjajo.“³ Kdor svojemu sovražniku odpusti, je zagotovljen, da mu bo tudi Bog odpustil, zakaj on sam je to obljubil: „Odpuščajte, in vam bo odpuščeno.“⁴ „Vse, karkoli hočete, da bi vam ljudje storili, tudi vi njim storite.“⁵ Ljubezen je potrpežljiva, je dobrotljiva; ljubezen ni nevoščljiva, ne ravna napačno, se ne napihuje, ni častilakomna, ne išče svojega, se ne da razdražiti, ne misli hudega; se ne veseli krivice, veseli se pa resnice, vse potrpi, vse veruje, vse upa, vse prenese.⁶

¹ Jan. 13, 35. — ² Jan. 15, 12, — ³ Mat. 5, 46.

⁴ Luk. 6, 37. — ⁵ Mat. 7, 12. — ⁶ I. Kor. 4, 5, 6, 7.

Ako je mogoče, naj poravnajo tretjeredniki prepire z lepimi besedami, posebno višji in starejši med svojimi podložnimi in otroki. Naj bo vsakdo po možnosti angel miru, tistega miru božjega, ki ga je Jezus Kristus iz nebes prinesel.

§ 10. Prisegati smejo le v potrebi. Nečistega govorjenja in nesramnih šal naj se varujejo. Zvečer naj si vest izprašajo, če so se kaj v tem nepremišljeno pregrešili; ako so grešili, naj za greh kako pokoro opravijo.

Razlaga.

1. Bog je resnica in ljubi resnico, sovraži pa laž, ki je iz pekla. Bratje in sestre tretjega reda naj si zato prizadevajo tako resnicoljubni biti, se tako odkritosrčnih izkazati v besedah in dejanjih, da jim more vsakdo lahko verjeti, in jim ne bo več treba govoriti v potrjenje resnice, kakor da ali ne.¹ Prisegati smejo le takrat, kadar jim to oblasti velijo. Iz lastne volje naj ne prise-gajo, pa tudi se ne smejo pridušiti, ker dušo imajo le eno, neprecenljive vrednosti. Tudi kleti in rotiti se, je prepovedano, je greh.

2. Grešni, nesramni pogovori so duši, kar je kuga telesu, smrtni strup, ki jo umori; in več duš je že nečisti jezik pokončal kakor pa meč teles človeških. Nečisto, razuzdano in nesramno govoriti je tako velik greh, da sv. apostelj Pavel piše: „Vsaka nečistost se še ne imenuj med vami (kakor se spodobi svetim); ali nesramnost, ali ne-

¹ Efež. 5, 3, 4.

spametne ali grde besede, kar se ne spodobi.¹ Od takih (nečistih) del vam povem, da, kateri take reči delajo, ne bodo dosegli kraljestva božjega.² Tretjeredniki naj bodo tudi v tem zgled vsem drugim, da se ne predrznejo nečisto, nesramno govoriti in grdih šal uganjati; da so pa bližnjemu v izpodbudo v sramežljivosti, v besedah, v šalah itd. Jezus Kristus pravi: „Povem vam, da bodo ljudje od vsake nepotrebne besede — koliko bolj še od nečiste, nesramne — ki jo izgovorijo, odgovor dali na dan sodbe.“³ Pa tudi tisti, ki take pregrešne pogovore z dopadenjem in prostovoljno poslušajo, se hudo pregrešijo in si omadežujejo dušo in srce. Ne poslušaj torej takih pogovorov in besed prostovoljno ter z dopadenjem, pa tudi ne pripusti, da bi kdo vpričo tebe kaj takega govoril. Sv. Frančišek se je ustrašil in rdečica ga je obletela, če je slišal koga izgovoriti kaj nečistega. Kaj pa ti?

3. Sad tretjega reda mora biti poboljšanje življenja. Ne moreš se pa poboljšati, ako ne spoznaš grehov in slabosti, v katere si zabredel. Grehe pa spoznaš, ako pogosto premišljuješ svoje misli, besede, dejanja, obnašanje s seboj in z drugimi, pri delu, molitvi, ponoči in podnevi itd.; to je, če si vest izprašuješ. In ker vsak dan lahko grešiš, ti je potrebno vsak dan, posebno vsak večer vest izpraševati ter pomisliti, v čem si se pregrešil čez dan in preteklo noč, in kolikokrat si greh storil, če je bil smrtni greh. Stori to ter srčno obžaluj vse, s čimer si

¹ Gal. 5, 21.

³ Mat. 12, 36.

² Mat. 5, 34.

Boga razžalil, bližnjega pa morebiti pohujšal, posebno še s hudobnimi besedami. Za grehe si naloži nekoliko pokore, na primer en ali dva očenaša in češčenamariji. — Ako se sami ostro sodimo, ne bomo tako ostro sojeni od božjega Sodnika.

§ 11. Katerim je mogoče, naj bodo vsak dan pri sveti maši. K mesečnim shodom (pridigam), ki jih bo predstojnik oznanil, naj prihajajo.

Razlaga.

1. Brez vzroka ne opuščaj vsakdanje sv. maše; če ti je le mogoče, pojdi v cerkev, pojdi k maši, vodilo tretjega reda ti zapoveduje, Jezus pa te kliče. Zakaj neki redovno vodilo vелеva iti vsak dan k sveti maši? Zato, ker je 1. daritev sv. maše *največja in najčastitljivejša skrivnost svete vere* in je Bogu najprijetnejši dar, ki ga najbolj časti, kajti tukaj se mu daruje Jezus Kristus sam, kot Bog in človek, neskončno popolnoma in v vsem svojem bitju neskončno častit. — 2. Daritev sv. maše je najbolj popolna daritev *hvale in češčenja*, ker Jezus Kristus sam Očeta nebeškega z nami in za nas časti in hvali. Neka duša, polna ljubezni božje in vsa vneta za njegovo čast, je rekla: Želim, da bi z vsako svojo besedo in z vsakim svojim zdihljajem mogla stvariti neskončno veliko svetov, polnih angelov, še bolj popolnih, kakor so zdaj v nebesih, da bi Boga slavili, častili in mu hvalo prepevali. In Bog ji je razodel, da ji je mogoče to še veliko častitljivejše in neskončno bolj popolnoma storiti pri daritvi svete maše, kjer izkazuje Sin božji v naj-

svetejši daritvi Očetu nebeškemu tako čast, ki je njemu enaka v vsej njegovi velikosti in neskončni imenitnosti. — 3. Daritev svete maše je daritev *zadostovanja*, ker po nauku svete vere je ravnotista, ki je bila darovana na križu in je zbrisala grehe vsega sveta s krvjo Jezusovo, ki je bila na njem prelita, in je preobilno plačala vse, kar smo bili pravici božji zavoljo grehov dolžni. Zato, če ne veš, kaj bi Bogu dobrega storil, ker si ga žalil, pojdi k sveti maši in tam lepo moli in Jezusa Bogu daruj, in dal si mu neskončno veliko. — 4. Sveta maša je daritev *zahvale*. Z daritvijo svete maše se Bogu čisto spodobno in kakor je potrebno zahvališ za vse dobre in milosti, ki ti jih je podelil za dušo in telo. — 5. Sveta maša je daritev **prošnje**. Pri sveti maši si moreš izprositi vsega dobrega, kar potrebuješ na duši in na telesu, za čas in večnost, ker Jezus Kristus ima neskončno večjo vrednost kakor vse, kar moreš od Boga izprositi. Sveta maša izprosi grešnikom milost, da svoje grehe spoznajo, jih obžalujejo, zapustijo in se popboljšajo. Pravičnim da odpuščenje malih grehov in rast v dobrem in v vseh čednostih kakor tudi posebne milosti, ki jih potrebujemo pri vseh svojih dobrih delih, da nas podpirajo, da živimo v ljubezni božji in ostanemo stanovitni do konca. Tudi časnih reči si pri sveti maši izprosimo, če Bog vidi, da so njemu na čast, nam pa k zveličanju. Iz tega lahko vsakdo spozna, zakaj redovno vodilo vелеva iti vsak dan k sveti maši, ako je mogoče.

2. Tudi k mesečnim pridigam morajo tretjeredniki prihajati; to pa zato, da dobijo

bolj duha sv. Frančiška, da slišijo nauke in dolžnosti, ki jih morajo izpolnjevati, da slišijo opominjevanje in tudi grajo, če je morebiti potrebna, in da bodo bolj izpodbujeni k čednostim in h krščanskemu življenju. „Kdor je iz Boga, posluša besedo božjo,“ pravi Kristus; in kakor so sploh kristjani mlačni ali ničvredni, kateri ne hodijo k pridigam, tako so tudi udje tretjega reda mlačni ali malovredni, če ne hodijo k redovnim pridigam, in dostikrat nimajo od tretjega reda nič drugega, kakor ime. — Kolikor je torej najbolj mogoče, naj prihajajo k redovnim pridigam. — Častiti gg. duhovni tretjeredniki pa naj marljivo prebirajo obširni popis življenja in dejanj sv. Frančiška, kakor so popisana v prvih peterih letnikih „Cvetja“; vrhutega pa vse, kar se tiče tretjega reda, njegovo zgodovino itd., glej „Cvetje“ I. letnik, posebno pa razlago vodila tega reda, da ga morejo natančno izpolnjevati. Držijo pa naj se razlage redovnega vodila, kakor je tukaj razloženo, ker staro vodilo, veljavno do 30. majnika 1883, v svoji celoti ni več mero-dajno.

§ 12. Naj zložijo po svoji moči nekoliko skupaj, da se podpirajo ubožnejši izmed udov, posebno bolniki; ali pa da se skrbi za čast božje službe.

Razlaga.

Gotovo je, da je veliko siromakov v tretjem redu, ki pobožno živijo in veliko molijo. Takim je treba pomagati, da lažje opravljajo svoje pobožnosti. Pomaga se jim

pa s koščkom kruha, ki ga dobijo. Zato veli vodilo tistim, ki so bolj premožni, naj zložijo nekoliko skupaj. To se najlaže zgodi pri mesečnih pridigah, ko se nastavi navadno na stranski oltar škrinjica ali pušica za darila, da vsak lahko vanjo dene, kolikor hoče. Pa tudi o drugem času morejo v ta namen kaj prinesti ali poslati, posebno častiti duhovni udje tretjega reda, ki k mesečnim shodom ne prihajajo, seveda v tisti samostan, kjer so bili sprejeti v red; samo naznaniti morajo, da je to, kar pošljejo ali sami prinesejo, za tretji red.

Pa še drug namen ima ta miloščinja tretjerednikov, ta namreč, da se iz nje daje za svete maše, ki se darujejo Bogu za žive in mrtve redovne ude; ali se pa tudi rabi za kras redovnega oltarja in redovne cerkve.

Kdor dá kaj ubogajme v namen reda, ima dvojno dobroto; eno, ker podeli ubogim, in to mu nese pri Bogu velike obresti,¹ sme se zanašati na časen blagoslov božji,² in pri Bogu bode našel usmiljenje in milost po zagotovilu Kristusovem: „Blagor usmiljenim, ker oni bodo usmiljenje dosegli.“³

Daj, kolikor premoreš: „Če imaš veliko, daj obilniše; imaš pa malo, daj malo, pa rad. Ker dobro povračilo si nabiraš za dan sile.“⁴

§ 13. K bolnemu redovnemu udu naj predstojniki ali sami gredó, ali naj koga pošljejo, da bo nad njim izpolnil dolžnosti ljubezni. Ravnotisti naj v nevarni bolezni opominjajo in

¹ Preg. 19, 17.

³ Mat. 5, 7.

² Preg. 3, 9, 20.

⁴ Tob. 4, 9, 10.

prigovarjajo, naj bolnik o pravem času oskrbi, kar mu je potrebno, da si dušo očisti.

Razlaga.

Bolnike obiskati je telesno dobro delo usmiljenja, ki naj ga opravlja vsak kristjan, k temu ga veže krščanska ljubezen; — posebno pa naj obiše tretjerednik svojega bolnega sobrata, tretjerednica svojo bolno redovno sestro. Kaj pa naj dela pri bolniku? Ne, da bi se pri njem kratkočasil, nikakor ne, temuč tolaži naj ga in opomni na zgled trpečega Zveličarja, na veliko zasluženje potrpežljivosti v trpljenju in na neizmerno veselje, ki ga čaka v nebesih. Naj mu pové, „kako je sveti oče Frančišek vedno, posebno pa v svoji smrtni bolezni z veseljem in vdanostjo v sveto voljo božjo trpel“. — Dalje naj ga opominja, da spravi svoje časne reči v red, če tega še ni storil, in *naj prejme svete zakramente za umirajoče*, da si zagotovi dušno zveličanje. Bolnega uda je potrebno opomniti, „da naj ima na sebi, ali če to ni mogoče, vsaj poleg sebe škapulir in pas“, da more dobiti popolni odpustek, ako še sveto lme Jezus z ustmi ali v srcu izgovori. Če je mogoče, naj mu kaj lepega bere, če ne, naj moli zanj, posebno v smrtnih težavah, na zadnjo uro. Tako bode bolniku pomagal, sam sebi pa veliko, veliko za nebesa zaslužil: „Lačen sem bil,“ — poreče Jezus Kristus na sodni dan — „in ste mi dali jesti; tujec sem bil, in ste me pod streho vzeli; nag sem bil, in ste me oblekli; *bolan sem bil, in ste me obiskali*; v ječi sem bil, in ste k meni prišli.“

Resnično vam povem, kar ste storili kateremu mojih najmanjših bratov, ste meni storili.¹

§ 14. K pogrebu umrlega uda naj pridejo udje tistega kraja in okolice, in naj skupno molijo za nebeško tolažbo rajnega Marijine molitve po ustanovi očeta Dominika, to je tretji del rožnega venca. Mašniki naj med sv. mašo, drugi pa, ako je mogoče, po prejetju sv. obhajila pobožno molijo za večni mir pokojnega brata.

Razlaga.

V življenju so si bratje in sestre redovne v vzajemno pomoč, ker dobra dela enega koristijo vsem drugim; naj si bodo še takrat v pomoč, ko jih smrt loči, ko se duša uda v večnost preseli ter gre na pravico božjo. Molijo naj za pokojnega. Redovno vodilo veli iti k pogrebu umrlega brata, umrle sestre in tam na glas moliti en del svetega rožnega venca. To v naših krajih ni lahko mogoče, vsaj povsodi ne; če pa izveš, da je kdo iz tretjega reda umrl, in imaš priložnost, pojdi k pogrebu in moli sveti rožni venec, ako ti pa to ni mogoče, se navadi vsak mesec en del svetega rožnega venca moliti za vse tiste redovne brate in sestre, ki so umrli v preteklem mesecu. In ko greš k spovedi in svetemu obhajilu, moli vsakikrat po svetem obhajilu za vse rajne tretjega reda in prosi ljubeznivega Jezusa: naj jim podeli večni

¹ Mat. 25, 35, 36, 40.

mir in pokoj, in naj jih vzame v nebeško veselje, če še niso v nebesih. — Duhovniki naj pri vsaki sveti maši pri „memento mortuorum“ molijo za vse mrtve tega reda. — Znanci umrlega uda naj njegovo smrt predstojniku naznanijo, da ga izbriše iz zapisnika in priporoči drugim v molitev.

Tretje poglavje.

O službah, o nadzorovanju in o vodilu samem.

§ 1. Službe naj se izročajo takrat, ko so udje k shodu (pridigi) sklicani. Te službe trajajo tri leta. Nihče naj se jih brez pravičnega vzroka ne brani, pa tudi nemarno naj jih nihče ne opravlja.

§ 2. Oskrbnik, ki se imenuje vizitator, naj pridno preiskuje, če se postave izpolnjujejo. Zatorej je dolžan vsako leto, tudi večkrat če bo treba, obiskati kraje, kjer so udje, in sklicati jih na shod, h kateremu priti so zavezani vsi predstojniki in vsi udje. Ako vizitator koga s svarjenjem ali z zapovedjo na dolžnost opomni, ali mu naloži kako zveličavno pokoro, naj jo ta ponižno sprejme ter se ne brani zadostiti.

§ 3. Vizitatorji naj se volijo iz prvega reda frančiškanskega, ali pa iz tretjega regularnega reda; določili jih bodo kustosi ali gvardijani, če se za to naprosijo. Neduhovnim možem bodi služba vizitatorja prepovedana.

§ 4. *Udje, ki so nepokorni in slabega obnašanja, naj se dvakrat in v tretje opominjajo na dolžnosti; ako ne ubogajo, naj se iz reda spodijo.*

Razlaga.

1. Vseh tistih bratov in sester tretjega reda, ki so v enem samostanu vpisani, predstojnik ali oskrbnik, tudi vizitator imenovan, je mašnik iz prvega frančiškanskega reda, ki je navadno od provincijala za to odločen. On sprejema v tretji red, pred njim se dela redovna obljuba, on tudi redovnikom pridiga, jih k izpolnjevanju redovnega vodila opominja, in nalaga onim, ki pohujšljivo živijo, pokoro. O dnevih, kadar je dovoljeno, deli predstojnik papežev blagoslov in takoimenovano odvezo s popolnim odpustkom.

2. Izmed udov samih pa se morejo izvoliti še posebej svetovni predstojniki za redovne brate, in predstojnice za redovne sestre tistega kraja. Če je mogoče to storiti, smejo udje izreči duhovnemu predstojniku svoje želje, kateri moški in ženska se jim dozdevata sposobna za to službo. Duhovni predstojnik jih potrdi, in oni morajo potem skrbeti, da oddajajo cerkvi, kjer so v redu zapisani, darove, če jih morebiti od sobratov in sester dobijo.

Oni naj tudi z ljubeznijo opominjajo tiste, ki so se kaj pregrešili; če po dvakratnem ali trikratnem posvarilu nič ne pomaga, naj to naznanijo duhovnemu predstojniku, ki bo nepoboljšljivega izmed števila tretjerednikov izbrisal.

Opomba. Ker vodilo veli, da mora predstojnik ali vizitator večkrat, če bo treba, obiskati kraje, kjer so udje, bi to moralo biti takrat, če v samostanu redovnih pridig ne bi bilo. — Sicer pa bi bilo jako koristno, če bi duhovni pastirji svojim ovčicam, ki so v tretjem redu, storili včasih to dobroto, da bi pozvali predstojnika, da jim pride pridigat in razlagat redovno vodilo, da bi, izpolnjevaje tisto, bili dobri podložni in pobožni kristjani, Bogu na čast, duhovnim pastirjem v veselje in tolažbo, drugim za lep zgled, samim sebi pa v večno zveličanje.

§ 5. Ako bi kdo te postave prelomil, naj vé, da zategavoljo nima nobenega greha, razen tega, kar je po božjih in cerkvenih zapovedih itak že zapovedano.

Razlaga.

Ne da bi si kdo mislil: jaz nimam greha, če vodilo tretjega reda prelomim, o to bi bila zmota; če na primer lahkomišljeno prisegaš in se pridušuješ, ali nimaš greha? ali če pohujšanje daješ, z grdim govorjenjem, ali z grdim, razuzdanim življenjem, ali s prelomljenjem posta, ali z grešnimi veselicami, ki jih obiskuješ itd.? o gotovo, in še velik greh, samo ne zato, ker vodilo te reči prepoveduje, temuč zato, ker so že po božjih in

cerkvenih zapovedih prepovedane. Le to, kar vodilo posebej zapove, ni greh, če ne storiš; na primer če bi redovno molitev opustil, če se pred Frančiškovim ne bi postil, ali če vsak dan k sv. maši ne bi šel, ako ti je mogoče, ali če škapulirja in pasa ne bi nosil, itd.; pa pri tem bi imel vendar to škodo, da se oropaš duhovnih dobrot, ki bi se jih bil tisti dan lahko udeležil. Zakaj si se pustil v tretji red sprejeti, zakaj si storil obljubo, če nič izpolnjevati nečeš, kar vodilo zapoveduje? Le izpolnjuj ga, ker bo Bog od tebe več terjal, ker ti več milosti daje! Zvesti hlapec, zvesta dekla dobita plačilo v nebesih.¹ Nemaren in len hlapec bo vržen v zunanjo temo, kjer bo jok in škripanje z zobmi.²

§ 6. Ako kdo iz veljavnega in pravičnega vzroka katerega poglavja te postave izpolnjevati ne more, je dovoljeno oprostiti ga v tisti reči, ali pa tisto po pameti v kaj drugega izpremeniti. K temu naj imajo oblast in pravico redni predstojniki frančiškanski prvega in tretjega reda, kakor tudi gori imenovani vizitatorji.

Razlaga.

Ako ne moreš kaj izpolniti, kar vodilo tretjega reda vелеva; na primer, če ne moreš vsekdar škapulirja in pasa nositi, ali vsak mesec enkrat k spovedi in sv. obhajilu iti, ali k mesečnim pridigam prihajati, ali vbo-

¹ Mat. 25, 21.

² Mat. 25, 30.

gajme darovati, ali vsak dan k sveti maši hoditi, ali umrlega tretjerednika na pokopališče spremiti, ali pred Frančiškovim postiti se, pojdi k redovnemu duhovnemu predstojniku, ali tudi samostanskemu predstojniku tistega kraja, ter ga prosi, da te v tem oprosti, česar izpolniti ne moreš, ali ti pa kako drugo delo namesto tega naloži; potem ne izgubiš dobrot in zasluženja tega reda. Pa le iz veljavnega in pravičnega vzroka smeš oproščenja ali polajšanja prositi, ne pa z zvijačo ali celó z goljufijo ali lažjo. Dokler ti je pa mogoče izpolnjevati vodilo, izpolnjuj ga, ker le tako moreš mirno živeti in upati, usmiljenje zadobiti pri Gospodu Bogu.¹

¹ Gal. 6, 16.

Kazalo odpustkov in pravic.

Nauk o odpustkih.

A. V zakramentu svete pokore dobimo odpuščanje grehov in večnih kazni, ako se skesano spovemo in trdno sklenemo ne več grešiti, Boga ne več žaliti. Ko človek sveto odvezo vredno dobi, mu je zbrisan greh in tista kazen, ki bi jo imel zavoljo greha trpeti v peklju na večno. Navadno pa ostane še časna kazen, katero moramo trpeti na tem svetu, ali pa na onem svetu v vicah. Tukaj na tem svetu Bog grešnika obiskuje z mnogovrstnimi križi, težavami, nadlogami in trpljenji, ki so bridke in grenke; pa še veliko hujše kazni ga čakajo v vicah, če se tukaj zadosti ne spokori.

Da bi se strašni kazni v vicah odtegnili, je sveta Cerkev, posebno v prvih časih, nalogala grešnikom ostro in tudi dolgo pokoro, katero so morali očitno opravljati, ako so očitno grešili, skrivno pa, če so bili grehi skrivni. Kadar je Cerkev za dobro in koristno spoznala, je pa polajševala in odpuščala naložene kazni in pokorila, in to po vsej pravici, ker ima od Jezusa Kristusa splošno oblast odvezati¹ ne le grehe in večne kazni, temuč tudi časne kazni čisto popolnoma, ali pa deloma, to je en del teh časnih kazni. Tako odpuščanje časnih kazni se imenuje „odpustek“.

¹ Mat. 16, 10.

B. Odpustek je dvojni: popolni in nepopolni. Ako sveta Cerkev vse zaslužene časne kazni odpusti, je to „popolni odpustek“, in če tega človek dobi, potem pa bi hitro umrl, bi šla njegova duša naravnost v nebesa. „Nepopolni odpustek“ pa je odpuščanje enega dela časnih kazni. Na primer, če bi moral kdo zavoljo storjenega greha deset let pokoro delati, pa dobi odpustek tristo dni, tako ima za tristo dni manj pokore itd.

Komu pa koristijo odpustki? Ne mlačnim, ne lenim, in ne tistim, ki mislijo, da s spovedjo in nekaterimi molitvicami že vse opravijo, o ne! temuč odpustki koristijo le pravim spokornikom, ki si prizadevajo, kolikor morejo, da bi opravili zadosti pokore za svoje grehe.

C. Kdor hoče popolni ali nepopolni odpustek dobiti, mora 1. imeti namen, da hoče odpustek dobiti. Najbolje je, da že zjutraj pri jutranji molitvi namen stori vseh odpustkov se udeležiti, ki jih more dobiti. — 2. mora biti, kdor se hoče odpustka udeležiti, v stanu posvečujoče milosti božje, to je, duša mora biti vsaj brez smrtnega greha. Zakaj če je v smrtnem grehu, ji ne morejo biti odpuščene ne večne, pa tudi ne časne kazni. Kdor pa hoče dobiti „popolni odpustek“, ne sme tudi malega greha, ja še najmanjšega prostovoljnega nagnjenja na kaj grešnega v svojem srcu imeti. — 3. je v zadobljenje odpustka potrebno, „vse natanko dopolniti, kar je za vsak odpustek odločeno in naloženo.“ Tistemu, ki gre vsak teden k spovedi, velja ta spoved v zadobljenje vseh odpustkov vsega tedna, če ni storil medtem kekega smrtnega greha.

D. Kaj pa dá sveta Cerkev Bogu v nadomestilo in zadostilo za časne kazni, katere nam z odpustki odpusti ali prikrajša? To je 1. neskončno zasluženje Jezusa Kristusa. On je neizrečeno več poplačal, kakor so naši grehi zakrivili.¹ Že samo en zdihljaj, ena solza, ena kapljica krvi Jezusove bi mogla tisoč svetov odrešiti; pa on je vse življenje trpel, je veliko solz iztočil, je svojo sveto rešnjo kri prelil do zadnje kapljice. In ta preobilnost njegovega zadostila je tisti imenitni, dragoceni „cerkveni zaklad“, iz katerega Cerkev zajema in Bogu daje, ko nam lajša kazni, ko nam deli odpustke. — K temu je pridejano 2. preobilno zadostovanje preblažene Device Marije, ki ni nič zakrivila, in je vendar veliko dobrega storila, veliko pretrpela. — In 3. so vsa zadoštilna dela svetnikov kakor tudi vernih na zemlji, s katerimi smo v občestvu ali zvezi, prišteta k cerkvenemu zakladu, iz katerega sveta Cerkev zajema, ko nam deli odpustke.

Kdaj in kako morejo udje tretjega reda popolne in nepopolne odpustke zadobiti, pové redovno vodilo kakor tukaj sledi.

Prvo poglavje.

O popolnih odpustkih.

Vsi tretjeredniki obojega spola, ki se svojih grehov po krščanski postavi vredno spovejo in sveto ob-

¹ Rim. 5, 20.

hajilo prejmejo, imajo pravico popolni odpustek zadobiti ob sledečih dnéh, in po pristavljenih delih.

1. Na dan, kadar pristopijo.

2. Na dan, kadar storijo prvikrat „redovno obljubo“.

3. Na dan, kadar se zberejo k mesečni pridigi ali shodu, ako le kako cerkev ali očitno kapelo s pobožnim namenom obiščejo in molijo za potrebe svete Cerkve.

Opomba. Cerkev se mora tista obiskati, katera je imenovana; če ni nobena posebej imenovana, velja vsaka.

Ako je zapovedano za potrebe svete Cerkve moliti, se morejo moliti molitve za odpustke, ali pa nekateri očenaši in češčenamarije itd.; navadno se moli pet ali sedem očenašev in češčenamarij in eno apostolsko vero v namen sv. očeta rimskega papeža.

4. Dne 4. oktobra, na god svetega očeta Frančiška ustanovitelja; 12. avgusta, na god device Klare, ustanoviteljice; — 2. avgusta na praznik Marije, kraljice angelov, zavoljo posvečenja njene velike cerkve; — ravno tako na dan, ko se obhaja vsakoletni praznik tistega svetnika, v katerega cerkvi je redovni sedež, ako to cerkev s pobožnim namenom obiščejo in molijo za potrebe svete Cerkve.

5. Enkrat vsak mesec, kateri dan koli, ako cerkev ali očitno kapelo pobožno obiščejo in tam nekoliko časa po namenu papeževem molijo.

6. Kolikorkrat delajo, želeči se poboljšati, osem dni zaporedoma duhovne vaje.

7. Umirajoči, ako sveto zveličavno Ime Jezusovo izgovorijo, ali z ustmi ali pa, če ne morejo več govoriti, v srcu zdihnejo. Ravnotako tisti, ki se ne morejo več spovedati in svetega obhajila prejeti, ako obudijo v srcu popolni kes nad grehi.

8. Dvakrat v letu, ko dobijo papežev blagoslov, če po namenu papeževem nekaj časa molijo; — ravnotako naj storijo tudi, kadar dobijo takoimenovano odvezo, to je blagoslov ob sledečih dnevih:

I. na dan rojstva Gospoda našega, Jezusa Kristusa; — II. na praznik vstajenja Gospodovega; — III. na binkoštno nedeljo; — IV. na praznik presvetega Srca Jezusovega; — V. na praznik brezmadežnega spočetja blažene Device Marije; — VI. njenega ženina sv. Jožefa, 19. marca; — VII. vtisnjenja presvetih ran svetega očeta Frančiška, to je 17. septembra; — VIII.

sv. Ludovika, kralja francoskega, nebeškega patrona tretjerednikov, to je 25. avgusta; — IX. sv. Elizabete Ogrske, 19. novembra.

Opomba: a) Papežev blagoslov, ki je sklenjen s popolnim odpustkom, se deli v imenu in na povelje sv. očeta papeža ter je enak slovesnemu blagoslovu, ki so ga papeži že od nekdanj slovesno delili po dokončani pontifikalni sv. maši. Tretjerednikom ga deli redovni predstojnik javno vsem skupaj, samo tak dan ne, ko bi ga tudi škof delil na tistem kraju.

b) Takoimenovana „odveza“, ali tudi blagoslov sv. Frančiška, je blagoslov, ki obstoji iz več cerkvenih molitev, v katerih se prosi, da bi Bog vsem svojim služabnikom vezi grehov raztrgal, da bi jim grehe odpustil in mir božji dal, zaslužene kazni pa odvrnil. Sklenjena je ta odveza vselej s popolnim odpustkom in se more dobiti le ob tistih dneh, ob katerih je zaznamovana, ali tudi en dan poprej. Ako je pa dan občne odveze delavnik, se sme dobiti v nedeljo ali na praznik v osmini tistega dneva.

9. Enkrat na mesec dobijo tisti, ki molijo pet očenašev, češčenamarij in Čast bodi ... za potrebe sv. Cerkve, enkrat pa po namenu papeževem, vse tiste pravice v odpuščanje svojih grehov, katere uživajo oni, ki obiščejo s pobožnim srcem postaje v Rimu in ki romajo k Porcijunkuli, k

najsvetejšim krajem jeruzalemskim, in k cerkvi sv. aposteljna Jakoba v Komposteli.

Razlaga.

Z obiskovanjem štacijonskih cerkev v Rimu, cerkve Porcijunkule, najsvetejših krajev jeruzalemskih in cerkve svetega aposteljna Jakoba v Komposteli, je sklenjenih več popolnih odpustkov, ker pa moreš na dan samo en popolni odpustek zadobiti zase, zato stori namen, vse druge za uboge duše v vicah Bogu darovati, ko po sv. obhajilu moliš „šest očenašev, šest češčenamarij in šest Čast bodi...“ enkrat na mesec. Ne opusti pa tudi tega storiti ravno zavoljo obilnih odpustkov, ki jih moreš zadobiti.

10. Tiste dni, ko so v rimskih mašnih bukvah zaznamovane postajne prošnje, ako obiščejo cerkev ali kapelo, v kateri je redovni sedež, in po navadi Boga prosijo za sveto krščansko Cerkev, naj uživajo ravno v tej cerkvi ali kapeli vse tiste dni vso pravico, katero uživajo v Rimu domači ali tujci.

Razlaga.

Postaja pomeni shod kristjanov, zbranih v molitvi in čuvanju pri grobih sv. apostolov ali mučenikov, nad katerimi so sezidane cerkve. Ob določenih dneh je šlo ljudstvo v Rimu z duhovniki in celo s papežem v pro-

cesiji k zato določenim cerkvam, da so tam molili in obhajali spomin svetnikov, posebno mučenikov.

Papež Gregorij Veliki je določil cerkve, v katere je moralo ljudstvo hoditi molit, in jih ukazal zapisati v rimske mašne bukve. Da bi pa izpodbudili verne k cerkvenemu obiskovanju in k molitvi po papeževem namenu, so podelili sv. Gregorij Veliki in več drugih papežev mnogovrstne odpustke tistim, ki obiščejo določene cerkve. Med temi odpustki so nekateri popolni, veliko pa jih je nepopolnih. Dnevi, kdaj in kateri odpustki rimskih postaj se morejo zadobiti in katerih se udeležijo tudi udje tretjega reda, ako obiščejo redovno cerkev in tam molijo za sveto Cerkev, so sledeči:

1. in 6. prosinca (to je na Novega leta in na svetih Treh kraljev dan), ravnotako tri predpepelnične nedelje, imenovane po latinski septuagesima, seksagesima in kvinkvagesima: odpustek 30 let in 30 kvadragen (to se pravi odpuščanje časnih kazni, ki bi se mogle dostati s cerkveno pokoro trideset let in 30 štiridesetdanskih postov, ker ena kvadradena pomeni 40 dni).

Pepelnično sredo in četrto nedeljo v postu: 15 let in 15 kvadragen.

Cvetno nedeljo: 25 let in 25 kvadragen.

Veliki četrtek: popolni odpustek (po spovedi in sv. obhajilu).

Veliki petek in veliko soboto 30 let in 30 kvadragen.

Vse druge dni štiridesetdanskega posta, ob praznikih in delavnikih kakor tudi kvatrne dni tega posta: 10 let in 10 kvadragen.

Veliko nedeljo: popolni odpustek (po spovedi in sv. obhajilu).

Vse dni velikonočne osmine z belo nedeljo vred, na sv. Marka dan in tri dni procesij križevega tedna: 30 let in 30 kvadrage.

Na praznik vnebohoda Gospodovega: popolni odpustek (po spovedi in svetem obhajilu).

V soboto pred Binkošti: 10 let in 10 kvadrage.

Binkoštno nedeljo in dalje do sobote ves teden: 30 let in 30 kvadrage.

Kvaterno sredo, petek in soboto meseca septembra kakor tudi prvo, drugo in četrto nedeljo v Adventu: 10 let in 10 kvadrage.

Tretjo nedeljo v Adventu: 15 let in 15 kvadrage.

Kvaterno sredo, petek in soboto v Adventu: 10 let in 10 kvadrage.

24. grudna (sv. večer), božično noč pri polnočni maši in pri drugi maši na božični dan v jutro: 15 let in 15 kvadrage.

Na božični dan pri zadnji veliki maši in nadalje: popolni odpustek (po spovedi in sv. obhajilu).

Na sv. Štefana, sv. Janeza evangelista in nedolžnih otročičev dan: 30 let in 30 kvadrage.

Vrhu vseh teh obilih odpustkov je podelil papež Leon XII. (28. februarja 1827) odpustek 40 let in 40 kvadrage vsem vernim, kolikorkrat v štiridesetdanskem postu skesani obišejo cerkev, kjer je postaja, in popolni odpustek po spovedi in sv. obhajilu, ako opravijo tisto obiskovanje skozi tri dni vsaj po enkrat na dan.

Opomba: V Rimu je šestdeset takih cerkev, ki jih morajo verniki obiskati, da se udeležijo omenjenih odpustkov; tretjeredniki pa obiščejo samo eno, in sicer redovno cerkev o zgoraj omenjenih dnevih, in dobijo naštete odpustke. Kolika dobrota!

Drugo poglavje.

O nepopolnih odpustkih.

Tretjeredniki obojega spola, ki obiščejo cerkev ali kapelo, v kateri je red ustanovljen, in tam molijo za blagor svete Cerkve, zadobijo odpustek sedem let in sedemkrat štirideset dni na dan, ko so bile sv. očetu Frančišku čudežno vtisnjene svete rane, — tudi na praznik sv. Ludovika kralja, — sv. Elizabete, kraljice portugalske, — sv. Elizabete Ogrske, — sv. Margarete Kortonske — in še drugih dvanajst dni, katere si kdo sam izvoli in jih potrdi redovni predstojnik.

Razlaga.

1. Ako torej redovnik ali redovnica obišče redovno cerkev: 22. februarja, 8. julija, 25. avgusta, 17. septembra, 19. novembra in dvanajst drugih dni v letu, n. pr. vsako prvo nedeljo v mesecu, in tam moli za blagor Cerkve, zadobi vsakikrat odpustek 7 let in 7 krat 40 dni.

2. Za vsako storjeno tukaj dalje omenjenih dobrih del pa dobijo odpustka 300 dni:

Kadar so pri sv. maši ali drugih duhovnih opravilih, — ali pri redovnih pridigah, bodisi očitnih ali zasebnih, — kadar uboge prenočujejo, — razprtije poravnajo, — ali skrbijo, da se poravnajo, — kadar gredo k slovesni procesiji, — kadar spremljajo najsvetejši Zakrament, ali če tega storiti ne morejo, priznamenju z zvonom enkrat molijo očenaš in češčenamarija, — kadar molijo pet očenašev in češčenamarij za potrebe svete Cerkve, — ali pa za duše pokojnih redovnih tovarišev, — kadar kakega mrliča na pokopališče spremljajo, — kadar spreobrnejo koga, ki je bil zašel v pregrehe, — kadar koga poučujejo v božjih zapovedih in drugih rečeh, ki so k zveličanju potrebne, — ali kadar storijo kako drugo tako delo ljubezni, — tolikokrat morejo zadobiti za vsako tako dobro delo tristo dni odpustka.

Tretjeredniki smejo, ako hočejo, vse zgoraj naštete, popolne kakor tudi nepopolne odpustke darovati v prid vernim dušam v vicah.

Tretje poglavje.

O pravicah.

1. Mašniki, ki so v tretjem redu, imajo pravico privilegiranega oltarja trikrat v vsakem tednu, kjerkoli mašujejo, če le niso že enake pravice dobili za kak drug dan.

2. Kdor mašuje za duše rajnih udov, ima povsod pravico privilegiranega oltarja.

Opomba: Teh pravic se poslužujejo mašniki, zato ne potrebujejo natančnejše razlage.

In to vse in vsako posebej, kakor je gori določeno, hočemo, naj bode trdno, neizpremenjeno in veljavno za vselej: in naj temu ne nasprotujejo ne ukazi, ne apostolska pisma, ne določbe, ne navade, ne posebne pravice, ne druga Naša in apostolske pisarne vcdila, in karkoli more biti nasprotnega.

Nobenemu človeku torej ne bodi dovoljeno, tega Našega pisma kakor-sibodi in v kateremkoli delu poškodovati. Če se pa kdo predrzne temu kaj nasproti storiti, naj vé, da si bo nakopal jezo vsemogočnega Boga in sv. Petra in Pavla, apostolov njegovih.

Dano v Rimu pri Sv. Petru v letu
včlovečenja Gospodovega 1883, dne
30. maja, šesto leto Našega papeštva.

C. Card. Sacconi. Pro-Datarius.
Th. Card. Mertel.

Visa

De Curia I. De Aquila e Vicecomitibus. Loco
† Plumbi

Reg. in Secret. Brevium

I. Cugnonius.

Pregled vodila tretjega reda.

(Kdaj in kaj morajo tretjeredniki izpolnjevati.)

1. Pregled dolžnosti tretjerednikov.

I. Vsak dan.

1. Naj molijo dvanajst očenašev, češčenamarij in Čast bodi . . ., razen če bi bili po bolezni zadržani. (Pogl. II., § 6.)
2. Ako morejo, naj bodo pri sv. maši. (Pogl., II., § 11.)
3. Pred jedjo in po jedi naj pobožno in hvaležno molijo. (Pogl. II., § 3.)
4. Zvečer naj si izprašajo vest; če so se kaj pregrešili, naj s kesanjem in pokoro popravijo greh. (Pogl. II., § 10.)

II. Vsak teden.

O petkih postiti se, ob sredah pa mesnih jedi zdržati ni zapovedano, pač pa je hvale vredno. (Pogl. II., § 4.)

III. Vsak mesec.

1. Bratje in sestre naj se spovejo svojih grehov in naj pristopijo k svetemu obhajilu. (Pogl. II., § 5.)
2. Naj prihajajo k pridigi, ki jo bo napovedal predstojnik. (Pogl. II., § 11.)
3. Naj zložijo vsak po svoji moči nekoliko skupaj, da podpirajo ubožnejše izmed

udov, zlasti za čas bolezni, in da skrbijo za čast službe božje. Naj molijo za umrle vsaj en rožni venec. (Pogl. II., § 12.)

IV. Vsako leto :

Bratje in sestre redovne naj se postijo na dan pred praznikom brezmadežnega spočetja blažene Device Marije in svetega očeta Frančiška, dne 3. oktobra. (Pogl. II., § 4.)

V. Vsak čas :

1. Udje tretjega reda naj nosijo mali škapulir in konopovec ali vrvico. (Pogl. I., § 3.)
2. Naj izpolnjujejo božje in cerkvene zapovedi, kakor se zavežejo pri obljubi in naj zadostijo za prestopke, kakor jim bo naloženo. (Pogl. I., § 4.)
3. Naj se varujejo lišpanja v noši in obleki in naj se držijo po svojem stanu srednje mere. (Pogl. II., § 1.)
4. Varujejo naj se z največjo skrbjo plesov in nespodobnih gledaliških predstav in poedin. (Pogl. II., § 2.)
5. Naj bodo zmerni v jedi in pijači. (Pogl. II., § 3.)
6. V domačem življenju naj si udje prizadevajo drugim dajati dober zgled, pospeševati pobožnost in druga dobra dela. Knjig ali časopisov, ki bi znali izpodkopati čednost, naj ne pustijo prinašati v hišo in naj prepovedo svojim podložnim prebirati jih. (Pogl. II., § 8.)
7. Skrbno naj ohranijo blagovoljno ljubezen med seboj in do drugih in naj skrbijo, kjer je mogoče, da poravnajo prepire. (Pogl. II., § 9.)

8. Bratje in sestre naj nikar ne prisegajo, razen v potrebi. Varujejo naj se nesramnih šal. (Pogl. II., § 10.)
9. K pogrebu umrlega tovariša naj pridejo udje tistega kraja in tuji, ki so ravno tam, in naj molijo skupaj za dušno tolažbo rajnega tretji del rožnega venca. Mašniki naj med sveto mašo, svetovni ljudje pa, če morejo, pri svetem obhajilu, molijo za večni mir pokojnega brata. (Pogl. II., § 14.)
10. Nihče naj se ne brani služb brez pravičnega vzroka, nihče jih ne opravljaj nemarno. (Pogl. III., § 1.)
11. Vsi so zavezani prihajati k splošnemu shodu, kadar ga vizitator skliče. Kateri so kaj pregrešili in jih je vizitator opomnil na njih dolžnosti, naj se spodobno podvržejo in se ne branijo pokore. (Pogl. III., § 2.)
12. Udje, ki so nepokorni in slabega vedenja, naj se trikrat opominjajo: ako se ne poboljšajo, naj se izpodijo iz reda. (Pogl. III., § 4.)

VI. O priložnem času.

Udje, kateri imajo narediti testament, naj ga naredijo. (Pogl. II., § 7.)

Tu popisane dolžnosti vežejo vse tretjerednike brez razločka. Naslednji dve veljata le bolj predstojnikom, namreč:

1. Skrbeti za bolne ude in jih opominjati. (Pogl. III., § 13.)
2. Vizitator naj obiskuje ude vsako leto, tudi večkrat, če je treba. (Pogl. III., § 2.)

2. Pregled odpustkov tretjega reda.

(Po času in pogojih, po katerih se morejo zadobiti.)

Opomba: Kar je tiskano v oklepaju, pove, kaj je treba za odpustek storiti.

1. *Odpustki, ki niso navezani za določen dan kakega meseca, se zadobijo:*

I. Vsak dan.

300 dni odpustka za tretjerednike: Kadar so pri sveti maši ali drugih duhovnih opravilih, ali pri redovnih pridigah, bodisi očitnih, ali zasebnih, — kadar uboge prenočujejo, — razprtiije poravnajo ali skrbijo, da se poravnajo, — kadar gredo k slovesni procesiji, — kadar spremljajo najsvetejši Zakrament, ali če tega storiti ne morejo, pri znamenju z zvonom enkrat molijo očenaš in češčenamarija, — kadar molijo pet očenašev in češčenamarij za potrebe svete Cerkve, ali pa za duše pokojnih redovnih tovarišev, — kadar spremljajo kakega mrliča na pokopališče, — kadar spreobrnejo koga, ki je bil zašel v pregrehe, — kadar koga poučujejo v božjih zapovedih in drugih rečeh, ki so k zveličanju potrebne — ali kadar storijo kako drugo tako delo ljubezni.

II. Vsak teden:

Popolni odpustek trikrat vsak teden za duhovne tretjerednike, kjerkoli mašujejo, če nimajo že enake pravice kak drug dan.

III. Vsak mesec:

1. Popolni odpustek na dan, ko se zberejo k mesečni pridigi. (Potrebna je

spoved, obhajilo in obisk kake cerkve in molitev v njej.)

2. Popolni odpustek enkrat vsak mesec, kateri dan koli. (Spoved, obhajilo in obisk katerekoli cerkve in molitev v njej.)
3. Dobijo tisti, ki molijo petkrat očenaš, češčenamarija in Čast bodi ... za potrebe svete Cerkve, enkrat pa po namenu papeževem, vse tiste pravice v odpuščanje svojih grehov, katere uživajo oni, ki obiščejo s pobožnim srcem postaje v Rimu, ki romajo k Porcijunkuli, k najsvetejšim krajem jeruzalemskim in k cerkvi svetega apostola Jakoba v Komposteli. (Spoved in obhajilo.)

IV. Vsako leto.

1. Popolni odpustek dvakrat, ko dobijo papežev blagoslov, in devetkrat, kadar dobijo takoimenovano odvezo. (Spoved, obhajilo, nekoliko molitve.)
2. Popolni odpustek na dan patrona redovne cerkve. (Spoved, obhajilo in molitev v tej cerkvi.)
3. Popolni odpustek, ko delajo osemmdnevne duhovne vaje ali eksercicije. (Spoved in obhajilo.)
4. Popolni odpustek za mašnike tretjega reda povsod, če za mrtvega brata ali sestro mašujejo.
5. Odpustek 7 let in 7 kvadragen, dvanajst dni, katere si kdo sam izvoli in jih potrdi redovni predstojnik. (Obiskovanje redovne cerkve in molitev v njej.)

V. Enkrat v življenju.

1. Popolni odpustek na dan, kadar pristopijo k redu. (Spoved in obhajilo.)

2. Popolni odpustek na dan, ko storijo prvikrat redovno obljubo. (Spoved in obhajilo.)
3. Popolni odpustek na smrtno uro. (Spoved, obhajilo in sv. Ime Jezus z ustmi ali srcem; če spoved ni mogoča, pa srčno kesanje.)

2. *Odpustki, ki so navezani na določene dni.*

Opomba: Tukaj sledijo odpustki z onimi vred, katere morejo zadobiti tudi vsi verni kristjani, kakor tudi s postajnimi odpustki. — Za popolne odpustke, pri katerih niso pogoji posebej navedeni, velja kot pogoj: spoved, obhajilo, obisk redovne cerkve in molitev v njej. Odpustki, katere morejo zadobiti vsi verni, so zaznamovani z besedami „za vse“. Oni, ki niso v tretjem redu, pa vendar hočejo te odpustke zadobiti, morajo obiskovati kako frančiškansko cerkev; tretjeredniki pa jih dobijo tudi v svoji župnijski cerkvi, ako ni blizu kake frančiškanske cerkve.¹

Januarja.

1. Novega leta dan: Popolni odpustek. Nepopolni odpustek 30 let in 30 kvadragen. (Obisk redovne cerkve in molitev v njej.)
6. Sv. Trije kralji: Popolni odpustek. Odpustek 30 let in 30 kvadragen. (Obisk redovne cerkve in molitev v njej.)
16. Sv. Berard in tovariši, mučenci, I. reda: Popolni odpustek za vse.
30. Sv. Hijacinta, devica, III. reda: Popolni odpustek za vse.

¹ Decr. S. C. Indulg.: 31. Januarii 1893. Et Summarium Indulg.: et Privileg. 23. Junii 1905.

31. Sv. Ludovika, vdova, III. reda: Popolni odpustek za vse.

V petek pred nedeljo Septuag.: Spomin križevega pota J. Kr.: *Občna odveza* in popolni odpustek za vse.

Februarja.

1. Bl. Andrej, spozn.: Popolni odpustek.

2. Svečnica: Popolni odpustek.

3. Bl. Odorik, spozn.: Popolni odpustek.

4. Sv. Jožef Leoniški, spozn.: Popolni odpustek za vse.

5. Sv. Peter in tovariši, mučenci, I. reda: Popolni odpustek za vse.

13. Bl. Viridijana, dev. III. reda: Popolni odpustek.

19. Sv. Konrad, spozn.: Popolni odpustek.

21. Sv. Angela, devica, III. reda: Popolni odpustek.

22. Sv. Margareta Kortonska, spokornica, III. reda: Popolni odpustek za vse.

22. Ravno ta dan: Odpustek 7 let in 7 kvadragén. (Obisk redovne cerkve in molitev v njej.)

Nedelja Septuagesima: Odpustek 30 let in 30 kvadragén. (Obisk redovne cerkve in molitev v njej.)

Nedelja Seksagesima: ravnotako kakor Septuagesima.

Nedelja Kvinkvagesima: ravnotako kakor Septuagesima.

Pepelnična sreda: Odpustek 15 let in 15 kvadragén. (Obisk redovne cerkve in molitev v njej.)

Četrta nedelja v postu: tudi odpustek 15 let in 15 kvadragén. (Ravnotako kakor pepelnično sredo.)

Vse druge dni štiridesetdanskega posta do cvetne nedelje: Odpustek 10 let in 10 kvadragén. (Obisk redovne cerkve in molitev v njej.)

Marca.

5. Sv. Janez Jožef, I. reda: Popolni odpustek za vse.
 6. Sv. Koleta, devica, II. reda: Popolni odpustek za vse.
 9. Sv. Katarina Bolonjska, devica, II. reda: Popolni odpustek za vse.
 19. Sv. Jožef, ženin prečiste D. M.: *Občna odveza* s popolnim odpustkom. (Spoved, obhajilo in molitev za odpustke.)
 22. Sv. Benvenut, spozn.: Popolni odpustek za vse.
 25. Oznanjenje D. M. Popolni odpustek.
 30. Bl. Angela Fulginska, vdova, III. reda. Popolni odpustek za vse.
- Cvetna nedelja: Odpustek 25 let in 25 kvadragén. (Obisk redovne cerkve in molitev v njej.)
- Ponedeljek, torek in sreda velikega tedna: Odpustek 10 let in 10 kvadragen. (Obisk redovne cerkve in molitev v njej.)
- Veliki četrtek: *Popolni odpustek.*
- Veliki petek: Odpustek 30 let in 30 kvadragén. (Obisk redovne cerkve in molitev v njej.)
- Velika sobota: Odpustek 30 let in 30 kvadragén. (Ravnotako kakor veliki petek.)
- Velika noč (nedelja): *Popolni odpustek* in *občna odveza* s popolnim odpustkom. (Spoved, obhajilo, obisk redovne cerkve in molitev za odpustke.)
- Ves teden po Veliki noči in belo nedeljo je za vsak dan: Odpustek 30 let in 30

kvadragén. (Vsak dan obisk redovne cerkve in molitev v njej.)

Aprila:

3. Sv. Benedikt Filadelfski, I. reda: Popolni odpustek za vse.
 15. Bl. Lukezij, prvi tretjerednik: Popolni odpustek v kapucinskih cerkvah.
 16. Sv. nadangel Rafael: Popolni odpustek ako danes ali postavno zadržani prihodnjo nedeljo ponovijo redovno obljubo.
 20. Bl. Egidij Asiški, spozn.: Popolni odpustek v kapucinskih cerkvah.
 23. Bl. Egidij spozn.: Popolni odpustek v frančiškanskih cerkvah.
 24. Sv. Fidelij Sigmarinški, mučenec: Popolni odpustek za vse.
 25. Sv. Marka Evangelist: Odpustek 30 let in 30 kvadragén. (Obisk redovne cerkve in molitev v njej.)
 28. Bl. Lukezij, prvi tretjerednik: Popolni odpustek v frančiškanskih cerkvah.
V kapucinskih cerkvah: Sv. Pavel kriški, spozn.: Popolni odpustek.
- Tretja povelikonočna nedelja, sv. Jožef, ženin D. M.: Popolni odpustek.
- Križevega tedna v ponedeljek, torek in sredo: Odpustek 30 let in 30 kvadragén. (Obisk redovne cerkve in molitev v njej.)
- Vnebohod Kristusov: *Popolni odpustek.*

Maja:

13. Sv. Peter Regalat, I. reda: Popolni odpustek za vse.
17. Sv. Paskal, I. reda: Popolni odpustek za vse.
18. Sv. Feliks, spozn.: Popolni odpustek.

19. Sv. Ivo, spozn.: Popolni odpustek.
20. Sv. Bernardin Sienski, I. reda: Popolni odpustek za vse.
22. Bl. Humitijana, vdova. Popolni odpustek.
23. Bl. Krispin, spozn.: Popolni odpustek.
30. Sv. Ferdinand, kralj: Popolni odpustek.
31. V kapucinskih cerkvah, bl. Feliks Nikozijski, spozn.: Popolni odpustek za vse.
- Vnebohod J. Kr.: Popolni odpustek.
- Binkoštno soboto: Odpustek 10 let in 10 kvadragén. (Obisk redovne cerkve in molitev v njej.)
- Binkoštno nedeljo: *Občna odveza* s popolnim odpustkom. (Spoved, obhajilo in molitev za odpustke.)
- Binkoštno nedeljo in potem ves teden vsak dan: Odpustek 30 let in 30 kvadragén. (Obisk redovne cerkve in molitev v njej.)
- Presveto Srce Jezusovo: *Občna odveza* s popolnim odpustkom. (Spoved, obhajilo in molitev za odpustke.)

Junija:

- Sv. Rešnje Telo: Popolni odpustek.
3. Bl. Andrej Hispeljski: Popolni odpustek.
4. En dan v devétdnevnici sv. Antona v minoriških cerkvah pred izpostavljenim Najsvetejšim: Popolni odpustek.
9. Sveti Janez Kriški, spozn.: Popolni odpustek.
13. Sv. Anton Padovanski: Popolni odpustek za vse.
19. Sv. Mihelina, vdova, III. reda: Popolni odpustek za vse.
20. Osmina sv. Ant. Pad.: Popolni odpustek.
24. Sv. Janez Krstnik: Popolni odpustek.
29. Sv. Peter in Pavel, ap.: Popolni odpustek.

Julija :

7. Sv. Lovrenc Brindiški, spozn.: Popolni odpustek.
8. Sv. Elizabeta Portugalska: Odpustek 7 let in 7 kvadragên. (Obisk redovne cerkve in molitev v njej.)
9. Sv. Nikolaj in tovariši, mučeniki, I. reda: Popolni odpustek za vse. — V kapucinskih cerkvah: Sv. Veronika Julijani, dev.: Popolni odpustek.
14. Sv. Bonaventura, škof I. reda: Popolni odpustek za vse.
15. Bl. Angelina Maršjanska, vdova: Popolni odpustek.
24. Sv. Frančišek Solan: Popolni odpustek za vse.

Avgusta :

2. Porcijunkula: Popolni odpustek za vse (kolikorkrat obiščejo po spovedi in svetem obhajilu frančiškansko cerkev in molijo v namen svetega očeta papeža.) Enega zase, druge za verne duše v vicah.
4. Sv. Dominik, spozn.: Popolni odpustek.
12. Sv. Klara, devica II. reda: Popolni odpustek za vse.
15. Vnebovzetje Dev. Marije: Popolni odpustek.
16. Sv. Rok, spozn.: Popolni odpustek.
- Nedelja po osmini vnebovzetja: Marijino sedmero veselje: *Popolni odpustek in občna odveza.*
19. Sv. Ludovik, škof, I. reda: Popolni odpustek za vse.
25. Sv. Ludovik, kralj, III. reda, patron tretjerednikov: Popolni odpustek za vse, *občna odveza s popolnim odpustkom in*

odpustek 7 let in 7 kvadragén. (Spoved, obhajilo, dvakraten obisk redovne cerkve in trikratna molitev za odpustke.)

Septembra :

1. Bl. Izabela, dev.: Popolni odpustek.
- Angelska nedelja: Popolni odpustek.
4. Sv. Roza iz Viterbe, devica, II. reda: Popolni odpustek za vse.
8. Rojstvo Dev. Marije: Popolni odpustek.
11. Vkapucinskih cerkvah: bl. Bernard Ofiški: Popolni odpustek.
13. Sv. Veronika Julijani, dev.: Popolni odpustek.
17. Rane sv. Frančiška: Popolni odpustek za vse. *Občna odveza* s popolnim odpustkom in odpustek 7 let in 7 kvadragén. (Spoved, obhajilo, dvakraten obisk redovne cerkve in trikratna molitev za odpustke.)
18. Sv. Jožef Kupertinski, spozn.: Popolni odpustek.
24. Sv. Pacifik, I. reda: Popolni odpustek za vse.
27. Eljzearij, spozn., III. reda: Popolni odpustek.
29. Sv. Mihael, nadangel: Popolni odpustek.
- Kvaterno sredo, petek in soboto meseca septembra: Odpustek 10 let in 10 kvadragén. (Obisk redovne cerkve in molitev v njej.)

Oktobra :

4. Sv. Frančišek Serafinski: Popolni odpustek. — Vrhutega popolni odpustek za vse. (Spoved, obhajilo, obisk kake cerkve in molitev v njej, in to za praznik sv. Frančiška ali kak dan v osmini.) — 300 dni odpustka pa, kolikorkrat so

meseca oktobra pri kaki pobožnosti na čast sv. Frančišku.

6. Sv. Marija Frančiška, dev., III. reda: Popolni odpustek za vse.
11. Osmina sv. Frančiška Seraf.: Popolni odpustek.
12. Sv. Serafin, spozn.: Popolni odpustek.
13. Sv. Danijel in tovariši, mučenci, I. reda: Popolni odpustek za vse.
19. Sv. Peter Alkantarski, I. reda: Popolni odpustek za vse.
23. Sv. Janez Kapistran, I. reda: Popolni odpustek za vse.
26. Pri minoritih: bl. Bonaventura Potenš., spozn.: Popolni odpustek.
31. Bl. Tomaž Florencijski, spoz.: Popolni odpustek.

Novembra:

1. Vsi svetniki: Popolni odpustek.
12. Sv. Didak, I. reda: Popolni odpustek za vse.
15. Sv. Leopold: Popolni odpustek za vse.
16. Sv. Neža Asiška, devica, II. reda: Popolni odpustek za vse.
19. Sv. Elizabeta Ogrska, III. reda: Popolni odpustek za vse. — *Občna odveza s popolnim odpustkom in odpustek 7 let in 7 kvadragén. (Spoved, obhajilo, dvakraten obisk redovne cerkve in trikratna molitev za odpustke.)*
26. Sv. Leonard Portomavriški, I. reda: Popolni odpustek za vse.
27. Bl. Deljфина, devica: Popolni odpustek.
28. Sv. Jakob iz Marke, I. reda: Popolni odpustek za vse.
29. Vseh svetnikov vseh treh redov sv. Frančiška: Popolni odpustek za vse.

- Prvo nedeljo v Adventu: Odpustek 10 let in 10 kvadragén. (Obisk redovne cerkve in molitev v njej.)
- Drugo nedeljo v Adventu: Odpustek 10 let in 10 kvadragén. (Ravnotako kakor prvo nedeljo v Adventu.)
- Tretjo nedeljo v Adventu: Odpustek 15 let in 15 kvadragén. (Obisk redovne cerkve in molitev v njej.)
- Kvratno sredo, petek in soboto: Odpustek 10 let in 10 kvadragén. (Obisk redovne cerkve in molitev v njej.)
- Četrto nedeljo v Adventu: Odpustek 10 let in 10 kvadragén. (Obisk redovne cerkve in molitev v njej.)

Decembra:

2. Spomin rajnih treh redov sv. Frančiška: Popolni odpustek.
8. Praznik čistega spočetja preblazene Device Marije, patrone vsega serafinskega reda: Popolni odpustek za vse, in *Občna odveza* s popolnim odpustkom. (Spoved, obhajilo, obisk redovne cerkve in dvakratna molitev za odpustke.)
12. Najdenje trupla sv. Frančiška Seraf.: Popolni odpustek.
15. Osmina brezmadežnega spočetja Device Marije: Popolni odpustek.
20. Sv. Jozafat, škof, muč.: Popolni odpustek.
24. Dan pred Božičem: Odpustek 15 let in 15 kvadragén. (Obisk redovne cerkve in molitev v njej.)
25. Pri polnočni in pri rani sveti maši na božični praznik: Odpustek 15 let in 15 kvadragén. (Obisk redovne cerkve in molitev v njej.)

25. Božični praznik pri zadnji veliki maši in nadalje čez dan: *Popolni odpustek* in *Občna odveza* s popolnim odpustkom. (Spoved, obhajilo, obisk redovne cerkve in dvakratna molitev za odpustke.)
 26. Sv. Štefan: Odpustek 30 let in 30 kvadragén. (Obisk redovne cerkve in molitev v njej.)
 27. Sv. Janez Evangelist: Odpustek 30 let in 30 kvadragén. (Obisk redovne cerkve in molitev v njej.)
 28. Nedolžni otročiči: Odpustek 30 let in 30 kvadragén. (Obisk redovne cerkve in molitev v njej.)
- Opomba: „Kvadragéna“ je 40 dni. Če je na primer 30 kvadragén, pomeni to 30 krat 40 dni, to je 1200 dni.

3. *Odpustki podeljeni udom III. reda kot udeležba odpustkov in dobrih del s I. in II. redom.*

1. Popolni odpustek, kadar molijo frančiškanski rožni venec sedem veselj preblazene Device Marije.

2. Postajni odpustki najsvetejšega Zakramenta, kadar namreč molijo šestkrat očenaš, češčenamarija in Čast bodi... po namenu sv. očeta, dobijo vsak dan vse tiste odpustke, ki jih dobivajo oni, ki obiskujejo postaje v Rimu, ki romajo k Porcijunkuli, v Jeruzalem k svetim krajem in v cerkev sv. Jakoba v Komposteli.

3. Popolni odpustek za verne duše, ko dobijo občno odvezo sledeče dni:

Na dan rojstva Jezusovega, — Novega leta, — sv. Treh kraljev, — vstajenja, — vnebohoda, — Binkošti (nedelja), — sv. Trojice, — in sv. Rešnjega Telesa.

Na praznik očiščevanja (Svečnica), — oznanjenja, — obiskovanja, — vnebovzetja, — rojstva, — darovanja, — in čistega spočetja prebl. Device Marije.

Na praznik vseh svetnikov, sv. apostolov Petra in Pavla, — svetega očeta Frančiška, — sv. Klare, — in sv. Katarine, device in mučenice.

Cvetno nedeljo in vsak dan velikega tedna.

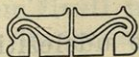
4. Popolni odpustek, ako ves mesec vsaj četrt ure vsak dan pobožno premišlujejo, sv. zakramente prejmejo in molijo po namenu sv. očeta. Sto dni odpustka pa dobijo, kolikorkrat četrt ure pobožno premišlujejo. Te odpustke lahko darujejo zase ali za verne duše.

5. Še več drugih odpustkov se morejo udje tretjega reda udeležiti; n. pr. ako obiščejo kako frančiškansko cerkev v Adventu, v štiridesetdanskem postu, o nekaterih praznikih Gospodovih in Marijinih, da celo vsak dan. — Šestkrat v letu papežev blagoslov ali pa občna odveza posameznim. —

Iz vsega tega je očitno, da tretji red sv. Frančiška res v nebesa vodi, da je „Pot v nebesa“, in sicer najkrajša pot, ker hoče človeka ohraniti nedolžnega, ali pa ga očistiti, ko ga napeljuje k natančnemu izpolnjevanju božjih in cerkvenih zapovedi, ter mu daje pomoč k temu, ker ga vabi k molitvi, k besedi božji, k najsvetejši daritvi in k svetim zakramentom pokore in presvetega

Rešnjega Telesa. Želeti je, da bi se ga vse poprijelo, mlado in staro, ker je vsem „Pot v nebesa“.

To željo je izrekel tudi sveti oče papež Leon XIII. v svojem pismu do vseh škofov 17. septembra 1882 o priliki sedemstoletnice sv. Frančiška, ko je pisal: „O, da bi se tudi krščanski narodi stekali v tretji red tako goreče in v tolikem številu, kakor so nekdanj k sv. Frančišku samemu od vseh strani hiteli drug čez drugega!“ ... In ko se obrne v tem pismu do škofov vsega sveta, reče: ... „Želimo, da se ta red pomnoži in dalje razširja z vašo pomočjo, častitljivi bratje! Potrudite se torej, da bodo ljudje tretji red spoznali in ga po resnici cenili; skrbite, da bodo dušni pastirji pridno poučevali, kakšen je, kako lahko je vsakemu vanj stopiti, koliko in kako velike pravice ima za dušno izveličanje, koliko koristi obeta sploh in vsakemu posebej“ ...

III. DEL.

Molitve.

1. Vsakdanje molitve.

Zjutraj:

Ko se zbudiš, posveti v postelji že svoje prve misli, želje in besede Bogu na čast, in reci natihoma:

1. Hvaljen bodi Jezus Kristus! Vekomaj. Amen.¹

2. Moj Jezus, usmili se me!

3. Sladko Srce Jezusovo, daj, da te bom ljubil vedno bolj in bolj!

4. Sladko srce Marijino, bodi moje rešenje! Amen.

5. Večni Oče! Darujem ti predrago Kri Jezusa Kristusa v zadoščenje za svoje grehe in za potrebe svete Cerkve.

6. Jezus, Marija, Jožef! Vam podarim svoje srce, svojo dušo in svoje življenje.

7. Želim se udeležiti vseh svetih maš in vseh svetih odpustkov, ki jih

¹ Vse te molitve so obdarjene z odpustki.

morem danes dobiti, in hočem tako živeti in vse storiti, kar je potrebno, da se jih udeležim.

Daj mi k temu svojo milost, o Bog! Amen.

Potem vstani, se sramežljivo obleci, pokrižaj in moli:

Zlate molitvice.

a) Jutranja molitev.

1. Oče nebeški! Lepo te zahvalim, da si me ohranil to noč; prosim te, varuj me še današnji dan. Naj bo vse k tvoji časti in k mojemu dušnemu zveličanju. Amen. — Jezus, Marija, sv. Jožef! Vam izročim svojo dušo in telo.

2. O Bog, verujem, da si pri meni in te ponižno molim. Upam, da me ne boš zapustil, in te za to prelepo prosim. Ljubim te, in ti izročim vse svoje misli, besede in dejanja.

3. O Marija, moja ljuba Mati, moje zaupanje in pribežališče! V tvojem varstvu hočem živeti in umreti; varuj me greha in sprosi mi božjo pomoč.

4. Preljubi angel varih moj, povsodi mi na strani stoj.

5. O Bog, naj bo vse k tvoji večji časti; vse iz ljubezni do tebe, moj Jezus. Amen.

b) **Zdaj moli angelovo češčenje:**

1. Angel Gospodov je oznanil Mariji in spočela je od svetega Duha. — Češčena Marija ...

2. Glej, dekla sem Gospodova: zgodi se mi po tvoji besedi. — Češčena Marija ...

3. In Beseda je meso postala in med nami prebivala. — Češčena Marija ...

Ÿ. Prosi za nas, sveta božja Porodnica!

Ř. Da postanemo vredni obljub Kristusovih.

M o l í m o.

Milost svojo, prosimo te, Gospod, v naša srca vlij, da ki smo po angelovem oznanjenju spoznali učlovečenje Kristusa, tvojega Sina, po njegovem trpljenju in križu dosežemo častitljivo vstajenje. Po istem Kristusu, Gospodu našem. Amen.

(Kdor moli angelovo češčenje trikrat na dan, dobi vsak dan 300 dni odpustka.)

c) **Zdaj moli pripravno molitev k redovnim očenašem, rekoč:**

Odpri, o Gospod, moja usta, da častim tvoje sveto ime; očisti tudi moje srce vseh praznih, hudih in nepotrebnih misli: razsvetli mi um in užgi mi voljo, da vredno, zbrano in pobožno to molitev opravim, ter zaslužim uslišan(a) biti pred tvojim božjim veličastvom. Po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Gospod, združen(a) s tistim svetim namenom, s katerim si ti na zemlji Bogu čast in hvalo opravljal, hočem tudi jaz te duhovne ure opraviti.

Oče naš ... Češčena Marija ... Čast bodi ... *(toliko, kolikor očenašev hočeš zjutraj moliti.)*

Kadar molitev skončaš, reci:

Oče nebeški, sprejmi mojo slabo molitev: in kar moja pobožnost ne velja, naj moj usmiljeni Jezus dodá. Amen. — Naj se zgodi, visoko hvali in vekomaj časti: najpravičnejša, najvišja in najljubeznivejša sveta volja božja v vseh rečeh. Amen.

d) *Ako ti je mogoče, pojdi pobožno k sv. maši in moli ali mašne molitve, ali pa sveti rožni venec, tako kakor najdeš razloženo dalje v tej knjižici na*

strani 184. — Če pa k sveti maši ne moreš iti, jo pa doma med svojimi opravili Bogu daruj ter izreci srčno željo, biti pri najsvetejši daritvi pričujoč.

Pri zjutranjih opravilih bodi zbran(a), voljen(a) in pobožen(a).

Podnevi:

a) *Pri delu misli na pričujočnost božjo, da se laže varuješ greha. — Posebno imej podobo Križanega v spominu, da si lahko potrpežljiv(a).*

b) *Moli opoldne angelovo češčenje, četudi ne veš, kdaj je ravno ura dvanajst.*

c) *Moli pred jedjo in po jedi, in sicer takole:*

Pred jedjo:

Oče naš ... Češčena Marija ... Čast bodi ... Blagoslovi, Gospod, nas in te svoje dari, ki jih bomo po tvoji dobroti prejeli. Po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Po jedi:

Zahvalimo te, vsemogočni Bog, za vse tvoje dobrote. Ki živiš in kraljuješ od vekomaj do vekomaj. Amen. Oče naš ... Češčena Marija ... Čast bodi ...

Opomba. V sili in pa če kaj malega ješ, smeš očenaš, češčenamarijo in čast bodi ... izpustiti, in samo „Blagoslovi ...“ pred jedjo, in „Zahvalimo ...“ po jedi moliti.

Ako se dva srečata:

reče prvi: „Hvaljen bodi Jezus Kristus!“

drugi pa: Vekomaj. Amen!

V izkušnjavi reci:

Jezus, Marija in sv. Jožef! Vam izročim svojo dušo in telo. Rajši hočem umreti, kakor grešiti. *Ali pa srčno izgovori:* Jezus, Marija!

Kadar te jeza prime, reci:

O Jezus, ves pohleven in iz srca ponižen, daj mi voljno potrpeti. — O Marija, prosi zame, da se ne razjezim.

Kadar slišiš mrliču zvoniti, moli:

Bog mu daj večni mir in pokoj, in večna luč naj mu sveti. Naj počiva v miru! Amen.

Če greš mimo cerkve, kjer je sveto Rešnje Telo, moli:

Češčeno in hvaljeno naj vedno bo, presveto Rešnje Telo.

Če greš mimo druge cerkve, moli:

Čast bodi Očetu in Sinu in Svetemu Duhu. Kakor je bilo v začetku, tako zdaj in vselej in vekomaj. Amen.

Če greš mimo križa, moli:

Hvaljen bodi Jezus Kristus in žalostna Mati božja Marija Devica. Vekomaj. Amen.

Ali pa: Molimo te, o Kristus! in te hvalimo, ker si s svojim križem svet odrešil.

Mimo podobe Marije Device moli:

Počeščena bodi, o Kraljica, božja Mati in Devica! Prosi ti Boga za nas, zdaj in pa poslednji čas.

Mimo podobe kakega svetnika reci:

Bodi pozdravljen, sveti I., izvoljeni božji svetnik! Bodi pri Bogu naš zvesti priprošnjik.

Mimo podobe kake svetnice vzdihni:

Počeščena bodi, sveta I., izvoljena božja svetnica! Bodi nam vselej pri Bogu naša zvesta priprošnjica.

Kadar te kdo v greh zapeljuje, ali slišiš ali vidiš kaj grešnega, moli:

Jezus, Marija! — *Ali:* Rajši umreti, kakor grešiti! — *Ali:* Jezus, pomagaj mi! — Marija, prosi zame!

Če se kaj pregrešiš, moli:

O Jezus, žal mi je, da sem te razžalil(a), nikdar nočem več grešiti.

Ko te kdo ogovarja, obrekuje ali krivo sodi in toži, moli:

O Bog! naj bo vse k tvoji večji časti; vse iz ljubezni do tebe, moj Jezus. Amen.

Če te doleti kaka nesreča ali bolezen, moli:

Naj se zgodi, visoko hvali in vekomaj časti: najpravičnejša, najvišja in najljubeznivejša, sveta volja božja v vseh rečeh. Amen.

Ko greš mimo pokopališča, moli:

Bog daj vernim mrtvim večni mir in pokoj, in večna luč naj jim sveti! Naj počivajo v miru! Amen.

Zvečer:

a) *moli angelovo češčenje . . . (kakor zjutraj);*

b) *moli pred večerjo in po večerji . . . (kakor spredaj pred jedjo in po jedi).*

Ko greš spat:

a) *moli redovno molitev, kar še imaš, s pripravno in sklepno molitvijo (kakor zjutraj);*

b) *premisli svojo vest. Najprej pa moli:*

„Pridi Sveti Duh, razsvetli mi pamet, da vse svoje grehe natanko spo-

znam in se jih srčno kesam. O Marija, prosi zame!"

Potem pomisli:

1. Kaj sem danes mislil, želel, govoril, storil in kako se obnašal, sam ali z drugimi, da ni bilo prav?

2. Kako sem danes molil in mislil na Boga? Ali imam še kaj opraviti?

3. Kako sem danes delal, ubogal, izpolnil dolžnosti svojega stanu?

4. Komu sem se zameril, ali kako škodo storil?

5. Ali sem se danes poboljšal, ali pohujšal?

Ako se ne veš kaj hudega spomniti, zahvali Boga za to milost; če si pa storil(a) kak greh, obudi srčno kesanje, rekoč:

O moj Bog! Ti in vsi moji grehi so mi resnično žal itd. (*kakor po izpraševanju vesti za spoved. Potem si naloži pokoro, kakor veli redovno vodilo*) zato moli: en ali dva očenaša, češčenamarije in čast bodi...

Potem moli:

c) Večerna molitev.

Oče nebeški! Lepo te zahvalim za vse dobrote tvoje: prosim te, odpusti mi grehe moje, in daj mi ljubo, lahko noč. — O Marija, moja ljuba mati! tvojemu svetemu varstvu se priporočim. — Preljubi angel varih moj!

varuj me nocoj. — Bog daj vernim mrtvim večen mir in pokoj, in večna luč naj jim sveti. — Amen. — Jezus, Marija in sv. Jožef! Vam izročim svojo dušo in telo.

d) Če imaš čas, moli še kaj drugega ali kaj lepega beri. — Potem se sramežljivo sleci. Medtem pa, kakor tudi v postelji in ponoči, posebno če te izkušnje motijo, premisli:

Enkrat moram umreti, — pa ne vem, kdaj, ne kje in kako; pa to dobro vem, da če v smrtnem grehu umrjem, bom pogubljen vekomaj. Oh, tega Bog ne daj! Sveta Marija, Mati božja, prosi zame ubogega grešnika zdaj in ob uri moje smrti. Amen.

Ko že ležiš:

ponavljaj one zdihljaje, kakor zjutraj, ko si se zbudil(a).

2. Mašne molitve.

Opomba. Imenitnost in vrednost svete maše je razložena v II. delu te knjižice in v drugem poglavju pa v § 11 redovnega Vodila, ki tretjerednikom vелеva biti vsak dan pri sveti maši, ako je mogoče. Tisto večkrat prebiraj in premišluj, da moreš biti s tem večjo pobožnostjo pri najsvetejši daritvi.

Prva sveta maša.

V cerkev stopivši, se pokropi, rekoč:

Pokropi me, Gospod, s hisópom, in očiščen bom; umij me, in bolj bom bel kakor sneg.

Pred sv. mašo.

Oče nebeški, jaz, tvoj nevredni služabnik, pridem v tvojo sveto hišo in želim, tebe spodobno častiti in hvaliti. Ponižno te zahvalim za vse milosti in dobrote, ki jih deliš meni in vsem ljudem. Prosim te, odpusti mi vse moje grehe, ki jih zavoljo tebe iz srca obžalujem in trdno sklenem, s tvojo milostjo nič več ne grešiti, in dodeli mi, kar potrebujem na duši in telesu. Da boš uslišal mojo nevredno prošnjo, sklenem se pri sv. maši z Jezusom, tvojim preljubim Sinom, ter se tebi, Oče, z njim darujem. Oh, ne zavrzi me, svojega otroka; — usmili se vseh svojih vernih, po Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Pristop.

Mašnik začne moliti:

V imenu (Boga) † Očeta, in † Sina, in Sv. † Duha pristopim k božjemu oltarju, da se udeležim najsvetejše da-

ritve. Oh, daj mi, o Bog, živo vero, trdno upanje in gorečo ljubezen to sveto daritev prav opraviti. Naj bo tebi v čast in zahvalo, meni in vsem vernim v odpuščanje grehov ter v dušno in telesno pomoč, vernim rajnim pa v mir in pokoj, v hladilo in tolažbo. Očisti moje srce, naj bo tvoj oltar, sprejmi vse, kar imam in premorem, sebi v dopadljiv dar. Usmili se nas, večni Oče, ki si nas po svojem Sinu odrešil; usmili se nas, Sv. Duh, ki si nas posvetil. Skaži nam svoje usmiljenje, o Bog, da te bomo vredno hvalili. Amen.

Slava (Gloria).

Češčen, hvaljen, moljen bodi, o neskončni, večni Bog, od vseh stvari v nebesih in na zemlji. — Molimo te, častimo te z vsemi angeli in ljudmi, ker si vse časti in hvale vreden. Oh, daj nam tukaj tebi zvesto služiti, in po smrti z vsemi izvoljenimi tebe v nebesih hvaliti, troedini Bog, Oče, Sin in Sveti Duh! kateremu bodi čast in hvala vekomaj. Amen.

Molimo.

Vsemogočni Bog, ki vse živiš, dodeli nam vse, kar potrebujemo

za svojo dušo in telo. — Pomagaj nam skušnjave srečno premagovati, storjene grehe srčno objokovati in po smrti priti v večno zveličanje. — Vsi svetniki in svetnice božje, prosite za nas, po Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Berilo.

O Bog, ki si nas ustvaril, da bi te prav spoznali, tebi služili, časno srečni in v nebesih večno izveličani bili, naj nam sveti luč tvojega nauka, ki ga nam daješ po svojih učenikih. Razsvetli našo pamet, da tvoje besede prav razumemo; nagibaj našo voljo, da jih zvesto dopolnimo. O, daj nam željno srce, tvoje besede zvesto poslušati in jih lepo ohraniti, da nam bodo vir večnega življenja. Amen.

Evangelij.

V imenu (Boga) † Očeta, in † Sina, in Svetega † Duha veselo vstanem poslušat svetega evangelija glas, besede Jezusove. O preljubeznivi Jezus, moj nebeški učenik, pomagaj mi po tvojem svetem nauku živeti in umreti, potem pa s teboj veseliti se v nebesih vekomaj. Amen.

Vera (Credo).

Verujem v Boga Očeta, vsemogočnega Stvarnika itd.

Verujem trdno vse, kar nam je Bog razodel in nam nezmotljiva sveta katoliška Cerkev verovati zapoveduje; v tej sveti veri hočem živeti in umreti. Amen.

Darovanje.

Dobrotljivi Bog! sprejmi ta dar kruha in vina, ki ti ga po mašnikovih rokah darujemo, da se bo izpremenilo v Telo in Kri Jezusa, Sina tvojega. — Darujemo ti tudi svoje srce, svoje misli in želje, vse svoje dejanje in nehanje, vse, karkoli smo in premoremo; naj bo vse tebi v čast in hvalo. Amen.

Ko si mašnik roke umivajo:

Očisti nas, o Bog, vseh madežev greha, da ti bomo s čistim telesom služili in z očiščenim srcem dopadli.

Predglasje.

Iz globočine svoje nevrednosti se vzdignemo v sveta nebesa, ter hočemo z angeli in svetniki tebi, neskončni, večni Bog, spodobno čast in hvalo dajati. — Svet, svet, svet si ti,

o Bog, Oče in Sin in Sv. Duh, v treh osebah en sam Bog. Naj te hvalijo vse stvari v nebesih, na zemlji in pod zemljo; saj si vse časti in hvale vreden. Sveto hočemo pa tudi živeti, da bomo mogli srečno umreti, in po smrti v družbi tvojih izvoljenih tebe častiti in hvaliti vekomaj. Amen.

Svet.

Z angelskimi kori, z vsemi nebeškimi duhovi se v ljubezni združimo ter spoznamo neskončno veličastvo tvoje in ti pojemo večno čast in slavo. O Jezus! ki si naše oltarje sebi v prebivališče izvolil, sprejmi milostljivo naše češčenje tukaj na sedežu svoje ljubezni, svoje milosti, s tistim dopadenjem, s katerim ga sprejemaš od nebeških prebivalcev tam v nebesih. Stega sedeža blagoslovi nas, svoje otroke, da ti zvesto in vedno služimo, le tebi dopademo. Svet, svet, svet je naš Bog in Gospod v najsvetejšem Zakramentu! Tvoja čast, tvoja slava naj se razlega po vesoljnem svetu vekomaj. Amen.

Spomin za žive.

Oče nebeški! združi nas svoje otroke v pravi krščanski ljubezni po

Jezusu Kristusu, Sinu tvojemu, da bomo vsi ena srečna družina pod tvojim namestnikom, vidnim poglavarjem tvoje svete Cerkve. — Ohrani vse verne kristjane v svoji milosti, daj nevernikom spoznati luč prave zveličavne vere, dodeli grešnikom duha prave pokore, da zapustijo pot pregrehe in le tebi služijo. Posebno pa prosim za I. I. . . O Marija, ljubamati, in vsi svetniki in svetnice božje, ki se pri Očetu veselite, tudi vi za nas prosite, da za vami pridemo in se z vami veselimo. Amen.

Povzdigovanje sv. hostije.

Bodi češčen, pravi živi Bog, v podobi kruha na oltarju živ pričujoč. O Jezus, bodi mi milostljiv! O Jezus, bodi mi usmiljen! O Jezus, odpusti mi moje grehe!

Med povzdigovanjem.

O Jezus, trdno verujem, da si v presvetem Rešnjem Telesu resnično pričujoč, kakor Bog in človek skupaj, in te ponižno molim. Upam v tebe, ki si neskončna dobrota, in te prelepo prosim tvoje božje pomoči. Jaz te ljubim in ti izročim vse svoje misli, besede in dejanja. Iz ljubezni

do tebe obžalujem vse svoje grehe in trdno sklenem s tvojo milostjo nikdar več ne grešiti.

Povzdigovanje sv. Rešnje Krvi.

Češčena bodi, sveta Rešnja Kri! Umij me vseh mojih grehov in očisti me tako, da bom večnega življenja vreden. O Jezus, tebi živim! O Jezus, tebi umrjem! O Jezus, tvoj sem živ in mrtev! Daj, o Jezus, da tvoja draga Rešnja Kri nad menoj ne bo izgubljena.

Po povzdigovanju.

Večni Oče! Darujem ti predrago Kri Jezusa Kristusa, v zadoščenje za svoje grehe in za potrebe svete Cerkve!

Spomin za mrtve.

O Jezus, ki si na svetem križu umrl za žive in za mrtve, usmili se ubogih duš, ki v vicah trpijo in goreče želijo priti pred božje obličje. Spomni se mojih rajnih znancev in dobrotnikov, prijateljev, sovražnikov, posebno pa te prosim za I. I. . . .; naj odpuščenje skoraj zadobijo in se pri tebi veselijo, kamor tudi jaz priti želim. Amen.

Pater noster.

Moli: Oče naš, kateri si v nebesih itd.
 Bog, ti si naš dobri Oče; daj, da bomo tudi mi tvoji dobri otroci, ki bomo vselej z veseljem tvojo sveto voljo izpolnjevali. Daj nam vsakdanjega kruha za dušo in telo, po smrti pa sveto nebo, da bomo srečni otroci pri tebi vekomaj. Amen.

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta, usmili se nas!

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta, usmili se nas!

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta, podeli nam mir!

Obhajilo.

Obhajaj se duhovno, rekoč:

Gospod, nisem vreden, da greš pod mojo streho, ampak reci le z besedo, in ozdravljena bo moja duša! (*Trikrat.*)

V resnici, o Gospod, nisem te vreden, pa silno potreben; pridi torej s svojo milostjo k meni in se vsaj v duhu skleni z menoj. Oh, ljubi Jezus, pridi, reci moji duši: Ti si moja in jaz sem Zveličar tvoj. Jezus, v tebe verujem, Jezus, v tebe zaupam, Jezus, tebe ljubim čez vse!

O presladki Jezus, ti moje veselje, ostani ti v meni in jaz v tebi vekomaj. Ne daj, da bi se kdaj s kakim grehom od tebe ločil! — Tebi, o Jezus, hočem živeti, tebi umreti! Amen.

Molitev po obhajilu.

Usliši, Gospod Bog, molitve svoje svete Cerkve in dodeli nam po Jezusu Kristusu usmiljenje in pomoč. Potrди naše dobre sklepe in pomagaj nam, da jih zvesto dopolnimo. Ohrani nam živo vero in trdno zaupanje, daj nam čisto srce, tebe goreče ljubiti, veliko dobrega storiti za večno zveličanje, po tem kratkem življenju pa zadobiti krono nebeškega veselja. Po Jezusu Kristusu, tvojem Sinu, Gospodu našem, ki s teboj živi in kraljuje v edinosti Svetega Duha od vekomaj do vekomaj. Amen.

Ko mašnik blagoslavlja:

Blagoslovi nas, vsemogočni Bog
† Oče, † Sin in Sveti † Duh. Amen.

Konec.

O Bog, kako srečen in vesel sem, da sem se pri sveti maši udeležil zasluženja Jezusovega. Kar je bilo po-

manjkljivega pri moji pobožnosti, naj mili Jezus dodá. Bodi tebi izročeno, o Bog, to sveto opravilo, naj bo meni v tolažbo in pomoč. — Angel božji, vodi me po vseh mojih potih, dokler srečno ne pridem v večno zveličanje. Amen.

Molitev po sveti maši.

Češčena Marija ... (*trikrat*).

Češčena bodi, Kraljica, mati milosti, življenje, sladkost in upanje naše, bodi češčena! K tebi vpijemo zapuščeni Evini otroci; k tebi vzdihujemo žalostni in objokani v tej solzni dolini. Obrni torej, naša pomočnica, svoje milostljive oči v nas in pokaži nam po tem revnem življenju Jezusa, blagoslovljeni sad svojega telesa. O milostljiva, o dobrotljiva, o sladka Devica Marija!

V. Prosi za nas, sveta božja Porodnica.

O. Da postanemo vredni obljub Kristusovih.

Molimo. O Bog, naše pribežališče in naša moč, ozri se milostno na ljudstvo, k tebi vpijoče; in na priprošnje častitljive in brezmadežne

Devic Marije, božje Porodnice, svetega Jožefa, njenega ženina, svojih svetih apostolov, Petra in Pavla, in vseh svetnikov, usliši milostno in dobrotno naše prošnje za spreobrnjenje grešnikov, za prostost in povišanje matere svete Cerkve. Po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Sveti nadangel Mihael, brani nas v boju; bodi nam v pomoč zoper zlobnost in zalezovanje hudega duha. Ukroti naj ga Bog, ponižno za to prosimo. In ti, vodnik nebeške vojne, satana in druge hudobne duhove, ki hodijo po svetu v pogubo duš, z božjo močjo v pekel pahni. Amen.

(300 dni odpustka — Leon XIII. 6. januarja 1884.)

Presveto Srce Jezusovo usmili se nas.

(Kdor po maši doda ta vzdihljaj trikrat, prejme odpustka 7 let in 7 kvadragen; ta odpustek se more darovati vernim dušam v vicah. — Pij X. 17. junija 1904.)

Molitev pred pridigo.

O Jezus, preljubi učenik, ki si nam pot, resnica in življenje, po svojih namestnikih nam govoriš ter nas učiš pravično živeti, srečno

umreti in doseči večno zveličanje. Odpri moja ušesa, da bom željno poslušal in zvesto ohranil besede večnega življenja. Sveti Duh, pripravi moje srce, da bo seme božjega nauka na dobro zemljo padlo in obilno dobrega sadu obrodilo; po Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

(Poslušaj rad božje nauke, in pridige nikoli ne opusti; vsaka pridiga je duhovna roža nebeškega kraljestva. Zapomni si, kar slišiš, in tudi drugim rad povej; beseda božja je živež naše duše!)

Molitev po pridigi.

Hvala ti, o Jezus, za vse tvoje svete nauke. Naj bodo vselej moje veselje, moje zaupanje in moje želje. Daj mi, o Bog, te svete nauke zvesto ohraniti, skrbno izpolnjevati in kakor si obljubil, enkrat pri tebi veseliti se. Amen.

Druga sveta maša.

(Ako pri sv. maši rožni venec ali kaj drugega moliš ali svete pesmi poješ, moraš pri poglavitnih delih svete maše prenehati in moliti, kakor tukaj sledi.)

V cerkev stopivši se pokropi, rekoč:

Pokropi me, o Gospod, s hisópom, in očiščen bom; umij me, in bolj bom bel kakor sneg.

Pred sv. mašo moli:

Oče nebeški! jaz ... (*kakor pri prvi sv. maši str. 172*).

K začetku moli kes:

„O moj Bog! — Ti in vsi moji grehi so mi resnično žal, — ker sem z njimi zaslužil, da me po vsej pravici kaznuješ. — Žal so mi, ker sem tebe, svojega najboljšega Očeta, — največjo in preljubeznivo dobroto, z njimi razžalil. — Trdno sklenem, s tvojo milostjo svoje življenje poboljšati, — bližnje priložnosti v greh se varovati in nič več ne grešiti.“ —

K evangeliju.

(Pokrižaj se, potem moli:)

Združen z božjim Srcem Jezusovim in z neomadeževanim Srcem Marijinim se ti, o Bog! zahvalim za sveti evangelij in za to milost, da sem otrok tvoje svete katoliške Cerkve. Trdno in nedvomljivo verujem vse, kar si ti, o Bog, razodel, kar je Jezus učil in

kar sveta rimsko - katoliška Cerkev verovati zapoveduje. Daj mi milost, po tej sveti veri živeti in umreti. Amen.

(Zdaj moli svoje molitve, ali poj dalje.)

K darovanju.

Oče nebeški, darujem ti z mašnikom to sveto mašo z vsemi drugimi, ki se danes po vsem svetu berejo, v tvojo večjo čast božjo, v spomin trpljenja Jezusovega, v zahvalo za vse prejete dobrote, za odpuščenje grehov in kot prošnjo vsega potrebnega za dušo in telo. Posebej te prosim še za I. I.

(Potem moli svoje molitve ali poj dalje.)

Povzdigovanje sv. hostije.

Bodi češčen, pravi, živi Bog, v podobi kruha na oltarju živ pričujoč. O Jezus, bodi mi milostljiv! O Jezus, bodi mi usmiljen! O Jezus, odpusti mi moje grehe!

Med povzdigovanjem.

O Jezus, trdno verujem, da si v presvetem Rešnjem Telesu resnično pričujoč kakor Bog in človek skupaj, in te ponižno molim. Upam v tebe, ki si neskončna dobrota, in te pre-

lepo prosim tvoje božje pomoči. Jaz te ljubim in ti izročim vse svoje misli, besede in dejanja. Iz ljubezni do tebe obžalujem vse svoje grehe, in trdno sklenem s tvojo milostjo nikdar več ne grešiti.

Povzdigovanje sv. Rešnje Krvl.

Češčena bodi, sv. Rešnja Kri! Umij me vseh mojih grehov in očisti me tako, da bom večnega življenja vreden. O Jezus, tebi živim! O Jezus, tebi umrjem! O Jezus, tvoj sem živ in mrtev! Daj, o Jezus, da tvoja draga, Rešnja Kri nad menoj ne bo izgubljena.

Večni Oče! darujem ti predrago Kri Jezusa Kristusa v zadoščenje za svoje grehe in za potrebe sv. Cerkve.
(Potem moli svoje molitve ali poj dalje.)

K obhajilu.

Udari se trikrat na prsi in reci tudi trikrat:

Gospod, nisem vreden, da greš pod mojo streho, ampak reci le z besedo, in ozdravljena bo moja duša.

Želim te, o Jezus, s čistim srcem prejeti v svetem obhajilu; pa v resnici se to zdaj ne more zgoditi. Obžalujem vse svoje grehe in te prosim:

pridi duhovno v moje srce in ne zapusti me nikdar, o Jezus. Amen.

(Potem moli svoje molitve ali poj dalje.)

Konec.

Blagoslovi, vsemogočni, večni Bog † Oče in Sin † in Sveti † Duh, vse naše misli, besede in dejanja, vse dušne in telesne moči in čutila. Naj bo vse k tvoji večji časti božji in k našemu dušnemu zveličanju. Amen.

(Molitev po sveti maši *kakor na strani 181.*)

3. Spovedne in obhajilne molitve.

Molitev pred izpraševanjem vesti.

Ponižno pred tebe poklekнем, o Bog, zdaj še moj usmiljeni Odrešenik, v kratkem že morebiti moj ostri sodnik! Glej, moja želja je, zakrament svete pokore vredno prejeti. Zato te predvsem prosim, daj mi moje grehe tako spoznati, kakor jih bom spoznal, ko bom stal pred tvojo sodbo. Napolni me z milostjo Svetega Duha in potrdi moj spomin, da se vseh svojih storjenih grehov spomnim in

nobenega ne pozabim, razsvetli mojo pamet, da njih hudobo in gnjusobo prav spoznam in omeči mojo voljo, da jih iz ljubezni do tebe obžalujem in za vselej zapustim. — O moj angel varih, ti si bil priča, ko sem grešil, stoj mi tudi na strani, ko se želim spokoriti! — O Marija, pribežališče grešnikov, prosi zame! Amen. Oče naš ... Češčena Marija ...

Kratko ogledalo vesti.

Predvsem se vprašaj: *Kdaj si bil zadnjikrat pri spovedi? — si bil odvezan ali ne? — ali si naloženo pokoro opravil? — ali si sveto odvezo in sveto obhajilo vredno prejel? — Potem kolikor moreš natančno premisli: po katerih krajih si po zadnji spovedi hodil, — s katerimi ljudmi si govoril, delal in občeval, — katera posebna opravila si imel — in katere nevolje in težave so te zlasti od zadnje spovedi zadele? — To ti bo pomagalo, da se boš lažje spomnil: kakšne misli si imel, — kakšne besede si govoril — in kako si se obnašal na tem kraju, — v tej družčini, — pri tem delu, v tem trpljenju? Pri večjih grehih premisli število: kolikokrat si greh storil na mesec, teden ali*

dan? — Premisli tudi okoliščine: ali si morebiti grešil očitno, drugim, zlasti nedolžnim v pohujšanje, — v bližnjem sorodstvu — ob sv. dnevih, — na svetih krajih? itd. Pri izpraševanju imej zlasti ozir na oni greh, kateremu si najbolj podvržen. Povprašaj se tudi, ali si nauke, katere si pri zadnji spovedi prejel, ohranil in v srcu premisljeval, — ali si imel storjene sklepe vedno pred očmi? Nikdar tudi ne pozabi, natanko izpraševati se, ali si, in kako si dolžnosti svojega stanu izpolnjeval.

Po izpraševanju vesti.

Tak sem pred teboj, o Bog! Od nog do glave ni nič zdravega na meni. Strah in groza me obhaja, ko vidim svoje velike in brezštevne grehe; bežal bi in skril bi se pred teboj, kakor Adam po storjenem grehu, toda neka moč, moč tvoje ljubezni, me vleče k tebi. O križani Jezus! K tebi se zatečem, saj ti edini imaš zdravilo za moje rane, luč za mojo slepoto, moč za mojo slabost in življenje za mojo do smrti ranjeno dušo. Tvoje presvete rane so moje upanje in tvoje razpete roke moja

tolažba. Ti ne umiraš za pravične, ampak za grešnike. Pekel smo zaslužili, pa ti si smrt in pekel premagal in nam odprl vrata nebeška. Verujem, da si tudi za mene umrl; verujem, da je tudi za mene tekla tvoja sv. Rešnja Kri; verujem, da si tudi za mene molil na križu. Poln te svete vere in ves presunjen od tvoje neskončne ljubezni klečim ves osramoten pred teboj in kakor cestinar v tempeljno trkam na svoje grešno srce in kličem: O Gospod, bodi mi grešniku milostljiv! Kakor grešna Magdalena ne upam se še bližati tvojemu presvetemu Srcu, ampak ves potrt klečim pri tvojih nogah, jih milo objemam in s solzami močim in ne vstanem poprej, dokler iz tvojih ust ne zaslišim vesele besede: Zaupaj, sin, — zaupaj, hči, tvoja vera ti je pomagala, tvoji grehi so ti odpuščeni. Poln tega zaupanja molim iz dna svojega srca:

Kesanje.

„O moj Bog! — Ti in vsi moji grehi so mi resnično žal, — ker sem z njimi zaslužil, da me po vsej pravici kaznuješ. — Žal so mi, ker sem

tebe, svojega najboljšega Očeta, — največjo in preljubeznivo dobroto, z njimi razžalil. — Trdno sklenem, s tvojo milostjo svoje življenje poboljšati, — bližnje priložnosti v greh se varovati in nič več ne grešiti.“

Pri spovedi.

1. Spovedanec poklekne k spovednici, se pokriža in reče:

„Prosim svetega blagoslova, da se svojih grehov prav in čisto spovem.“

„Jaz ubogi grešnik se spovem Bogu vsemogočnemu, preblaženi Devici Mariji, vsem ljubim svetnikom in vam, častitemu mašniku, božjemu namestniku, da sem po svoji zadnji spovedi, ki sem jo opravil — (tu se pove, kdaj) — velikokrat in obilno grešil; posebno pa se obtožim —“

2. Spove se svojih grehov.

3. Sklene spoved s tem, da še enkrat obudi kes ali obžalovanje, rekoč:

„O moj Bog! — Ti in vsi moji grehi so mi resnično žal, — ker sem z njimi zaslužil, da me po vsej pravici kaznuješ. — Žal so mi, ker sem tebe, svojega najboljšega Očeta, — največjo in preljubeznivo dobroto, z njimi razžalil. — Trdno sklenem, s tvojo milostjo svoje življenje poboljšati.“

šati, — bližnje priložnosti v greh se varovati in nič več ne grešiti.“

„Prosim, duhovni oče, zveličavne pokore in svete odveze.“

(Kadar te spovednik odvezujejo, obudi še enkrat prav prisrčno kesanje nad svojimi grehi.)

Po spovedi.

Moja duša hvali Gospoda, in vse, kar je v meni, hvali njegovo sveto ime! Kajti čudo svojega usmiljenja je storil nad menoj, On, ki je mogočen in čegar ime je sveto! Iz globočine smrti je izvlekel mojo dušo in jo peljal k studencu življenja. Strl je okove greha in mi podal prstan svoje ljubezni. Opral je v svoji krvi mojo dušo in jo oblekel s svetlim oblačilom milosti božje. Ne na tehtnici pravice, ampak na tehtnici milosti je tehtal moje grehe in plačal zame vse moje dolgove. Daleč od sebe je vrgel moje grehe, potopil jih je v globočino morja, in na čelo mi vtisnil poljub miru in sprave. Otel me je iz trume zavrženih in posadil med svoje ljubljene otroke. Raztrgal je dolžno pismo moje hudobije in me zopet postavil za dediča nebe-

škega kraljestva. — O moj Jezus, trdno verujem in trdno zaupam, da me nič ne loči od tebe. Ti si moj in jaz sem tvoj, zdaj in na vse večne čase. O Bog usmiljenja in ljubezni, kaj ti bom dal in kaj ti povrnil za vse, kar si storil moji duši? Saj vidiš, da sem zgolj nič pred teboj! O da bi ti mogel darovati vsaj čisto daritev resnične pokore. Zato mi pridite na pomoč vsi angeli in svetniki božji, da z Vašo pomočjo in zedinjen s Kristusovim zasluženjem od spovednika naloženo pokoro prav in vredno opravi.

(Zdaj moli pokoro, kolikor ti je za ta dan naloženo.)

Pred svetim obhajilom.

(Molitev sv. Tomaža Akvinskega.)

Vsemogočni, večni Bog, glej, bližam se zakramentu tvojega edino-rojenega Sina, Gospoda našega Jezusa Kristusa. Bližam se kakor bolnik zdravniku, kakor gobavi studentu usmiljenja, kakor slepi večni luči, kakor revež in siromak Gospodu nebes in zemlje. Zato te prosim po

obilnosti tvojega neskončnega usmiljenja: ozdravi mojo bolezen, umij mojo nesnago, razsvetli mojo slepoto, obdaruj moje uboštvo in pokrij goloto moje duše, da vredno prejmem Kruh angelski, Kralja vseh kraljev in Gospoda vseh gospodov. Daj mi, da ga prejmem s tako častjo in ponižnostjo, s tako skesanostjo in čistostjo, s tako vero in pobožnostjo, s takim sklepom in hrepenenjem, kakor je vse to potrebno v zveličanje moje duše. Daj mi, da ne bodo samo moja usta Gospodovega Telesa zavžila, ampak da bo tudi moja duša moč in sad tega zavžitja občutila.

O usmiljeni Bog, daj mi, da bom Telo tvojega edinorojenega Sina, našega Gospoda Jezusa Kristusa, ki ga je iz Marije Device nase vzel, tako sprejel, da bom že na zemlji združen z njegovim skrivnostnim telesom in prištet njegovim udom.

O predobrotljivi Oče, dodeli mi slednjič, da tvojega preljubljenega Sina, katerega tukaj na svojem popotovanju pod podobo kruha skritega uživam, tamkaj v večnosti brez zagrinjala gledam, kakor s teboj živi in kraljuje vekomaj. Amen.

Zdaj obudi tri božje čednosti, rekoč:

V e r a.

Verujem v tebe, pravi troedini Bog, — Oče, Sin in Sveti Duh, — ki si vse ustvaril, — ki vse ohranjuješ in vladaš, — ki dobro plačuješ in hudo kaznuješ. — Verujem, da se je Sin božji učlovečil, — da nas je s svojo smrtjo na križu odrešil, — in da nas Sveti Duh s svojo milostjo posvečuje. — Verujem in trdim vse, kar si ti, o Bog, razodel — ter nam po sveti katoliški Cerkvi zapoveduješ verovati. — Vse to verujem, — ker si ti, o Bog, sam na sebi resnica, — in torej ne moreš ne goljufati in ne goljufan biti. — V tej veri hočem živeti in umreti. — O Bog, poživi mojo vero!

U p a n j e.

Upam in trdno pričakujem, o Bog, — da mi boš po zasluženju Jezusa Kristusa dal večno zveličanje, — ki si ga obljubil vsem, kateri izpolnjujejo tvoje zapovedi. — Zato tudi upam od tebe odpuščenja svojih grehov — in vseh drugih milosti, — katerih potrebujem, da si zaslužim večno zve-

ličanje. — Vse to upam od tebe, — ker si vsemogočen, neskončno dobrotljiv, usmiljen in zvest — in torej moreš in hočeš izpolniti, kar si obljubil. — V tem upanju hočem živeti in umreti. — O Bog, utrdi moje upanje!

L j u b e z e n.

O moj Bog! Ljubim te nad vse, — ker si največja dobrota in neskončno popoln, — in torej zavoljo samega sebe vreden vse ljubezni. — In ker ljubim tebe, — ljubim tudi svojega bližnjega, prijatelja in neprijatelja, — in ga hočem ljubiti kakor samega sebe. — V tej ljubezni do tebe hočem živeti in umreti; — rajši hočem dati vse, — kakor tebe in tvojo ljubezen s kakim grehom izgubiti. — O Bog, vnemaj bolj in bolj mojo ljubezen do tebe. Amen.

(Sedem let in sedem kvadragen odpustka vsakikrat. — Benedikt XIV. 28. januarja 1756.)

Molitev pri sv. obhajilu.

Ko strežnik moli „confiteor“ ali očitno izpoved, obudi ti še enkrat popolni kes.

Mašnik se obrne k obhajancem in moli splošno odvezo; ti pa moli:

Usmili se nas, vsemogočni Bog, in odpusti nam naše grehe, ter nas pripelji v večno življenje. Amen.

Milost, odvezo † in odpuščenje naših grehov nam dodeli, vsemogočni in usmiljeni Bog. Amen.

Mašnik pokaže presveto Rešnje Telo; ti se pa udari trikrat na prsi in reci:

Gospod, nisem vreden, da greš pod mojo streho, ampak reci le z besedo, in ozdravljena bo moja duša. *(Trikrat.)*

Potem prejmi pobožno in zaužij z zaupanjem in živo vero svojega Jezusa.

Po svetem obhajilu.

Zahvala.

O Jezus, moj Bog, prišel si tedaj z vsemi zakladi svoje častitljivosti v mojo dušo prebivat. Bodi češčen, bodi hvaljen, bodi povišan za to neizmerno ljubezen vekomaj! Vse, kar živi, naj te proslavlja, vse angelske vrste naj ti pojejo hvalo za to nebeško ljubezen. Vsak dan, dokler živim, te bom povelečeval za milost, ki si mi jo izkazal.

Darovanje.

Vse, kar sem in kar imam, dam tebi, o moj Jezus, ker si ti samega sebe meni dal v najsvetejšem Zakramentu. Tebi se popolnoma darujem; tvoj hočem biti živ in mrtev.

Prošnja.

Ene reči te zdaj še prosim, o moj Jezus, naj bom na vekomaj tvoj in ti bodi vekomaj moj! V vsem mojem življenju ne dopusti, da bi te jaz kdaj s kakim smrtnim grehom razžalil. — O Jezus, tebi živim! O Jezus, tebi umrjem! O predobrotljivi Jezus, tvoj hočem biti živ in mrtev. Amen!

Po tem svetem obhajilu te še posebno prosim za I...

(Tukaj prosi, česar hočeš za sebe in za druge.)

Sveti Gospod, vsemogočni Oče, večni Bog! Sprejmi mojo zahvalo, da si mene grešnika, svojega nevrednega služabnika, brez vsega zaslužjenja, le po polni dobroti svojega usmiljenja nasitil s predragim telesom in s Krvjo svojega Sina, Gospoda našega Jezusa Kristusa. Dodeli, te prosim, da mi to obhajilo ne bo v sodbo in pogubljenje, ampak v od-

puščenje grehov in zveličanje moje duše. V vojski mi bodi orožje vere in škit dobre volje. Naj izčisti iz mene vso hudobijo in iztrebi vsako sladnost in poželjivost. Naj pomnoži v meni ljubezen in potrpežljivost, ponižnost in pokorščino in vsakatero čednost. Naj mi bo močna bramba zoper napade vseh vidnih in nevidnih sovražnikov, in mogočna brzda vseh hudih nagnjenj dušnih in telesnih. Naj me s teboj, ki si edini pravi Bog, nerazvezljivo sklene in srečno pripelje k mojemu zadnjemu cilju in koncu. Slednjič te še prosim, da me enkrat k oni nepopisljivo sladki večerji milostno pripelješ, kjer si ti s svojim Sinom in Svetim Duhom svojim svetnikom prava luč, popolno nasitenje, večno veselje, dovršena radost in popolno zveličanje. Poravno tem Kristusu, Gospodu našem. Amen.

(**Sv. Tomaža Akvinskega.**)

Duša Kristusova, posveti me,
Telo Kristusovo, zveličaj me,
Kri Kristusova, napoji me,
Voda strani Kristusove, operi me,
Trpljenje Kristusovo, utrdi me,
O dobri Jezus, usliši me,
V svoje rane, sprejmi me,

Od tebe se ločiti ne pusti me,
 Pred hudim sovražnikom brani me,
 Ob uri moje smrti pokliči me,
 In k tebi priti pusti me,
 Da bom s tvojimi svetniki hvalil te
 Od vekomaj do vekomaj. Amen.

(Sv. Ignacija Lojolskega.)

(Kadarkoli to molitvico pobožno moliš,
 dobiš 300 dni, pri sv. obhajilu pa 7 let od-
 pustka.)

**Sv. Tomaža Akvinskega k najsvetejšemu
 Zakramentu.**

(Adoro Te.)

Iz globočine molim svojega srcâ,
 Te pod podobo tukaj to zakritega;
 Tebi zroča celo moje se srcé,
 Ki po tebi le mi hrepeni in mré,
 Tip, pogled, okus v tebi moti se,
 Le uho kar sliši, to gotovo je.
 Verujem trdno, kar zapustil božji
 Sin,
 On — Resnica večna — nam je v
 svoj spomin;
 Na križu bil kot Bog je samo skrit,
 A tukaj tud' kot človek je prikrit;
 Vendar oboje verjem, trdim in
 spoznam,
 Kar prosil, prosim jaz, razbojnik je
 skesan.

Ne gledam kot Tomaž sicer jaz
 tvojih ran,
 Pa svojega Boga te vendar tu
 spoznam.

Daj, da vera moja zmir bolj trdna bo,
 Daj, da upam nate, ljubim te srčno,
 O Gospoda smrti našega spomin —
 Živi kruh z nebes, sam božji Sin!
 Daj, da duša moja v tebi le živi,
 Sladkosti druge ne pozna, ne poželi.
 O Jezus, moj Gospod, ti blagi pelikan!
 V Krvi tvoji jaz nečist naj bom opran,
 Katere ena kapljica vesoljni svet,
 Omiti grešnih madežev zamore spet.
 Jezus moj, ki skritega te tu častim,
 Daj, da prejmem to, po čemer hre-
 penim;
 Daj, da pridem enkrat srečno v sveti
 raj,
 Kjer v tvojem gledanju bom srečen
 vekomaj. Amen.

Molitev pred svetim razpelom.

Glej, o dobri in presladki Jezus!
 Pred tvojim obličjem se vržem na
 kolena in te prosim in rotim z vso
 gorečnostjo svoje duše: vtisni mi-
 lostljiv mojemu srcu žive občutke
 vere, upanja in ljubezni, resnično
 žalost nad mojimi grehi in najtrd-

nejši sklep poboljšanja, ko z globoko srčno ginjenostjo in žalostjo gledam in v duhu premišljujem tvojih petero ran in si stavim pred oči, kar je že prerok David v tvojem imenu govoril o tebi, o dobri Jezus: „Prebodli so moje roke in noge, prešteli so vse moje kosti.“

Oče naš ... Češčena Marija ...
(*trikrat ali petkrat*), Čast bodi ...

(Za to molitev, če se po sv. obhajilu kleče moli, popolnoma odpustek. Pij VII. 10. aprila 1821. Pij IX. 31. julija 1858. — More se tudi za duše v vicah darovati. Leon XII. 17. septembra 1825.)

Druge molitve za sveto obhajilo.

(Za bogoljubne duše.)

Pred svetim obhajilom.

Sveti, mogočni, neumrjoči Bog! Ti hočeš priti k meni in nasititi s svojim telesom mojo dušo. O ljubi Jezus, ti prideš, katerega je devica rodila; ti prideš, kateri si zame na križu umrl, na tretji dan od smrti vstal, in si zdaj v nebeški časti. O Kralj nebes in zemlje! Vsemogočni, neizrečeni, neskončne časti! Kaj je

človek, ker njega obiskuješ? Kaj sem jaz? Nebesa so ti premajhna, zdaj pa hočeš obiskati mene, nevredno stvar. Angeli in vse nebeške moči niso nič pred teboj; jaz pa, ubogi črvič zemlje, se predrznem k tebi se približati! Če bi bil svet, kakor Janez Krstnik, bi bil še nevreden te milosti; zdaj se pa celo z grehi obložen predrznem prejeti Najsvetejšega! Že to bi bila zame prevelika milost, če bi smel pri tvojih nogah pobirati drobtinice, katere padejo tebi z mize; zdaj me pa kakor grešnika povabiš celo k mizi in posadiš med svoje otroke; še celo s smrtjo mi pretiš, če tvojega mesa ne bom jedel! Nisem vreden, da se spomniš name, pa hočeš še celo v moje srce priti? O Gospod, jaz nisem vreden, nisem vreden tega!

Ali ti, o Bog ljubezni, ti si mene sam povabil in rekel: „Pridite k meni vsi, ki se trudite in ste obteženi, in jaz vas bom poživil.“ Ali se smem tako ljubeznivemu vabilu ustavljati? O jaz reva, kaj pa bi pač začel brez tebe? — Saj me ravno raditega vabiš, ker vidiš mojo nezmožnost, veš, kako slab in potreben sem tvoje pomoči! Glej, ali nadložnega, o Go-

spod, katerega vabiš! Tu sem zdaj z vso svojo duhovno težo, poživi me, okrepčaj in ozdravi me. — Ti sam si rekel: „Kdor jé moje meso in pije mojo kri, ima večno življenje in jaz ga bom obudil poslednji dan.“ Pokoren tvoji besedi pridem torej k tebi, o Zveličar! — Očisti me vse hudobije greha in napolni me s svojo milostjo.

Dodeli mi, o Gospod, pravo živo vero, katera me bo učila tebe tu v presveti hostiji spoznati in moliti. Jaz verujem o Jezus, jaz trdno verujem, da si ti v podobi kruha in vina pravi, živi Bog in človek s svojim celim bitjem pričujoč. Brez dvojenja verujem, da si ti ravnotisti tu, kateri si, spočet od Svetega Duha, rojen od Marije, na sv. križu trpel in umrl za nas, kateri zdaj sediš na desnici Očetovi, in boš enkrat prišel vse ljudi sodit. Trdno verujem vse to radi tega, ker si ti večna resnica, sam rekel: „Vzemite in jejte, to je moje telo. — Pijte, to je moja kri.“ O Bog, potrdi mojo slabo vero!

Obudi, o božji Zveličar, v meni trdno zaupanje na tvojo neizrečeno dobroto! O Jezus, ti zapopadek vseh

dobrot in začetek vseh milosti, ki si zdaj tu pričuješ, ti daš meni celo sebe samega; ali moja duša ne bo zaupala, ko ji boš podelil s seboj tudi vse drugo, kar je potrebno? Le ti sam mi moreš dati vse dobrrote, ker le ti sam si vsemogočen — pa tudi tvoja neizrečena dobrota mi hoče podeliti vse, kar mi je v prid. — Zveličan, kateri nate zaupa, on v zaupanju ne bo osramočen. O Bog, potrdi moje upanje!

O Jezus, pripravil si jed za mojo dušo, jed, katera ima na sebi znamenja ljubezni, užgi po njej v mojem mrzlem srcu ogenj tvoje čiste ljubezni! O ljubljene moje duše, kako bi jaz tebe ne ljubil, ker ti mene tako neizrečeno ljubiš! Iz ljubezni do mene si stopil iz previsoke nebeške časti na revno zemljo, vzel nase vse reve in težave, da prestal si zame najbridkejšo smrt. In vse to ti še ni bilo zadosti, temuč tvoja ljubezen me hoče zdaj še s tvojim lastnim mesom v svetem Zakramentu živiti! O neskončna ljubezen, kako ti bom to povrnil? — Ljubiti te hočem, o Jezus, ljubiti; nič naj me od tvoje ljubezni ne loči, le pomagaj mi!

O ljubeznivi Jezus! Odpusti mi, ker sem začel misliti na tvojo ljubezen tako pozno. — O da bi te jaz nikdar ne bil razžalil! Zato se kesam vseh svojih grehov in jih čez vse črtim, ter se jih obtožim tvojemu namestniku s trdnim zaupanjem, da mi boš po svojem predragem zasluženju rad vse odpustil. Očisti me skrivnih grehov, naj te vredno prejmem!

O Jezus, kako neizrečeno moja duša tebe želi! — Kakor hrepeni jelen po izviru hladne vode, tako žeja moja duša po tebi, o Gospod! Utrudil sem se na grešni stezi, moje srce se od sveta ni nasitilo. Le ti, o moj Bog! si sam moj mir, moj pravi užitek, moje veselje. Le pridi, o moj Zveličar, ne odlagaj dolgo! Pridi, o moj ljubljeni, moja radost, moje veselje, moja moč! — Ti že stojiš pred durmi mojega srca in trkaš. Blizu si, o Gospod, jaz čujem tvoj glas. Pridi, o Jezus, pridi skoraj!

O presveta Devica Marija, ki si bila vredna Jezusa v svojem najčistejšem telesu nositi, izprosi mi milost, da tudi jaz njega v najsvetejšem Zakramentu vredno prejmem in za-

dobim v svoje srce. Sveti angel varih, prosi zame, da bom užival angelski kruh v zveličanje svoje duše. Vsi svetniki božji, prosite zame, naj prejemam na tem revnem svetu Jezusa tako vredno, kakor ste nekdanj vi njega prejemali, da se kdaj ž njim v vašem tovarištvu na veke veselim.

O moj Bog, jaz ti darujem to presveto obhajilo k tvoji največji časti v spomin bridkega trpljenja in smrti mojega Zveličarja, v zahvalo za vse meni in vsem vernim izkazane dobre, za odpuščenje vseh mojih grehov in z njimi zasluženih pokor, za moje lastno in mojih sorodnikov in znancev zveličanje in v razveseljenje vernih duš, posebno tistih, za katere sem med drugimi bolj dolžan moliti. Posebno pa to darujem za odvrnjenje greha I., v katerega tolikokrat padem, in za dobitev čednosti I., katere mi najbolj manjka, da bom čedalje bolj rasel v tvoji milosti in postajal s teboj zedinjen. Daj, da naj jaz in vsi, katere v to sveto obhajilo sklenem, postanemo deležni tistega svetega sadu, katerega so bili deležni vsi tisti, kateri so presveto Rešnje Telo kdaj prav vredno uživali. Amen.

Zdaj stopam tja k oltarju, bolan stopam k zdravniku, grešnik k začetniku milosti, slep k svetlobi večne luči, ubog in potreben h Gospodu nebes in zemlje. O Jezus, daj mi trdno vero, močno upanje in gorečo ljubezen, naj tvoje presveto Telo vredno prejmem.

Glej, moja duša, tvoj sveti ženin se bliža, hiti mu naproti. O moj Bog in moj Gospod! O Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta, pomiri mojo dušo! Amen.

Gospod, nisem vreden, da greš pod mojo streho, ampak reci le z besedo, in ozdravljena bo moja duša. (*Trikrat.*)

Po svetem obhajilu.

Pri meni si, o Jezus moj! Naj te zdaj objamem — o ljubljeni! Ne zapusti me, ostani pri meni ubogem! — Ostani tu, o ženin moje duše, — tebi sem ves podvržen — oh ne odstopi od mene, o Jagnje božje! — Le tebi samemu hočem živeti!

O najljubljenejši, o presladki, kje na zemlji najdem brez tebe kako radost? — Če me ti, o Jezus, zapustiš, kam se hočem obrniti? — Naj bo moje srce za tron ljubezni tvoje, —

o Kralj čistih duš! — S teboj, o božji Sin, se hočem zaročiti na veke.

O najlepši! — Tebi naj bom zaročen — naj bom tvoj, tvoj na veke! Ne zavrzi, o presladki, neveste svoje, — zveste nikdar ne zapusti! — O da bi jaz že tam zgoraj bil, tam gori v lepem raj, — zakaj tu je tako žalostno — žalostno je na temni zemlji.

Ali vendar, če ne bo moja molitev preslaba — ne dovolim, da bi ti več kdaj zapustil mene, nevesto svojo. — Pri tebi žalosti ne čutim, niti trpljenja ne. — S teboj je trpljenje sladko.

Do smrti hočem ti zvest ostati, in daj, da moje srce radi prazne sleparije ne omrzli! — Tvoj sem, na veke tvoj! — Tebe ljubim, ljubim bolj, kakor vse. — Daj, da ti vsekdar dopadem, — vsekdar v čistosti mojega srca. — Daj, da bom potrpežljiv in skesan v smrtni stiski, o presladki Jezus! — Moj zadnji zdihljaj naj bo tvoje presveto Ime, in potem večno veselje.

Našel sem, katerega moja duša ljubi, trdno ga držim, in ne pustim ga več iz svojega srca. Veseli se, moja duša, in razveseli se v Bogu

svojem Zveličarju. On se je ozrl na mojo nizkost in je storil z mano veliko. Jaz zdaj živim, ali vendar ne živim jaz, temuč Kristus živi v meni! Zdaj pusti, o Jezus, svojega služabnika v miru počivati; zakaj moje oči so videle zveličanje. O Bog, o moj Bog; da bi le jaz mogel zdaj v tvojem svetem objemanju in v tvoji ljubezni umreti.

O Bog ljubezni; ti izvir nebeških milosti, moj Bog in Gospod! Jaz grešni človek te imam zdaj v sebi. Odkod je meni ta neizrečena milost, ker pride kralj vseh kraljev k meni? V strahu te ponižno molim. Moja duša te hvali in se te veseli, o moj Zveličar, ki si se ozrl na moje uboštvo in storil velike reči pri meni.

Kako te bom le za to milost zahvalil, da daš sam sebe meni za hrano? Če imam tebe, imam vse. O neizrečena ljubezen! Kateri pastir dá svojim ovčicam lastno meso in kri za hrano? Le ti, o Jezus, ti si nam dal vse, ti si za nas dal življenje in nebeško jed za naše duše.

Ti si se zame daroval in se z mano zaročil; vzemi še mene zdaj za dar: Dušo in telo, vse počutke in

vso moč izročim tebi. Daj mi milost, da zate iz ljubezni delam in trpim. Ti si umrl zame, pa v meni zdaj živiš. Tudi jaz hočem zate živeti in umreti. Nič mi drugega ne bo želeti, kakor le tebe spoznati, ljubiti in tvojo pre-sveto voljo izpolniti.

Daj mi, o Gospod, da grehu in svetu čedalje bolj odmiram; naj starega človeka slečem in živim po tvo-jem nauku, napolni me s svojim du-hom! posveti moje misli, želje, be-sede in dejanja. Ne pripusti, da bi se moje srce zajelo v posvetno ve-selje, ali se zaljubilo v kako stvar; le tebe naj ljubim vsekdar in čez vse. Daj mi milost, da bom od dneva do dneva boljši postajal. V pokori živeti in v tvoji milosti umreti, to je moje edino poželenje. In za to mi-lost te najbolj prosim, o Jezus, ki stanuješ zdaj v mojem srcu. Vem, da moje prošnje ne boš zavrgel.

Ko bo prišel konec mojega živ-ljenja, daj mi svete zakramente vredno prejeti. Povečaj moj kes, mojo vero, moje zaupanje in mojo ljubezen. Ostani takrat z milostjo pri meni, daj mi še pred smrtjo poljubiti tvoj križ in umreti v ljubezni.

Prosim tudi za svoje starše, prijatelje, dobrotnike in sovražnike; za vse neverne ljudi in grešnike. Prosim te posebno za I. I. Blagoslovi nas vse; daj nam svojo milost, naj vsi tebi služimo v svetosti in v pravičnosti. Daj tudi vsem vernim dušam večni mir in pokoj. Amen.

(Zdaj še moli molitev pred svetim razpelom.)

4. Pri popoldanski službi božji.

Litanije presv. imena Jezusovega.

Gospod, usmili se nas!

Kristus, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Jezus, sliši nas!

Jezus, usliši nas!

Bog Oče nebeški,

Bog Sin, Odrešenik svetá,

Bog Sveti Duh,

Sveta Trojica, en sam Bog,

Jezus, Sin živega Boga,

Jezus, odsvit Očeta,

Jezus, žar večne luči,

Jezus, kralj veličastva,

Jezus, solnce pravice,

} usmili se nas!

Jezus, Sin Marije Device,
 Jezus ljubeznivi,
 Jezus čudoviti,
 Jezus, močni Bog,
 Jezus, oče prihodnjega veka,
 Jezus, angel velikega sklepa,
 Jezus najmogočnejši,
 Jezus najpotrpežljivejši,
 Jezus najpokornejši,
 Jezus krotki in iz srca ponižni,
 Jezus, ljubitelj čistosti,
 Jezus, naš ljubitelj,
 Jezus, Bog miru,
 Jezus, začetnik življenja,
 Jezus, zgled čednosti,
 Jezus, goreči ljubitelj duš,
 Jezus, naš Bog,
 Jezus, naše pribežališče,
 Jezus, oče ubogih,
 Jezus, zaklad vernih,
 Jezus, dobri pastir,
 Jezus, prava luč,
 Jezus, večna modrost,
 Jezus, neskončna dobrota,
 Jezus, naša pot in naše življenje,
 Jezus, veselje angelov,
 Jezus, kralj očakov,
 Jezus, voditelj apostolov,
 Jezus, učitelj evangelistov,
 Jezus, srčnost mučencev,

usmili se nasi

Jezus, luč spoznavavcev, }
 Jezus, čistost devic, }
 Jezus, krona vseh svetnikov, }

usmili
se nasi!

Bodi nam milostljiv, prizanesi nam,
 o Jezus!

Bodi nam milostljiv, usliši nas, o
 Jezus!

Vsega hudega

Vsega greha

Svoje jeze

Skušnjav hudičevih

Duha nečistosti

Večne smrti

Zanemarjanja tvojih navdihov

Po skrivnosti svojega svetega
 učlovečenja

Po svojem rojstvu

Po svojem detinstvu

Po svojem božjem življenju

Po svojih trudih

Po svoji smrtni bridkosti in
 svojem trpljenju

Po svojem križu in svoji zapušče-
 nosti

Po svojih bolečinah

Po svoji smrti in svojem pokopu

Po svojem vstajenju

Po svojem vnebohodu

Po svoji ustanovitvi najsvetej-
 šega Zakramenta

reši nas, o Jezus!

Po svojih radostih }
 Po svojem veličastvu } reši nas, o Jezus!

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe
 sveta, prizanesi nam, o Jezus!

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe
 sveta, usliši nas, o Jezus!

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe
 sveta, usmili se nas, o Jezus!

Jezus, sliši nas!

Jezus, usliši nas!

Molimo. Gospod Jezus Kristus,
 ki si rekel: „Prosimo in se vam bo
 dalo, iščite in boste našli, trkajte in
 se vam bo odprlo,“ daj nam, te pro-
 simo, gorečnost svoje božje ljubezni,
 da te bomo s celim srcem, z besedo
 in dejanjem ljubili in neprenehoma
 hvalili.

Daj nam, Gospod, da vedno v sebi
 ohranimo strah in ljubezen do tvo-
 jega svetega imena, ker nikdar ne
 nehaš voditi teh, ki jih utrdiš v sta-
 novitnosti svoje ljubezni. Ki živiš in
 kraljuješ od vekomaj do vekomaj.
 Amen.

(300 dni odpustka enkrat na dan. --
 Leon XIII. 16. januarja 1886.)

[Ob praznikih se lahko pristavi cerkvena
 molitev dotičnega dne.]

Molitev k presv. Rešnjemu Telesu
se moli, kadar je izpostavljeno.

V. Kruh iz nebes si jim podelil.
(Aleluja.)

O. Ki ima vso sladkost v sebi.
(Aleluja.)

M o l i m o.

O Bog, ki si nam v čudežnem zakramentu spomin svojega trpljenja zapustil, daj nam, te prosimo, svete skrivnosti tvojega telesa in tvoje krvi tako častiti, da bomo sad tvojega odrešenja vedno v sebi čutili. (Ki živiš in kraljuješ od vekomaj do vekomaj. Amen.)

Molitev za vse potrebe.

(Moli se navadno po litanijah ob nedeljah in praznikih; na predvečere in ob največjih praznikih se primerneje izpušča.)

M o l i m o.

Vsemogočni večni Bog, nebeški Oče, poglej z očmi svoje neskončne milosti naše bridkosti, nadloge in težave. Usmili se vseh vernih kristjanov, za katere se je tvoj edinorojeni Sin, naš Gospod in Zveličar Jezus Kristus, voljno grešnikom v roke dal in tudi svojo drago kri na lesu sve-

tega križa prelil. Po tem Gospodu Jezusu odvrni, milostljivi Oče, zaslužene šibe, sedanje in prihodnje nevarnosti, pogubne upore, vojsko, draginjo, bolezni in žalostne hude čase.

Vsemogočni večni Bog, usmili se svojega služabnika, našega papeža I., in vodi ga v svojem usmiljenju po potu večnega življenja, da bo, kar je tebi prijetno, s tvojo pomočjo želel in z vso močjo izvrševal.

O Bog, pastir in vladar vseh vernih, glej milostljivo na svojega služabnika, našega škofa I., ki si ga za pastirja naši škofiji postavil; podeli mu, da bo tistim, črez katere je postavljen, z besedo in dejanjem koristil in tako s čredo, ki mu je izročena, dosegel večno življenje.

Prosimo, vsemogočni Bog, naj tvoj služabnik, naš cesar I., ki je po tvojem usmiljenju sprejel cesarsko vladarstvo, tudi raste v vseh čednostih, da bo, z njimi lepo ozaljšan, mogel greha se várovati, sovražnike zmagovati, in k tebi, ki si pot, resnica in življenje, v milosti dospeti.

Razsvetli in potrdi v vsem dobrem duhovske in svetne gosposke in ob-

lastnike, da bodo pospeševali vse, kar more pripomoči k tvoji časti, k našemu zveličanju, k miru in sreči vsega krščanstva.

Prosimo tudi, kakor hočeš, da moramo prositi, za svoje prijatelje in neprijatelje, za zdrave in bolne, za vse žalostne in revne kristjane, za žive in mrtve.

Podeli nam, Bog miru, pravo edinost v veri brez vsega razdora in vsake ločitve. Obrni naša srca k pravi pokori in k poboljšanju našega življenja. Užgi v nas ogenj svoje ljubezni. Daj nam goreče želje po vsej pravičnosti, da ti bomo kakor tvoji pokorni otroci v življenju in smrti prijetni in dopadljivi.

Tebi, Gospod, bodi vedno priporočeno vse naše delo in opravilo, naše življenje in naša smrt. Daj nam tvojo milost tukaj uživati in tamkaj z vsemi izvoljenimi doseči, da te bomo v večnem veselju in zveličanju hvalili in molili. To nam podeli, Gospod, nebeški Oče, po Jezusu Kristusu, svojem ljubem Sinu, Gospodu našem in Odrešeniku, ki s teboj živi in kraljuje v edinosti Svetega Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

V. Božja pomoč ostani vedno pri nas.

O. Amen.

Oče naš ... Češčena Marija ...
(trikrat), Čast bodi ...

Litanije presv. Srca Jezusovega.

Gospod, usmili se nas!

Kristus, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kristus, sliši nas!

Kristus, usliši nas!

Bog Oče nebeški, usmili se nas!

Bog Sin, Odrešenik svetá,

Bog Sveti Duh,

Sveta Trojica, en sam Bog,

Srce Jezusa, Sinú večnega Očeta,

Srce Jezusovo, v Materi Devici od

Svetega Duha upodobljeno,

Srce Jezusovo, z Besedo božjo v osebi

zedinjeno,

Srce Jezusovo, neskončno veličastno,

Srce Jezusovo, sveti tempelj božji,

Srce Jezusovo, šotor Najvišjega,

Srce Jezusovo, hiša božja in vrata

nebeška,

Srce Jezusovo, žareče ognjišče lju-

bezni,

Srce Jezusovo, posoda ljubezni in
pravice, usmili se nas!

Srce Jezusovo, dobrote in ljubezni
polno,

Srce Jezusovo, globočina vseh čed-
nosti,

Srce Jezusovo, vse hvale vredno,

Srce Jezusovo, kralj in središče vseh
src,

Srce Jezusovo, v katerem so vsi za-
kladi modrosti in vednosti,

Srce Jezusovo, v katerem biva vsa
polnost božanstva,

Srce Jezusovo, nad katerim ima Oče
posebno veselje,

Srce Jezusovo, iz čigar polnosti smo
vsi prejeli,

Srce Jezusovo, hrepenenje večnih
višav,

Srce Jezusovo, potrpežljivo in ne-
skončno usmiljeno,

Srce Jezusovo, bogato za vse, ki te
kličejo,

Srce Jezusovo, vir življenja in sve-
tosti,

Srce Jezusovo, sprava za naše grehe,

Srce Jezusovo, z zasramovanjem na-
sičeno,

Srce Jezusovo, zavoljo naših hudobij
potrto,

Srce Jezusovo, do smrti pokorno,
usmili se nas!

Srce Jezusovo, s sulico prebodeno,

Srce Jezusovo, vir vse tolažbe,

Srce Jezusovo, naše življenje in vsta-
jenje,

Srce Jezusovo, naš mir in naša
sprava,

Srce Jezusovo, daritev za grešnike,

Srce Jezusovo, zveličanje v tebe upa-
jočih,

Srce Jezusovo, upanje v tebi umira-
jočih,

Srce Jezusovo, sladkost vseh svet-
nikov,

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe
sveta, prizanesi nam, o Gospod!

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe
sveta, usliši nas, o Gospod!

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe
sveta, usmili se nas!

V. Jezus krotki in iz srca ponižni.

O. Upodobi naše srce po svojem
Srcu.

Molimo. Vsemogočni večni Bog,
ozri se na Srce svojega preljubega
Sina in na češčenje in zadoščenje,
ki ti ga opravlja v imenu grešnikov,
in po njem potolažen odpusti njim,

ki prosijo tvojega usmiljenja, v imenu istega tvojega Sina Jezusa Kristusa, ki s teboj živi in kraljuje v edinosti Svetega Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

(300 dni odpustka vsakikrat. — Leon XIII.)

[Kadar se molijo samo litanije do tukaj, se pristavi Oče naš ... Češčena Marija ... (trikrat), Čast bodi ...]

Posvetitev presv. Srcu Jezusovemu.

(Moli se najprimerneje na praznik presvetega Srca Jezusovega ali v nedeljo za njim, in ob prvih petkih, oziroma prvih nedeljah.)

Presladki Jezus, Zveličar človeškega rodu, ozri se na nas, ki v globoki ponižnosti klečimo pred tvojim oltarjem. Tvoji smo, tvoji hočemo biti. Da bi pa mogli biti s teboj trdneje sklenjeni, glej, zato se danes vsak izmed nas radovoljno posveti tvojemu presvetemu Srcu.

Tebe mnogi niso nikdar poznali, mnogi pa so tvoje zapovedi zaničevali in te zavrgli. Usmili se obojih, dobrotljivi Jezus, in potegni vse k svojemu svetemu Srcu. Kralj bodi, Gospod, ne samo vernih, ki niso ni-

kdar odpadli od tebe, temveč tudi izgubljenih sinov, ki so te zapustili; daj, da se skoraj vrnejo v Očetovo hišo, da ne poginejo uboštva in lakote. Kralj bodi tistih, ki jih slepi verska zmota ali loči razkol, in pokliči jih nazaj v zavetje resnice in k edinosti vere, da bo kmalu en hlev in en pastir. Kralj bodi tudi vseh tistih, ki živé v stari zmoti poganstva; reši jih iz teme in privedi jih k luči v božje kraljestvo.

Daj, Gospod, svoji Cerkvi varno in blagonosno prostost; daj vsem narodom red in mir; daj, da se bo od kraja do kraja zemlje razlegal en glas: Bodi hvala božjemu Srcu, ki nas je rešilo, slava in čast mu vekomaj! Amen.

[Ako se litanije presv. Srca Jezusovega molijo na kateri praznik, se lahko dostavi cerkvena molitev dotičnega dne.]

Molitev za vse potrebe

se pristavlja pri javnih večernicah ob nedeljah in praznikih; glej stran 216.

(Za sklep:)

Oče naš ... Češčena Marija ...
(trikrat), Čast bodi ...

Lavretanske litanije Matere božje.

Gospod, usmili se nas!

Kristus, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kristus, sliši nas!

Kristus, usliši nas!

Bog Oče nebeški, usmili se nas!

Bog Sin, Odrešenik svetá,

Bog Sveti Duh,

Sveta Trojica, en sam Bog,

Sveta Marija,

Sveta Mati božja,

Sveta Devic devica,

Mati Kristusova,

Mati milosti božje,

Mati prečista,

Mati brezmadežna,

Mati nedolžna,

Mati deviška,

Mati ljubezniva,

Mati čudovita,

Mati dobrega sveta,

Mati Stvarnikova,

Mati Odrešenikova,

Devica najmodrejša,

Devica častitljiva,

Devica hvalevredna,

Devica mogočna,

prosi za nas!

Devica milostljiva,
 Devica verna,
 Podoba pravice,
 Sedež modrosti,
 Začetek našega veselja,
 Posoda duhovna,
 Posoda časti vredna,
 Posoda vse svetosti,
 Roža skrivnostna,
 Stolp Davidov,
 Stolp slonokosteni,
 Hiša zlata,
 Skrinja zaveze,
 Vrata nebeška,
 Zgodnja danica,
 Zdravje bolnikov,
 Pribežališče grešnikov,
 Tolažnica žalostnih,
 Pomoč kristjanov,
 Kraljica angelov,
 Kraljica očakov,
 Kraljica prerokov,
 Kraljica apostolov,
 Kraljica mučencev,
 Kraljica spoznavavcev,
 Kraljica devic,
 Kraljica vseh svetnikov,
 Kraljica brez madeža izvirnega
 greha spočeta,
 Kraljica presv. rožnega venca,

prosi za nas!

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta, prizanesi nam, o Gospod!

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta, usliši nas, o Gospod!

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta, usmili se nas!

(300 dni odpustka vsakikrat. — Pij VII., 30. septembra 1817.)

[Ob Marijinih praznikih se lahko dostavi cerkvena molitev dotičnega dne.]

Molitev k presv. Rešnjemu Telesu

(se moli, kadar je izpostavljeno).

V. Kruh iz nebes si jim podelil.
(Aleluja.)

O. Ki ima vso sladkost v sebi.
(Aleluja.)

Molimo.

O Bog, ki si nam v čudežnem zakramentu spomin svojega trpljenja zapustil, daj nam, te prosimo, svete skrivnosti tvojega telesa in tvoje krvi tako častiti, da bomo sad tvojega odrešenja vedno v sebi čutili. (Ki živiš in kraljuješ od vekomaj do vekomaj. Amen.)

Molitev k Materi božji.

Pod tvoje varstvo pribežimo, o sveta božja Porodnica, ne zavrzi na-

ših prošenj v naših potrebah, temveč reši nas vselej vseh nevarnosti, o častitljiva in blagoslovljena Devica, naša gospa, naša srednica, naša besednica! S svojim Sinom nas spravi, svojemu Sinu nas priporoči, svojemu Sinu nas izroči!

V. Prosi za nas, sveta božja Porodnica.

O. Da postanemo vredni obljub Kristusovih.

M o l i m o. Podeli nam svojim služabnikom, prosimo, Gospod Bog, da se bomo vedno veselili zdravja na duši in na telesu, in da bomo po častitih prošnjah presvete Marije vselej Device sedanje žalosti rešeni in večnega veselja deležni. (Po Kristusu, Gospodu našem. Amen.)

Cerkvene antifone in prošnje do Matere božje.

(Ob Marijinih praznikih, ob katerih se moli cerkvena molitev za dotični dan, se naslednja molitev lahko izpusti.)

A. Od prve adventne nedelje do Božiča.

Premila Mati Zveličarjeva, ki ostaneš vrata nebeška in morska zvezda, pomagaj ljudstvu, ki je padlo,

pa želi vstati; ti, ki si svojega Stvarnika čudežno rodila; ti, Devica prej in slej, ko si iz Gabrielovih ust prejela oznanjenje, usmili se grešnikov!

V. Angel Gospodov je oznanil Mariji.

O. In spočela je od Svetega Duha.

Molimo. Milost svojo, prosimo te, Gospod, v naša srca vlij, da ki smo po angelovem oznanjenju spoznali učlovečenje Kristusa, tvojega Sina, po njegovem trpljenju in križu dosežemo častitljivo vstajenje. (Po istem Kristusu, Gospodu našem. Amen.)

B. Od Božiča do Svečnice.

Premila Mati Zveličarjeva ... itd. (kakor pred Božičem).

V. Po porodu si Devica čista ostala.

O. Božja Porodnica, prosi za nas!

Molimo. O Bog, ki si po rodovitnem devištvu blažene Marije podelil človeškemu rodu dar večnega zveličanja, daj nam, te prosimo, naj čutimo, da prosi za nas ona, po kateri smo bili vredni, prejeti začetnika življenja, Gospoda našega Jezusa Kristusa, tvojega Sina. (Amen.)

C. Od Svečnice do velikega četrтка.

Zdrava, o nebes Kraljica;
Zdrava, angelov gospa;
Zdrava korenina; zdrava vrata,
Iz katerih svetu luč je prisijala.

O veséli se, Devica slavna,
Nad vse krasna;
Bodi zdrava, o prelepa,
Prosi za nas Kristusa!

V. Dovoli, naj te hvalim, o sveta Devica.

O. Daj mi moč zoper sovražnike svoje.

Molimo. Podeli nam, milostljivi Bog, pomoč v naši slabosti, da ki obhajamo spomin svete božje Porodnice, s pomočjo njene priprošnje od svojih grehov vstanemo. (Po istem Kristusu, Gospodu našem. Amen.)

D. Od velike sobote do prve pobinkoštné nedelje.

Raduj se, Kraljica nebeška, aleluja.
Zakaj On, ki si ga bila vredna nositi,
aleluja.

Je vstal, kakor je rekel, aleluja.
Prosi za nas Boga, aleluja.

V. Veseli in raduj se, Devica Marija, aleluja.

O. Ker je Gospod res vstal, aleluja.

Molimo. O Bog, ki si z vstajenjem svojega Sina, našega Gospoda Jezusa Kristusa, svet razveselil; daj, prosimo, da po njegovi Materi Devici Mariji dosežemo veselje večnega življenja. (Po istem Kristusu, Gospodu našem. Amen.)

E. Od prve pobinkoštna nedelje do Adventa.

Češčena bodi, Kraljica, Mati milosti, življenje, sladkost in upanje naše, bodi češčena! K tebi vpijemo zapuščeni Evini otroci; k tebi vzdihujemo žalostni in objokani v tej solzni dolini. Obrni torej, naša pomočnica, svoje milostljive oči v nas in pokaži nam po tem revnem življenju Jezusa, blagoslovljeni sad svojega telesa. O milostljiva, o dobrotljiva, o sladka Devica Marija!

V. Prosi za nas sveta božja Porodnica.

O. Da postanemo vredni obljub Kristusovih.

Molimo. Vsemogočni, večni Bog, ki si telo in dušo častite Device in Matere Marije, da bi vredno prebivališče tvojega Sina biti zaslužila, s pomočjo Svetega Duha pripravil, daj, da bomo, ki se njenega spomina ve-

selimo, po njenih milostljivih prošnjah prihodnjega zla in večne smrti rešeni. (Po istem Kristusu, Gospodu našem. Amen.)

Molitev k sv. Jožefu.

Glejte, zvesti in modri služabnik, ki ga je Gospod postavil nad svojo družino.

V. Prosi za nas, sveti Jožef!

O. Da postanemo vredni obljub Kristusovih.

Molimo. Naj nam pomaga, prosimo te, Gospod, zasluženje ženina tvoje presvete Matere Marije, da nam bo po njegovih priprošnjah podeljeno, česar naša slabost ne more doseči. (Ki živiš in kraljuješ od vekomaj do vekomaj. Amen.)

Molitev za vse potrebe.

(Moli se po litanijah ob nedeljah in praznikih; na predvečere se primerneje izpušča.)

Ponižno te prosimo, Gospod, razveži milostno naših grehov vezi, in po prošnjah svoje izvoljene Matere, ljube Device Marije, in vseh svojih svetnikov ohrani nas svoje služabnike, naše dobrotnike in naše družine v vsej svetosti. Očisti grehov in

hudobije vse naše sorodnike in prijatelje in napolni jih z lepimi čednostmi. Podeli nam mir in zdravje, odvrni od nas vidne in nevidne sovražnike in odženi vse hude želje. Daj nam zdravo vreme in dobro letino. Skaži milost našim prijateljem in neprijateljem. Obvaruj to duhovnijo z vsemi, ki v njej prebivajo, kuge, lakote, vojske, ognja, potresa in povodnji; in podeli milostljivo vsem vernim kristjanom, živim in mrtvim, v nebeškem kraljestvu večno življenje, mir in pokoj.

Obvaruj našega papeža I., našega škofa I., našega cesarja I., vso našo duhovsko in svetno gosposko in vse krščansko ljudstvo vseh nadlog in vsega hudega. In tvoj blagoslov pridi iz nebes na nas in ostani vedno pri nas. — Po Gospodu našem Jezusu Kristusu, tvojem Sinu, ki s teboj živi in kraljuje v edinosti Svetega Duha, Bog od vekomaj do vekomaj.

O. Amen.

V. Božja pomoč ostani vedno pri nas.

O. Amen.

Oče naš . . . Češčena Marija . . .
(trikrat), Čast bodi . . .

Pri pobožnosti svetega rožnega venca v oktobru.

(Po lavretanskih litanijah naj se moli namesto molitve „K sv. Jožefu“ in „Za vse potrebe“ samo naslednja molitev.)

K tebi, o sveti Jožef, pribežimo v svojih stiskah, in ko smo na pomoč poklicali tvojo presveto nevesto, prosimo zaupljivo tudi tvojega varstva. Pri ljubezni, ki te je vezala z brezmadežno Devico, božjo Materjo, in pri očetovski ljubezni, s katero si objemal dete Jezusa, te ponižno prosimo, ozri se milostno na delež, ki ga je pridobil Jezus s svojo krvjo, in pomagaj nam v naših potrebah s svojo močjo in priprošnjo.

O preskrbni varih svete družine, varuj izvoljeno ljudstvo Jezusa Kristusa; odvrni od nas, ljubeznipolni oče, vsako kugo zmot in greha. Podpiraj nas milostno iz nebes, o močni naš varih, v tem boju zoper moči teme, in kakor si nekdanj otel dete Jezusa iz smrtne nevarnosti, tako brani zdaj sveto Cerkev božjo sovražnega zalezovanja in vsakega nasprotovanja. Varuj nas vsekdar, da bomo po tvojem zgledu in s tvojo pomočjo mogli sveto živeti, srečno

umreti in doseči večno zveličanje v nebesih. Amen.

Oče naš . . . Češčena Marija . . .
(trikrat), Čast bodi . . .

Litanije vseh svetnikov.

Gospod, usmili se nas!

Kristus, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kristus, sliši nas!

Kristus, usliši nas!

Bog Oče nebeški,	}	se nas!
Bog Sin, Odrešenik svetá,		
Bog Sveti Duh,		
Sveta Trojica, en sam Bog,		

Sveta Marija,	}	prosi za nas!
Sveta Mati božja,		
Sveta devic Devica,		
Sveti Mihael,		
Sveti Gabriel,		
Sveti Rafael,		

Vsi sveti angeli in nadangeli,
prosite za nas!

Vse svete vrste zveličanih duhov,
prosite za nas!

Sveti Janez Krstnik,	}	prosi za nas!
Sveti Jožef,		

Vsi sveti očaki in preroki, prosite
za nas!

Sveti Peter,	}	
Sveti Pavel,		
Sveti Andrej,		
Sveti Jakob,		
Sveti Janez,		
Sveti Tomaž,		
Sveti Jakob,		
Sveti Filip,		
Sveti Jernej,		prosi za nas!
Sveti Matej,		
Sveti Simon,		
Sveti Tadej,		
Sveti Matija,		

Sveti Barnaba,			
Sveti Luka,			
Sveti Marko,			
Vsi sveti apostoli in evangelisti,	}	prosite za nas!	
Vsi sveti učenci Gospodovi,			
Vsi sveti nedolžni otroci,			

Sveti Štefan,	}	prosi za nas!	
Sveti Lavrencij,			
Sveti Vincencij,			

Sveti Fabijan in Sebastijan, prosita
za nas!

Sveti Janez in Pavel,	}	prosita za nas!	
Sveti Kozma in Damijan,			
Sveti Gervazij in Protazij,			

Vsi sveti mučenci, prosite za nas!

Sveti Silvester,	}	prosi za nas!
Sveti Gregorij,		

Sveti Ambrozij,	}	prosi za nas!
Sveti Avguštin,		
Sveti Hieronim,		
Sveti Martin,		
Sveti Nikolaj,		

Vsi sveti škofje in spo-	}	prosite za nas!
znavačci,		
Vsi sveti učeniki,		

Sveti Anton,	}	prosi za nas!
Sveti Benedikt,		
Sveti Bernard,		
Sveti Dominik,		
Sveti Frančišek,		

Vsi sveti mašniki in leviti,	}	prosite za nas!
Vsi sveti menihi in puščavniki,		

Sveta Marija Magdalena,	}	prosi za nas!
Sveta Agata,		
Sveta Lucija,		
Sveta Neža,		
Sveta Cecilija,		
Sveta Katarina,		
Sveta Anastazija,		

Vse svete device in vdove,	}	prosite za nas!
Vsi svetniki in svetnice božje,		

Bodi nam milostljiv,
prizanesi nam, o Gospod!

Bodi nam milostljiv,
usliši nas, o Gospod!

Vsega hudega	}	reši naš, o Gospod!
Vsega greha		

Svoje jeze — reši nas, o Gospod!
 Nagle in neprevidene smrti
 Skušnjav hudičevih
 Jeze, sovraštva in vse hude volje
 Duha nečistosti
 Treska in hudega vremena
 Šibe potresa
 Kuge, lakote in vojske
 Večne smrti
 Po skrivnosti svojega svetega učlo-
 večanja
 Po svojem prihodu
 Po svojem rojstvu
 Po svojem krstu in svetem postu
 Po svojem križu in trpljenju
 Po svoji smrti in svojem pokopu
 Po svojem svetem vstajenju
 Po svojem čudežnem vnebohodu
 Po prihodu tolažnika Svetega Duha
 Na dan sodbe
 Mi grešniki, — prosimo te, sliši nas!
 Prizanesi nam,
 Odpusti nam,
 Pripelji nas k pravi pokori,
 Vladaј in ohrani svojo sveto Cerkev,
 Ohrani apostolskega pastirja in vse
 cerkvene stanove v svoji sveti
 veri,
 Ponižaj sovražnike svete Cerkve,
 Varuj našega cesarja,

Daj krščanskim kraljem in oblastnikom mir in soglasje, — prosimo te, sliši nas!

Daj vsemu krščanskemu ljudstvu mir in edinost,

Potrdi in ohrani nas vse v svoji sveti službi,

Povzdigni naše misli k nebeškim željam,

Povrni vsem našim dobrotnikom z večnimi darovi,

Reši duše naše in naših bratov, sorodnikov in dobrotnikov večnega pogubljenja,

Daj in ohrani sad zemlje,

Daj vsem vernim dušam večni pokoj,

Usliši nas,

Sin božji,

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta, prizanesi nam, o Gospod!

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta, usliši nas, o Gospod!

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta, usmili se nas!

Kristus, sliši nas!

Kristus, usliši nas!

Gospod, usmili se nas!

Kristus, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Oče naš . . . (dalje tiho).

V. In ne vpelji nas v skušnjava.
O. Temveč reši nas hudega.

(O praznikih se lahko dostavi cerkvena molitev dotičnega dne.)

Molitev k presv. Rešnjemu Telesu

(se moli, kadar je izpostavljeno).

V. Kruh iz nebes si jim podelil.
(Aleluja.)

O. Ki ima vso sladkost v sebi.
(Aleluja.)

Molimo.

O Bog, ki si nam v čudežnem zakramentu spomin svojega trpljenja zapustil, daj nam, te prosimo, svete skrivnosti tvojega telesa in tvoje krvi tako častiti, da bomo sad tvojega odrešenja vedno v sebi čutili. (Ki živiš in kraljuješ od vekomaj do vekomaj. Amen.)

Navadne molitve po litanijah.

Psalm 69.

O Bog, pridi mi na pomoč; Gospod, hiti mi pomagat.

Osramočeni naj bodo in naj se sramujejo, * kateri mi strežejo po življenju.

Zavrnejo naj se in sram jih bodi,* kateri mi hudo žele.

Zavrnejo naj se hitro osramočeni,*
kateri se mi posmehujejo.

Radujejo in vesele naj se v tebi
vsi, kateri te iščejo; * in kateri lju-
bijo tvoje odrešenje, naj vedno go-
vore: Hvaljen bodi, Gospod!

Jaz pa sem revež in siromak, *
Bog, pomagaj mi.

Moj pomočnik in moj odrešenik
si ti, * Gospod nikar se ne mudi!

Čast bodi Očetu in Sinu in Sve-
temu Duhu, * kakor je bilo v za-
četku, tako zdaj in vselej in vekomaj.
Amen.

V. Pomagaj svojim služabnikom.

O. Ki v tebe zaupajo, moj Bog.

V. Bodi nam, Gospod, močen stolp.

O. Pred sovražnikom.

V. Nič naj ne opravi sovražnik
pri nas.

O. In sin krivice naj se ne loti
nam škodovati.

V. Gospod, ne ravnaj z nami po
naših grehih.

O. In ne povračuj nam po naših
hudobijah.

V. Molimo za našega papeža I.

O. Ohrani ga, Gospod, poživljaj in
osrečuj ga na zemlji, in ne daj ga
v roke njegovih sovražnikov.

V. Molimo za našega škofa I.

O. Gospod, ohrani in varuj ga vsega hudega.

V. Molimo za našega cesarja I.

O. Ohrani, Gospod, našega cesarja in usliši nas na dan, ko kličemo k tebi.

V. Molimo za svoje dobrotnike.

O. Povrni milostno, Gospod, vsem, ki nam zavoljo tvojega imena kaj dobrega store, z večnim življenjem.

V. Molimo za verne duše v vicah.

O. Gospod, daj jim večni mir in pokoj, in večna luč naj jim sveti.

V. Naj počivajo v miru.

O. Amen.

V. Molimo za svoje brate, katerih ni tukaj.

O. Pomagaj svojim služabnikom, ki v tebe zaupajo, moj Bog.

V. Pošlji jim, Gospod, pomoč iz svetišča.

O. In varuj jih s Sijona.

V. Gospod, usliši mojo molitev.

O. In moje klicanje naj pride k tebi.

Molimo.

O Bog, ki ti je lastno, da vedno usmiljenje skazuješ in prizanašaš,

sprejmi naše prošnje, naj nas in vse tvoje služabnike, katere veže grehov veriga, milostno odveže tvoje dobrotno usmiljenje.

Usliši, prosimo, Gospod, naše ponižne prošnje in odpusti nam grehe, ki se ti jih obtožimo, da nam z odpuščanjem vred dobrotljivo mir podeliš.

Skaži nam milostno, Gospod, svoje neizrekljivo usmiljenje, da nas vseh grehov odvežeš, in kazni, ki jih zanje zaslužimo, rešiš.

O Bog, ki te greh razžali in pokora potolaži, ozri se milostno na molitev svojega ljudstva, ki te ponižno prosi; in odvrni šibe svoje jeze, ki jih za svoje grehe zaslužimo.

Vsemogočni večni Bog, usmili se svojega služabnika, našega papeža I., in vodi ga v svojem usmiljenju po potu večnega življenja, da bo, kar je tebi prijetno, s tvojo pomočjo želel in z vso močjo izvrševal.

O Bog, pastir in vladar vseh vernih, glej milostljivo na svojega služabnika, našega škofa I., ki si ga za pastirja naši škofiji postavil; podeli mu, da bo tistim, čez katere je postavljen, z besedo in dejanjem ko-

ristil in tako s čredo, ki mu je izročena, dosegel večno življenje.

Prosimo, vseмогоčni Bog, naj tvoj služabnik, naš cesar I., ki je po tvojem usmiljenju sprejel cesarsko vladarstvo, tudi raste v vseh čednostih, da bo, z njimi lepo ozaljšan, mogel greha se varovati, sovražnike zmagovati in k tebi, ki si pot, resnica in življenje, v milosti dospeti.

O Bog, ki od tebe izhajajo svete želje, dobre misli in pravična dela, daj svojim služabnikom tak mir, ki ga svet ne more dati, da bodo naša srca tvojim zapovedim vdana, in da bodo časi po zatrtem strahu pred sovražniki s tvojo pomočjo varni in mirni.

Užgi, Gospod, naša srca z ognjem Svetega Duha, da ti bomo s čistim telesom služili in z neomadeževanim srcem dopadli.

O Bog, Stvarnik in Odrešenik vseh vernih, podeli dušam svojih služabnikov in služabnic odpuščenje vseh grehov, da usmiljenje, ki so ga vedno želele, s pobožnimi prošnjami dosežejo.

Začni, prosimo, Gospod, naša dejanja s svojim navdihovanjem in

spremljaj jih s svojo pomočjo, da se vse naše molitve in vsa naša dela vselej po tebi začno in po tebi začeta končajo.

Vsemogočni večni Bog, ki gospoduješ nad živimi in mrtvimi in se usmiliš vseh, o katerih veš, da bodo tvoji po veri in dobrih delih, ponižno te prosimo, naj vsi, za katere smo se namenili moliti, ki še žive, ali pa so se že s sveta ločili, po prošnjah vseh tvojih svetnikov iz usmiljenja tvoje dobrote odpuščenje vseh svojih grehov dosežejo. Po Gospodu našem, Jezusu Kristusu, tvojem Sinu, ki s teboj živi in kraljuje v edinosti Svetega Duha, Bog od vekomaj do vekomaj.

O. Amen.

V. Gospod z vami.

O. In s tvojim duhom.

V. Vsemogočni in usmiljeni Bog naj nas usliši.

O. Amen.

V. In vernih duše naj po milosti božji počivajo v miru.

O. Amen.

Oče naš ... Češčena Marija ...
(trikrat), Čast bodi ...

5. Sveti križev pot

sv. Leonarda Porto-Mavriškega.

Sveti križev pot je pobožnost, pri kateri v duhu spremljamo božjega Odrešenika ob štirinajstih postajah, odtlej, ko je bil k smrti obsojen, pa dotlej, ko je bil v grob položen ter obenem premišljujemo njegovo bridko trpljenje in smrt.

Priprava.

O pridite, stvari,
Kaj, glejte, se godi:
Edini božji Sin
Strašno za nas trpi.

M o l i m o. Začni, prosimo, Gospod, naša dejanja s svojim navdihovanjem in spremljaj jih s svojo pomočjo, da se vse naše molitve in vsa naša dela vselej po tebi začno in po tebi začeta končajo. Po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

(K e s a n j e.) Usmiljeni Jezus, ljubim te nad vse, ker si neskončno popoln in vse ljubezni vreden; iz vsega srca se kesam, da sem te razžalil, o največja dobrota.

(N a m e n.) Darujem ti ta sveti križev pot v čast tistega trpljenja polnega pota, po katerem si hodil zame ubogega grešnika. Prejeti želim svete odpustke in moliti na vse tiste

namene, za katere so bili podeljeni. O Jezus, sprejmi jih zame in po rokah Marije Device za uboge verne duše v vicah, (zlasti za ...)¹

Daj mi, Gospod, po tem križevem potu doseči v tem življenju tvojo milost, po smrti pa večno zveličanje. Amen.

Razbičan, zapljuvan
In kronan, zasramovan
Pred sodni stol zdaj gre,
Nedolžen v smrt izdan.

Prva postaja.

Pilat obsodi Jezusa k smrti.

V. Molimo te, Kristus, in te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premišljuj občudovanja vredno ponižnost nedolžnega Jezusa, ko je poslušal in sprejel krivično sodbo. Vedi, da so hudobije tvojega jezika bile tiste lažnjive priče, ki so preslepile sodnika, da je nedolžnega Jezusa obsodil k smrti. Obrni se torej

¹ Naredi namen, en popolni odpustek prejeti zase, druge vse pa daruj vernim dušam, katerim želiš pomagati. Lepa navada je, vse odpustke darovati Mariji Devici, da jih ona obrne v prid tistim dušam, katerim najbolj želi.

k svojemu ljubezni polnemu Bogu in vzdihni bolj s srcem kakor z usti:

O moj ljubi Jezus, kako neizmerna je tvoja ljubezen! Torej za tako nevredno stvar se ponižaš, da zavoljo nje greš v ječo, sprejmeš vezi in udarce in se daš celo obsoditi k tako sramotni smrti. Oh, to me mora zadeti v srce in ganiti h kesanju nad tolikimi grehi mojega jezika; studijo se mi in bridko jih obžalujem. Zato bom po vsem tem križevem potu prosil in klical: Moj Jezus, usmiljenje! Moj Jezus, usmiljenje!

Oče naš ... Češčena Marija ...

V. Usmili se nas, o Gospod!

O. Usmili se nas!

Glej, križ mu nalože
Na ranjene rame;
Objame ga voljno
In nese vseh dolge.

Druga postaja.

Jezus vzame križ na svoje rame.

V. Molimo te, Kristus, in te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premišluj, kako je dobri Jezus radovoljno objel sveti križ, in s kakšno krotkostjo je prenašal udarce in žalitve hudobnega ljudstva. Ti pa

ves nepotrpežljiv bežiš pred križem, kar le moreš. Ali ne veš, da brez križa ne prideš v nebesa? Žaluj vendar nad svojo slepoto, obrni se k svojemu Gospodu in reci:

Ne tebi, o Jezus, ampak meni se spodobi težki križ, ki so ti ga naložili moji grehi! Ljubi Zveličar, daj mi moč, da bom voljno objel vse križe, ki jih zaslužijo moje velike pregrehe, daj mi tudi milost, da se ločim s tega sveta v ljubezni do svetega križa; goreč od te ljubezni naj tudi jaz želim, kakor tvoja služabnica sveta Terezija: Trpeti ali umreti! Umreti ali trpeti!

Oče naš ... Češčena Marija ...

V. Usmili se nas, o Gospod!

O. Usmili se nas!

Opešal je v močeh,
Podre ga križ, naš greh,
Vtopljen v dolge sveta,
Leži potrtn na tleh.

Tretja postaja.

Jezus pade prvič pod križem.

V. Molimo te, Kristus, in te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premišluj, kako Jezus, zavoljo izgube toliko krvi oslavljen, prvič

pade pod križem. Glej, kako ga s pestmi bijejo in z nogami sujejo. In vendar potrpežljivi Jezus ne odpre svojih ust, ampak trpi in molči. Ti pa si že z avoljo lahkih križev nevoljen, godrnjaš, se pritožuješ in morda celo preklinjaš! Odpovej se vendar svoji nepotrpežljivosti in svojemu napuhu, in prosi svojega Gospoda, rekoč:

O prelubeznivi Odrešenik! Glej, pred tvojimi nogami kleči nesrečen grešnik. Kolikokrat in kako hudo sem grešil! O Jezus, podaj mi v pomoč svojo sveto roko. Pomagaj, da ves čas svojega življenja več ne padem v smrtni greh, in da si tako zagotovim po smrti večno zveličanje.

Oče naš... Češčena Marija...

V. Usmili se nas, o Gospod!

O. Usmili se nas!

O žalostni spomin,
Ko Mater sreča Sin,
Bridkosti meč ji gre
Do srca globočin.

Četrta postaja.

Jezus sreča svojo žalostno Mater.

V. Molimo te, Kristus, in te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Oh, kolika bolečina je presunila srce Jezusu, in kolika bridkost je zadela srce Matere Marije, ko sta se srečala! „O nehvaležna duša,“ — ti kliče žalostna Mati — „kaj ti je storil moj Sin?“ In v bolečinah te vpraša Jezus: „Kaj ti je storila moja Mati? O zapusti vendar svoj greh, ki je kriv najine tolike bridkosti!“ Grešnik, kaj praviš na to? — Vzdiхни iz srca in reci:

O božji Sin Marijin! O presveta Mati Jezusova! Potrt in skesan klečim pri vajinih nogah. Zakaj jaz sem kriv vajine žalosti; s svojimi grehi sem brusil meč, ki je ranil vajini srci. Ves osramočen in skesan vaju prosim: Odpustita mi! Usmiljenje, o Jezus, usmiljenje, o Marija! Podelita mi milost, da vaju ne bom žalil nikdar več, in da bom s sočutjem premišljeval vajino trpljenje in vajine bolečine.

Oče naš ... Češčena Marija ...

V. Usmili se nas, o Gospod!

O. Usmili se nas!

Omagal Jezus je
 Od teže križeve;
 O Simon, sprejmi križ,
 Gospoda usmili se!

Peta postaja.

Simon iz Cirene pomaga Jezusu križ
 nositi.

V. Molimo te, Kristus, in te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premišljuje, da si ti, kakor ta
 Simon, ker si preveč vdan slad-
 nostim tega sveta in zato križa ne
 nosiš iz ljubezni do Jezusa, ampak
 le z nevoljo, ker se ga ne moreš ubra-
 niti. Vzdrami že vendar svoje srce
 in usmili se svojega težko obloženega
 Gospoda! Sprejmi radovoljno vse te-
 žave, ki ti jih pošilja nebeški Oče,
 in prizadevaj si, ne samo potrpežljivo
 jih nositi, ampak zanje Bogu tudi
 hvalo dajati. Moli torej in reci:

O moj preljubeznivi Jezus! Za-
 hvalim te za premnoge priložnosti,
 ki mi jih daješ, da bi mogel za te
 trpeti in zase kaj zaslužiti.
 O moj Bog, daj mi milost, da bom
 vse križe tega življenja po-
 trpežljivo nosil in si s tem pri-
 dobil večnih dobrot. Daj, da bom

tukaj s teboj žaloval, po smrti pa s teboj v nebesih kraljeval.

Oče naš ... Češčena Marija ...

V. Usmili se nas, o Gospod!

O. Usmili se nas!

S prtom Veronika

Obriše Jezusa,

Zato ji da spomin

Obličja svetega.

Šesta postaja.

Veronika poda Jezusu potni prt.

V. Molimo te, Kristus, in te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Glej in premišljuj na prtu pre-sveto obličje svojega Zveličarja, in ginjen od ljubezni do njega si prizadevaj, vtisniti si globoko v srce njegovo podobo. Srečen boš, ako boš živel s to podobo v srcu; in nad vse srečen boš, ako boš s to podobo v srcu stopil tudi v večnost. Da boš pa vreden tolike milosti, se obrni k svojemu Gospodu in ga prosi, rekoč:

O moj trpeči Zveličar! Prosim te, vtisni v moje srce podobo svojega svetega obličja, da bom vedno nate mislil, tvoje bridko trpljenje

imel pred očmi in obžaloval svoje grehe. O Jezus, zavaljo tebe hočem svojo dušo napolnjevati z bridkostjo, in svoje grešno življenje hočem objokovati do smrti.

Oče naš ... Češčena Marija ...

V. Usmili se nas, o Gospod!

O. Usmili se nas!

Slabosti ves prevzet

Zveličar pade spet:

Oh, grehi ga težé,

Ki jih ponavlja svet.

Sedma postaja.

Jezus pade drugič pod križem.

V. Molimo te, Kristus, in te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premišluj, kako Jezus, tvoj Gospod in Odrešenik, na zemlji leži, oslavljen od bolečin, teptan od svojih sovražnikov in zasramovan od razdivjanega ljudstva. Pomisli, da ga je ponižala tvoja prevzetnost in vrgel tvoj napuh. Zapusti vendar svoj greh in z bridkim kesanjem nad svojo preteklostjo skleni, da boš v prihodnje ponižnejši. Reci s skesanim srcem:

O presveti moj Odrešenik! Vidim sicer, da pod težkim križem potrt ležiš na zemlji, vendar te molim in častim, kakor svojega vsemogočnega Boga. Iz ljubezni do tebe sklenem, zatirati svojo prevzetnost. Očisti mi srce vseh ošabnih, častiljelnih in samoljubnih misli. Podpiraj me s svojo milostjo, da vse poniževanje sprejemem z voljnim srcem, in da tako zaslužim, s teboj povišan biti v nebeškem kraljestvu.

Oče naš ... Češčena Marija ...

V. Usmili se nas, o Gospod!

O. Usmili se nas!

Usmiljene žene,
Ne jokajte za me,
Le zase in svoj rod
Točite zdaj solze.

Osma postaja.

Jezus tolaži jeruzalemske žene.

V. Molimo te, Kristus, in te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premišluj, kako zelo ti je treba žalovati: najprej zavoljo Jezusa, ki toliko zate trpi; in potem še zavoljo sebe, ki si tako nehvaležen, da se hočeš le veseliti in ne nehaš njega

žaliti. Kako moreš ostati še trd, če premisliš, kaj tvoj Odrešenik zate trpi. Poglej, kako je Jezus milostljiv do žalostnih žen. Obrni se k njemu tudi ti z zaupanjem, in moli s skesanim srcem:

O moj ljubeznivi Zveličar! Zakaj se moje srce ne razjoka od žalosti! Solz prosim, o Jezus, solz žalovanja in sočutja, da dosežem tako usmiljenje, kakor si ga skazal žalujočim ženam. O Gospod, ozri se name z milostnimi očmi, da bom po svoji smrti tudi jaz tebe poln tolažbe mogel videti.

Oče naš ... Češčena Marija ...

V. Usmili se nas, o Gospod!

O. Usmili se nas!

Zveličar omedli,
Pod križem spet leži;
O trdo srce glej,
Tvoj greh ga žalosti.

Deveta postaja.

Jezus pade tretjič pod križem.

V. Molimo te, Kristus, in te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premišluj, s koliko bolečino Jezus tretjič pade pod križem. Glej, kako Zveličarja, to krotko in nedolžno jagnje, neusmiljeno sujejo in sem-

tertja vlačijo. O nesrečni greh, ki samega Sinu božjega tako grozovito mučiš! Grešnik, ali ni tvoj ves potrti Jezus vreden tvojih solz? Reci torej z žalostnim srcem:

Vsemogočni Bog, ki držiš s svojim prstom nebo in zemljo, kdo te je tako neusmiljeno vrgel? Oh, to so storile pregrehe, v katere sem se povračal, in krivice, ki sem jih ponavljal. Od grehov ni nehala moja hudobnost, in tako sem z njimi množil tvoje bolečine. Toda poglej, o Gospod, zdaj skesan klečim pri tvojih nogah in s tvojo milostjo trdno sklenem: Ne bom grešil nikdar več, moj Bog, nikdar več!

Oče naš ... Češčena Marija ...

V. Usmili se nas, o Gospod!

O. Usmili se nas!

Ko pride na goro,
Obleko mu vzemo,
In za dolge sveta
Še žolča mu dado.

Deseta postaja.

Jezusa slečejo in mu ponudijo vina
z žolčem mešanega.

V. Molimo te, Kristus, in te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premišluj, moja duša, kako Jezusa vsega ranjenega zdaj še slečejo, in kako mu ponudijo grenke pijače. Poglej, kako Gospod trpi za tvojo nesramežljivost in nezmernost. Ali ga moreš pogledati brez sočutja? Poklekni k nogam svojega tako osramočenega Zveličarja in reci:

O žalostni Jezus, kolik je razloček med teboj in menoj! Ti si ves ranjen, s krvjo oblit in poln grenkosti, jaz pa ves v prijetnosti, ničemuren in poln sladnosti ali vsaj želim tak biti. Oh, jaz nisem na pravi poti! Moj Bog, daj mi milost, da izpremenim svoje življenje, in ogreni mi vse posvetne prijetnosti, da bom namesto njih odslej želel, okušatile bridkosti tvojega trpljenja, in da bom tako vreden, uživati kdaj s teboj nebeško veselje.

Oče naš ... Češčena Marija ...

V. Usmili se nas, o Gospod!

O. Usmili se nas!

Na križ ga polože,
Razpno roke, noge,
In ostri mu žebli
Spet rane narede.

Enajsta postaja.

Jezusa pribijejo na križ.

V. Molimo te, Kristus, in te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premišljuj neizrekljive bolečine, ki jih je občutil Jezus, ko so mu na rokah in nogah meso in žile z žebli prebodli. Kako je to, da se tvoje srce ne potopi v žalosti, ko vidiš, da tvoji grehi tako neusmiljeno mučijo Zveličarja! Žaluj vsaj zdaj nad svojimi grehi in moli:

O dobrotljivi, zavoljo mene križani Jezus! Presuni vendar moje trdo srce s sveto ljubeznijo do tebe. In ker so moji grehi krivi, da so ostri žebli tvoje roke in noge prebodli ter te pribili na križ, daj mi to milost, da dušna bolečina prebode tudi moje srce in na križ pribije vse moje hude želje. Naj bom v življenju in smrti s teboj križan, v nebesih pa s teboj povečan.

Oče naš ... Češčena Marija ...

V. Usmili se nas, o Gospod!

O. Usmili se nas!

Na križu Bog visi,
In sveta teče kri:
Za nas umira Bog,
Žalujte vse stvari!

Dvanajsta postaja.

Jezus umrje na križu.

V. Molimo te, Kristus, in te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Povzdigni svoje oči in premišljuj, kako tvoj Odrešenik na križu visi in umira. Glej, kako smrtno bled je njegov sveti obraz. Poslušaj, kako prosi odpuščanja tistim, ki ga križajo in žalijo. Skesanemu razbojniku obljubi sveti raj: svojo Mater izroči Janezu in svojo dušo priporoči nebeškemu Očetu. Slednjič nagne glavo in umrje. — Tako je torej tvoj Odrešenik umrl; umrl na križu za voljo tebe! O moja duša, glej mrtvo obličje Zveličarjevo, in ne hodi proč drugače, kakor le z globokim kesanjem. Objemi sveti križ in vzdihni k Jezusu:

O ljubljeni Zveličar! Spoznal sem, da so moji grehi tebi vzeli življenje. Nisem vreden tvojega usmiljenja, ker sem te križal. Ali, koliko tolažbo čuti moja duša, ko slišim, da na križu

moliš tudi za tiste, ki so te križali! Kaj naj torej storim zate, ki si toliko storil zame! Glej, moj Bog, z avoljo tebe odpustim vsem, ki so me kdaj razžalili, in želim dobro vsem ljudem. Tako upam, da bom srečno umrl v tvoji ljubezni, kakor skesani grešnik, ki je umiral na tvoji desnici in slišal tvoje besede: Danes boš z menoj v raj.

Oče naš ... Češčena Marija ...

V. Usmili se nas, o Gospod!

O. Usmili se nas!

—
O Mati žalostna
Ki ljubiš Jezusa,
Objemlješ zadnjikrat
Sinu zdaj mrtvega.

Trinajsta postaja.

Jezusa snamejo s križa in polože Mariji v naročje.

V. Molimo te, Kristus, in te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premišluj, kako oster je bil meč bolečin, ki je prebodel srce Mariji, ko je vzela v naročje svojega mrtvega Sina. Ko ga je gledala vsega ranjenega, so se ji ponovile vse bolečine njenega rahločutnega srca. Ali

kaj je bil ta meč, ki jo je ranil? Greh je bil, ki je vzel življenje ljubljenu Sinu. Obžaluj torej svoj nesrečni greh, združi svojo žalost s solzami žalostne Matere Marije in reci:

O Kraljica mučencev, kdaj bom vreden prav spoznati tvoje bolečine! Kdaj bom vreden, tvojo žalost v svojem srcu nositi in s teboj trpeti! O nebeška Gospa, izprosi mi milost, da bom vedno žaloval zavoljo svojih grehov, ki so tebi prizadeli toliko trpljenja. Naj s teboj tukaj žalujem in trpim, upam in ljubim, potem pa v tvojem varstvu umrjem in pridem v tvojo družbo.

Oče naš ... Češčena Marija ...

V. Usmili se nas, o Gospod!

O. Usmili se nas!

Bridko objokovan

Je Jezus v grob dejan;

O grešnik, moli ga,

Tvoj greh je zdaj opran.

Štirinajsta postaja.

Jezusa polože v grob.

V. Molimo te, Kristus, in te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premišluj, kako so žalovali in jokali sveti Janez, Marija Magdalena in vsi prijatelji Jezusovi, ko je bilo njegovo telo v grob položeno. Najbolj pa premišluj, kako neutolažljivo bridkost je čutilo srce Matere Gospodove, ko je videla, da nima več ljubega Sina. Ko v duhu gledaš njene solze, se moraš pač sramovati, da si med svetim križevim potom kazal tako malo sočutja. Vzdrami se vsaj zdaj pri zadnji postaji! Poljubi spoštljivo kamen svetega groba, положи v duhu vanj svoje srce in v bridki žalosti moli k svojemu Gospodu:

O usmiljeni Jezus, ki si hotel iz ljubezni do mene sprejeti tolike bolečine križevega pota, molim te v grobu ležečega. Po zasluženju svojega trpljenja mi podeli milost, da prejmem za popotnico v večnost — tvoje presveto Rešnje Telo; moje zadnje besede naj bodo: „Jezus, Marija, Jožef“; in naj bo, kakor tvoj, tudi moj zadnji vzdihljaj: „Oče, v tvoje roke izročim svojo dušo.“ Z živo vero, trdnim upanjem in gorečo ljubeznijo naj s teboj in za tebe umrjem, da pridem s teboj

uživat veselje od vekomaj do vekomaj.

Oče naš ... Češčena Marija ...

V. Usmili se nas, o Gospod!

O. Usmili se nas!

Sklep.

O Jezus, hvali naj
Ves svet te vekomaj,
Po svojem križu nam
Podeli sveti raj.

Molimo.

O Bog, ki si z drago krvjo svojega edinorojenega Sinu hotel posvetiti križ v znamenje življenja, prosimo te, daj, da se bodo vsi, ki se vesele poveličanja svetega križa, veselili povsod tudi tvojega varstva. Po Kristusu, Gospodu našem.

O. Amen.

6. Češčenje presvete Trojice.

O p o m b a. Kdor pred praznikom presvete Trojice ali kadarkoli v letu opravlja tridnevnicco ali devetdnevnicco v čast presvete Trojice, ima med tem časom vsak dan odpustek 7 let in 7 kvadragén, to je skupaj 2835 dni; popolni odpustek pa enkrat med tem časom, če se vredno spové, prejme sveto obhajilo in moli v namen svetega očeta. Molitve si sme vsak dan izvoliti. (Pij IX., 8. avgusta 1847.)

Molitev in zahvala.

Troedini Bog † Oče, † Sin in † Sveti Duh, moj cilj in konec! S preponižnim spoštovanjem te molim; hvalim te z vsemi ljudmi na zemlji, ki spoznavajo tvoje presveto Ime. Dobro sem prepričan, kako neštevilno veliko in kolikih milosti si mi dodelil od prvega trenutka mojega življenja do te sedanje ure, zato te hvalim iz vseh svojih moči. Čast in hvala ti bodi, o nebeški Oče! da si me po svoji podobi ustvaril ter me še ohranjuješ, da bi spoznal in ljubil tebe in tvojega Sina in Svetega Duha, da bi te enkrat večno užival in te hvalil s tvojimi angeli vred. Čast in hvala ti bodi, o večni Sin božji, da si iz lju-

bezni do mene človek postal, svojo kri zame pretil in tako bridko smrt pretrpel, da si me rešil večnega pogubljenja, in me spravil s svojim nebeškim Očetom. Čast in hvala ti bodi, o Sveti Duh! da po svetem krstu v moji duši prebivaš, da si me posvetil in me storil deležnika nebeškega kraljestva. Kako se ti hočem vredno zahvaliti za vse to, o presveta Trojica! Vi sveti duhovi, vi izvoljeni božji, posebno pa ti, ki te vsi narodi srečno imenujejo, ti preblažena med ženami, deviška mati Marija, o vi vsi hvalite in častite s svojimi hvalnimi pesmimi presvetō Trojico namesto mene, ker meni ni mogoče dati svojemu Bogu spodobne hvale in časti, ko bi tudi imel toliko jezikov, kolikor imam udov. Amen.

L j u b e z e n.

(Sv. Avguščina.)

O moja sladka ljubezen, edino moje dobro, edino moje poželenje! kako bi bilo mogoče, da bi te pametna stvar ne ljubila? Ljubim te, o moj Bog! iz cele svoje duše, iz celega svojega srca, iz vseh svojih moči; in

zato se veselim tvoje slave, tvojega veličastva. Rad dam vse, kar sem in kar imam, celo svoje bitje radovoljno podam, ako bi bilo kako mogoče, da bi pomnožil tvojo slavo; pa to ni mogoče, ker ti si studenec, iz katerega teče vse dobro, kar je in kar še bo. Kdo bi te ne ljubil, o sladka ljubezen, tebe najbolj popolnoma dobro, ki edino zasluži ljubljeno biti! O sveti ogenj, ki vedno goriš in nikdar ne zgoriš, vnami me, da tudi jaz gorim, tudi tebe samega — v vsem — in čez vse ljubim. Zakaj, kdor zraven tebe še kaj ljubi, pa ne zavoljo tebe, ta te ne ljubi. O Bog, pomnoži mojo ljubezen! Amen.

V d a n o s t.

Moj Bog in Gospod! popolnoma vsega se izročim tvoji premili previdnosti in vesel bom, ako se bo vse po tvoji volji zgodilo z menoj. Delaj z menoj, z mojim življenjem in z vsem, kar imam, kakor ti hočeš, kakor je tebi v čast. Ne pripuščaj, da bi se kdaj ločil od tebe; rajši naj me zadene vsa nesreča, kakor da bi se zameril tebi, o moj Bog! Obudi in

ohrani v meni živo vero, trdno upanje in gorečo ljubezen, in vôdi me po potu svojih zapovedi, da srečno pridem na tvoj dom, v večno zveličanje. Amen.

Litanije v čast presveti Trojici.

Gospod, usmili se nas!

Kristus, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Bog Oče, od katerega je vse, — usmili se nas!

Bog Sin, po katerem je vse, — usmili se nas!

Bog Sv. Duh, v katerem je vse,
Sveta in nerazdeljiva Trojica,
en sam Bog,

Ti nerazumljivo veličastvo,

Ti neizpremenljiva moč,

Ti neizmerna modrost,

Ti neskončna dobrota,

Ti mogočna čast,

Ti kraljevi Bog,

Ti večna resnica,

Ti vsemogočni Bog,

Ti sam in edini Bog,

V katerem živimo, se gibljemo

in smo,

usmili se nas!

Katerega veličastva je polna zemlja, Kateremu edinemu čast in hvala gre, Ki nas tolažiš v naših brid- kostih, Ki edini velike čudeže delaš, Ki si bil, si zdaj in boš veko- maj, Ki si pravičen in strašen v sodbi, Ki si veličasten in čudoviten v gospodovanju, Nespočeti Oče, Edinorojeni Sin, Iz obeh izhajajoči Sveti Duh, Presveta Trojica, edini Bog, Bodi nam milostljiv, — prizanesi nam, o Gospod!	} usmili se nas!
Bodi nam milostljiv, — usliši nas, o Gospod! Vsega hudega Vsega greha Vse nejevere Prelomljenja tvojih zapovedi Zaničevanja tvojih darov Zanikarnosti pri tvoji službi Večne smrti S svojo vsemogočnostjo S svojo modrostjo	} reši nas, o Gospod!

S svojo neskončno dobroto
 S svojim velikim usmiljenjem
 S svojo potrpežljivostjo in pri-
 zanesljivostjo

reši nas,
 o Gospod!

Mi grešniki

Da nam podeliš, tebe pravega
 Boga vselej in povsod spo-
 znnavati,

Da [nam milost daš, tebe edi-
 nega Boga v sveti Trojici
 častiti in v edinosti moliti,

Da nam podeliš, te ljubiti iz
 celega srca,

Da svojemu svetemu Imenu po-
 svečeno ljudstvo ohraniš in
 obvaruješ,

Da vse izgubljene razsvetliš in
 jih na pot pravice pripelješ,

Da vsem dušam večni pokoj
 podeliš,

Da nas uslišati hočeš,

O presveta Trojica, reši nas!

O presveta Trojica, varuj nas!

O presveta Trojica, oživi nas!

Gospod, usmili se nas!

Kristus, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Oče naš ... Češčena Marija ...

V. Častimo Očeta, in Sina in Sve-
 tega Duha.

prosimo te, usliši nas!

O. Hvalimo in poveljučujemo ga na vekomaj.

V. Gospod, usliši mojo molitev!

O. In moje klicanje naj pride k tebi!

Molimo.

Vsemogočni, večni Bog, ki si svojim služabnikom podelil v spričevanju prave vere spoznati čast večne Trojice, in v mogočnem veličastvu moliti edinost¹; prosimo, da bomo po tej trdni veri vseh zoprnosti obvarovani. Po Gospodu našem, Jezusu Kristusu, tvojem Sinu, ki s teboj živi in kraljuje v edinosti Svetega Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

Prošnja.

O nebeški Oče! ki si po Jezusu Kristusu, tebi enaki večni modrosti, človeka iz nič ustvaril in zavoljo greha pogubljenega zopet milostljivo odrešil, prosimo te, užgi naša srca z ravno to modrostjo, da te resnično ljubimo in ti iz celega srca služimo.

Vsemogočni, večni Bog! vôdi naša dejanja po svoji dopadljivosti, da v

¹ Enega Boga.

imenu tvojega preljubega Sina za-
služimo obilnost dobrih del.

Vsemogočni, večni Bog! od kate-
rega vse dobro pride, dodeli nam —
te ponižno prosimo — da po tvojem
navdihovanju mislimo, kar je prav,
in ravno to po tvoji voditvi dopri-
našamo. Po Gospodu našem, Jezusu
Kristusu. Amen.

Molitev k Bogu Očetu.

Moj Gospod in moj Bog! Ti si naj-
višje veličastvo, pa vendar tudi moj
Oče! zakaj ti si me po svoji podobi
ustvaril, pa me tudi ljubiš kot svoje
predrago dete. Res, da sem grešnik
in skoro bi se ne upal, te Očeta ime-
novati. Pa Jezus Kristus, tvoj Sin, mi
srčnost daje, in kadar te Očeta ime-
nujem, storim to le po njegovi zapo-
vedi. V njegovem presvetem imenu
pribežim k tebi, o moj Oče, večni,
vsemogočni Bog! in da pred tvoje
sveto obličje prazen ne stopim, ti
prinesem v prijetno darilo vsa za-
služenja bridkega trpljenja in smrti
Jezusa Kristusa, tvojega, tebi popol-
noma enakega božjega Sina. Ozri se
torej, o nebeški Oče, iz svojega sve-
tišča na tega svojega Sina, ki ti je

bil pokoren do smrti na križu, in za-
voljo njega mi odpusti vse moje grehe.

Bog in Gospod! Ti si moj Oče.
O presladka beseda! Koliko sladkosti!
koliko tolažbe ima to ime! Ker si moj
Oče in toliko ljubi moj Oče, me ne
boš pozabil svojega otroka. Ti veš
za vse moje potrebe, ti znaš za vse
moje nadloge; vse moje skrbi so ti
odkrite. Štete imaš lase na moji glavi,
in noben las ne pade brez tvoje volje
z moje glave. Ti preživiš vse ptice
pod nebom; ti oblačiš lilije na polju;
ti se usmiliš vseh svojih stvari. Tudi
zame skrbiš ter me nikdar, tudi v
bridkostih ne zapustiš. Saj sam pra-
viš: Ako bi celo mati pozabila svo-
jega otroka, vendar ti človeka po-
zabil ne boš. Zato, o moj Bog! bom
v té zaupal in v vseh nevarnostih
bom k tebi pritekel. Saj si moj pre-
dobrotljivi Oče; in ti ne boš zavr-
gel svojega otroka, ki iz nižave kliče k
tebi in pri tebi pomoči išče. O Bog,
moj Oče, hiti mi pomagat! Amen.

Zahvala presveti Trojici.

(Sv. Ambroža in sv. Avgušтина.)

Tebe Boga hvalimo, * tebe Gospoda
poveličujemo.

Tebe večnega Očeta * časti vsa zemlja.
 Tebi vsi angeli, * tebi nebesa in vse
 oblasti,

Tebi kerubi in serafi * neprenehoma
 prepevajo:

Svet, * Svet, * Svet si ti, o Gospod, *
 Bog vojnih čet.

Polna so nebesa in zemlja * veliča-
 stva tvoje slave.

Tebe apostolov * preslavni zbor,
 Tebe prerokov * hvalevredno število,
 Tebe mučencev * hvali sijajna vojska.
 Tebe po širni zemlji * spoznava sveta
 Cerkev,

Očeta * neskončnega veličastva,
 Častitega tvojega Sina * pravega in
 edinega,

Svetega tudi * Duha tolažnika.
 Ti Kristus, * si kralj veličastva.
 Ti si Očetov * večni Sin.

Ti se nisi branil učlovečenja v te-
 lesu Device, * da si odrešil človeka.
 Ti si premagal želo smrti * in ver-
 nim odprl vrata nebeška.

Ti sediš na desnici božji, * v slavi
 Očetovi.

Kot sodnik imaš priti, * to verujemo.
 Tebe torej prosimo, pridi na pomoč
 svojim služabnikom, ki si jih od-
 kupil z dragoceno krvjo.

Daj, da bomo v večni slavi * prišteti
tvojim svetim.

Zveličaj svoje ljudstvo, Gospod, * in
blagoslovi svojo lastnino.

In vladaj jih, * in poveljučuj jih na
veke.

Dan na dan * tebe slavimo.

In hvalimo tvoje ime vekomaj * in
od vekomaj do vekomaj.

Blagovoli, Gospod, ta dan * brez
greha nas ohraniti.

Usmili se nas, Gospod, * usmili se
nas.

Tvoje usmiljenje, Gospod, bodi nad
nami, * kakor smo zaupali v tebe.

V tebe, Gospod, sem zaupal, * ne bom
osramočen vekomaj.

V. Slavimo Očeta in Sina s Svetim
Duhom.

O. Hvalimo in poveljučujemo ga ve-
komaj.

V. Slavljen bodi, Gospod Bog, na ne-
beški višavi.

O. In hvalevreden in častit in povi-
viševan vekomaj.

V. Gospod, usliši mojo molitev.

O. In moje klicanje naj pride k
tebi.

V. Gospod z vami.

O. In s tvojim duhom.

M o l i m o.

O Bog, čigar usmiljenju ni števila in čigar dobrotljivosti je neskončen zaklad: tvojemu premilostljivemu veličastvu se zahvalimo za podeljene darove, in vedno prosimo tvojo usmiljenost, ne zapusti njih, ki jim na njihove prošnje podeljuješ, česar žele, temveč pripravi jih za prihodnje plačilo. Po Kristusu, Gospodu našem.

O. Amen.

V. Božja pomoč ostani vedno pri nas.

O. Amen.

7. Pobožnosti k Bogu Sinu.

a) Obiskovanje presvetega
Rešnjega Telesa.

(Sv. Alfonza.)

(300 dni odpustka za naslednjo molitev. V mesecu popolnoma odpustek, kdor moli po prejemu svetih zakramentov navadne molitve za odpustke. Ti odpustki se morejo darovati za duše v vicah. Papež Pij IX. 1859.)

Moj Gospod Jezus Kristus! iz ljubezni do nas ljudi si v tem najsvetejšem Zakramentu vedno, noč in dan

pričujoč. Čakaš, ljubeznivo kličeš, iščeš in sprejemaš z milostljivim srcem vse, ki k tebi pridejo, ki tebe iščejo. Verujem in trdim, da si resnično in bistveno pričujoč v tem najsvetejšem oltarskem Zakramentu. Spoznam svojo veliko nevrednost, zatorej te ponižno molim kot svojega pravega in živega Boga. Hvala ti bodi! Kolikor premorem, te hvalim za brezštevilne milosti, katere si mi že izkazal. Posebna hvala ti bodi, ker si se toliko ponižal, da si se v tem zakramentu samega sebe meni dal, da si mi svojo presveto Mater v priprošnjico izvolil in tudi zato, ker si me poklical, da te tukaj v cerkvi pobožno obiščem.

Zato hočem danes iz treh vzrokov počastiti tvoje presveto in ljubezni polno Srce. Prvič, da se ti, kolikor je meni ubogi revi mogoče, spodobno zahvalim za to neprecenljivo milost, da te tukaj obiskati smem. Drugič, da bi nekoliko popravil nespodobnosti in oskrunjevanja, ki ti jih prizadevajo v tem zakramentu tvoji sovražniki, neverniki in krivoverci ali pa tudi mlačni kristjani. In tretjič, da bi te s tem obiskovanjem spo-

dobno molil na tistih krajih cele zemlje, kjer te, o moj ljubeznivi Zveličar! v tem zakramentu ljubezni nobeden ne časti, nobeden ne moli, kjer si zapuščen od vseh človeških otrok. O moj Jezus! ljubim te iz vsega srca, in čez vse mi je žal, da sem dozdej tvojo neskončno dobroto tolikokrat razžalil. Spomočjo tvoje milosti trdno sklenem, te nikoli več ne žaliti.

Vem in spoznam, da sem reven in ubog, vendar se predrznem ter se danes tebi vsega darujem. Posvetim se v službo tvojega veličastva. Odpovem se popolnoma za vselej svoji volji. Vsega se ti izročim, nič si zase ne obdržim. Svoje nagnjenje, svoje želje, vse ti dam. Delaj z menoj in z vsem, kar je mojega, po svoji najsvetejši volji. Zanaprej ne iščem, ne želim in nočem nič drugega, kakor samo to, da tebe ljubim, tebi služim, da sem vendar že enkrat zvest v izpolnjevanju tvoje presvete božje volje.

Tebi priporočim tudi uboge duše v vicah, posebno tiste, ki so te rade častile v presvetem Zakramentu, pa tudi tiste, ki so srčno ljubile tvojo neomadeževano Mater. O še danes jim

izkaži čudovito moč svojega neskončnega usmiljenja!

Priporočim ti tudi vse uboge grešnike. Usmili se jih! daj jim milostljivo čas, priložnost in resnično voljo, da se po pravi pokori k tebi vrnejo. Poslednjič pa, o moj preljubeznivi Zveličar! zedinim vse svoje želje, vse svoje hrepenenje z željami tvojega ljubezni polnega Srca, in tako sklenjene jih darujem tvojemu nebeškemu Očetu, ter ga prosim v tvojem presvetem imenu, da jih iz ljubezni do tebe milostljivo sprejme in usliši mojo prošnjo. Amen. Češčno in hvalljeno naj vedno bo, presveto Rešnje Telo!

(Sto dni odpustka za ta zdihljaj.)

„To je moje počivališče vekomaj in vekomaj; tukaj bom stanoval, ker sem ga izvolil.“ (Psalm 131, 14.)

Tako mi govoriš, o moj ljubeznivi Jezus! tu v tem tabernakeljnu. Ako si tedaj oltar izvolil sebi v stanovanje, da si vedno pri nas v najsvetejšem Zakramentu; ako te ljubezen do nas toliko žene, da tukaj bivaš, tukaj počivaš; o kaj ne bomo tudi mi radi pri tebi? kaj? ali naša srca ne bodo tudi tukaj pogostoma

počivala? tukaj večkrat čula? tukaj, kjer teče v vsej obilnosti studenec vsega razveseljevanja? O srečne, presrečne, ve ljubeče duše, ki ne poznate na tem svetu prijaznejšega kraja kakor je kraj, kjer je Jezus Kristus pričujoč; ki le iščete biti blizu Jezusa v najsvetejšem Zakramentu! O kako srečen, presrečen bi tudi jaz bil, moj predobrotljivi Jezus! ako bi od danes zanaprej ne iskal nič drugega, kakor biti le pri tebi, misliti le na tebe, in se pogovarjati le s teboj v Zakramentu presvetega Rešnjega Telesa, kjer ti noč in dan skrbiš in misliš le name.

O moj Jezus! koliko let sem zapravil, ko sem živel ločen od tebe, ko te nisem ljubil? O ve nesrečna leta! o ko bi vas mogel zbrisati iz bukev svojega življenja! Tebe pa, o neskončna milost in dobrota, neizmerna potrpežljivost mojega Boga! tebe hvalim in zahvalim, da si me tako dolgo prenašal, ki sem te, najbolj nehvaležna stvar, vedno le žalil. Prizanašal si mi pa le zato, da bi me vendar premagala tvoja milost, me ujela tvoja ljubezen, da bi bil ves tvoj. Gospod! zavržem in prekličem

nesrečni čas, ko sem se ustavljal tvoji dobroti. Ne bom, ne smem biti dalje nehvaležen. Teh ur, ki mi jih milostljivo še dati hočeš, naj jih bo malo ali veliko, ne vem bolje obrniti, kakor da le tebi služim. Ti mi pa daj potrebno milost! Saj mi je ne boš odrekel, ki te prosim zanjo. Ljubeznivo, prijazno si tako dolgo hodil za menoj, in jaz sem bežal pred teboj. Svojo ljubezen si mi ponujal, silil; pa od sveta preslepljen, sem tebe zaničeval. O koliko bolj me boš ljubil zdaj, ko te iščem, za teboj hodim in te ljubiti želim! Daj mi milost, da te res ljubim, o vse ljubezni vredni Bog! Ljubim te iz vsega srca, ljubim te čez vse. Bolj te ljubim kakor sebe, bolj ko svoje življenje. Žal mi je, da sem te kdaj žalil. O neskončna dobrotà! odpusti mi vse moje nehvaležnosti, in z odpuščenjem mi daj še milost, da te ljubim tako, kakor zaslužiš, zdaj in na vekomaj. Vsemogočni Oče! pokaži svojo vsemogočnost, da ves svet spozna, da je moč tvoje milosti premagala mojo tebi toliko nehvaležno dušo, ter jo je prestvarila tako, da te zdaj ljubi bolj ko vse druge reči. Za to te prosim po zasluženju

Jezusa Kristusa, Sina tvojega. In edino to prosim za vse življenje svoje; in le po tem bom hrepenel vse svoje žive dni. Ti si mi dal te želje, daj mi tudi pomoč, da jih resnično izpeljam.

O Jezus! tebi živim, tebi umrjem, tvoj sem živ in mrtev.

(Po obiskovanju presvetega Rešnjega Telesa se navadno tudi Mati božja počasti. Za to pripravne molitve so zadej pri „Pobožnostih k Materi božji“.)

Litanije v čast presvetega Rešnjega Telesa.

Gospod, usmili se nas!

Kristus, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kristus, sliši nas!

Kristus, usliši nas!

Bog Oče nebeški, — usmili se nas!

Bog Sin, Odrešenik sveta, — usmili se nas!

Bog Sveti Duh, — usmili se nas!

Sveta Trojica, en sam Bog, — usmili se nas!

Jezus, kateri si pri zadnji večerji samega sebe svojim učencem zaužiti dal, — usmili se nas!

Jezus, kateri si v presvetem Za-
 kramentu resnično pričujoč,
 kakor Bog in človek, z dušo
 in telesom, s krvjo in mesom,
 Jezus, kruh angelov,
 Jezus, kruh izvoljenih,
 Jezus, kruh močnih,
 Jezus, čeznaturni kruh,
 Jezus, skriti Bog in Zveličar,
 Jezus, studenec vseh milosti,
 Jezus, vedna in najčistejša da-
 ritev,
 Jezus, nekrvava daritev nove
 zaveze,
 Jezus, nedolžno Jagnje božje,
 Jezus, skrita mana,
 Jezus, Beseda, katera je meso
 postala in zdaj vedno med
 nami prebiva,
 O najsvetejši Zakrament,
 O največja skrivnost božja,
 Spomin največjih čudežev božjih,
 Prečudežno znamenje največje
 ljubezni božje,
 Zakrament večne ljubezni,
 Skrivnost vere,
 Dar sprave za žive in mrtve,
 Največja moč v izkušnjavah,
 Najmočnejše orožje zoper hu-
 dobnega sovražnika,

usmili se nas !

Najimenitnejši vseh darov bož-	} usmili se nas!
jih,	
Presveti spomin Gospodovega	
trpljenja in njegove smrti,	
Presveta večerja Gospodova,	
pri kateri angeli strežejo,	
Največje veselje pobožnim du-	
šam,	
Največja dobrota vernim krist-	
janom,	
Najslajši živež našim dušam,	} reši nas, o Jezus!
Moč slabim,	
Tolažba žalostnim,	
Pomoč zapuščenim,	
Popotnica vsem, ki v večnost	
gredo,	
Zastava večnega življenja,	
Bodi nam milostljiv, — prizanesi	
nam, o Jezus!	
Bodi nam milostljiv, — usliši nas,	
o Jezus!	
Vsega hudega	} reši nas, o Jezus!
Vsega greha	
Nevrednega prejemanja tega	
presvetega Zakramenta	
Poželenja mesa	
Poželenja oči	
Napuha življenja	}
Vseh pregrešnih priložnosti in	
nevarnosti	

Skrivnih skušnjav in zalezo-
vanja hudobnega duha

Vseh nesreč

Nagle in neprevidene smrti

Večne smrti

Po ljubezni, s katero si ta Za-
krament postavil,

Po ljubezni, s katero si pri
zadnji večerji svoje aposteljne
obhajal,

Po ljubezni, s katero tudi nas
s svojim presvetim Rešnjim
Telesom poživiljaš,

Po ljubezni, s katero se v tem
presvetem Zakramentu za nas
daruješ,

Po ljubezni, s katero v tej da-
ritvi božji pravici zadostuješ,

Po ljubezni, s katero nevrednim
kristjanom prizanašaš,

Po ljubezni, s katero v tem Za-
kramentu toliko nečasti trpiš,

Po ljubezni, s katero s sedeža
svoje milosti tako usmiljeno
na nas gledaš,

Po ljubezni, s katero nas tako
dobrotljivo poslušáš,

Po ljubezni, s katero nam v tem
presvetem Zakramentu toliko
milosti deliš,

reši nas, o Gospodi!

Po ljubezni, s katero v tem presvetem Zakramentu do konca sveta pri nas ostaneš, — reši nas, o Jezus!

Mi grešniki

Da nam prizaneseš,

Da nam vse naše grehe odpustiš,

Da nas v živi veri v ta presveti Zakrament potrdiš in ohraniš,

Da v naših srcih trdno zaupanje v ta najsvetejši Zakrament obudiš,

Da v naših srcih gorečo ljubezen do tega najsvetejšega Zakramenta pomnožiš,

Da nam vedno večjo pobožnost do tega presvetega Zakramenta v srce vlivaš,

Da nam milost daš, vselej z dobro pripravo k tvoji božji mizi pristopiti,

Da nam sad tega presvetega Zakramenta obilno podeliš,

Da resnično češčenje tega najčastitljivejšega Zakramenta med nami pomnožiš,

Da vso nečast od te najčastitljivše skrivnosti odvrneš in zabraniš,

prosimo te, usliši nas!

Da svojo sveto Cerkev vladaš
 in ohraniš,
 Da vsem nevernikom luč prave
 vere podeliš,
 Da naše misli k nebeškim željam
 povzdigneš,
 Da naša srca s svojim milost-
 ljivim obiskovanjem razve-
 seliš in očistiš,
 Da nam vsekdar veselje nad
 tem presvetim Zakramentom
 daš,
 Da vedno v nas ostaneš, in mi
 v tebi,
 Da nas ob koncu našega življe-
 nja s to nebeško popotnico
 previdiš in oveseliš,
 Da nas poslednji dan k večnemu
 življenju obudiš,
 Da vsem dušam večni mir in
 pokoj podeliš,
 Da nas na tem sedežu svoje mi-
 losti dobrotljivo uslišiš,
 Sin božji,

prosimo te, usliši nas!

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta, — prizanesi nam, o Jezus!

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta, — usliši nas, o Jezus!

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta, — usmili se nas, o Jezus!

Kristus, sliši nas!

Kristus, usliši nas!

Gospod, usmili se nas!

Kristus, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Oče naš . . . Češčena Marija . . .

V. Dobrotljivi in usmiljeni Gospod je spomin svojih čudežev storil.

O. Dal je hrano njim, ki se ga bojijo.

V. Kruh z nebes si jim podelil.

O. Ki ima vso sladkost v sebi.

V. S tvojega oltarja, o Gospod! prejemamo Kristusa.

O. Nad katerim se razveseljujeta naša duša in naše telo.

V. Gospod, usliši mojo molitev.

O. In moje klicanje naj pride k tebi.

M o l i m o .

O Bog, ki si nam v prečudežnem Zakramentu spomin svojega trpljenja zapustil, daj nam, te prosimo, svete skrivnosti tvojega Telesa in tvoje Krvi tako častiti, da bomo sad tvojega odrešenja vedno v sebi čutili. Ki živiš in kraljuješ z Bogom Očetom v edinosti Svetega Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

Počeščenje presvetega Rešnjega Telesa.

Bodi hvaljeno in češčeno presveto Rešnje Telo s toliko hvalnicami, kolikor je zvezd na nebu, iskric v ognju, peska na zemlji, kapljic v morju; kolikor je cvetlic spomladi, semen poleti, listja jeseni, snežnic pozimi; kolikor je vseh stvari po vseh svetovih. Ker ti, ki si Gospod in Stvarnik vseh svetov, pa vendar v podobah kruha in vina prebivaš, si vreden češčenja vseh stvari, ti v resnici skriti Bog! (Iz. 45, 15.)

Bodi hvaljeno in češčeno presveto Rešnje Telo s toliko hvalnicami, kolikor jih vsi ljudje kdaj v dejanju izkazati, z jezikom izgovoriti ali v izmisliti morejo. Ker ti, ki si Kralj nebeški, pa se vendar revnemu človeku kakor jed in pijača zauživati daješ, si vreden, da te brez nehanja časti vse človeštvo, katero je odrešeno le po tvoji predragi Krvi.

(I. Petr. 1, 19.)

Bodi hvaljeno in češčeno presveto Rešnje Telo s toliko hvalnicami, kolikor jih vsi angeli v nebesih, da, kolikor jih sama presveta Trojica v svoji mogočnosti izgovoriti, po svoji modrosti obseči, po svoji dobrotlji-

vosti želeti more. Ker ti, ki si večni in neskončni Bog, in ničesar ne potrebuješ, pa vendar ubogemu človeku iz gole ljubezni tudi svoje Božanstvo v hrano daruješ, si vreden, da ne samo na zemlji, ampak da tudi po nebeških višavah tvoja hvala brez konca doni, ti, ki si slavljen in nad vse povišan. (Dan. 3.)

V. Bodi češčen in hvaljen vsak čas.

O. Najsvetejši in božji Zakrament.

(Kdor poslednji dve vrstici pobožno in skesano moli, zadobi vsak dan enkrat 100 dni odpustka; ob četrtnih pa in vse dni osmine praznika presvetega Rešnjega Telesa 300 dni, ako ta zdihljaj trikrat na dan moli. Pij VI. 24. maja 1770.)

b) Češčenje Jezusovega Srca.

Hrepenenje po Jezusovem Srcu.

O ženin moje duše! odpri mi vrata svojega Srca, vrata usmiljenja, ter skleni moje srce z nerazvezljivo vezjo ljubezni s svojim Srcem, da prebivaš ti v meni in jaz v tebi. Saj nobenega grešnika iz svojega presvetega Srca ne odločiš, gotovo boš torej tudi meni v njem prostorček privolil. Vzemi in zakleni torej moje srce v svoje Srce; rani ga s puščico

svoje ljubezni, da za ves svet nič ne mara, vse minljivo zaničuje, in vse zoprnosti srčno premaga. O da bi, kakor tvoje, tudi moje srce imelo opraviti vedno z nebeškimi rečmi. O presveto Srce Jezusovo! Prosim te po ljubeznivem Marijinem Srcu, pomagaj mi raztrgati vezi, ki vežejo moje srce na svet, da ga od časnega odtegnem in potopim v tebe, največjo dobroto. Zaznamuj moje srce in moje petere počutke z znamenjem svoje ljubezni, da ostanem s teboj in v tebi vekomaj. Amen.

Srčni zdihljaji k Jezusovemu Srcu.

O usmiljeni Jezus, usliši me!
 Milost tvojega Srca, spreobrne me!
 Svetloba tvojega Srca, razsvetli me!
 Žalost tvojega Srca, omeči me!
 Rana tvojega Srca, prešini me!
 Kri tvojega Srca, spravi me!
 Voda tvojega Srca, očisti me!
 Zasluženje tvojega Srca, posveti me!
 Križ tvojega Srca, potrdi me!
 Trnjeva krona tvojega Srca, ozaljšaj me!
 Usmiljenje tvojega Srca, skrij me!
 Duh tvojega Srca, oživi me!
 Ogenj tvojega Srca, ogrej me!

Plamen tvojega Srca, užgi me!
 Ljubezen tvojega Srca, vnemi me!
 Vdanost tvojega Srca, povzdigni me!
 Lepota tvojega Srca, spremeni me!
 Veselje tvojega Srca, zveličaj me!
 Bogastvo tvojega Srca, nasiti me!
 V tvojem Srcu, o Jezus, živim in
 umrjem!
 Svoje srce tvojemu dam, in ljubim te.
 O sladko Srce, osreči me
 Tukaj in tam vekomaj! Amen.

Darovanje Jezusovemu Srcu.

O moj preljubeznivi Jezus, da se
 tebi hvaležnega skazem in da po-
 pravim svojo nezvestobo, darujem
 jaz I. I. tebi svoje srce, ter se tebi
 popolnoma posvetim in trdno skle-
 nem, s tvojo milostjo nič več ne
 grešiti.

(100 dni odpustka vsak dan. Pij VII. 1817.)

Pobožno pozdravljanje presvetega Jezusovega Srca.

(Sv. Bernard.)

O moj Jezus, velikokrat sem že v
 svojo srečo spoznal, kako sladko po-
 čiva, kdor počiva v tvojem Srcu. Za-
 to hočem vse svoje misli, vsa nagnje-
 nja svojega srca potopiti v tvoje Srce,

moj preljubeznivi Zveličar! V tem tempeljnu, v tem šatoru, v tej skrinji nove zaveze te hočem, o Jezus, vedno moliti in klicati tvoje presveto ime ter se radovati s psalmistom: „Našel sem srce, da morem k Bogu zdihovati.“ In našel sem Srce svojega kralja, svojega brata, svojega prijatelja, oh, našel sem najboljše Srce svojega predobrotljivega Jezusa! Ker sem tedaj našel tvoje in svoje Srce, zato hočem vedno moliti k tebi, o Jezus, moj Bog! Le to mi dodeli, da moje ponižne prošnje pridejo v svetišče tvoje in da bodo tam uslišane. Oh, potegni me vsega v svoje Srce ter me v njem očiščuj vedno bolj in bolj vseh madežev mojih in vsak najmanjši madež popolnoma izbriši v meni, da bom v tebi in po tebi, o prečisti, — očiščen, da v tvojem Srcu stanujem vse dni svojega življenja, in da tvojo voljo natanko spoznam in jo izpolnjujem. Amen.

Prošnja za odpuščenje krivic, storjenih presvetemu Jezusovemu Srcu.

O Srce mojega Zveličarja, vredno, da te vsi ljudje molijo! Živo čutim razžaljenje, ki se ti godi v Zakra-

mentu tvoje ljubezni. Presunjen od te žalosti se vržem pred tvoj oltar ter te prosim odpuščenja. O da bi mogel s tem svojim počesčenjem nadomestiti vso tebi storjeno nečast! O da bi mogel s svojimi solzami ali tudi s svojo krvjo oprati vsa oskrunjevanja, vse božje rope, s katerimi se tvoje neskončno veličastvo zaničuje! Kako dobro bi obrnil svoje življenje, ko bi mi bilo pripuščeno, ga za to darovati! Žal mi je, o moj Bog, da sem te kdaj razžalil; odpusti mi vso nezvestobo, vso nehvaležnost, vso nečast, s katero sem se zadolžil pred tvojim previsokim veličastvom. Spomni se bridkosti svojega Srca in nikdar ne pripuščaj, da bi bilo tvoje trpljenje in tvoja smrt brez sadu zame! Razderi moje hudobno srce, daj mi pa srce po svojem Srcu, srce čisto, tebi vdano, zate goreče. In vse svoje življenje si bom prizadeval, da popravim in v svojem srcu obžalujem tebi storjene krivice in božje rope, s tem, da bom obiskaval tvoje cerkve, da bom molil k tvojemu božjemu Srcu, prejemal svete zakramente, in kakor bom mogel množil češčenje tvojega presvetega Srca. Da

ti bo pa to moje počeščenje toliko bolj dopadljivo, ga zedinim s tistim češčenjem, katero ti skazujejo tvoji sveti angeli in tvoja deviška Mati Marija. Usliši te moje želje, o Bog, in naj te v ljubezni do tvojega Srca častim in hvalim jaz, in naj te častijo in hvalijo vsi ljudje na zemlji, na vekomaj. Amen.

*
* *

Litanije Srca Jezusovega glej pri popoldanski službi božji.

M o l i t e v.

O Gospod, ki v tvojem presvetem Srcu tvojo neskončno ljubezen do nas spodobno častimo, prosimo te, da, ki si sam krotek in ponižen, naša srca očistiš vse nesnage greha ter jih sebi prijetne storiš.

Večni, usmiljeni Bog, prosimo te, po Srcu Jezusa, tvojega ljubega Sina, nad katerim imaš vse dopadenje, in po bolečinah, ki jih je to presveto Srce za nas trpelo, dodeli nam zavoljo zadoščenja istega božjega Srca resnično skesano srce in odpuščenje grehov, da te prisrčno ljubimo, do-

kler živimo, potem pa zato večno plačilo dosežemo.

O Bog, ki si presveto Srce Jezusa Kristusa, tvojega Sina, našega Gospoda, svojim vernim tako ljubeznivo storil, dodeli nam milostljivo, da ga tu na zemlji tako častimo in ljubimo, da ž njim in v njem tebe in njega ljubimo tako, da bomo vredni tudi tvoje in njegove ljubezni na vekomaj, po istem Kristusu, Gospodu našem. Amen.

c) Češčenje Kristusovega trpljenja.

Počeščenje Jezusovih peterih ran.

(Sv. Alfonza.)

1. K sveti rani na desni nogi.

Moj Gospod, Jezus Kristus, molim rano na tvoji desni nogi. Zahvalim se ti, da si jo hotel zame trpeti v tako silnih bolečinah in s toliko ljubeznijo. Milujem tvojo bolečino in bolečino tvoje žalostne Matere. Zavoljo zasluženja te svete rane te prosim, dodeli mi odpuščenje mojih grehov, katere iz vsega srca bolj obžalujem kakor vsako drugo hudo, ker sem tebe, svojo neskončno dobroto, ž

njimi razžalil. Žalostna Mati božja, prosi Jezusa zame!

Oče naš ... Češčena Marija ... Čast bodi ...

2. K sveti rani na levi nogi.

Moj Gospod, Jezus Kristus, molim rano na tvoji levi nogi. Zahvalim se ti, da si jo hotel zame trpeti v tako silnih bolečinah in s toliko ljubeznijo. Milujem tvojo bolečino in bolečino tvoje žalostne Matere. Radi zasluženja te svete rane te prosim, dodeli mi moč, vprihodnje nikoli več ne pasti v smrtne grehe, temuč v milosti božji do smrti ostati. Žalostna Mati božja, prosi Jezusa zame!

Oče naš ... Češčena Marija ... Čast bodi ...

3. K sveti rani na levi roki.

Moj Gospod, Jezus Kristus, molim rano na tvoji levi roki. Zahvalim se ti, da si jo hotel zame trpeti v tako silnih bolečinah in s toliko ljubeznijo. Milujem tvojo bolečino in bolečino tvoje žalostne Matere. Radi zasluženja te svete rane te prosim, reši me pekla, katerega sem tolikrat zaslužil, ker bi te v njem več ne mogel

ljubiti. Žalostna Mati božja, prosi Jezusa zame!

Oče naš ... Češčena Marija ... Čast bodi ...

4. K sveti rani na desni roki.

Moj Gospod, Jezus Kristus, molim rano na tvoji desni roki. Zahvalim se ti, da si jo hotel zame trpeti v tako silnih bolečinah in s toliko ljubeznijo. Milujem tvojo bolečino in bolečino tvoje žalostne Matere. Radi zasluženja te svete rane te prosim, dodeli mi nebeško veličastvo, kjer te bom popolnoma in iz vseh svojih moči molil. Žalostna Mati božja, prosi Jezusa zame!

Oče naš ... Češčena Marija ... Čast bodi ...

5. K sveti rani Jezusove strani.

Moj Gospod, Jezus Kristus, molim rano tvoje svete strani. Zahvalim se ti, da si še tudi celo po svoji smrti to razžaljenje pretrpel, ki si ga z največjo ljubeznijo dopustil, ako-ravno ti nobene bolečine napraviti ni moglo. Tudi milujem tvojo žalostno Mater, kateri je bilo takrat njeno srce prebodeno. Radi zasluženja te

Jezus na Oljiski gori od angela
 potrjen,
 Jezus, ki si v smrtni bridkosti
 krvavi pot potil,
 Jezus, od Juda Iškarjota izdan,
 Jezus, z vrvmi in verigami
 zvezan,
 Jezus, od svojih učencev za-
 puščen,
 Jezus, pred Ana in Kajfa po-
 stavljen,
 Jezus, za uho udarjen,
 Jezus, od krivih prič tožen,
 Jezus, smrti vreden spoznan,
 Jezus, v sveti obraz zapljuvan,
 Jezus, ki se ti je sveti obraz s
 prtom zakril,
 Jezus, s pestmi tolčen,
 Jezus, od Petra trikrat zatajen,
 Jezus, kakor hudodelnik Pilatu
 izdan,
 Jezus, od Heroda zaničevan,
 Jezus, v belem oblačilu zasra-
 movan,
 Jezus, manj kakor razbojnik
 Baraba cenjen,
 Jezus, neusmiljeno bičan in raz-
 tepen,
 Jezus, zaničljivo v škrlatast
 plašč oblečen,

usmili se nas!

Jezus, s trnjem kronan,
 Jezus, s trstom po glavi udarjen,
 Jezus, ki so ti Judje „Križaj ga!“
 vpili,
 Jezus, v najsramotnejšo smrt
 obsojen,
 Jezus, s težkim križem obložen,
 Jezus, kakor nedolžno jagnje v
 smrt peljan,
 Jezus, na gori Kalvariji do na-
 gega slečen,
 Jezus, za noge in roke na križ
 pribit,
 Jezus, ki si na križu za sovraž-
 nike molil,
 Jezus, na križu preklinjan,
 Jezus, ki si spokornemu razboj-
 niku sveti raj obljubil,
 Jezus, ki si na križu učenca
 Janeza svoji materi izročil,
 Jezus, od svojega Očeta zapuščen,
 Jezus, z jesihom in žolčem na-
 pajan,
 Jezus, ki si svojo dušo v roke svo-
 jega nebeškega Očeta izročil,
 Jezus, svojemu nebeškemu Očetu
 do smrti pokoren,
 Jezus, s sulico v srce preboden,
 Jezus, s križa snet,
 Jezus, v grob položen,

usmili se nasi!

Bodi nam milostljiv, prizanesi nam,
o Gospod!

Bodi nam milostljiv, usliši nas, o
Gospod!

Vsega hudega,

Vsega greha,

Jeze, sovraštva in vse hude
volje,

Kuge, lakote in vojske,

Vseh dušnih in telesnih nevar-
nosti,

Večne smrti,

Po svojem prečistem spočetju,

Po svojem prečudežnem roj-
stvu,

Po svojem ponižnem obrezova-
nju,

Po svojem krstu in svetem
postu,

Po svojem trudu in bedenju,

Po svojem krvavem bičanju in
kronanju,

Po svoji žeji, solzah in svoji
nagoti,

Po svoji rešnji smrti na križu,

Po svojem častitljivem vstajenju
in vnebohodu,

Po prihodu tolažnika Svetega
Duha,

Na dan sodbe,

reši nas, o Gospodi!

prosimo te, usliši nas!

Mi grešniki,
Da nam prizaneseš,
Da nam odpustiš,
Da nas k pravi pokori pripelješ,
Da milost Sv. Duha v naša srca
vliješ,

Da svojo sveto Cerkev varuješ
in razširjaš,

Da vse stanove v svojem svetem
imenu zbrane ohraniš in po-
množiš,

Da nam pravi mir, ponižnost
in ljubezen podeliš,

Da nas v svoji milosti in sveti
službi stanovitne ohraniš,

Da nas v družbo svojih izvolje-
nih sprejmeš,

Da nas uslišiš,

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe
sveta, — prizanesi nam, o Gospod!

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe
sveta, — usliši nas, o Gospod!

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe
sveta, — usmili se nas, o Gospod!

Kristus, sliši nas!

Kristus, usliši nas!

Gospod, usmili se nas!

Kristus, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Oče naš ... Češčena Marija ...

V. Molimo te, Kristus, in te hvalimo.

O. Ker si s svojim svetim križem svet odrešil.

Molimo!

O Bog, ki si človeški rod, zavoljo greha zavržen, po trpljenju in smrti svojega edinorojenega Sina odrešil; dodeli nam, prosimo te, da, ki spomin njegovega trpljenja na zemlji obhajamo, se tudi njegovega zasluženja v nebesih veselimo. Po istem Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Molimo!

Prosimo te, o Gospod, ozri se milostljivo na to svojo družino, za katero se je naš Gospod, Jezus Kristus, hotel v roke grešnikov dati in na križu umreti. Kateri s teboj v ediniosti Svetega Duha živi in kraljuje, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

d) Češčenje Jezusovega
detinstva.

V. O Bog, pazi na mojo pomoč!
O. Gospod, hiti mi pomagat!
Čast bodi... Oče naš...

Presladko dete Jezus, katero si zavoljo našega odrešenja izišlo iz naročja Očetovega, v deviškem telesu od Svetega Duha spočeto bilo, in kot učlovečena Beseda podobo hlapca nase vzelo, — usmili se nas! Usmili se nas, dete Jezus, usmili se nas! Češčena Marija ...

Presladko dete Jezus, katero si v svoji deviški Materi obiskalo Elizabeto, in svojega predhodnika Janeza Krstnika še pred njegovim rojstvom s Svetim Duhom napolnilo in posvetilo, — usmili se nas! Usmili se nas, dete Jezus, usmili se nas! Češčena Marija ...

Presladko dete Jezus, katero si devet mesecev prebivalo v materinem telesu, ki sta te Devica Marija in Jožef z največjim hrepenenjem pričakovala in za odrešenje sveta Bogu Očetu darovala, — usmili se nas! Usmili se nas, dete Jezus, usmili se nas! Češčena Marija ...

Presladko dete Jezus, ki te je Marija Devica v Betlehemu rodila, v plenice povila, v jaslice položila, ki so te angeli oznanovali in pastirji obiskali — usmili se nas! Usmili se

nas, dete Jezus, usmili se nas! Češčena Marija ...

Naj, Jezus, slava ti doni,
Ki se rodil iz D'vice si,
Z Očetom, z Duhom blaženim,
Na večne čase slavljenim! Amen.

V. Kristus nam je blizo!

O. Pridite, molimo! — Oče naš ...

Presladko dete Jezus, ki si se osmi dan pri obrezovanju dalo raniti, s prečastitljivim imenom „Jezus“ imenovati, ki si tedaj že s svojim imenom in s svojo krvjo naznanilo, da si Odrešenik sveta, — usmili se nas! Usmili se nas, dete Jezus, usmili se nas! Češčena Marija ...

Presladko dete Jezus, ki te je zvezda pokazala trem kraljem, kateri so te v naročju tvoje Matere molili in ti prinesli skrivnostne darove: zlata, kadila in mire, — usmili se nas! Usmili se nas, dete Jezus, usmili se nas! Češčena Marija ...

Presladko dete Jezus, ki te je tvoja deviška Mati v tempelju darovala, Simeon v svoje naročje vzel, in prerokinja Ana Izraelu oznanovala, — usmili se nas! Usmili se nas, dete Jezus, usmili se nas! Češčena Marija ...

Presladko dete Jezus, ki ti je hudobni Herod po življenju stregel, ki si se s sv. Jožefom in s svojo Materjo v Egipt umaknilo, grozoviti smrti ušlo, in po slavnem spričevanju nedolžnih otročičev-mučenikov poveljčano bilo, — usmili se nas! Usmili se nas, dete Jezus, usmili se nas! Češčena Marija ...

Naj, Jezus, slava ti doni,
Ki se rodil iz D'vice si,
Z Očetom, z Duhom blaženim,
Na večne čase slavljenim! Amen.

V. Kristus nam je blizo!

O. Pridite, molimo! — Oče naš ...

Presladko dete Jezus, katero si s svojo presveto Materjo Marijo in s svetim očakom Jožefom do Herodove smrti prebivalo v Egiptu, — usmili se nas! Usmili se nas, dete Jezus, usmili se nas. Češčena Marija ...

Presladko dete Jezus, katero si se s svojimi starši iz Egipta vrnilo v izraelsko deželo, na potu veliko prestalo, in se podalo v mesto Nazaret, — usmili se nas! Usmili se nas, dete Jezus, usmili se nas! Češčena Marija ...

Presladko dete Jezus, katero si v Nazaretu v sveti hiši podložno bilo svojim

staršem, presveto ondi živelo, in od pomanjkanja in trpljenja stiskano rastlo v modrosti, v starosti in v milosti — usmili se nas! Usmili se nas, dete Jezus, usmili se nas! Češčena Marija ...

Presladko dete Jezus, ki so te dvanajstletnega mladeniča starši v Jeruzalem peljali, ondi z žalostjo te iskali, in tretji dan z veseljem med učeniki našli, — usmili se nas! Usmili se nas, dete Jezus, usmili se nas! Češčena Marija ...

Naj, Jezus, slava ti doni,
Ki se rodil iz D'vice si,
Z Očetom, z Duhom blaženim,
Na večne čase slavljenim! Amen.

V. Beseda je meso postala. (O Božiču in v osmini pristavi: Aleluja.)

O. In med nami prebivala. (O Božiču in v osmini pristavi: Aleluja.)

Na praznik sv. Treh kraljev in v osmini:

V. Kristus se nam je razodel.
Aleluja.

O. Pridite, molimo! Aleluja.

M o l i m o !

Vsemogočni večni Bog, Gospod nebes in zemlje, kateri se razodevaš malim, prosimo, dodeli nam, ki pre-

svete skrivnosti detinstva tvojega Sina s spodobnim češčenjem obhajamo in z vrednim prizadevanjem posnemamo, da v nebeško kraljestvo, katero je malim obljubljeno, priti moremo; po istem Gospodu našem Jezusu Kristusu, Sinu tvojem, ki s teboj živi in kraljuje v edinosti Svetega Duha, Bog vekomaj. Amen.

(300 dni odpustka enkrat na dan; popolnoma odpustek z navadnimi pogoji 25. dan vsakega meseca, če se ta dan obišče cerkev, v kateri se obhaja pobožnost svetega detinstva. Pij VII., 23. novembra 1819.)

Molitev v čast Jezusovih jaslic.

Molim te, učlovečena Beseda, pravi Sin božji od vekomaj, in pravi Sin Device Marije v izpolnjenem času! Ko pa molim tvojo božjo osebo in tvojo ž njo sklenjeno človeško naturo, si ne morem kaj, da bi ne častil tudi revnih jaslic, v katerih si kot dete počival in katere so bile tedaj prvi sedež tvoje ljubezni. Naj poklekнем pred te jaslice, preprost kakor pastirji, poln žive vere, kakor sv. Jožef, ljubezni goreč kakor presveta Devica Marija. Klečé naj častim ta predragi spominek našega odrešenja

v tistem duhu zatajevanja, uboštvu in ponižnosti, s katerim si si ti, kralj nebes in zemlje, izvolil jaslice in vanje položil svoje nežne ude. Blagovolil si, o Gospod, kot dete počivati v jaslicah; o blagovoli tudi v moje srce vliti eno kapljico tistega neizrekljivega veselja, ki so ga občutili oni, kateri so videli tebe, preljubeznivo dete, in čudeže, ki so se zgodili pri tvojem rojstvu. Po teh čudežih te prosim in zarotim, dodeli vsem ljudem dobro voljo in svoj sveti mir, ter v imenu vsega človeštva izkaži vso čast in slavo Bogu Očetu in Svetemu Duhu, kateri s teboj živi in kraljuje, en Bog vekomaj. Amen.

(100 dni odpustka enkrat na dan. Pij IX. 1. oktobra 1861.)

8. Pobožnost k Bogu Svetemu Duhu.

Sedem prošenj za sedmere darove Svetega Duha.

Pridi, o Duh modrosti, in pouči mi srce, da imam vedno pred očmi svoj cilj in konec, in da vse, kar

delam, iz čistega namena storim. Daj mi, da pozemeljske reči le toliko cenim in toliko iščem, kar in kolikor so mi za dušo potrebne, in da si ohranim to časno življenje. Nebeške darove pa naj vedno bolj spoznavam, vedno više cenim. Kaži mi tudi pot, po kateri bom te nebeške darove gotovo našel in dosegel. Amen. — Oče naš...

Pridi, o Duh umnosti, razsvetli mojo dušo, da skrivnosti svete vere prav spoznam, jih hvaležno in ljubeznivo sprejemem, in tako v tvojem razsvetljenju zagledam večno luč in pridem k popolnemu spoznanju tebe, Očeta in Sina. Amen. — Oče naš...

Pridi, o Duh sveta, stoj mi na strani v vsem dejanju tega nestanovitnega življenja. Nagni moje srce k vsemu dobremu, odvrni ga od vsega hudega, vodi me v vseh dvomljivih primerljajih, da po pravem potu tvojih zapovedi dosežem zaželeni namen — večno zveličanje. Amen. — Oče naš...

Pridi, o Duh moči, daj moč mojemu srcu; zdrži me trdnega v vseh zmotnjavah in nasprotnostih. Daj mi srčnost in moč zoper vse hudobne

napade mojih sovražnikov, da me nikdar ne zapeljejo, da bi zapustil tebe, o najvišja dobrota. Amen. — Oče naš...

Pridi, o Duh učenosti, vôdi mojo radovednost, da nikoli ne želim ne vedeti, ne znati, kar bi mi bilo škodljivo ali nekoristno. Daj mi živo spoznati vso ničemurnost tega sveta. Daj mi vnemo, da dolžnosti svoje vere in svojega stanu vedno bolj spoznavam in natanko izpolnjujem; uči me pa tudi, kako naj jih tebi dopadljivo izpolnjujem. Amen. Oče naš...

Pridi, o Duh pobožnosti, vnemi moje srce k pravi pobožnosti in k sveti ljubezni do tebe mojega Boga in Gospoda, da v vseh svojih dejanjih le tebe iščem in te v pravi ljubezni tudi najdem. Amen. — Oče naš...

Pridi, o Duh strahu božjega, presuni mi srce s svojim zveličanskim strahom, da imam vedno tebe svojega Boga in Gospoda pred očmi, in da se vsega skrbno ogibljem, kar bi ne dopadlo prečistim očem tvojega božjega veličastva. Amen. — Oče naš...

Litanije v čast Svetega Duha.

Gospod, usmili se nas!

Kristus, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Sveti Duh, ki iz Očeta in Sina
izhajaš,

Duh resnice in modrosti,

Duh umnosti in sveta,

Duh moči in učenosti,

Duh pobožnosti,

Duh strahu božjega,

Duh vere, upanja in ljubezni,

Duh veselja in miru,

Duh pohlevnosti in krotkosti,

Duh čistosti in ponižnosti,

Duh življenja in zveličanja,

Duh vseh čednosti,

Duh, posvečevavec duš,

Duh božjih otrok,

Duh milosti in usmiljenja,

Duh, delivec nebeških darov,

Duh, učenik in vladar katoliške

Cerkve,

Duh, preiskovalec ledja in osrčja,

Duh, tolažnik žalostnih in sti-

skanih,

Duh, krona vseh popolnih,

Duh, veselje angelov,

Duh, razsvetljevavec očakov,

usmili se nas!

Duh, navdihovavec prerokov,
 Duh, besednik in modrost apo-
 stolov,

Duh, zmaga spričevavcev,
 Duh, učenik spoznavavcev,
 Duh, čistost vseh svetnikov,

Bodi nam milostljiv, — prizanesi
 nam, o Sveti Duh!

Bodi nam milostljiv, — usliši nas,
 o Sveti Duh!

Duha zmotnjave,

Duha nečistosti,

Duha preklinjevanja,

Trdovratnosti in obupnosti,

Predrznega zaupanja v milost
 božjo,

Nevoščljivosti zavoljo bližnjemu
 podeljene milosti božje,

Ustavljanja spoznani resnici,

Nespokornosti do konca,

Hudobnega duha,

Večnega pogubljenja,

S svojim večnim izhajanjem iz
 Očeta in Sina,

S svojim nevidnim maziljenjem,

S polnostjo milosti, s katero si
 Devico Marijo obsenčil,

S svojo sveto prikaznijo pri
 Kristusovem krstu,

usmili se nas!

reši nas, Sveti Duh!

S svojim milostipolnim priho-	} reši nas, Sveti Duh!
dom čez apostole,	
S svojo neskončno dobroto, s	}
katero Cerkev božjo vladaš,	
Sodnji dan,	}
Mi grešniki,	
Da nam prizanašaš,	} prosimo te, usliši nas!
Da v duhu hodimo in poželenja	
mesa ne doprinašamo,	}
Da te nikoli ne žalimo,	
Da vse cerkvene stanove po-	}
svečuješ in v sveti veri ohraniš,	
Da vsemu krščanskemu ljudstvu	}
mir in edinost daš,	
Da nas vse k pravi pokori pri-	}
pelješ,	
Da nam novega duha in čisto	}
srce ustvariš,	
Da nas uslišiš,	}
Sveti Duh božji,	
Jagnje božje, ki odjemlješ grehe	
sveta, vlij v nas Svetega Duha!	
Jagnje božje, ki odjemlješ grehe	
sveta, pošlji nam obljubljenega Oče-	
tovega Duha!	
Jagnje božje, ki odjemlješ grehe	
sveta, daj nam dobrega Duha!	
Gospod, usmili se nas!	
Kristus, usmili se nas!	
Gospod, usmili se nas!	

Oče naš

V. Čisto srce mi ustvari, o Bog!

O. In ponovi v moji duši pravega Duha!

V. Ne zavrzi me izpred svojega obličja!

O. In svojega Duha mi ne odvzemi!

V. Daj mi spet veselje svojega zveličanja!

O. In okrepčaj me s kraljevim Duhom!

V. Gospod, usliši mojo molitev!

O. In moje klicanje naj pride k tebi!

M o l i m o .

O Sveti Duh, Duh Gospodov, prosimo te, pridi ljubeznivo s svojim razsvetljenjem in tolažilom v nas; razsvetli naš um, in naša tebi posvečena srca posveti v svoj tempelj! O Sveti Duh, pridi in prinesi nam blagoslov božji in mir Jezusov! Tolaži nas in vse stiskane, osrčuj in okrepčuj slabe, uči in podpiraj omahujoče, pretresi grešnike, ogrej njih mrzla srca k pokori, ter jim obudi ljubezen in otroško zaupanje v tvojo milost, da te vsi ljudje v veselju in

v ljubezni hvaležno častijo in molijo, tebe in Očeta in Sina, Gospoda našega, kot troedinega Boga, od vekomaj do vekomaj.

O Bog, ki srca vernih z razsvetljenjem Svetega Duha učiš; dodeli, da v istem Duhu spoznamo to, kar je prav, in se njegovega tolažila vedno veselimo. Po našem Gospodu Jezusu Kristusu, ki s teboj živi in kraljuje v edinosti istega Svetega Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

9. Češčenje Marije Device.

a) Češčenje presvetega Marijinega Srca.

Molitev k presvetemu Marijinemu Srcu.

O Srce Marije, božje Matere in naše Matere! O najljubeznivejše Srce, dopadenje presvete Trojice, vredno, da te angeli in ljudje čez vse častijo! O sveto Srce, Jezusovemu Srcu najbolj podobno! O ljubezni polno, nam revam tako mило Srce, otajaj vendar tudi naša ledena srca in stori jih podobne Jezusovemu božjemu Srcu;

dodeli jim ljubezen do čednosti in do tiste ljubezni, s katero si bilo ti vedno vneto. Varuj sveto Cerkev, brani jo, bodi ji pribežališče zoper napade njenih sovražnikov. Pelji nas k Jezusu; dodeli nam milosti, k zveličanju potrebne! Bodi nam tolažilo v bridkostih, podpora v izkušnjavah, pribežališče v preganjanju, varstvo v nevarnostih, zlasti pa ob naši smrtni uri, v tistem zadnjem boju, ko bo satan vse svoje moči zoper nas napenjal, da bi pogubil našo dušo. V tistem strašnem trenutku, ko bo šlo za vso dolgo večnost, takrat, o premila Devica, izkaži nam vso ljubezen in moč svojega materinega Srca; takrat nam pokaži, koliko premoreš pri Jezusu, in odpri nam po svoji nezapopadljivi milosti svoje presveto Srce, da bomo Jezusa v hiši izvoljenih častili in hvalili na vekomaj. Amen.

Bodi božje Srce Jezusovo, in neomadeževano Srce Marijino vedno bolj spoznano, hvaljeno in češčeno, ljubljeno in poveljučano zdaj in vselej in povsod na vesoljnem svetu. Amen.

(Pij VII. je leta 1816. podelil 60 dni odpustka za to pobožno molitev.)

Molitev k neomadeževanemu Marijlnemu Srcu.

(Sv. Viljelma.)

O sveta Marija, Mati mojega Boga, k tebi pribežim in te prosim, da mene in vseh ubogih grešnikov ne zavržeš, zaradi dobrote svojega neomadeževanega Srca, ker te vesoljna Cerkev imenuje in slavi Mater milosti božje! Ti si tista, katero mili Bog vselej usliši, ker si mu toliko draga zaradi svojega nedolžnega Srca. Saj svojega usmiljenja še nikomur nisi odrekla. Pa tudi božja neskončna milost ni zavrgla še nobenega spokornika, ko bi še tolike grehe imel, ki se je k tebi zatekel, se tebi priporočal. Te mar vsa sveta Cerkev po krivici imenuje priprošnjico in pribežališče ubogih? Bi bilo mogoče, da bi ti moji grehi branili, izkazovati in opravljati delo svojega usmiljenja, po katerem si priprošnjica, srednica miru in edino upanje in pribežališče vseh v greh nesrečno zakopanih? Bi bilo mogoče, da bi Mati božja, ki je rodila studenec vsega usmiljenja, svojo milost odrekla ubogemu grešniku, ki se k njej zateče? Saj je, o Marija, tvoje delo, da delaš mir med Bogom

in ljudmi. Naj te torej nagne tvoje veliko usmiljenje, ki je večje kakor vsi moji grehi, naj te nagne, da v dobroti svojega neomadeževanega Srca pri Bogu prosiš zame in za vse grešnike, da izkaže meni in vsem grešnikom svojo milost! O blagor nam, ako bomo mi in vsi grešniki izpreobrnjeni v spokornike in opravičeni Bogu služili, tebe pa, o sveta Marija, hvalili za to nam od Jezusa izprošeno milost! Amen.

„S p o m n i s e“

(sv. Bernarda).

Spomni se, o premila Devica Marija, — da še nikdar ni bilo slišati, da bi bila ti koga zapustila, ki je pod tvoje varstvo pribežal, — tebe pomoči prosil in se tvoji priprošnji priporočal.

S tem zaupanjem navdan hitim k tebi, o devic Devica in Mati; — k tebi pridem, in pred teboj vzdihujoč grešnik stojim; — nikar ne zavrzi, o Mati Besede, mojih besed, temveč milostno me poslušaj in usliši. Amen.

(300 dni odpustka vsakikrat. — Pij XI. 11. decembra 1846.)

Pozdravljenje Marije Device.

(Posebno pred podobo Marijino.)

Kolikor je kapljic v morju, zvezd na nebu, zveličanih duhov v nebesih; kolikor je listja na drevju, trave na tleh, drobcev v zraku, pičic na obnebju, kolikor je iskric v ognju, peska na zemlji, vseh stvari posebej, kolikorkrat je le mogoče, tolikokrat te iz globočine srca pozdravim, o najimenitnejša, o najčastitljivejša, o najslajša, o najlepša, o najvrednejša, o najslavnejša božja Mati in nebes kraljica, moja Gospa, Devica Marija! Pozdravljam te pa zedinjen z ljubeznijo in po Srcu najljubeznejšega Sina tvojega Jezusa, in vseh, ki te ljubijo, se ti priporočim, ter se ti kot tvojega otroka, in — ah, da bi vreden bil — kot tvojo lastnino izročim. Prosim te, sprejmi me v svoje varstvo, in izprosi mi pri Bogu, da sem za Bogom ves tvoj, in ti vsa moja Gospa, moje veselje, moja Pomočnica, moja sladka Mati, moja naj-srečnejša krona in čast. Amen.

Litanije v čast presvetega Marijinega Srca.

Gospod, usmili se nas!

Kristus, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kristus, sliši nas!

Kristus, usliši nas!

Bog Oče nebeški, — usmili se nas!

Bog Sin, Odrešenik sveta, — usmili se nas!

Bog Sveti Duh, — usmili se nas!

Sveta Trojica, en sam Bog, — usmili se nas!

Sveto Marijino Srce,

Srce Marijino, brez madeža spo-
četo,

Srce Marijino, milosti polno,

Srce Marijino, blaženo med
vsemi srci,

Srce Marijino, za Srcem Jezu-
sovim najčistejše,

Srce Marijino, tempelj presvete
Trojice,

Srce Marijino, sedež modrosti,

Srce Marijino, podoba pravice,

Srce Marijino, stol usmiljenja,

Srce Marijino, zapopadek vse
svetosti,

prosi za nas!

Srce Marijino, skrinja miru in
sprave,

Srce Marijino, vrata nebeška,

Srce Marijino častitljivo,

Srce Marijino mogočno,

Srce Marijino usmiljeno,

Srce Marijino verno,

Srce Marijino hvale vredno,

Srce Marijino ljubeznivo,

Srce Marijino krotko,

Srce Marijino ponižno,

Srce Marijino potrpežljivo,

Srce Marijino za nas z boleči-
nami prebodeno,

Srce Marijino, luč zmotenih,

Srce Marijino, pribežališče greš-
nikov,

Srce Marijino, moč pravičnih,

Srce Marijino, tolažba žalostnih,

Srce Marijino, moč v skušnjavi,

Srce Marijino, upanje umirajočih,

Srce Marijino, pomoč v vseh
naših nadlogah,

Srce Marijino, zastava obljub

Kristusovih,

Srce Marijino, popolnoma žgavni

dar božje ljubezni,

Srce Marijino, veselje vseh src,

Srce Marijino, s častjo v nebe-

sih kronano,

prosi za nas!

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta, — prizanesi nam, o Jezus!

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta, — usliši nas, o Jezus!

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta, — usmili se nas, o Jezus!

Kristus, sliši nas!

Kristus, usliši nas!

Oče naš ... Češčena Marija ...

V. Prosi za nas, sveto Marijino Srce!

O. Da bomo vredni te srčno ljubiti.

M o l i m o !

O Bog, kateri si Srce prečiste Device Marije z najgorečnejšo ljubeznijo užgal, z vso milostjo napolnil in z najlepšimi čednostmi ozaljšal, da je tvoj edinorojeni Sin, naš Gospod Jezus Kristus, z največjim dopadenjem v njem prebival, dodeli meni in vsem, kateri to prelepo in prečisto Srce častijo, da se tudi naša srca od te ljubezni do tebe užgejo ter zadobijo nekoliko tistih obilnih milosti in lepih čednosti, s katerimi si obdaril Srce naše preljubeznive Matere Marije; da ne pridemo brez čednosti in dobrih del pred tvoje

obličje, temuč da bomo kot tvoji zvesti otroci sprejeti v tvoje kraljestvo, kjer te bomo z Marijo, tvojo presveto Materjo, in z vsemi svetniki častili in hvalili vekomaj. Amen.

Zdihljaj k Marijinemu Srcu.

Tvoje Srce, o Marija, odpri se!
 Tvoja moč, varuj me!
 Tvoja ponižnost, ponižuj me!
 Tvoje uboštvo, obogati me!
 Tvoja potrpežljivost, prenašaj me!
 Tvoja pokorščina, podvrzi me!
 Tvoja nedolžnost, spremeni me!
 Tvoja ljubezen, vnemaj me!
 Tvoja milost, obdajaj me!
 Tvoja ljubeznivost, zamakni me!
 Tvoja lepota, navduši me!
 Tvoje nagnjenje, gospodari me!
 Tvoje solze, omečite me!
 Tvoje trpljenje, presuni me!
 Tvoje bolečine, ranite me!
 Tvoja veselja, osrečujte me!
 O Devica Marija, usliši me!
 V svoje sladko Srce zapri me!
 V življenju in v smrti varuj me!
 Da zmeraj bolj ljubim te!
 Tukaj zdaj in tam na vekomaj!
 Amen.

b) Sveti rožni venec.

Nauk.

Sveti rožni venec, kakor je zdaj v navadi, ima začetnika sv. Dominika, kateremu je sama Devica rekla: Vpelji rožni venec; kajti pomoček bo zoper mnogotero zlo. In papež Gregorij XVI. pravi: Rožni venec je najbolj čudoviti pomoček za pokončanje greha, za pridobljenje izgubljene milosti in za češčenje Boga.

Moli ga rad tudi ti, zlasti ob sobotah in Marijinih godovih. Če mogoče, preskrbi si rožni venec, ki je blagoslovljen z odpustki sv. Brigite ali sv. Dominika. Ako na tak rožni venec moliš, zadobiš pri vsaki jagodi 100 dni odpustka. Če jih več skupaj moli, je zadosti, da ima eden izmed njih tak blagoslovljen rožni venec. (Leon X. 1515., Klemen VI. 1714. in Benedikt XIV. 15. januarja 1743.)

Rožni venec ima tri dele: veselega, žalostnega in častitljivega! Moli se navadno: veseli del od Adventa do posta; potem žalostni del do Velike noči; in odslej do Adventa častitljivi del. Najpogosteje vendar kristjani molijo žalostni del, zlasti ob petkih, pri daritvi svete maše in prejemanju svetih zakramentov.

I. Veseli del,

ki se moli zlasti od Adventa do posta.

Vera, očenaš, trikrat češčenamarija s prošnjami:

1. ki nam poživi vero.
2. ki nam utrdi upanje.
3. ki nam užgi ljubezen.¹

Oče naš... desetkrat Češčena Marija... s premišljevanjem skrivnosti, Čast bodi...

Skrivnosti:

1. ki si ga Devica od Svetega Duha spočela.
2. ki si ga Devica v obiskanju Elizabete nosila.
3. ki si ga Devica rodila.
4. ki si ga Devica v templju darovala.
5. ki si ga Devica v templju našla.

II. Žalostni del,

ki se moli zlasti v postu.

- Prošnje: 1. ki nam utrdi spomin.
2. ki nam razsvetli pamet.
 3. ki nam omeči voljo.

Skrivnosti:

6. ki je za nas krvavi pot potil.
7. ki je za nas bičan bil.

¹ Te prošnje se lahko ponavljajo pred vsakim delom rožnega venca. Za žalostni in častitljivi del so pri nas v navadi posebne prošnje, ki se pa izpuščajo, kadar se molijo vsi trije deli skupaj. Odpustkov smo deležni tudi brez teh prošenj.

8. ki je za nas s trnjem kronan bil.
9. ki je za nas težki križ nesel.
10. ki je za nas križan bil.

III. Častitljivi del,

ki se moli zlasti od Velike noči do Adventa.

- Prošnje:
1. ki nam vodi naše misli.
 2. ki nam vodi naše besede.
 3. ki nam vodi naše dejanje.

Skrivnosti:

11. ki je od mrtvih vstal.
12. ki je v nebesa šel.
13. ki je Svetega Duha poslal.
14. ki je tebe, Devica, v nebesa vzel.
15. ki je tebe, Devica, v nebesih kronal.

(Za vsakim delom pristavljati Oče naš ... in desetkrat Češčena Marija... s prošnjo: ki se naj usmili vernih duš v vicah — za odpustke ni potrebno; za duše v vicah se lahko daruje ves rožni venec.)

Frančiškanski rožni venec.¹

(Vsakikrat popolni odpustek.)

Vera, očenaš, trikrat češčena-marija s pristavki:

1. ki nam poživi vero.
2. ki nam utrdi upanje.
3. ki nam užgi ljubezen.

¹ Rituale Rom. Seraf.

Skrivnosti:

1. katerega si, Devica brezmadežna, z veseljem od Svetega Duha spočela.
2. katerega si, Devica brezmadežna, z veseljem k Elizabeti nosila.
3. katerega si, Devica brezmadežna, z veseljem rodila.
4. katerega si, Devica brezmadežna, z veseljem dala trem modrim moliti.
5. katerega si, Devica brezmadežna, z veseljem v tempelju našla.
6. katerega si, Devica brezmadežna, z veseljem prva od mrtvih vstalega videla.
7. kateri te je, Devica brezmadežna, z veseljem v nebesa vzel, in za Kraljico nebes in zemlje kronal.

Slednjič:

Oče naš ... trikrat Češčena Marija ... Čast bodi ...

Rožni venček

v čast Marije čistega spočetja.

Razlaga: Ta venček ima tri očenaše, trikrat Čast bodi ... in dvanajst češčenamarij.

Moli se tako:

Prva vrstica: Češčno bodi sveto in neomadeževano spočetje blažene Device Marije.

1 Oče naš ... 4 Češčena Marija ...
1 Čast bodi ...

Druga in tretja vrstica: ravnotako kakor prva.

O p o m b a: 300 dni odpustka za vsakokrat. Popolni odpustek pa za celi mesec, če se vredno izpoveš, sveto obhajilo prejmeš in moliš v namen svetega očeta. — 100 dni odpustka zadobiš, kolikorkrat svetinjo čistega spočetja Marije Device pobožno poljubiš in zraven rečeš: O Marija, brez madeža spočeta, prosi za nas, ki k tebi pribežimo! (Pij IX. 22. junija 1855.)

Mali rožni venec

naše ljube Gospe presvetega Srca.

Žalostne dogodbe so obudile mnogim za Marijino čast gorečim osebam lepo in modro misel, in mi jo veseli razširjamo, ker bo rodila sad. Ta misel se prav lahko izpolni in je v tem, da naši ljubi Gospe presvetega Srca pogosto darujemo venec zdihljajev, to je mali rožni venec, s katerim moremo dobiti v malih trenutkih 3700 dni, to je več kot 10 let odpustkov. Ta mali rožni venec obstoji iz 33 jagod s tremi oddelki, kateri se ločijo s tremi debelejšimi jagodami; spominjaj se z globokim spoštovanjem triintridesetih let, v katerih je Marija posebno tukaj na zemlji kraljevala čez presveto Srce svojega božjega Sina, ki ji je bil pokoren.

Moli se tako-le:

Pri svetinji naše ljube Gospe presvetega Srca se reče:

„Povsod bodi ljubljeno, presveto Jezusovo Srce!“

Pri treh debelih jagodah se zdihne:

„Presveto Srce Jezusovo, usmili se nas!“

Pri drugih jagodah se reče:

„Naša ljuba Gospa presvetega Srca, prosi za nas!“

(Za vsak zdihljaj je podeljenih 100 dni odpustkov.)

c) Češčenje žalostne Matere božje.

Popolni odpustek en dan v letu, katerega si vsak sam izvoli, dobi tisti, kateri dotični dan eno uro premišljuje žalost Matere božje in vredno prejme svete zakramente. Klemen XII. 4. februarja 1736.

Mesec september je posvečen češčenju žalostne Matere božje. Kdor v tem mesecu vsak dan s pobožnimi vajami, primernimi molitvami itd. časti prežalostno Devico, ima vsak dan meseca 300 dni odpustka, enkrat pa popolni odpustek pod navadnimi pogoji. (Leon XIII. 27. januarja 1888.) — Knjiga, ka-

tere se hoče v ta namen posluževati, mora biti od cerkvene oblasti potrjena. Pij IX. 3. aprila 1857 in 26. novembra 1876.

Prošnje do prežalostnega Marijinega Srca.

V. O Bog, pazi na mojo pomoč!
O. Gospod, hiti mi pomagat!

O prežalostna Mati Marija! Z najprisrčnejšim sočutjem se spominjam tiste žalosti, ki jo je občutilo tvoje nežno srce pri prerokovanju svetega starčka Simeona. O preljuba Mati, po tem tvojem prežalostnem srcu prosim te, zadobi mi čednost svete ponižnosti in dar svetega strahu božjega. Češčena Marija ...

O prežalostna Mati Marija! Z najprisrčnejšim sočutjem se spominjam tistega strahu, ki ga je občutilo tvoje rahlo čuteče srce takrat, ko si v Egipt bežala in ondi prebivala. O preljuba Mati, po tem tvojem prestrašenem srcu te prosim, zadobi mi čednost svete radodarnosti, zlasti do ubogih, in dar pobožnosti. Češčena Marija ...

O prežalostna Mati Marija! Z najprisrčnejšim sočutjem se spominjam tistih skrbi, ki jih je občutilo tvoje

tako skrbno srce takrat, ko si izgubila svojega ljubega Jezusa. O preljuba Mati, po tem tvojem skrbnem srcu te prosim, zadobi mi čednost svete čistosti in dar učenosti. Češčena Marija ...

O prežalostna Mati Marija! Z najprisrčnejšim sočutjem se spominjam tiste bridkosti, ki jo je občutilo tvoje materino srce takrat, ko si srečala Jezusa s težkim križem obloženega. O preljuba Mati, po tem tvojem ljubezni polnem, od bolečin razmesarjenem srcu te prosim, zadobi mi čednost svete potrpežljivosti in dar moči. Češčena Marija ...

O prežalostna Mati Marija! Z najprisrčnejšim sočutjem se spominjam mučeništva, ki ga je pretrpelo tvoje pogumno srce takrat, ko si bila pričujoča pri smrtnem boju Jezusovem. O preljuba Mati! po tem tvojem mučenem srcu te prosim, zadobi mi čednost svete zmernosti in dar sveta. Češčena Marija ...

O prežalostna Mati Marija! Z najprisrčnejšim sočutjem se spominjam tiste rane, ki se je naredila tudi tvojemu usmiljenemu srcu takrat, ko so s sulico prebodli Jezusovo stran

in njegovo ljubezni polno Srce. O preljuba Mati! po tem tvojem prebodenem srcu te prosim, zadobi mi čednost bratovske ljubezni in dar umnosti. Češčena Marija...

O prežalostna Mati Marija! Z najprisrčnejšim sočutjem se spominjam bolečine, katero je pretrpelo tvoje ljubeče srce takrat, ko so Jezusa v grob položili. O preljuba Mati! po tem tvojem svetem, z največjo tugo napolnjenem srcu te prosim, zadobi mi čednost svete gorečnosti in dar modrosti. Češčena Marija...

V. Prosi za nas, Devica prežalostna!

O. Da postanemo vredni obljub Kristusovih.

M o l i m o.

Prosimo te, Gospod Jezus Kristus! naj zdaj in v naši smrtni uri pri tvojem usmiljenju prosi za nas tvoja Mati, preblažena Devica Marija, katere presveto dušo je o tvojem trpljenju meč bolečin presunil. Po tebi Jezusu Kristusu, Odrešeniku sveta, kateri z Očetom in Svetim Duhom živiš in kraljuješ vekomaj. Amen.

300 dni odpustka vsakikrat. Pij VII. 14. januarja 1815.

Venec v čast sedem žalosti Matere božje.

(S premišljevanjem.)

Da se zadobijo odpustki tega venca, je treba imeti nalašč za to narejen in blagoslovljen molek. Blagosloviti ga smejo mašniki iz reda Servitov, pa tudi drugi mašniki, kateri imajo to posebno pravico od papeža ali od višjih imenovanega reda.

O moj edini in ljubeznivi Gospod! Poglej me vsega osramočenega pred tvojim svetim obličjem v premišljevanju mnogih in velikih krivic, katere sem ti storil. Prosim te, odpusti mi vsa ta razžaljenja, ker jih iz srca, iz čiste ljubezni do tebe obžalujem in zavoljo tvoje neskončne popolnosti čez vse zaničujem in zavrzem. Kakor želim, da bi bil rajši tisočkrat umrl, kakor da sem tebe razžalil: tako tudi trdno sklenem, rajši tisočkrat življenje izgubiti, kakor tebe še katerikrat razžaliti. O moj križani Jezus! resnično voljo imam, kakor hitro bo mogoče svojo dušo s tvojo drago Krvjo očistiti v zakramentu svete pokore. — Medtem pa prosim tebe, preusmiljena Devica, mati milosti in pribežališče grešnikov! zadobi mi po moči svojih pre-

bridkih bolečin odpuščenje grehov, po katerem tolikanj hrepenim. Ob enem molim na papežev namen, da bi postal deležen svetih odpustkov, ki so podeljeni na tvoj rožni venec, in upam, da bom tako dosegel odpuščenje (časnih) kazni, ki sem jih zaslužil s svojimi grehi.

S tem zaupanjem v srcu premišljujem prvo bolečino, katero je občutila preblazena Devica in Mati božja takrat, ko je v tempeljnu svojega edinorojenega Sina Jezusa presrečnemu starčku Simeonu v naročje položila in iz njegovih ust slišala besede: „Ta (otrok) ti bo meč bolečin, kateri bo presunil tvojo dušo,“ s katerimi besedami je bilo naznanjeno trpljenje in smrt njenega Sina Jezusa. Oče naš ... (enkrat), Češčena Marija ... (sedemkrat).

Drugo bolečino je občutila preblazena Devica takrat, ko je morala bežati v Egipt, da bi se umaknila preganjanju brezbožnega Heroda, ki je hotel njenega ljubega Sina umoriti. Oče naš ... (enkrat), Češčena Marija ... (sedemkrat).

Tretjo bolečino je občutila preblazena Devica takrat, ko je šla o

velikonočnih praznikov s svojim ženinom, sv. Jožefom, in s svojim ljubim Sinom Jezusom v Jeruzalem, vračajoč se v svojo domačijo pa svojega edinega ljubljence pogrešala in tri dni to izgubo objokovala. Oče naš ... (enkrat), Češčena Marija ... (sedemkrat).

Četrto bolečino je občutila preblazena Devica takrat, ko je srečala svojega preljubeznivega Sina Jezusa, ko je, s težkim križem na svojih nežnih ramah, šel na goro Kalvarijo, da bi bil tam križan za naše zveličanje. Oče naš ... (enkrat), Češčena Marija ... (sedemkrat).

Peto bolečino je občutila preblazena Devica takrat, ko je videla, kako je bil njen Sin Jezus povišan na trdem lesu svetega križa, kako je na vseh straneh kri tekla iz njegovega presvetega telesa, in kako je čez tri ure po hudi smrtni bridkosti umrl. Oče naš ... (enkrat), Češčena Marija ... (sedemkrat).

Šesto bolečino je občutila preblazena Devica takrat, ko so njenemu ljubljenu Sinu s sulico stran prebodli, ga s križa sneli in v njeno najčistejše naročje položili. Oče

naš ... (enkrat), Češčena Marija ... (sedemkrat).

Sedmo in zadnjo bolečino je občutila preblazena Devica Marija, naša Gospa, posebna besednica svojih služabnikov in vseh ubogih grešnikov, takrat, ko je videla presveto telo njenega Sina Jezusa v grob položiti. Oče naš... (enkrat), Češčena Marija ... (sedemkrat).

Zdaj se moli še trikrat Češčena Marija... na čast svetim solzam, katere je Marija prelivala v svojih bolečinah, da bi Bog dodelil milost resničnega kesanja in svetih odpustkov. Potem:

V. Prosi za nas, o prežalostna Devica!

O. Da postanemo vredni obljub Kristusovih.

M o l í m o.

Prosimo te, Gospod Jezus Kristus! naj zdaj in v uri naše smrti pri tvojem usmiljenju prosi za nas tvoja Mati, preblazena Devica Marija, katere presveto dušo je o tvojem trpljenju meč bolečin presunil. Po tebi Jezusu Kristusu, Odrešeniku sveta, ki z Očetom in Svetim Duhom živiš in kraljuješ vekomaj. Amen.

Deset let odpustka, kolikorkrat se po vredno prejetih svetih zakramentih Jezusu,

Mariji ali kakemu svetniku na čast kako dobro dobro delo opravlja, ako se molek pri sebi nosi in pogostoma ta rožni venec moli. 200 let odpustka, ako se po vredni spovedi ta rožni venec in nekoliko na papežev namen moli. Popolni odpustek: 1. enkrat v mesecu z navadnimi pogoji brez obiskanja cerkve, ako se moli cel mesec vsak dan; 2. enkrat v letu, kadar se po vredno prejetih svetih zakramentih ta rožni venec moli, če je kdo imel navado štirikrat vsak teden v letu ga opravljeti. Klemen XII. dne 12. decembra 1734.

**Samo sveti rožni venec sedem žalosti
Marije Device**

môli tako:

1. Katerega si, žalostna Devica, pri prerokovanju Simeona premišljevala.

2. S katerim si, žalostna Devica, v Egipt bežala.

3. Katerega si, žalostna Devica, v tempeljnu izgubila.

4. Katerega si, žalostna Devica, s težkim križem obloženega srečala.

5. Katerega si, žalostna Devica, na križu umreti videla.

6. Katerega si, žalostna Devica, s križa vzetega v svoje naročje sprejela.

7. Katerega si, žalostna Devica, do pokopališča spremila.

Opomba: Vsaka skrivnost ima en očenaš in sedem češčenamarij. H koncu se molijo še tri češčenamarije in se pri „Jezus“ pristavi:

Katerega si, žalostna Devica, z grenkimi solzami objokovala.

d) Zahvala Mariji Devici.

(Od sv. Bonaventura.)

Tebe, Marija, hvalimo mater božjo, tebe priznavamo devico.

Tebe časti vesoljni svet hčer večnega Očeta in nevesto Svetega Duha.

Tebi služijo v ponižnosti vsi angeli, nadangeli in poglavarstva.

Tebe ubogajo vse oblasti in moči nebeške in vsa gospostva.

Tebe se radujejo vsi troni, kerubini in serafini.

Tebi pojejo neizrekljivo milo vsi zveličani duhovi:

Sveta, sveta, sveta si, o Marija, božja Mati in Devica!

Nebesa in zemlja so polna veličastva tvojega rojenca.

Častiti zbor apostolov te hvali enoglasno Mater Stvarnikovo.

Izvoljena truma mučencev te slavi Mater Kristusovo.

Krasna vojska spoznavavcev te imenuje tempelj presvete Trojice.

Ljubeznivo društvo devic vzvišuje te zgled svojega devištva.

Ves nebeški dvor časti tebe Kraljico nebeško.

Tebe časti in kliče po celem svetu sveta Cerkev:

Mater božjega veličastva,

Pravo vse časti vredno Porodnico Kralja nebeškega,

Sveto, milo in sladko Mater.

Ti si Gospa angelov.

Ti si vrata v svetli raj.

Ti si lestvica do nebes.

Ti si stanica veličastnega Kralja.

Ti si vir usmiljenosti.

Ti si pribežališče grešnikov.

Ti si Mati Zveličarjeva.

Ti si v odrešenje človeškega rodu v svojem telesu spočela Sina božjega.

Po tebi je zmagan stari sovražnik in vernim odprto nebeško kraljestvo.

Ti sediš s svojim Sinom na desnici Očetovi.

O Devica Marija! prosi ga za nas, ki pride nas sodit.

Prosimo te, da prideš na pomoč nam tvojim služabnikom rešenim po predragi Krvi tvojega Sina.

Poskrbi nam, o preblaga Devica! da dobimo s tvojimi služabniki plačilo v večnem zveličanju.

Zveličaj nas, o Gospa, da se udeležimo tvoje dedščine.

Vôdi nas, in pelji nas v zveličano večnost.

O dobrotljiva Devica, vse svoje žive dni se ti uklanjamo.

In želimo, da bi te v srcu in besedi pobožno hvalili na vekomaj.

Blagovoli, o Marija, nas obvarovati greha zdaj in vsekdar.

Usmili se nas, Mati usmiljena, usmili se nas!

Pomagaj nam po svoji veliki usmiljenosti, ker se popolnoma nate zanašamo, o presladka Devica!

V tebe upamo, premila Devica, varuj nas vekomaj!

Tebi gre hvala, oblast, moč in čast na vse veke. Amen.

V. Stôri me vrednega te častiti, presveta Devica!

O. Daj mi moč zoper tvoje sovražnike!

M o l i m o.

Dodeli nam svojim služabnikom, prosimo, Gospod Bog, da se bomo

vedno veselili zdravja na duši in na telesu, in da bomo po častitih prošnjah presvete Marije vselej Device sedanje žalosti rešeni in večnega veselja deležni. Po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

V. Božja pomoč ostani vedno pri nas.

O. Amen.

Oče naš ... Češčena Marija ... Čast bodi ...

10. Češčenje sv. Jožefa.

a) Devetdnevna k sv. Jožefu.

Devetdnevna pobožnost

k prazniku sv. Jožefa ali v kaki posebni stiski in nadlogi k sv. Jožefu.

Ako si, ljubi moj kristjan, v kaki posebno veliki stiski in nadlogi, ali te kaka posebna nesreča zadene, obrni se k sv. Jožefu in moli sledečo molitvico in litanije sv. Jožefa. To pobožnost opravi skoz devet dni vsak dan. Pritrgaj si kak grižljaj, kako jed, ali kako veselje v čast sv. Jožefu; dajaj vbo-gajme in sprejmi prav goreče med časom te pobožnosti svete zakramente.

Molitev.

O preljubi sv. Jožef, moje veliko zaupanje, ki ga imam do tebe, me naganja, da se v tej svoji veliki potrebi in nadlogi zaupno k tebi obrnem in te pomoči prosim. Saj za Marijo, prečisto Devico, ne poznam nobenega večjega in boljšega prijatelja ne v nebesih, ne na zemlji, ki bi mogel pomagati, razen tebe. O sv. Jožef! ti in Marija mi od ljubega Jezusa lahko sprosita in dosežeta vse, karkoli potrebujem. Jezus sam ti je bil pokoren in te ljubi bolj kakor vse druge svetnike. Sprejmi tedaj mojo ponižno prošnjo, o sv. Jožef, in položi jo pred prestol božjega Veličastva. Mnogim in mnogim si že pomagal iz največjih zadreg, zato rej te prosim, pomagaj tudi meni, kakor si drugim pomagal. To te prosim po sladkem Srcu Jezusa in Marije. O dobrotljivi sv. Jožef! usliši moj glas in ne dopusti, da bi se povrnil brez tolažbe od tebe. Pri vsem tem pa se naj vendar zgodi sveta božja volja. Amen.

Litanije sv. Jožefa.

(Potrjene od rimske stolice.)

Gospod, usmili se nas!

Kristus, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kristus sliši nas!

Kristus usliši nas!

Bog Oče nebeški, usmili se nas!

Bog Sin, Odrešenik sveta, usmili se nas!

Bog Sveti Duh, usmili se nas!

Sveta Trojica, en sam Bog, usmili se nas!

Sveta Marija,

Sveti Jožef,

Slavni sin Davidov,

Luč očakov,

Ženin božje Porodnice,

Čisti varih Device,

Rednik Sina božjega,

Skrbni branitelj Kristusov,

Glavar svete Družine,

Jožef najpravičnejši,

Jožef najčistejši,

Jožef najmodrejši,

Jožef najsrčnejši,

Jožef najpokornejši,

Jožef najzvestejši,

Ogledalo potrpežljivosti,

prosi za nas!

Ljubitelj uboštva,
Zgled delavcev,
Kras domačega življenja,
Varih devic,
Steber družin,
Tolažnik siromašnih,
Up bolnikov,
Zavetnik umirajočih,
Strah hudobnih duhov,
Zaščitnik svete Cerkve,
Jagnje božje, ki odjemlješ grehe
sveta, prizanesi nam, o Gospod!
Jagnje božje, ki odjemlješ grehe
sveta, usliši nas, o Gospod!
Jagnje božje, ki odjemlješ grehe
sveta, usmili se nas, o Gospod!

prosi za nas!

V. Postavil ga je za gospodarja
svoji hiši.

Ö. In za vladarja vsej svoji posesti.

M o l i m o.

O Bog, ki si v neizrekljivi previdnosti blaženega Jožefa milostno izvolil za ženina svoje presvete Matere, daj nam, te prosimo, da bomo njega, ki ga za variha častimo na zemlji, imeli za priprošnjika v nebesih. Ki živiš in kraljuješ od vekomaj do vekomaj. Amen.

b) Molitev na čast sedmeri žalosti in sedmeremu veselju sv. Jožefa.

Prečisti ženin presvete Device Marije, častiti sv. Jožef! Kakor velika je bila skrb in bridkost tvojemu srcu, ko nisi vedel, bi li svojo neomadeževano nevesto k sebi vzel ali jo zapustil, tako nepopisljivo je bilo tvoje veselje, ko ti je angel Gospodov razodel visoko skrivnost učlovečenja Sina božjega. — Po tej tvoji žalosti in po tem tvojem veselju te prosimo, tolaži naše duše zdaj in v smrtnih bridkostih s tolažbo pravičnega življenja in svete smrti, katera naj bo tvoji smrti podobna, ki si umrl vpričo Jezusa in Marije.

Oče naš ... Češčena Marija ... Čast bodi ...

Presrečni očak, častiti sv. Jožef, izvoljeni rednik učlovečene Besede! Žalost, ki si jo občutil takrat, ko je bilo dete Jezus v toliki revščini rojeno, se je kar v nebeško radost izpremenila, ko si zaslišal hvalno petje angelov in videl slavo razsvetljene svete noči. — Po tej tvoji žalosti in po tem tvojem veselju te prosimo,

zadobi nam milost, da bomo po dokončanem potovanju tega življenja vredni slišati hvalno petje angelov in uživati svetlobo nebeškega veličastva.

Oče naš... Češčena Marija... Čast bodi...

Pokorni spolnovalec božje postave, častiti sv. Jožef! Predraga kri, katero je pri obrezovanju prelilo dete božje, naš Zveličar, je v žalost vtopilo tvoje srce; ime „Jezus“ pa, detetu dano, ga je kmalu zopet napolnilo s tolažbo in veseljem. — Po tej tvoji žalosti in po tem tvojem veselju te prosimo, zadobi nam milost, da se ves čas svojega življenja vsega greha obvarujemo, in se s presvetim imenom „Jezus“ v srcu in na jeziku veseli ločimo iz tega življenja.

Oče naš... Češčena Marija... Čast bodi...

Prezvesti svetnik, častiti sv. Jožef, ki si se udeležil skrivnosti našega odrešenja! Simeonovo prerokovanje o Jezusovem in Marijinem trpljenju ti je napravilo smrtne bolečine; pa s svetim veseljem se je napolnilo tvoje srce, ko si spoznal zveličanje

in častitljivo vstajenje neštevilnih duš, katero ima po ravnotistem prerokovanju biti nasledek tega trpljenja. — Po tej tvoji žalosti in po tem tvojem veselju te prosimo, zadobi nam milost, da bomo prišteti njim, ki bodo po zaslugah Jezusovih in na priprošnjo Marijino enkrat častitljivo od smrti vstali.

Oče naš... Češčena Marija... Čast bodi...

Najskrbnejši varih in prisrčni prijatelj učlovečenega Sina božjega, častiti sv. Jožef! Koliko si se trudil, da si Sina Najvišjega hranil in redil, zlasti takrat, ko si moral ž njim bežati v Egipt; pa kolika je bila tudi tvoja tolažba, ko si svojega Boga vedno pri sebi imel in videl, kako so pred njim na tla padali egiptovski maliki. — Po tej tvoji žalosti in po tem tvojem veselju te prosimo, zadobi nam milost, da s skrbnim ogibanjem nevarnih priložnosti od sebe odvrčujemo peklenskega sovražnika, da se v naših srcih zrušijo vsi maliki posvetnega navezovanja, da se popolnoma Jezusu in Mariji vdamo, in le za njiju živimo in z njima srečno umrjemo.

Oče naš ... Češčena Marija ...
Čast bodi ...

Pozemeljski angel, častiti sv. Jožef! Strmeče si gledal, kako je bil kralj nebeški tvojim migljajem pokoren. Ko si se vrnil iz Egipta, je bilo tvoje veselje skaljeno zavoljo strahu pred Arhelajem; angel pa te je potolažil in vesel si z Jezusom in Marijo prebival v Nazaretu. — Po tej tvoji žalosti in po tem tvojem veselju te prosimo, zadobi nam milost, da bodo naša srca prosta vsega škodljivega strahu, in da vedno mir dobre vesti uživamo, da z Jezusom in Marijo sklenjeni varno živimo in se ž njima združeni iz tega življenja ločimo.

Oče naš ... Češčena Marija ...
Čast bodi ...

Podoba vse svetosti, častiti sv. Jožef! Ko si bil brez svojega zadolženja dete Jezusa izgubil, si ga z veliko žalostjo tri dni iskal; pa z veseljem in radostjo si v tempelju med učeniki našel zopet Njega, ki je življenje tvoje. Po tej tvoji žalosti in po tem tvojem veselju te prosimo s srcem in z ustmi, govori za nas, da nikdar z velikim grehom Jezusa ne

izgubimo. Ako bi se pa v našo preveliko nesrečo vendar to zgodilo, izprosi nam milost, da ga z nepretrgano bolečino tako dolgo iščemo, da ga zopet najdemo in se veselimo njegove milosti, zlasti v smrtni uri, da v nebesa pridemo, ga vso večnost tam uživamo in s teboj vred slavo njegovega usmiljenja prepevamo.

Oče naš... Češčena Marija... Čast bodi...

Jezus je nastopil takrat svoje trideseto leto, in menili so, da je sin Jožefov.

V. Prosi za nas, sv. Jožef!

O. Da postanemo vredni obljub Kristusovih.

M o l i m o.

O Bog, ki si v svoji neizrekljivi previdnosti blagovolil sv. Jožefa svoji presveti Porodnici za ženina izvoliti, prosimo te, dodeli, da bomo vredni njega imeti priprošnjika v nebesih, katerega kot svojega variha častimo na zemlji; ki živiš in kraljuješ od vekomaj do vekomaj. Amen.

100 dni odpustka enkrat na dan; 300 dni odpustka: a) ob sredah, b) vsak dan devetdnevnic, k prazniku sv. Jožefa in k praz-

niku varstva sv. Jožefa, c) prvih šest nedelj med sedemnedeljsko pobožnostjo v čast sv. Jožefa s popolnim odpustkom zadnjo nedeljo po vredno prejetih svetih zakramentih. Popolni odpustek: a) imenovana dva praznika po vredno prejetih svetih zakramentih, ako se je devetdnevna pred njima opravljala; b) vsako nedeljo med sedemnedeljsko pobožnostjo z navadnimi pogoji; c) enkrat v mesecu z navadnimi pogoji brez obiskanja cerkve, ako se cel mesec moli vsak dan. Pij IX. 1. februarja 1847.

Molitev po dokončani devetdnevni pobožnosti.

Glej, o sv. Jožef, opravil sem svojo devetdnevno pobožnost tebi v čast. Prosim te tedaj pri vsem, kar ti je v nebesih in na zemlji ljubo in drago, prosim te po zasluženju sv. Terezije, da sprejmeš mojo ponižno prošnjo in da uslišiš mene ubogega grešnika; Jezus, naš Gospod in Zveličar, ti je bil na zemlji pokoren, gotovo te bo uslišal tudi v nebesih, česar ga boš prosil. — O, daruj mu vsa moja dela in opravila v ta namen, da se Jezus mene ubogega grešnika usmili. Ako bi pa moja prošnja bila morebiti zoper božjo čast ali pa moji duši v škodo, izprosi mi potem kako drugo milost, ki je v zveličanje moje duše

in v blagor mojega telesa neobhodno potrebna. Oziraj se dobrotljivo iz nebes name, svojegarejenca, in izprosi mi od ljubega Boga vse, kar mi je potrebno za sveto življenje; izpodbujaj me, da bom resnično posnemal tvoj izgled, Boga ljubil čez vse posvetne dobrate, bližnjega pa z besedo in v dejanju kakor sebe. Tvojemu srcu, o sv. Jožef, priporočim sebe in vse uboge duše v vicah. Amen.

Za čistost.

O sv. Jožef, jaz, ponižno tvoje dete, ti priporočim čistost svoje duše in svojega telesa ter te prosim po neskončni tvoji ljubezni, ki si jo imel do Jezusa in Marije, da me priporočiš Jezusu Kristusu, čistemu Jag-njetu, in njegovi presveti Materi Mariji, ki je Kraljica vseh devic. Ne dopusti, o sv. Jožef, da bi oskrunil svojo dušo ali pa telo z grdim in nečistim življenjem. Kakor hitro me vidiš v kaki nevarnosti zoper čistost, brž mi teci pomagat, da se bojujem zoper vse nečiste skušnjave, posebno zoper nečiste misli, želje, govore in dejanja, in da v vseh nevarnostih zoper sveto čistost brez odloga kli-

čem tebe, Jezusa in Marijo na pomoč.

Izprosi mi milost, da sovražim vse nečiste misli in govore. Vdihni mi tak stud in tako sovraštvo do nečistosti, kakor si ga ti do nje občutil vse svoje žive dni. Spomni me na peklenški ogenj, na križanega Jezusa; podeli mi strah božji in užgi v meni ogenj svete ljubezni do Boga.

Dodeli mi moč, da prav in pogostoma molim, svoje telo in meseno poželenje krotim, da črtim vso nesnago in se hudobnih tovarišij marljivo ogibljem ter ohranim sveto, nedolžno življenje. Amen.

Oče naš... Češčena Marija...

Po tvojem brezmadežnem spočetju in čistem življenju prosim te, o Marija, iz ljubezni do sv. Jožefa obvaruj me duha nečistosti v imenu Boga † Očeta, in Sina † in Svetega † Duha. Amen.

Molitev k sv. Jožefu za sveto Cerkev.

Premogočni očak, sv. Jožef, varih vesoljne Cerkve, katera je zmerom k tebi klicala v svojih potrebah in nadlogah; ozri se milostno z visokega sedeža svoje slave na katoliški

svet! Pogled na bolečine skrivnostne
 neveste Kristusove (svete Cerkve) in
 njenega poglavarja, ki ju preganjajo
 mogočni sovražniki, naj gane tvoje
 očetovsko srce. Po tistih grozovitih
 bolečinah, ki si jih pretrpel na zemlji,
 obriši solze častitemu papežu; brani
 in reši ga, in izprosi pri (Bogu) da-
 rovacu miru in ljubezni, da po raz-
 dejanih zoprnostih in vseh zmotah
 sveta Cerkev varno in brez zapreke
 Bogu služi.

(100 dni odpustka enkrat na dan. Leon XIII.
 4. marca 1882.)

Pesem na čast sv. Jožefa.

Kdor srečno tukaj če živetí,
 Zveličano kedaj umreti,
 Naj išče prav pogostoma
 Pomoči svet'ga Jožefa.

Marije ženin zaročeni,
 Rednik je Jezusov češčeni;
 Pravičen, zvest, nedolžen je,
 Kar prosi on, doseže vse.

Kdor srečno tukaj če živetí,
 Zveličano kedaj umreti,
 Naj išče prav pogostoma.
 Pomoči svet'ga Jožefa.

Ko Detece leži na slami,
On moli ga v ljubezni sami,
O begu varuje zvestó,
O zgubi išče prebridkó.

Kdor srečno tukaj če živeti,
Zveličano kedaj umreti,
Naj išče prav pogostoma
Pomoči svet'ga Jožefa.

Gospodu, ki je Stvarnik večni,
Sedaj je varih Jožef srečni;
Mu strežnik je za vsaki čin
Očeta večnega zdaj Sin.

Kdor srečno tukaj če živeti,
Zveličano kedaj umreti,
Naj išče prav pogostoma
Pomoči svet'ga Jožefa.

Se bliža smrt, pa ni se bati,
Ker Jezus in Marija Mati
Sta svet'mu Jožefu pomoč,
Je svetla njemu smrtna noč.

Kdor srečno tukaj če živeti,
Zveličano kedaj umreti,
Naj išče prav pogostoma
Pomoči svet'ga Jožefa.

Čast bodi Očetu in Sinu in Svetemu Duhu.

Kdor srečno tukaj če živeti,
Zveličano kedaj umreti,
Naj išče prav pogostoma.
Pomoči svet'ga Jožefa.

Glejte, zvesti in modri služabnik,
ki ga je Gospod postavil nad svojo družino!

V. Prosi za nas, sv. Jožef!

O. Da postanemo vredni obljub Kristusovih.

M o l i m o.

O Bog, ki si v svoji neizrekljivi previdnosti blagovolil sv. Jožefa svoji Porodnici za ženina izvoliti: prosimo te, dodeli, da bomo vredni njega imeti priprošnjika v nebesih, katerega kot svojega variha častimo na zemlji; ki živiš in kraljuješ od vekomaj do vekomaj. Amen.

(365 dni odpustka vsakikrat. Pij VII. 6. septembra 1804.)

Zdihljaja k sv. Jožefu.

Sv. Jožef, prijatelj božjega Srca, prosi za nas!

(100 dni odpustka enkrat na dan. Pij IX. 3. junija 1874.)

O sv. Jožef, daj, da bomo nedolžni v teku svojega življenja in vsekdar svesti si tvojega varstva!

(300 dni odpustka enkrat na dan. Leon XIII. 18. marca 1882.)

11. Češčenje sv. Alojzija.

Devetdnevna pobožnost k sv. Alojziju.

Moli skoz devet dni vsak dan sledečo molitev in litanije, da ti izprosi sv. Alojzij dar čistosti, moč zoper skušnjave, stanovitnost v dobrem, pravo spokornost in pobožnost do križanega Jezusa.

Vsakdanja molitev k sv. Alojziju.

O sv. Alojzij, angelski mladenič, zgled popolne nedolžnosti in deviške čistosti! Sprejmi milostno od nevrednega svojega služabnika srčno počeščenje, katero zaslužiš zavoljo prečudežnih čednosti in visoke svetosti. Tudi danes te izvolim za svojega variha in te ponižno prosim, pomagaj mi ohraniti dušno in telesno čistost; uči me goreče moliti in spokorno živeti. Vedno te želim častiti in ljubiti; zatorej me sprejmi,

o milostni moj zavetnik, za vselej med svoje služabnike; podpiraj me v vseh opravilih, napeljuj me k pobožnemu življenju in varuj me vseh nevarnosti. Tebi se izročim, ne zapusti me, o sv. Alojzij, v življenju in v smrti.

O Gospod, užgi naša srca z ognjem Svetega Duha, da bomo vneti od žarkov božje ljubezni po zgledu svetega Alojzija premagali vse skušnjave zoper čistost in tebi služili s čistim srcem.

O vsevedni Bog, ti znaš in veš, kako nezmožen je človek brez tvoje pomoči; dodeli nam po prošnjah sv. Alojzija brambo in mogočno varstvo, da bomo tudi mi kakor on zavarovani nečistih skušnjav in poželjivosti mesa, ter očiščeni vseh nespodobnih misli in želj.

Vsemogočni, večni Bog, ki vlivaš v naša srca z milostjo Svetega Duha darove svojih dobrot; dodeli nam po zasluženju in priprošnji sv. Alojzija stanovitnost v dobrem, da nikoli ne izgubimo z nepokorščino do tebe zveličavne tvoje ljubezni, temuč vedno skrbno hranimo in goreče izpolnjujemo vse svete želje, ki nam

jih v naših srcih oživlja in obuja neskončna tvoja milost.

Onajsvetejši in najpravičnejši Bog, z grozo in strahom spoznamo, da nas obsodi zgled nedolžnega spokornika sv. Alojzija zavoljo naše nespokornosti pred obličjem tvoje pravičnosti v večno pogubljenje. On, ves čist, ki greha poznal ni, se je ostro pokoril vse življenje in je resnično križal in trl deviško svoje meso; mi grešniki pa, ki imamo toliko hudobij na vesti in tako poželjivo, duhu uporno meso, mi nočemo celo nič slišati o pokori!

Omehčaj tedaj, o Bog, trda naša srca; odvzemi nam lahkomišljenost in vdihni nam duha spokornosti in zatajevanja; primrzi in pristudi nam posvetne sladkosti, in daj nam edino veselje, edino polajšanje samo v gorkih solzah nad storjenimi grehi in v vernem izpolnjevanju tvoje volje, da bomo po potu pokore večni namen dosegli, ker smo nedolžnost izgubili.

O sv. Alojzij, ki si točil srčne solze milovanja ob spominu in pogledu križanega Jezusa; užgi moje mrzlo, neobčutljivo srce z ognjem svoje ljubezni, in izprosi mi solze

milovanja do križane ljubezni, da me pretrese ob vsakem spominu ali pogledu na sveti križ strašna, pa zveličavna misel: „Toliko je moral sam Bog zavoljo mojih grehov trpeti, in jaz grozovitnej še vedno ponavljam vse strašne muke z vsakim smrtnim grehom.“ Ta misel me bo varovala vseh grehov ter mi vnemala ljubezen do trpečega Zveličarja. Zatorej jo budi in oživi, o sv. Alojzij, vedno v meni, in užigaj in množi mi ljubezen in milovanje do križanega Jezusa, da se izpremeni moja žalost v večno radost v nebesih. Amen.

Litanije sv. Alojzija.

Gospod, usmili se nas!

Kristus, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kristus, sliši nas!

Kristus, usliši nas!

Bog Oče nebeški, usmili se nas!

Bog Sin, Odrešenik sveta, usmili se nas!

Bog Sveti Duh, usmili se nas!

Sveta Trojica, en sam Bog, usmili se nas!

Sveta Marija,
 Sveti Alojzij,
 Sveti Alojzij, služabnik Marije,
 Sveti Alojzij, angelski mladenič,
 Sveti Alojzij, zgled mladosti,
 Sveti Alojzij, zgled čistosti in
 nedolžnosti,
 Sveti Alojzij, zgled pobožnosti,
 Sveti Alojzij, zgled spokornosti
 in zatajevanja,
 Sveti Alojzij, zgled vseh čednosti,
 Sveti Alojzij, kras jezuitskega
 reda,
 Sveti Alojzij, dar ljubezni do
 bližnjega,
 Sveti Alojzij, ljubitelj uboštvā,
 Sveti Alojzij, zaničevavec ze-
 meljskih dobrot,
 Sveti Alojzij, popolni gospodar
 svojih občutkov,
 Sveti Alojzij, ostri spokornik
 brez greha,
 Sveti Alojzij, premagavec svo-
 jega mesa,
 Sveti Alojzij, goreči seraf do
 presvetega Telesa,
 Sveti Alojzij, žareča ljubezen
 do križanega Jezusa,
 Sveti Alojzij, najpokornejši vi-
 šjim,

prosi za nas!

Sveti Alojzij, najponižnejši v
 časti in slavi,
 Sveti Alojzij, najpotrpežljivejši
 v težavah,
 Sveti Alojzij, najpriljudnejši in
 najkrotkejši do bližnjega,
 Sveti Alojzij, zvesti pomočnik
 svojim služabnikom,
 Sveti Alojzij, dobrotnik ubogih,
 Sveti Alojzij, strežnik bolni-
 kov,
 Sveti Alojzij, varih čistosti in
 nedolžnosti,
 Sveti Alojzij, pomočnik grešni-
 kom,
 Sveti Alojzij, svetovalec ob vo-
 litvi stanu,
 Sveti Alojzij, pribežališče v vseh
 potrebah,
 Da tvoj zgled posnemamo,
 Da nam Bog oživi vero, upanje
 in ljubezen,
 Da nam Bog podeli sveti strah
 pred grehom,
 Da nam Bog podari čistost in
 potrebne čednosti,
 Da nam Bog podari pravo mo-
 litev in premišljevanje,
 Da povzdignemo svoje misli k
 nebeškim željam,

prosi za nas!

Da goreče ljubimo Jezusa v pre-	}	prosi za nas!
svetem Rešnjem Telesu,		
Da vredno prejemamo Jezusa		
pri svetem obhajilu,		
Da nas sprejme Marija v po-		
sebno svoje varstvo,		
Da dejansko ljubimo Boga in		
bližnjega,		
Da nas pripelje Bog k pravi	}	
pokori,		
Da ostanemo stanovitni do konca,		
Da nam olajša Bog smrtne bo-		
lečine,		
Da nam bo Jezus milostni sodnik,		

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe
sveta, — prizanesi nam, o Gospod!

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe
sveta, — usliši nas, o Gospod!

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe
sveta, — usmili se nas, o Gospod!

Kristus, sliši nas!

Kristus, usliši nas!

Gospod, usmili se nas!

Kristus, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Oče naš ... Češčena Marija ...

Prosi za nas sv. Alojzij!

Da postanemo vredni obljub Kri-
stusovih.

M o l i m o !

Vsemogočni, milostljivi Bog, ki si tako obilno razlil zaklade svojih milosti v srce svojega služabnika sv. Alojzija, da se je obdan od vseh dobrot in mičnosti tega sveta vendar čistega ohranil od ničemurnosti in zemeljskih želj, ter je hrepenel samo po nebeških dobrotah; prosimo te ponižno in zaupno zdihujemo k tvoji milosti, dodeli nam po prošnjah in zasluženju sv. Alojzija, da bomo tudi mi tukaj na zemlji nepremagani od slabih zgledov tebi zvesto služili, tam v nebesih pa te večno uživali. Amen.

Molitev v praznik sv. Alojzija.

O sv. Alojzij, ti angelski mladenič, zgled popolne nedolžnosti in čistosti! priporočim ti jaz najnevrednejši služabnik danes čistost svoje duše in svojega telesa. Ponižno te prosim, priporoči me zavoljo tvoje angelske čistosti nebeškemu Jagnjetu, Jezusu Kristusu in njegovi presveti Materi, Gospé njegovega presvetega Srca. Oh, nikar ne dopusti, da bi se jaz kdaj oskrunil s kakim madežem nečistosti: temuč, kadar me vidiš v skušnjavi

ali v nevarnosti greha, odženi tedaj iz mojega srca vse nečiste misli in želje, obudi takrat v meni spomin na večnost in na križanega Jezusa, vtisni mi globoko v srce čutila svetega božjega strahu in vnemi me z božjo ljubeznijo, da bom tebe na svetu posnemal, in vreden enkrat s teboj Boga v nebesih iz obličja v obličje gledati in uživati. Amen.

12. Češčenje sv. Frančiška Serafinskega.

Litanije v čast sv. Frančiška.

Gospod, usmili se nas!

Kristus, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kristus, sliši nas!

Kristus, usliši nas!

Bog Oče nebeški, usmili se nas!

Bog Sin, Odrešenik sveta, usmili se nas!

Bog Sveti Duh, usmili se nas!

Sveta Trojica, en sam Bog, usmili se nas!

Sveta Marija, kraljica angelov,
 Sveta Marija, pribežališče greš-
 nikov,
 Sveti Frančišek, serafinski oče,
 Sveti Frančišek, oče ubogih v
 duhu,
 Sveti Frančišek, zavoljo svojega
 svetega življenja hvale vredni
 svetnik,
 Sveti Frančišek, z ranami Je-
 zusa Kristusa zaznamovani
 svetnik,
 Sveti Frančišek, častivec pre-
 svete Trojice,
 Sveti Frančišek, besednik ver-
 nih kristjanov,
 Sveti Frančišek, svetim očakom
 enaki,
 Sveti Frančišek, z duhom pre-
 rokov napolnjeni,
 Sveti Frančišek, vreden apo-
 steljnem prišteti biti,
 Sveti Frančišek, mučenec svete
 ljubezni,
 Sveti Frančišek, v zasluženju
 svetim škofom enaki,
 Sveti Frančišek, deviško čisti
 na duši in telesu,
 Sveti Frančišek, velik premago-
 vavce sveta,

prosi za nas!

Sveti Frančišek, močni gospo-
 dovavec samega sebe,
 Sveti Frančišek, dragi kamen v
 kroni svetnikov,
 Sveti Frančišek, pomočnik v
 potrebah in stiskah,
 Sveti Frančišek, razveseljevanje
 umirajočih,
 Sveti Frančišek, varih svojih
 častivcev,
 Sveti Frančišek, stanovitni pre-
 magovavec mesa,
 Sveti Frančišek, srečni prema-
 govavec hudiča,
 Sveti Frančišek, zmagovavec vse
 hudobije,
 Sveti Frančišek, učenik pokor-
 ščine,
 Sveti Frančišek, zgled čistosti,
 Sveti Frančišek, učenik prave
 ponižnosti,
 Sveti Frančišek, pomoč bolnikov,
 Sveti Frančišek, razveseljenje
 žalostnih,
 Sveti Frančišek, spreobračeva-
 vec nevernikov,
 Sveti Frančišek, strah peklen-
 skim duhovom,
 Sveti Frančišek, obuditelj mrt-
 vih,

prosi za nas!

Sveti Frančišek, angel v človeški
podobi, prosi za nas!

Bodi nam milostljiv, prizanesi nam,
o Gospod!

Bodi nam milostljiv, usliši nas, o
Gospod!

Na prošnjo svetega Frančiška,
posvetne ljubezni

Na prošnjo svetega Frančiška,
poželenja mesa

Na prošnjo svetega Frančiška,
napuha

Na prošnjo svetega Frančiška,
nepokorščine

Na prošnjo svetega Frančiška,
prevelike žalosti in bridkosti

Na prošnjo svetega Frančiška,
krive vere

Na prošnjo svetega Frančiška,
nevere

Na prošnjo svetega Frančiška,
skušnjav hudega duha

Na prošnjo svetega Frančiška,
hudih bolezni

Mi grešniki

Da bi po zgledu svetega Fran-
čiška ponižni bili,

Da bi po zgledu svetega Fran-
čiška pokorni bili,

reši nas, o Gospod!

prosimo te,
usliši nas!

Da bi po zgledu svetega Fran-
 čiška ubogi v duhu bili,
 Da bi po zgledu svetega Fran-
 čiška čisti bili na duši in te-
 lesu,
 Da bi po zgledu svetega Fran-
 čiška živo vero imeli,
 Da bi po zgledu svetega Fran-
 čiška trdno upanje imeli,
 Da bi po zgledu svetega Fran-
 čiška gorečo ljubezen imeli,
 Da bi po zgledu svetega Fran-
 čiška potrpežljivi bili,
 Da bi po zgledu svetega Fran-
 čiška se skušnjavam zoper-
 stavljali,
 Da bi na prošnjo svetega Fran-
 čiška hudega duha ž njego-
 vimi skušnjavami odganjati
 mogli,
 Da bi se z zaupanjem svetemu
 Frančišku priporočevali,

} prosimo te, usliši nas!

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe
 sveta, — prizanesi nam, o Gospod!
 Jagnje božje, ki odjemlješ grehe
 sveta, — usliši nas, o Gospod!
 Jagnje božje, ki odjemlješ grehe
 sveta, — usmili se nas, o Gospod!
 Kristus, sliši nas!
 Kristus, usliši nas!

Gospod, usmili se nas!

Kristus, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Oče naš ... Češčena Marija ...

V. Prosi za nas sveti Frančišek!

O. Da postanemo vredni obljub Kristusovih.

M o l i m o !

O Bog! ki svojo Cerkev po zasluženju sv. Frančiška s sadom novih otrok povelečuješ; daj nam po njegovem zgledu pozemeljsko zaničevati in se deležnosti nebeških darov vselej veseliti. Po Gospodu našem Jezusu Kristusu, tvojem Sinu, ki s teboj živi in kraljuje v edinosti Svetega Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

Molitev k sv. Frančišku Serafinskemu.

O sveti oče, Frančišek Serafinski, ki si goreč od ognja božje ljubezni in ozaljšan z ranami križanega Jezusa, katerega trpljenje si noč in dan premišljeval, veliko duš za nebesa pridobil: rani moje mrzlo srce z žarki svoje slave, da po tvojem zgledu tudi jaz posvetno ničemurnost zaničujem, svoje pregrešno poželenje zatiram in s ponižnim in krotkim

duhom po poti hodim, ki pelje k Jezusu, mojemu Bogu in moji ljubezni. Amen.

**Molitev tretjerednika k sv. Frančišku
Serafinskemu.**

O sv. Frančišek, moj preljubeznivi oče, po tvojih svetih peterih ranah te prosim: pomagaj mi mojih petero počutkov ravnati po volji božji in po njegovem dopadajenju. Izprosi mi pri Bogu pravo obžalovanje mojih grehov, duha pobožnosti, vero, upanje, ljubezen, potrpežljivost, čistost duše in telesa, sveto premišljenost v besedah in v dejanjih in v vseh teh čednostih resnično stanovitnost, da zaslužim po dokončanem teku tega življenja k tebi priti, ki se zdaj zadovoljo prejetega plačila za svoj trud in delo večno veseliš tam, kjer ni bolečine niti žalosti, temuč kjer kraljuje le večno veselje, ki naj mi ga podeli Jezus Kristus, Sin Marije Device, po tvoji priprošnji, o sveti oče! Amen.

Pozdrav sv. Frančiška.

Pozdravljen, pozdravljen, pozdravljen, prisrčno rečem, pozdravljen, preljubeznivi oče, uboštva in ljubezni

polni, Gospod na gori Alverniji s teboj: blažene tvoje svete rane in blažena serafinska ljubezen tvojega srca, Sin živega Boga, blažen Jezus Kristus.

O ponižni sv. Frančišek, oče ubogih, prosimo te, bodi nam — čeravno nevrednim otrokom tvojim — vedno pomočnik, posebno v naši smrtni uri. Amen.

Molitev za potrebne čednosti.

(Sv. Frančiška S.)

O Gospod, Jezus Kristus, razsvetli mi moje srce in daj mi pravo vero, trdno zaupanje, resnično ljubezen in spoznati tebe, da vedno izpolnjujem tvojo najsvetejšo voljo. Amen.

13. Češčenje sv. Antona Padovanskega.

Litanije v čast sv. Antona Padovanskega.

Gospod, usmili se nas!

Kristus, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kristus, sliši nas!

Kristus, usliši nas!

Bog Oče nebeški, -- usmili se nas!

Bog Sin, Odrešenik sveta — usmili se nas!

Bog Sveti Duh, usmili se nas!

Sveta Trojica, en sam Bog, — usmili se nas!

Sveta Marija,
Sveta Mati božja,
Sveta devic Devica,
Sveti Anton Padovanski,
Sveti Anton, čast serafinskega
reda,

Sveti Anton, lilija devištva,
Sveti Anton, biser uboštva,
Sveti Anton, zgled pokorščine,
Sveti Anton, ogledalo zataje-
vanja,

Sveti Anton, goreča posoda či-
stosti,

Sveti Anton, svetla zvezda sve-
tosti,

Sveti Anton, lepota nravnosti,

Sveti Anton, kras paradiža,

Sveti Anton, skrinja zaveze,

Sveti Anton, skrinja svetega
pisma,

Sveti Anton, učenik resnice,

Sveti Anton, oznanjevec mi-
losti,

prosi za nas!

Sveti Anton, pokončevavec hu-
dobij,

Sveti Anton, sejavec čednosti,

Sveti Anton, kladivo krivover-
cev,

Sveti Anton, strah nevernikom,

Sveti Anton, tolažnik žalostnih,

Sveti Anton, spoznavavec vesti,

Sveti Anton, v želji mučenik,

Sveti Anton, groza hudih duhov,

Sveti Anton, strahota pekla,

Sveti Anton, vedni čudodelnik,

Sveti Anton, prinašavec izgub-
ljenih reči,

Bodi nam milostljiv, — prizanesi
nam, o Gospod!

Bodi nam milostljiv, — usliši nas,
o Gospod!

Vsega greha

Vsega hudega

Skušnjav hudičevih

Kuge, lakote in vojske

Večne smrti

Po zasluženju svetega Antona

Zaradi goreče ljubezni svetega
Antona

Zaradi gorečega pridigovanja
svetega Antona

Zaradi želja po mučeništvu sve-
tega Antona

prosi za nas!

reši nas, o Gospod!

Zaradi natančnega izpolnjevanja pokorščine, uboštvaja in čistosti svetega Antona

Na dan sodbe

Mi grešniki

Pripelji nas k pravi pokori,

Užgi v nas ogenj božje ljubezni,

Daj nam varstva svetega Antona se udeležiti,

Daj nam po zasluženju svetega Antona pravo kesanje, ponižnost, solze in premišljevanje,

Daj nam na priprošnjo svetega Antona svet, hudega duha in meso popolnoma zapustiti,

Pomagaj vsem, ki se ti po priprošnji svetega Antona priporočujejo, v vseh potrebah,

Usliši nas,

Sin božji,

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta; prizanesi nam, o Gospod!

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta; usliši nas, o Gospod!

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta; usmili se nas, o Gospod!

Kristus, sliši nas!

Kristus, usliši nas!

reši nas,
o Gospodi!

prosimo te, usliši nas!

Gospod, usmili se nas!

Kristus, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Oče naš ... Češčena Marija ...

Molimo.

Neskončno usmiljeni Bog, ki sv. Antona, tvojega spoznavavca, neprenehoma s čudeži poveljučuješ; dodeli nam, da tisto, česar zavoljo njegovega zasluženja z zaupanjem prosimo, po njegovi priprošnji resnično dobimo. Ki živiš in kraljuješ na vse večne čase. Amen.

K sv. Antonu.

O sv. Anton, ti bela in lepo dišeča lilija devištva, dragoceni biser uboštva, ogledalo zatajevanja, podoba čistosti, svetosti najsvetlejša zvezda, rajska lepota, podpora svete Cerkve, oznanovavec milosti, pokončevavec hudobij, učenik čednosti, tolažnik žalostnih, plamen najbolj goreče ljubezni božje, svetla zvezda Španije, nova luč Italije, krasna bliščoba Padove, posnemovavec tvojega očeta Frančiška, prijatelj miru in edinosti, zaničevavec posvetne ničemurnosti, luč svete katoliške Cerkve, slavni

mučenik po želji, zmagovavec krivo-
vercev, imenitni čudodelnik, gotovo
pripežališče tistih, ki k tebi pribežijo,
ti, o sv. Anton si zaslužil s svojimi
rokami objeti Sina božjega; ti si
užgal s svojimi gorečimi pridigami
v srcih grešnikov plamen božje lju-
bezni. Zato te jaz ubogi(a) grešnik(ca)
ponižno prosim: vzemi me v svoje
varstvo in izprosi mi pravo kesanje
nad mojimi grehi, ponižno spoznanje
sebe, solze kesanja, dar pobožne in
zbrane molitve, moč zdržati se greha
in dar svetega premišljevanja. Ker
si ti goreči plamen božje ljubezni,
vnemi tudi moje mrzlo in mlačno
srce z ognjem božje ljubezni tako,
da bom svet, meso in hudega duha
vedno zaničeval. Amen.

K sv. Antonu v vsaki sili.

Spomni se, o sv. Anton, koliko čast
ti je Bog izkazal, ko je mnogoterim,
ki so k tebi pribežali, na tvojo pri-
prošnjo pomagal. Spomni se, koliko
mrtvih je življenje, zmotenih dober
svet, žalostnih tolažbo, obsedenih
oproščenje, gobavih očiščenje, bolnih
zdravje, mornarjev srečno rešitev,
ujetih rešenje, hromih zdrave ude,

okradenih svoje reči in sploh potrebnih in ubogih po tebi tolažbo in pomoč dobilo.

Tudi jaz zdihujem k tebi, sv. Anton, in iščem pri tebi pomoči in sveta v tej sili ... (*tukaj imenuj, kar želiš izprositi*). O oče stiskanih, usmili se me in pomagaj mi, ker roka Gospodova me je zadela, in mi je zavoljo mojih grehov, ali da me poskuša, poslala to stisko (*— ali nadlogo, — ali revo, — ali nevoljo, — ali žalost, — ali bridkost*). Glej moje revno stanje, premisli bridkost, v kateri se nahajam. Ali me moreš gledati trpeti, ne da bi mi izprosil pomoči in tolažbe?

Sicer vem, da tvoje priprošnje nisem vreden, in tvoje tolažbe in pomoči ne zaslužim, pa spomni se na veliko ljubezen, s katero si že veliko drugim, tvoje pomoči tudi nevrednim, pomagal. Spomni se, kako usmiljen in milosrčen do ubogih in stiskanih si bil že tukaj na zemlji; koliko večje je tvoje usmiljenje in ljubezen zdaj, ko uživaš v nebesih vso srečo, in ti, da stiskanim pomagaš, ni drugega treba, kakor prositi Boga, ki tvoje prošnje tako rad usliši.

Oh, pomagaj mi v tej moji sili in
 daj mi spoznati dobroto tvojega srca.
 Sliši zdihovanje moje žalostne duše,
 zadobi ji tolažbo; izprosi ji pa moč
 in vdanost v sveto voljo božjo, da v
 potrpežljivosti pričakujem uslišanja,
 in da se ne bi radi nevolje storil ne-
 vrednega uslišanja in zasluženja, ki
 bi si ga s potrpljenjem lahko pri-
 dobil. Jaz zaupam na tvojo ljubezen,
 katera mi priprošnje odreči ne more;
 vendar ne moja, temuč sveta volja
 božja naj se nad menoj zgodi zdaj
 in vekomaj. Amen.

**Responzorij k sv. Antonu, posebno za naj-
 denje izgubljenih reči:**

1. Videti želiš li čudo?
 Smrt, bolezen z zmoto vred,
 Satan, gobe in vse húdo
 Gré, da se ne zna več sled.
2. Morja strašno moč prežene,
 Z rok verige razdrobi,
 Ud zgubljen, reči zgubljene
 Mladi, stari spet dobi.
3. In nevarnosti zbežijo,
 Zginja tudi revščina;
 Vslišani naj govorijo,
 Pričaj mesto Padova!

4. Morja strašno moč prežene,
Z rok verige razdrobi,
Ud zgubljen, reči zgubljene
Mladi, stari spet dobi.
5. Čast bodi Očetu in Sinu in Sve-
temu Duhu !¹
6. Morja strašno moč prežene,
Z rok verige razdrobi,
Ud zgubljen, reči zgubljene
Mladi, stari spet dobi.
- V. Prosi za nas, sv. Anton.
- O. Da postanemo vredni obljub
Kristusovih.

M o l i m o .

Tvojo Cerkev, o Bog, naj sv. Anto-
na, tvojega spoznavavca, pobožni spo-
min razveseljuje, da bo z duhovnimi
pomočki vedno zavarovana, in za-
služila enkrat večno veselje uživati.
Po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Vsi, ki s skesanim srcem ta responzorij
molijo, dobijo vsakikrat 100 dni odpustka.

¹ Ako poješ ta responzorij, poj na tem
mestu takole:

Večnemu Bogu Očetu
Čast in slava naj doni,
Sinu Božjemu in Duhu
Svetemu naj se glasi.

Ako to celi mesec molijo in svete zakramente vredno prejmejo ter v cerkvi nekoliko po namenu svetega očeta molijo, zadobijo popolni odpustek, ki se more tudi dušam v vicah v prid obrniti (Pij IX. 25. januarja 1866).

14. Razne molitve.

Molitev mladeniča k Materi božji.

O prečista Devica Marija, najmanjši greh ni omadeževal tvojega Srca, tvoje prečisto telo ni občutilo nobenega grešnega nagnjenja, tvoje oči so bile vedno ponižne in sramežljive, tvoja usta so govorila le o neskončni ljubezni božji in njegovi milosti, tvoja ušesa so hotela slišati le o Bogu in nebeških rečeh. O da bi tudi jaz imel čisto srce, živo hrepenenje po svetem Bogu in veselje nad nebeškimi rečmi, kakor si gati imela! Ali moje srce se hoče užgati od nečistega ognja; misli in želje mi hoče peklenski duh obrniti na pregrešno veselje; spačeni ljudje me hočejo zapeljati; moje pregrešno nagnjenje je čezdalje bolj močno. V toliki nevarnosti je pomoč pri tebi, o prečista Devica! K tebi se tedaj

zatečem, o pomoč kristjanov! K tebi povzdignem svoje oči, zgodnja danica! Pokaži mi pravi pot, kateri me pelje iz te stiske; odženi od mene sovražnike lepega življenja; premagaj v meni vse pregrešno nagnjenje, nakloni celo moje srce k Jezusu, da na svetu le njega čez vse ljubim, in rajši umrjem, kakor da bi njega, neskončno dobroto, zopet razžalil, in tebi, o preljubezniva Mati, žalost delal, ki te za Jezusom čez vse ljubim in ki v tebe vse zaupanje stavim v življenju in smrti. Amen.

Molitev deklice (device) k Materi božji.

O devic Devica, neomadeževana nevesta Svetega Duha, čutim in spoznam, kako sem slaba in revna; zato pribežim k tebi, o pomagaj mi vselej, kadar pride moja čistost v nevarnost. Od vseh strani strežejo skušnjave po mojem srcu. Zbuja se v meni pregrešno nagnjenje do sveta in njegovega minljivega veselja, približuje se mi sovražnik nedolžnosti, zapeljuje me hudobni svet; pa s tvojo pomočjo, o sveta Mati, nikdar nočem kaj hudega storiti in zoper svojega Boga grešiti. Njemu samemu želim

služiti s čistim, sramežljivim srcem, njega hočem z neomadeževanim srcem nad vse ljubiti. Pridi tedaj, preljubezniva Devica, in hiti mi na pomoč, skrij me v svoje varstvo, vzemi me v svoje presveto Srce, in ne pripusti, da bi se pogreznila v posvetni hrup. Ne pripusti, da bi deviški venec omadeževala, strgala ali še celo izgubila. Ne pripusti, da bi se mi belo oblačilo nedolžnosti vzelo, temuč prosi zame in pomagaj, da ž njim ozaljšana pridem pred obličje tvojega božjega Sina, da od njega ne bom zavržena, da bom smela ž njim na nebeško svatovščino iti in mu s teboj in vsemi svetniki hvalno pesem peti vekomaj. Amen.

Molitev k prečisti Devici Mariji zoper vse hude misli.

O Marija, prečista Devica in moja preljubezniva Mati, glej revno siroto, ki pod tvojo brambo in varstvo zoper vse grehe in skušnjave pribeži. Darujem ti svoje oči in ušesa, svoj jezik, svoje roke in srce, da jih vsega greha obvaruješ. Pomagaj mi, o Mati, da nikdar Jezusa, tvojega Sina in svojega Boga, ne razžalim. V izkušnjavi

hočem vselej k tebi zdihovati in klicati: Prečista Devica, v skušnjavi sem, pomagaj mi; ves sem Jezusov in Marijin, katerima sem se na vekomaj daroval.

Moli potem trikrat Češčena Marija...

Po svojem svetem devištvu mi očisti, o prečista Devica Marija, srce, telo in dušo; v imenu Boga Očeta in Sina in Svetega Duha. Amen.

K Mariji v vsaki potrebi in žalosti.

O Marija, tolažba žalostnih, naše upanje, naša edina Mati! ozri se danes name, sliši moje zdihovanje in usliši prošnjo mojega srca. Moje srce je žalostno in se ne vé kam obrniti, kakor k tebi, o Marija, o moja Mati! Pridi mi tedaj na pomoč v moji žalosti, ne odvrni svojih milostljivih oči od mene zapuščenega, ker sem v tolikih nevarnostih, in usliši prošnjo žalostne duše, ki bi rada neprenehoma klicala: „O Marija, brez greha spočeta, prosi za nas, kateri se k tebi zatečemo.“

Molitev v čast sv. Terezije.

O sv. Terezija, češčena nevesta nebeškega ženina, ki si zveličanje

vseh grešnikov toliko goreče želela, ozri se milostljivo na mojo prošnjo in užgi moje srce z iskro svoje goreče ljubezni, da tvojega preljubeznivega nebeškega ženina iz vse moči svoje duše ljubim; izprosi mi milost, da se ne navezujem na svet, ampak da sem pri molitvi in premišljevanju nebeških reči zbran in v svete skrivnosti Jezusovega Srca vpeljan ter da obračam vse svoje misli v večnost, kjer trdno upam Jezusa s teboj hvaliti in častiti. Amen.

Molitev za spovednika.

Vsemogočni, večni Bog, ozri se na svojega otroka, ki s ponižnim srcem pred teboj kleči. Srčno se ti zahvalim, da si dal moji duši gorečega pastirja, ki mi v tvojem imenu pomaga, kadar me grehi od tebe ločijo; ki me vodi po poti zveličanja in me tolaži, kadar me moji grehi težijo. O moj Bog, nikdar mu ne morem povrniti potrpljenja in prizadevanja, ki ga ima z menoj. Povrni mu ves trud, in bodi mu milostljiv, ko v molitvi svoje srce k tebi povzdiguje, ko najsvetejšo daritev daruje, ko tvoj zveličavni nauk ozna-

nuje, ko bolne in umirajoče tolaži, posebno pa, ko nas grešnike v tvojem imenu sodi, zdravi, uči in nam odpušča grehe. Razsvetli ga, da bo vselej moj grešni stan prav spoznal, mi potrebne nauke dajal, modro svetoval, zveličavno pokoro nalagal in me kakor moj angel varih peljal po pravi poti pokore in poboljšanja v večno življenje. Meni pa daj, da sem do njega spoštljiv, ponižen in zaupljiv, da po potu hodim, katerega mi ljubeznivo kaže. Usliši, o Jezus, to mojo pohlevno prošnjo, da se bo tvoj služabnik, naš oče, v sredi svojih ovčic v nebesih pri tebi vekomaj veselil. Amen.

Molitev otrok za starše.

Nebeški Oče, ki hočeš, da naj svoje starše spoštujem, daj mi milost to storiti, kar mi svetujejo ali zapovedujejo, in opustiti, kar mi prepovedujejo; jih srčno ljubiti, posebno v potrebi in starosti podpirati, jih tolažiti in jim pomagati, tebi in njim za toliko dobrot zahvaliti se in za njih zveličanje pogostoma goreče prošnje k tebi pošiljati. Povrni jim tedaj na duši in telesu vse, kar so

mi dobrega storili in mi še storijo. Ohrani njih zdravje, obvaruj jih vse nesreče in daj jim enkrat večno zveličanje v nebesih. Po Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Molitev pri volitvi stanu.

Moj Bog, moj Oče, s srčnim zaupanjem se obrnem k tebi. Zveličan želim biti. To je moja prva skrb in najgorečnejša želja. Za zveličanje svoje duše sem tudi pripravljen vse storiti in opustiti. Gospod, kaj hočeš, da storim? Razsvetli me in daj mi tvojo sveto voljo spoznati. Vem, da moram vselej in povsod tvoje zapovedi izpolnjevati, da se zveličam; zato te pohlevno prosim, pokaži stan, katerega naj si izvolim, da srečno svoj namen dosežem. Govôri tedaj, o Gospod! Slišim te, in pripravljen sem tudi najljubšemu nagnjenju svojega srca se odpovedati, ako je tvoja sveta volja. Usliši me v tej veliki reči, na kateri je zastavljena moja časna in večna sreča, prosim te po Jezusu Kristusu. Amen.

Molitev zakonskih in staršev.

O Bog, ki si sveti zakon, v katerega si naju poklical, iz svetih na-

menov v raju sam postavil, dodeli, da živiva v njem vedno po tvojih svetih zapovedih kakor tvoja dobra otroka — čisto, ponižno, mirno, pridno, pobožno, da potrpiša s svojimi slabostmi, da vzgajava otroke, ki so nama izročeni, po tvoji sveti volji v tvojem strahu, jih po moči varujeva vseh nevarnih priložnosti in vsega greha, njim in svoji družini sama z lepim zgledom vedno in povsod svetiva in vse svoje dolžnosti tako zvesto in voljno izpolnjujeva, da tebi, nebeškemu Očetu, dopadeva, že tukaj tvojo milost zasluživa in se enkrat združena pri tebi v nebesih veseliva. Po Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Z a s r e č n o s m r t .

(K Mariji Devici.)

O ljubezniva, milostljiva in od vekomaj izvoljena Devica, Mati Jezusova, Marija, prosim te po tisti tvoji in tvojega ljubljenega Sina, Jezusa Kristusa, bridkosti in grenkosti, katero sta imela, ti pod križem, on pa na svetem križu, največ pa ob tisti uri, ko se je njegova duša od njegovega telesa ločila, da mi

prideš na pomoč, ko se bo moja uboga duša od mojega telesa ločevala in jo sprejmeš v svoje milostljive roke ter izročiš mojemu Zveličarju, tvojemu ljubeznivemu Sinu, Jezusu Kristusu. Za tisto uro ti priporočim svojo dušo; ne zapusti me, o Marija! Amen.

K sv. Barbari za srečno smrt.

O sv. Barbara, vem, da nihče, ki te resnično časti in tvoje nauke premišljuje, ne bo umrl brez svetih Zakramentov. Zato te tudi jaz pozdravljam in častim in te po tvojem bridkem trpljenju in preliti krvi prosim, udeleži tudi mene te dobrote. O sveta Barbara, ki si zovoljo Kristusa grozne muke prestala, zovoljo svojega velikega zasluženja mi izprosi: da pred smrtjo vse svoje grehe resnično obžalujem, se jih odkritosrčno spovem in vredno prejmem sveto obhajilo, Jezusovo Rešnje Telo, za popotnico v brezkončno večnost. Amen.

Oče naš ... Češčena Marija ...
Čast bodi ...

15. Posvečevanje tretjega reda sv. Frančiška.

Božjemu Srcu Jezusovemu.

O božje Srce mojega Zveličarja! glej, jaz pridem pred tebe, ki si v najsvetejšem Zakramentu resnično pričujoč. Združim se s kerubini in serafini, ki te tukaj molijo in brez nehanja kličejo: Svet, svet, svet! — Častim te in molim svojega Odrešenika, ženina moje duše, ki si jo s ceno svoje predrage Krvi odkupil. — O neskončno dobrotljivi Bog, kako močno si nas ljudi od vekomaj ljubil! Iz ljubezni in usmiljenja do nas si prišel sem dol na zemljo, si se sam ponižal in človeško slabost nase vzel. Iz ljubezni do nas si toliko sramote in zasmehovanja pretrpel, tako veliko bolečin in muk prestal. Pa vse to še ni bilo zadosti tvoji ljubezni. Tvoje Srce, goreče od ljubezni, te je primoralo, da si pred smrtjo nam zastavo svoje ljubezni zapustil za vselej. Skril si se torej v podobah kruha in vina, da bi tako postal naša hrana s svojim mesom in krvjo, z božjo in človeško naravo, in da bi pri nas ostal do konca sveta.

Presveto Srce Jezusovo! Tvojo neizmerno ljubezen sem jaz do zdaj plačeval le z mlačnostjo in nehvaležnostjo. Ginjen od kesanja in bolečine zavoljo hudobije mojega srca te ponižno prosim odpuščanja. Trdno sklenem, od zdaj moje srce z vsemi željami čisto tebi darovati. Pred vsem pa kličem k tebi s kraljevim prerokom: „Stvari v meni, o Bog, čisto srce; srce, ki bo ponižno, ljubeznivo, skesano in zvesto v izpolnjevanju božjih zapovedi in dolžnosti mojega stanu. In to svoje srce, združeno s srci vseh bratov in sester tretjega svetega reda, darujem in posvetim tvojemu najsvetejšemu Srcu čisto in za vselej.

O ljubi Zveličar, poglej milostljivo dol na trojni red svetega očeta Frančiška; ohrani, obdrži in obvaruj ga vseh vidnih in nevidnih sovražnikov. Prosim te tudi v imenu in po zasluženju tvojega serafinskega služabnika, mojega sv. očeta Frančiška, vseh svetnikov, zveličanih in izvoljenih trojnega reda: blagoslovi svojo ljubo nevesto, sveto rimsko-katoliško Cerkev in njenega poglavarja, tvojega vidnega namestnika na zemlji.

— Pošlji kmalu zmago in poveličanje svoje cerkve in njenega poglavarja, da tvoje ime spoznamo, se ga bojimo, ga ljubimo in povelečujemo. Tako je — tako naj se zgodi. Amen.

Opomba: V Mariboru je obletnica tega posvečevanja na praznik rojstva blažene Device Marije; pri Sveti Trojici v Slovenskih goricah pa v nedeljo po osmini vnebovzetja, to je na praznik sladkega Srca prečiste Device Marije.

16. Zdihljaji in izreki sv. očeta Franciška.

1. „Molimo te, najsvetejši Gospod Jezus Kristus, tukaj in po vseh cerkvah, katere so na vsem svetu, in te hvalimo, ker si s svojim svetim križem svet odrešil.“

2. „Moj Bog in moje vse!“

3. „Lepa obleka, priložnost in pijača, jed, lenoba, spanje zmotijo pamet in pasejo poželjivost.“

4. „Grešni pogledi, nagovori, poprijemanje, poljubi čisto dušo umorijo.“

5. „Ko rečem: Češčena Marija, se nebesa smejejo, angeli veselijo, svet

se raduje, pekel trese, hudiči pa be-
žijo.“

6. „Ne more biti prijatelj božji,
ki ni prijatelj svete molitve.“

7. „Služabnik Gospodov voljno
trpi, malo govori in veliko za Kri-
stusa dela.“

8. „Kdor v samoto gre, se nima
vojskovati ne z očmi, ne z ušesi, ne
z jezikom.“

9. „Preljubeznivi, v tej žalostni
dolini solz naj nam ne bo nobena
reč tako draga in ljuba, da bi vse
svoje srce nanjo navezovali.“

10. „Beži pred svetom, ako hočeš
biti svet. — Ako si svet, te svet ne
bo veselil.“

11. „Ako se ti izgovarjaš, te Bog
toži; če se pa ti sam tožiš, te Bog
izgovarja.“

12. „Ni popolnoma dober, ki med
hudobnimi dober biti ne more.“

13. „Skušnjava, v katero ne pri-
voliš, ni greh; ona ti je le v lepo
priložnost, da se v čednosti potrdiš.“

14. „Ljubezen vse težko polajša
in vse grenko posladi.“

15. „Ljubezen božja ni nikdar
lena.“

16. „Gorjé tebi, ako dobro, katero z besedo zidaš, s slabim zgledom podiraš.“

17. „Kdor nima svojega prednika namesto Boga, tega tudi Bog nima za svojega sina (za svojo hčer).“

18. „Velike reči smo obljubili; še večje so nam obljubljene.“

17. Slovo sv. Frančiška.

Zdaj pa z Bogom, vsi moji sinovi, in v Gospodovem strahu vedno živite: bližajo se nadloge, in velike poskušnje bodo prišle čez vas. Jaz pa grem h Gospodu in svojemu Bogu, kateremu sem ponižno v duhu služil.

„Vsem pa, ki bodo to vodilo izpolnjevali, mir in usmiljenje od Boga.“

(Gal. 6, 16.)

Dostavek.

Pri navadnih mesečnih shodih (pridigah).

I. Pred zborom

(pridigo).

Pridi, Sv. Duh, napolni srca svojih vernih in užgi v njih ogenj svoje ljubezni!

Pod tvoje varstvo pribežimo, o sveta božja Porodnica, ne zavrzi naših prošenj v naših potrebah, temveč reši nas vselej vseh nevarnosti, o častitljiva in blažena devica.

Ozri se, sveti oče Frančišek, iz vzvišenega nebeškega prebivališča in prosi za svoje ljudstvo, ki si ga izvolil, da bo služilo pred teboj vsak čas v službi Gospodovi.

Gospod, usmili se nas! Kristus, usmili se nas! Gospod, usmili se nas! Oče naš ...

V. In ne vpeljaj nas v skušnjava.

O. Temuč reši nas od hudega.

V. Spomni se svoje skupščine.

O. Katero si posedel od začetka.

V. Gospod, usliši mojo molitev.

O. In moje klicanje naj pride k tebi.

V. Gospod z vami.

O. In s tvojim duhom

Molimo.

Razsvetli, prosimo, o Gospod, našo pamet z lučjo svetlobe, da spoznamo, kar moramo storiti, in storiti moremo, kar je pravo. Po Kristusu, Gospodu našem.

O. Amen.

Ob slovesnem zboru ali ob obiskovanju se poje namesto „Pridi Sv. Duh“:

1. O pridi stvarnik, Sveti Duh,
Obišči duše vernikom,
Napolni z višjo milostjo,
Katera vstvaril srca si.

2. Ime je tolažnik tvoje,
Najvišjega o dar Boga,
Ljubezen ogenj, živ izvir,
Duhovno pomaziljenje.

3. Darú sedmerovrstnega,
Desnice prst Očetove,
Očetova obljuba ti,
Bogatiš grla z govorom.

4. Užgi počutkom luč svetlò,
Ulij ljubezen v srca nam,
Slabost telesa našega
Z močjo krepčaj nenéhavno.
5. Poženi proč sovražnika,
Podeli stanoviten mir,
Da tvojim pod voditeljstvom
Se škodi vsaki ognemo.
6. Po tebi da spoznamo, daj,
Očeta in Sina božjega;
Daj v tebe tudi, obéh Duha,
Da vérujemo vsaki čas.
7. Bogu Očetu bodi čast
In njega Sinu edinemu,
In Duhu tolažitelju
Sedaj in v vekov veke vse. Amen.

O velikonočnem času:

Bogu Očetu bodi čast
In Sinu, ki je od mrtvih vstal,
In Duhu tolažitelju
Sedaj in v vekov veke vse. Amen.

V. Pošlji svojega Duha, in prero-
jeni bomo. (Aleluja.)

O. In prenovil boš obličje zemlje.
(Aleluja.)

(„Aleluja“ se pristavlja le od Velike noči
do Binkošti.)

Molimo.

O Bog, ki si iz srca vernikov po razsvetljenju Svetega Duha učil, daj, da ravno v tem Duhu, kar je prav, spoznamo, in se njegove tolažbe vedno veselimo. Po Kristusu, Gospodu našem.

O. Amen.

II. Po zboru.

Gospod, usmili se nas! Kristus, usmili se nas! Gospod, usmili se nas! Oče naš ...

V. In ne vpelji nas v skušnjava.

O. Temuč reši nas od hudega.

V. Potrdi, o Bog, kar si delal v nas.

O. Od svetega tempeljna svojega, ki je v Jeruzalemu.

V. Gospod, usliši mojo molitev.

O. In moje klicanje naj pride k tebi.

V. Gospod z vami.

O. In s tvojim duhom.

Molimo.

Dodeli nam milostno, prosimo, o Gospod, pomoč svoje milosti, da, kar

smo po tebi spoznali, da je storiti, s tvojo pripomočjo dopolniti moremo.

Zahvalimo se ti, vsemogočni Bog, za vse dobrote tvoje, ki živiš in kraljuješ na vekomaj.

O. Amen.

V. Molimo za svoje dobrotnike.

O. Povrni milostljivo, o Gospod, vsem, ki nam zavoljo tvojega imena kaj dobrega store z večnim življenjem. Amen.

Antiph. — Ako se boš oziral ...

Psalm 129: Iz globočine vpijem k tebi, o Gospod! * Gospod, usliši moj glas.

Naj poslušajo tvoja ušesa * glas moje prošnje!

Ako se boš ozíral na hudobije, Gospod, * o Gospod! kdo bo obstal?

Toda pri tebi je sprava; in zavoljo tvoje postave čakam nate, o Gospod!

Moja duša čaka njegove besede: * moja duša upa v Gospoda.

Od jutranje straže do noči * naj Izrael v Gospoda zaupa;

Ker pri Gospodu je usmiljenje * in pri njem obilno odrešenje.

In on bo rešil Izrael: * vseh njegovih hudobij.

Večni mir * jim daj, o Gospod!

In večna luč * naj jim sveti.

Antiph. — Ako se boš oziral na hudobije, Gospod! * o Gospod, kdo bo obstal!

V. Vrat peklenških.

O. Reši, o Gospod, njih duše.

V. Naj počivajo v miru.

O. Amen.

V. Gospod, usliši mojo molitev.

O. In moje klicanje naj pride k tebi.

V. Gospod z vami.

O. In s tvojim duhom.

M o l i m o.

O Bog, ki odpuščenje deliš in zveličanje človeštva ljubiš, prosimo tvojo milost, da naše družbe bratom, sorodnikom in dobrotnikom, ki so se s tega sveta ločili, po priprošnji blažene Marije, vselej Device, in vseh svojih svetnikov, v družbo večnega zveličanja priti dovoliš.

O Bog, Stvarnik in Odrešenik vseh vernih, dodeli dušam tvojih služabnikov in služabnic odpuščenje vseh grehov, da pomiloščenje, ki so

ga vselej želele, po bogaboječih prošnjah dosežejo. Ki živiš in kraljuješ na vekomaj.

O. Amen.

V. Večni mir jim daj, o Gospod!

O. In večna luč naj jim sveti.

V. Naj počivajo v miru.

O. Amen.

KAZALO.

	Stran
Uvod	V

I. DEL.

Življenje sv. Frančiška.

1. Frančišek v mladosti	1
2. Frančišek se poboljša	5
3. Frančišek romar in berač	8
4. Frančišek popravi tri cerkve, se za- roči s svetim uboštvom in usta- novi prvi red	13
5. Frančišek ustanovi drugi red (sveta Klara)	24
6. Frančišek pridigar	39
7. Odpustek Porcijunkule	41
8. Frančišek ustanovi tretji red pokore a) Začetek tretjega reda b) Namen tretjega reda c) Duhovne dobrote tretjega reda	52 52 58 63
9. Razširjanje tretjega reda	71
10. Frančišek dobi rane Kristusove	80
11. Frančišek zboli in umrje	83
12. Frančišek svetnikom prištet	87

II. DEL.

Pismo Leona XIII. o ustanovitvi tretjega reda	91
Vodilo udov tretjega reda (z razlaga- njem)	96

I. poglavje.

O sprejemu, poskušnji in obljubi	96
Redovna obljuba, kako se glasi	102

II. poglavje.

O zadrževanju in življenju	102
--------------------------------------	-----

III. poglavje.

O službah, o nadzorovanju in vodilu samem	127
---	-----

Odpustki.

Nauk o odpustkih	132
----------------------------	-----

I. poglavje.

O popolnih odpustkih	134
--------------------------------	-----

II. poglavje.

O nepopolnih odpustkih	141
----------------------------------	-----

III. poglavje.

O pravicah	143
----------------------	-----

Pregled vodila tretjega reda.

1. Pregled dolžnosti tretjerednikov	145
2. Pregled odpustkov tretjega reda	148

III. DEL.**Molitve.**

1. Vsakdanje molitve	162
2. Mašne molitve	171
Prva sveta maša	172
Molitev po sveti maši	181
Molitev pred pridigo	182
Molitev po pridigi	183
Druga sveta maša	183

3. Spovedne in obhajilne molitve . . .	187
Molitev pred izpraševanjem vesti . . .	187
Kratko ogledalo vesti	188
Po izpraševanju vesti	189
Kesanje	190
Pri spovedi	191
Po spovedi	192
Pred svetim obhajilom	193
Po svetem obhajilu	197
Druge molitve za sveto obhajilo, za bogoljubne duše	202—212
4. Pri popoldanski službi božji	212
Litanije presv. Imena Jezusovega . . .	212
Litanije presv. Srca Jezusovega . . .	219
Lavretanske litanije z molitvami . . .	224
Litanije vseh svetnikov	234
5. Sveti križev pot	245
6. Češčenje presvete Trojice	264
Molitev in zahvala	264
Ljubezen	265
Vdanost	266
Litanije v čast presveti Trojici . . .	267
Prošnja	270
Molitev k Bogu Očetu	271
7. Pobožnosti k Bogu Sinu	275
a) Obiskovanje sv. Rešnjega Telesa . . .	275
Litanije v čast presvetega Reš- njega Telesa	281
Počeščenje presv. Rešnjega Telesa . . .	288
b) Češčenje Jezusovega Srca	289
Hrepenenje po Jezusovem Srcu . . .	289
Srčni zdihljaji k Jezusovemu Srcu . . .	290
Darovanje Jezusovemu Srcu	291
Pobožno pozdravljanje presv. Je- zusovega Srca	291

Prošnja za odpuščenje krivic, storjenih presv. Jezusovemu Srcu	292
c) Češčenje Kristusovega trpljenja	295
Počeščenje Jezusovih peterih ran	295
Molitev k trpečemu Jezusu	298
Litanije v čast trpljenja Kristusovega	299
d) Češčenje Jezusovega detinstva	304
Molitev v čast Jezusovih jaslí	309
8. Pobožnost k Bogu Sv. Duhu	310
Sedem prošenj za sedmere darove Svetega Duha	310
Litanije v čast Svetega Duha	313
9. Češčenje Marije Device	317
a) Češčenje presv. Marijinega Srca	317
Molitev k presv. Marijinemu Srcu	317
Molitev k neomadeževanemu Marijinemu Srcu	319
Spomni se	320
Pozdravljenje Marije Device	321
Litanije v čast presv. Marijinega Srca	322
Zdihljaji k Marijinemu Srcu	325
b) Sveti rožni venec	326
Nauk o svetem rožnem vencu	326
Frančiškanski rožni venec	328
Rožni venček v čast Marije čistega spočetja	329
Mali rožni venec naše ljube Gospe presvetega Srca	330
c) Češčenje žalostne Matere božje	331
Prošnje do prežalostnega Marijinega Srca	332
Venec v čast sedem žalosti Matere božje	335

Samo sveti rožni venec sedem žalosti Marije Device	339
d) Zahvala Mariji Devici	340
Tebe, Marija hvalimo	340
10. Češčenje sv. Jožefa	343
a) Devetdnevna pobožnost k sv. Jožefu	343
Devetdnevna pobožnost k sv. Jožefu	343
Litanije sv. Jožefa	345
b) Na čast sedmeri žalosti in sedmeremu veselju sv. Jožefa	347
Molitev na čast sedem žalosti in sedem veselj sv. Jožefa	347
Molitev po dokončani devetdnevni pobožnosti	352
Za čistost	353
Molitev k sv. Jožefu za sveto Cerkev	354
Pesem na čast sv. Jožefu	355
Zdihljaja k sv. Jožefu	357
11. Češčenje sv. Alojzija	358
Devetdnevna pobožnost k sv. Alojziju	358
Vsakdanja molitev k sv. Alojziju	358
Litanije sv. Alojzija	361
Molitev v praznik sv. Alojzija	365
12. Češčenje sv. Frančiška Serafinskega	366
Litanije v čast sv. Frančiška Serafinskega	366
Molitev k sv. Frančišku Serafinskemu	371
Molitev tretjerednika k sv. Frančišku Serafinskemu	372
Pozdrav sv. Frančiška Serafinskega	372
Molitev za potrebne čednosti (svetega Frančiška S.)	373

13. Češčenje sv. Antona Padovanskega	373
Litanije v čast sv. Antona Padovanskega	373
K sv. Antonu	377
K sv. Antonu v vsaki sili	378
Responzorij k sv. Antonu, posebno za najdenje izgubljenih reči	380
14. Razne molitve	382
Molitev mladeniča k Materi božji	382
Molitev deklice (device) k Materi božji	383
Molitev k prečisti Devici Mariji zoper vse hude misli	384
K Mariji v vsaki potrebi in žalosti	385
Molitev v čast sv. Terezije	385
Molitev za spovednika	386
Molitev otrok za starše	387
Molitev pri volitvi stanu	388
Molitev zakonskih in staršev	388
Za srečno smrt (k Mariji Devici)	389
K sveti Barbari za srečno smrt	390
15. Posvečevanje tretjega reda svetega očeta Frančiška božjemu Srcu Jezusovemu	391
16. Zdihljaji in izreki sv. o. Frančiška	393
17. Slovo sv. očeta Frančiška	395

Dostavek.

Pri navadnih mesečnih shodih	396
I. Pred zborom (pridigo)	396
II. Po zboru	399

NARODNA IN UNIVERZITETNA
KNJIŽNICA

COBISS

00000320640

